

Siilinjärven kunta

TILINPÄÄTÖS 2021

Kunnanvaltuusto 23.5.2022

SIILINJÄRVI

Tilinpäätös 2021

Kansikuva:
Kuilun kuntoportaat

Sisällysluettelo

1 TOIMINTAKERTOMUS.....	6
1.1 Olennaiset tapahtumat taloudessa ja toiminnassa.....	6
1.1.1 Kunnanjohtajan katsaus.....	6
1.1.2 Kunnan hallinto.....	9
1.1.3 Yleinen taloudellinen kehitys.....	14
1.1.4 Kuntatalouden kehitys.....	14
1.1.5 Oman alueen kehitys.....	15
1.1.6 Kunnan henkilöstö.....	20
1.1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista.....	20
1.1.8 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa.....	22
1.1.9 Ympäristötekijät.....	24
1.1.10 Muut ei-taloudelliset asiat.....	24
1.2 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteko 1.1. – 31.12.2021.....	25
1.2.1 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen.....	25
1.2.2 Kunnanhallituksen arvio konsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytilasta....	25
1.2.3 Konsernin merkittävimpien riskien hallinta.....	27
1.2.4 Konserniyhtiöt.....	28
1.2.5 Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä.....	29
1.3. Tilinpäätöksen vaikutus kuluvaan vuoteen talousarvioon ja arvio tulevasta kehityksestä.....	29
1.4 Kokonaistalouden tarkastelu.....	30
1.4.1 Tuloslaskelma 2021.....	30
1.4.2 Rahoituslaskelma 2021.....	37
1.4.3 Tase 2021.....	40
1.5 Kokonaistulot ja –menot.....	44
1.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous.....	45
1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä.....	45
1.6.2 Konserniohjaus.....	45
1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat.....	48
1.6.4 Konsernivalvonnan selonteko.....	58
1.6.5 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut.....	59
1.7 Tilikauden 2021 tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	63
2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN.....	65
2.1 Strategisten tavoitteiden toteutuminen.....	65
2.2 Käyttötalouden toteutuminen.....	72
ELINVOIMA- JA KONSERNIPALVELUT.....	73
Vaalit.....	74
Tilintarkastus.....	76
Ympäristöterveyspalvelut.....	78
Maaseutuhallinto.....	81
Joukkoliikenne.....	83
Pelastustoimi.....	86
Elinvoima- ja konsernipalvelut.....	87
SIVISTYSPALVELUT.....	97
SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT.....	119
TEKNISET PALVELUT.....	141
Tekniset palvelut.....	143
Rakennusvalvonta ja Ympäristönsuojelu.....	148
Yksityistiet.....	154
YHTEISET PALVELUT.....	156
2.3 Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	167

2.4	Investointiosan toteutuminen	172
2.5	Rahoitusosan toteutuminen	185
2.6	Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	187
3	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	191
3.1	Siilinjärven kunnan tilinpäätöslaskelmat	191
3.2	Siilinjärven kunnan konsernien tilinpäätöslaskelmat.....	195
4	LIITETIEDOT	199
4.1	Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	199
4.1.1	Kunnan tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot	199
4.1.2	Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	200
4.1.3	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	201
4.1.4	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	203
4.1.5	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot.....	207
4.1.6	Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot	209
4.1.7	Ympäristövastuut	211
4.1.8	Henkilöstöä, tilintarkastajien palkkiota ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot	212
5	ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET	213
5.1	Toimitilojen ylläpito, laskennallisesti eriytetty taseyksikkö	213
5.2	Muut eriyetyt laskelmat.....	219
6	ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	222
7	LUETTELOT JA SELVITYKSET	223
7.1	Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista ja niiden säilytyksestä	223

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Olennaiset tapahtumat taloudessa ja toiminnassa

1.1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Vuosi 2021 jatkui siitä mihin vuosi 2020 loppui eli koronapandemia jatkui koko vuoden ja vaikutti koko yhteiskuntaan. Poikkeusolot vaativat edelleen nopeaa reagoitua, kriisiorganisaation toimivuutta, varautumissuunnitelmien ja -määräysten sekä valtiovallan taloudellisen tuen, jotta koronariskin vaikuttavuutta ja koronaviruksen leviämistä saatiin jarrutettua. Kunnan palvelutoimintaa toimi lähes normaalisti. Varsinkin sosiaali- ja terveystaloudet olivat tiukalla koronan vuoksi, vaikka korona vaikutti ja vaikeutti kaikkien palvelualueiden toimintaa. Koronasta kunnalle aiheutuneet kustannukset kirjattiin litteralle. Litteroitujen kustannusten lisäksi koronasta aiheutui kunnalle välillisiä ja epäsuoria kustannuksia, joiden taloudellisten vaikutusten arviointi kokonaisuudessaan on mahdotonta. Valtion myöntämät koronatuot valtionavustuksiin sekä verotulojen kompensointiin korvasivat merkittävältä osin kunnalle koronasta aiheutuneet kustannukset.

Vuoden 2021 kuntavaalit uudistivat valtuustosta noin puolet ja muut toimielimissä henkilöstömuutokset olivat samaa luokkaa. Kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen puheenjohtajat vaihtuivat. Vaihtuvuus tuo normaalin demokratian mukaiset uudet tuulet päätöksentekoon. Koko yhteiskunnan kannalta iso päätös oli uuden soten perustamispäätös. Uudet hyvinvointialueet aloittavat 1.1.2023. Valtava valmistelutyö alkoi elokuussa 2021 ja jatkuu aina vuoden 2022 loppuun asti. Valmistelutyö söi jo vuonna 2021 kunnan henkilöstöresursseja vaikuttaen kunnan toimintaan ainakin jollain tavalla.

Bruttokansantuote ponnisti koronakuopasta Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan n. 3,3 %:n kasvuun (ed. v. -2,9 %). Työttömyysaste pysytteli edellisvuoden tasolla ollen 7,7 % eli tämän suhteen vielä ei olla päästy koronaa edeltävälle tasolle. Talouskasvu ja työvoiman kysyntä nostivat työllisyysasteen kuitenkin jo 72,3 %:iin (ed. v. 70,7 %). Vuoden 2021 keskimääräinen inflaatio oli 2,2 %. Kuluttajahintojen muutos oli kuitenkin jo joulukuun lopussa 3,5 %.

Talouden ennakoitaan kasvavan vuoden 2022 aikana n. 2,8 %, mutta helmikuussa 2022 eskaloitunut Ukrainan ja Venäjän välinen sota tulee heijastumaan negatiivisesti myös Suomen talouteen. Energian ja ruoan hinnat todennäköisesti nousevat Suomessa kuten laajemmin koko Euroopassakin. Kasvu hidastuu, inflaatio kiihtyy ja stagflaation riski kasvaa. Venäjän viennin loppuminen leikkaisi n. 1–1,5 % Suomen BKT:sta.

Kuntatalouden kehitys

Valtiovarainministeriön ja Kuntaliiton julkaisemien vuoden 2021 ennakkollisten tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien yhteenlaskettu vuosikate heikkeni vajaat -0,5 mrd. euroa eli n. -12,3 % vuodesta 2020. Vuosikatteen heikkeneminen johtui toimintakatteen suurehkoista kasvusta (yli 4 %) verrattuna verorahoituksen yhteiseen kasvuun (2 %). Asukaskohtaiseksi vuosikatteen olisi muodostumassa n. 649 euroa edellisvuoden 740 eurosta.

Valtionosuudet vähenivät -8,0 % johtuen siitä, että aiempina vuonna myönnetty koronatuot jäivät valtionosuuksista pois. Verotulojen n. 6,7 %:n kasvu muodostui kaikkiin verolajeihin ja erityisesti yhteisövero lisääntyi talouden elpymisen ja kuntien määräraikaisen yhteisöveron jako-osuuskorotuksen vuoksi lähes 45 prosenttia. Kunnallisverotuoissa kasvu muodostui reilu kaksi prosenttia ja kiinteistöverotuloissa oli siirtymää edelliseltä vuodelta, joten siinäkin päästiin lähes 13 %:n kasvuun. Koko maan painotetuksi, keskimääräiseksi tuloveroprosentiksi muodostui 20,02 %.

Toimintakulut kunnissa kasvoivat n. 6,1 % (kuntayhtymien kanssa 7,6 %) ja toimintatuotot kasvoivat 11,0 %. Korona vaikutti voimakkaasti menokehitykseen, mutta tuloja lisäsivät myös korona-avustukset, jotka ovat olleet esimerkiksi välittömien koronatuot johtuvien sosiaali- ja terveystoimen menojen osalta täysimääräisiä. Terveystaloudissa palvelujen käyttöä on siirtynyt myöhemmäksi ja hoitojonot pidentyneet.

Tilikauden tulosta kunnissa muodostui yht. n. 1.31 miljardin edestä. Tämän myötä vuosikatteen katettiin kaikki poistot ja se riitti lähes kaikkiin investointeihin. Investoinnit vähenivät kunnissa n. -10 % edellisvuoden ennätyslukemista. Kuntien yhteenlaskettu lainakanta kasvoi edelleen, mutta kasvu 0,11 miljardilla (0,6 %) rauhoittui aikaisempiin vuosiin verrattuna. Kuntayhtymien kera lainakanta kasvoi n. 0,76 miljardia eli n. 3,2 %. Asukaskohtainen lainamäärä kunnissa muodostui n. 3 469 euroon, edellinen vuosi 3 458 euroa. Pohjois-Savossa asukaskohtainen lainakanta oli ennakkotiedon mukaan 3 582 euroa, edellinen vuosi 3 599 euroa.

Oman alueen kehitys

Vuonna 2021 Kuopion seudun väestön kokonaisuutos oli +1393 henkeä, kun se vuonna 2020 oli tarkentuneiden tietojen mukaan +756 henkeä. Pohjois-Savon väestö kasvoi ensimmäistä kertaa kahdeksaan vuoteen, muutos yhteensä +131 henkilöä (-738 henkilöä). Vuonna 2021 Pohjois-Savon kunnista asukasluvun kasvua tapahtui ainoastaan Kuopiossa ja Siilinjärvellä.

Kunnan kehitys

Kunnan pinta-ala on noin 508 km², josta vesialuetta on 107 km². Vuonna 2021 väestöstä 46 prosenttia asui kirkonkylässä, 26 prosenttia Etelä-Siilinjärvellä ja 28 prosenttia muilla kunnan osa-alueilla. Kunnan taajama-aste on 81,4 %.

Vuoden 2021 lopussa Siilinjärven väkiluku oli ennakkotiedon mukaan 21 297 henkeä, jossa kasvua edelliseen vuoteen +46 (edellisvuonna -172 henkeä). Ennakkotiedon mukaan vuonna 2021 Siilinjärven syntyvyys oli 190 lasta ja kuolleisuus 181 henkilöä. Luonnolliseksi väestönkasvuksi muodostui siten 9 henkilöä. Lähtömuutto oli vuonna 2021 viime vuosien keskitasoa, tulomuutto lisääntyi selvästi. Vuoden 2021 muuttoliike oli voitollinen +31 henkilöä (sisältää maahanmuuton).

Kunnan elinkeinorakenne on palveluvaltainen. Alkutuotannossa työpaikoista on 5 %, teollisuudessa ja rakentamisessa 30 % sekä palvelualoilla 65 %. Elinkeino- ja palvelupolitiikassa vuosi 2021 oli positiivinen huolimatta koronaviruksesta, joka kertoo yritysten tulevaisuuden positiivisesta näkemyksestä.

Vuonna 2021 koronan vaikutukset työttömyyteen lievenivät. Siilinjärven keskityöttömyysaste oli maakunnan pienin ollen 7,3 %, kun se Pohjois-Savossa oli keskimäärin 10,9 % ja koko maassa 11,4 %. Työttömiä työnhakijoita oli keskimäärin 731 henkilöä, jossa laskua 241 henkilöä. Pitkäaikaistyöttömien määrä lisääntyi 20 henkilöllä, ollen keskimäärin 263. Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä vähentyi voimakkaasti ollen keskimäärin 88 henkilöä.

Vuonna 2021 valmistui 51 uutta asuntoa. Valmistuneista asunnoista kaikki olivat pientaloja. Valmistuneiden asuntojen määrä jäi tavoitteiden alle. Toisaalta helmikuussa 2022 valmistui 19 rivitaloasuntoa ja 48 kerrostaloasuntoa. Vuoden 2022 arvio on 150 uutta asuntoa.

Kunnan toiminta

Kunnan toimintaa ohjaa kuntastrategia, joka uusittiin vuoden 2018 alussa. Kuntastrategia sisältää kolme strategista tavoitetta: Kasvu, hyvinvointi ja talous. Kaikki nämä kolme strategista tavoitetta ovat koko yhteisön yhteisiä asioita. Kuntastrategia päivitetään vuoden 2022 aikana.

Kunnan väestökasvu on ollut noin 100–300 henkilöä joka vuosi, paitsi vuosina 2016 ja 2017 kasvu hiipui. Vuonna 2018 päästiin taas kasvun uralle, mutta vuodet 2019–2020 toivat selvän väestön vähenemisen. Vuonna 2021 palattiin väestökehityksessä kasvuun +46 henkilöä.

Kunnan palveluiden järjestäminen ja tuottaminen on kunnan suurin tehtävä niin euroissa kuin henkilöstömäärässä mitattuna. Kaiken toiminnan, kehittämisen ja kasvun pohjana ovat kunnan hyvät palvelut. Kunnan omien asiakastytyväisyyssmittausten perusteella voidaan todeta, että kuntalaiset ovat pääsääntöisesti tyytyväisiä kunnan palveluihin. Sosiaali- ja terveystieteiden uudistus eteni eduskunnassa vuoden 2021 kesän aikana. Kunta järjestää edelleen sote-palvelut vuoden 2022 loppuun asti, jonka jälkeen palveluista vastaa uusi hyvinvointialue.

Raakamaata hankittiin kunnalla 84,4 ha. Tosi tärkeää on, että kunta saa uutta kaavoitettavaa maata, jotta kasvun mahdollistuu tulevaisuudessa.

Leasinghankkeena käynnissä oli elinkaarimallilla toteutettavan uuden terveystieteiden rakentaminen, joka jatkuu vuoden 2022 alkusyksyyn saakka. Valmistelussa ovat olleet Ahmon koulukeskus, Siilinkosken (Päivärinteen) päiväkotit, Siilinjärven pelastusasema ja Siilinjärven koulu. Lisäksi valtuusto päätti 22.2.2021 Kiinteistö Oy Siilinjärven Vapaa-aikakeskuksen omistaman Fontanella-uimalarakennuksen omistusjärjestelyistä ja peruskorjauksen toteuttamisesta leasingrahoituksella. Urakkatarjousten kalleuden vuoksi hanke ei käynnistynyt eikä omistusjärjestelyitä toteutettu vuoden aikana.

Koronavirusepidemia vaikutti edelleen merkittävästi sivistyspalveluiden toiminnassa vuoden 2021 aikana. Kaikessa toiminnassa noudatettiin valtion viranomaisten ja kunnan tartuntatautiviranomaisten antamia ohjeita, joilla ehkäistiin viruksen leviämistä. Toimintatapojen noudattaminen on edellyttänyt uusia toimintakäytänteitä ja vaatinut henkilökunnalta ylimääräistä työtä sekä vaatinut materiaalisia hankintoja, joihin ei oltu varauduttu talousarviossa (maskit). Opetuspalveluissa osa oppilaista oli etäopetuksessa karanteenien vuoksi. 1.8.2021 alkoi oppivelvollisuuden laajentaminen, mikä tarkoittaa kunnalle uusia velvoitteita mm. lukiokoulutuksen maksuttomuuden ja uusien valvontavelvollisuuksien osalta. Vuoden 2021 aika otettiin käyttöön Vuorelan kirjasto, jossa on käytössä oma-toimikirjaston palveluita. Kansalaisopiston osalta tarkasteltiin yhteistyön tiivistämistä Kuopion kansalaisopiston kanssa. Syksyllä sivistyslautakunta päätti, että yhdistymistä ei toteuteta tässä vaiheessa ja asian käsittely päättyi. Kesällä 2021 suljettiin Harjamäen päiväkotit (kaksi lapsiryhmää) ja Päivärinteen päiväkotit; toiminnot siirtyivät Leppäkaarteeseen päiväkotit. Yksityinen palvelutuotanto on vähitellen löytämässä paikkansa siilinjärveläisessä varhaiskasvatuksessa ja yksityiset päiväkodit ovat lähes täynnä. Varhaiskasvatuksessa korona on vaikuttanut osallistumisasteeseen, lasten läsnäoloihin ja sitä kautta käyttöasteeseen. Henkilöstön sairastaessa jouduttiin palkkaamaan paljon sijaisia, jotta lakisääteinen henkilökuntamäärä suhteessa lasten määrään täyttyi.

Sosiaali- ja terveystieteiden toimintaan Covid-19 epidemian vaikutukset olivat edelleen laaja-alaisia ja merkittäviä. Työpanosta jouduttiin entisestään kohdentamaan muun muassa tartuntaketjujen selvittämiseen / jäljittämiseen sekä rokkotamiseen. Lisäksi syyskauden aikana COVID-19-potilaita kohortoitiin omiin erillisiin tiloihinsa. Tämän seurauksena muun muassa työtä jouduttiin rajaamaan ja palveluiden järjestäminen viivästyi. Kaikesta huolimatta palvelut pystyttiin järjestämään edelleen lain säätämässä rajoissa. Suunnitellut henkilöstölisäykset saatiin rekrytoitua, vaikka rekrytoinneissa oli todellisia haasteita. Henkilöstön rekrytointi ja osaavan työvoiman saaminen sekä olemassa olevan henkilöstön pysyvyyden huonontui entisestään. Rekrytointien viiveet ja poissaolojen sijaistamattomuudet näkyvät taloudessa merkittävinä henkilöstökulujen säästöinä, mutta jonoina palveluihin sekä merkittävänä kasvuna palveluiden ostoissa, kuten vuokratyövoiman käytössä. Lisäksi henkilöstövajeen takia etenkin kesäkaudella jouduttiin keskeyttämään henkilöstön vuosilomia. Sosiaali- ja terveystieteiden tehtäviä ja organisaatorakenteita tarkasteltiin uudelleen muun muassa keskitetyn varahenkilöstön sekä ikääntyneiden neuvonta- ja palveluohjauksen osalta. Oman toiminnan kehittämispainopiste siirtyi selkeästi syksyllä 2021 tulevan Pohjois-Savon hyvinvointialueen valmisteluun.

Kunnalta Tiera Oy:lle ulkoistettujen tietotekniikkapalveluiden palvelukulttuurin yhdenmukaistaminen Tieran mukaiseksi tapahtui kevään 2021 aikana. Kunnassa otettiin käyttöön laajamittaisesti Teams etäkokoukset ja työskentelyalustat. Etätyö on vakiintunut koronan vuoksi ns. ”normaaliksi” työskentelytavaksi.

Strategian henkilöstötavoitetta on mitattu usealla mittarilla, tärkeimpänä on pidetty sairauspoissaolojen määrää, joka oli 14,1 (kpv/vak.t/vuosi), mikä on edelleen kuntakentän keskiarvon alapuolella. Henkilöstön tapaturmien määrää lähti nousuun, vaikka asiaan on yritetty vaikuttaa monella tavalla.

Valtuuston asettamat toiminnalliset tavoitteista osa toteutui, mutta osa jäi toteutumatta. Kunnan talous oli plussalla vuoden 2021 aikana. Työpaikkakehitys oli nolla tienoilla johtuen koronasta, vaikka isoilla toimijoilla työpaikat lisääntyivät.

Kunnan talous

Kunnan talousvuosi 2021 on kuvattu tässä tilinpäätöksessä hyvin yksityiskohtaisesti. Nosta tässä muutaman asian. Vuosi toteutui onneksi huomattavasti paremmin kuin talousarvio ennakoiti. Toimintakulujen kasvu 7,3 % oli varsin suurin, toisaalta toimintatuotot kasvoivat peräti 28,7 %, joten toimintakatteen kasvu oli maltillinen 4,0 %. Kerrostalotonttien luovutuksista kertyi runsas miljoona euroa, joka vaikutti merkittävästi toimintatuottojen kasvuun.

Vuosikatetta muodostui lopulta 7,372 milj. euroa, mikä oli 4,390 milj. euroa muutostalousarviota enemmän. Siihen vaikutti 1,930 milj. euroa vahvempi toimintakate ja loppuvuonna ennakoitua suurempana kertynyt veroluonteisen rahoituksen lisäys 2,486 milj. eurolla. Tulopohjan lisäykseen vaikutti yllättävän vahvasti kehittynyt yhteisövero. Vuosikate riitti sekä normaalipoistoihin että käytöstä poistuvan Ahmon koulukiinteistön kaikkein vanhimpien menojäännösten poistamiseen lisäpoistoina.

Tilikauden muodostui tulosta 0,542 milj. euroa. Edellisenä vuonna tulosta kertyi 0,474 milj. euroa. Tilinpäätössiirtojen jälkeen taseen ylijäämä nousi 6,054 milj. euroon.

Kokonaisuudessaan nettoinvestointien määräksi jäi yht. 4,175 milj. euroa. Nettoinvestointien määräksi asukasta kohden tuli 196 euroa. Vuosikate ylitti investointimenot 77 %:lla.

Tilinpäätösvouden lopussa lainaa oli yhteensä 74,118 ja vuotta aiemmin 80,950 milj. euroa. Kunnan lainakanta tilinpäätösvouden lopussa oli 3 480 euroa asukasta kohden ja edellisenä vuonna vastaavasti 3 809 euroa.

Konserni teki tulosta 1,8 M€, nettoinvestoinnit olivat 13,3 M€ ja lainaa konsernissa oli 155,3 M€, joka tekee 7294 €/asukas.

Tulevaa

Vuosi 2021 oli kokonainen koronavuosi, kuinka kauan koronapandemia jatkuu? Tämä kysymys on varmaan kaikkien huolilla. Suurin muutos tulevaisuuteen on 24.2.2022 alkanut Venäjän hyökkäys Ukrainaan. Tätä kirjoittaessa ei ole tietoa, miten sodassa tulee käymään. Se on varma, että sota vaikuttaa koko Eurooppaan taloudellisesti ja toiminnallisesti sekä turvallisuuspolitiikka muuttuu Suomessa ja Euroopassa.

Kunnan talous meni kuitenkin plussalle (+0,542 M€) vuonna 2021. Talouden ennustaminen oli haasteellista koko vuoden johtuen ennen kaikkea Koronasta. Toisaalta positiivista oli toimintakatteen kasvun maltillinen kehitys ja varsinkin verotulojen hyvä kertymä. Talouden tasapaino pitkällä aikavälillä on edelleen Siilinjärven kunnan tärkeä tavoite. Viime vuosina on tehty useita selvityksiä ja päätöksiä talouden vakauttamiseksi. Uskon, että näillä päätöksillä saamme taloutta vakautettua huomioiden palvelutarpeet.

Vuosi 2021 oli edelleen haastava vuosi koko Pohjois-Savon väestön kehitykselle. Ainoastaan Kuopio ja Siilinjärvi kasvoivat. Siilinjärven väkiluku kasvoi 46 henkilöä johtuen positiivista muuttoliikkeestä ja syntyvyyden lievästä kasvusta. Tämä strateginen tavoite vaatii paljon työtä. Kaavoitus on edennyt hyvin ja lähivuosina kunnassa on tarjolla monenlaisia asuntoja uusille kuntalaisille. Kasvun yksi haaste tulevaisuudessa on raakamaan saanti varsinkin eteläisessä osassa Siilinjärveä, vaikka viime vuonna saimme muutaman onnistuneen maakaupan. Toisaalta elinkeinopolitiikan vireen jatkuminen vuonna 2021 luo pohjaa kunnan elinvoiman ja kasvun mahdollistamiseksi tulevina vuosina. Jos kaikki rakennushankkeet toteutuvat, niin vuosista 2022–2023 voi tulla kunnasamme ennätykselliset rakentamisen vuodet.

Kunnan palvelut koetaan edelleen kuntalaisten mielestä hyväksi. Hyvät palvelut eivät ole itsestään selvyys tulevaisuudessa. Palveluluita tulee kehittää koko ajan vastaamaan tämän päivän yhteiskunnan tarpeisiin. Uusien koulu- ja päiväkotien investoinneilla luodaan hyvät puitteet sivistyspalveluille. Liikunta- ja vapaa-aikapalveluiden kysyntä tulee kasvamaan koko ajan tulevaisuudessa. Erittäin hyvää kehitystä ovat harjualueen uudet kehityspotit ja toiminnot sekä Fontanelan tulevaisuus.

Kuntamme yritystonttien kysyntä on jatkunut hyvänä myös vuoden 2022 alkupuolella. Strategiamme mukaan työpaikkojen ja yritysten määrän kasvattaminen on tärkeä tavoite Siilinjärvellä. Kasvuun tarvitsemme lisää maata kaavoitettavaksi niin asunnoille kuin tällä hetkellä ennen kaikkea yrityksille.

Edelleen on tärkeä pitää läheisistä huolta, noudattaa koronaohjeita ja pitää mieli positiivisena Ukrainan sodasta huolimatta.

Toivotan päättäjille ja työntekijöille jaksamista, hyvää yhteistyötä sekä oikeita päätöksiä kuntalaisten parhaaksi tehtävässä työssä myös vuonna 2022.

Vesa Lötjönen
kunnanjohtaja

1.1.2 Kunnan hallinto

Kunnanvaltuusto

Kunnan ylintä päätäntävaltaa käyttää 43-jäseninen valtuusto, jonka jäsenet valitaan joka neljäs vuosi huhtikuussa järjestettävillä vaaleilla. Kuntavaalissa 13.6.2021 valittiin valtuutetut toimikaudeksi 2021–2025.

1.8.2021 alkaen valtuuston paikkajakauma on seuraava: aiemmin:

Keskustan valtuustoryhmä	17	18
Sosialidemokraattien valtuustoryhmä	7	7
Kokoomuksen valtuustoryhmä	6	5
Vihreiden valtuustoryhmä	4	4
Perussuomalaisten valtuustoryhmä	7	3
Vasemmistoliiton valtuustoryhmä	1	3
Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä	1	2
Sinisten valtuustoryhmä	-	1
Yhteensä	43	43

Kunnanvaltuusto kokoontui kertomusvuonna 7 kertaa ja käsitteli kokouksissaan yhteensä 84 asiaa.

Kunnanvaltuusto 1.8.2021 alkaen

Kunnanvaltuuston puheenjohtajat:

Puheenjohtaja	Daavitsainen Risto (sd.)
I varapuheenjohtaja	Holm Terhi (ps.) 9.11.2021 alkaen
I varapuheenjohtaja	Uljonen Henri (ps.) 8.11.2021 saakka
II varapuheenjohtaja	Ylikärppä Kauko (kesk.)

Kunnanvaltuuston kokoonpano kokonaisuudessaan

Apell Harri (ps.)	Markkanen Tapio (kesk.)
Daavitsainen Risto (sd.)	Morko Miina (sd.)
Haapala Walteri (kd.)	Niemiz Pirjo (sd.)
Hiltunen Henna (kok.)	Ojala Kari (kok.)
Hiltunen Päivi (sd.)	Ollikainen Milla (sd.)
Holm Terhi (ps.)	Oksman Merja (kok.)
Holopainen Jani (ps.) 9.11.2021 alk.	Oksman Mika (ps.)
Huttunen Anna (kesk.)	Partanen Aki (kesk.)
Hynynen Tuulikki (sd.)	Pellikka Joonas (ps.)
Iskala Jonna (kesk.)	Pennanen Vesa (kok.)
Jäppinen Tommi (kesk.)	Pitkänen Katja (sd.)
Jääskeläinen Heikki (vihr.)	Pitkänen Marjaana (kesk.)
Kiiski Seppo (kesk.)	Rautiainen Merja (kesk.)
Kinnunen Juha (vihr.)	Rekola Jukka (ps.)
Klemelä Taina (ps.)	Repo Kari (kesk.)
Konttinen Heikki (kesk.)	Rojo Petri (kesk.)
Korhonen Leena (kok.)	Santti Ulla (vihr.)
Kröger Risto (kesk.)	Uljonen Henri 8.11.2021 saakka
Laatikainen Tarja (vihr.)	Venäläinen Matti (kesk.)
Laitinen Niina (vas.)	Vikki Karoliina (kesk.)
Lehikoinen Karita (kok.)	Väätäinen Liisa (kesk.)
Lyytinen Simo (kesk.)	Ylikärppä Kauko (kesk.)

Kunnanvaltuusto 31.7.2021 saakka

Berg Pauli (vas)
Daavitsainen Risto (sd.)
Hassinen Raija (vas.), I varapj.
Heikkinen Hanna (kesk.) 30.1.2021 saakka
Hilden Mila (sd.)
Hiltunen Päivi (sd.)
Huttunen Anna (kesk.)
Hynynen Anniina (sd.)
Iskala Jonna (kesk.) 31.1.2021 alkaen
Juvonen Toni (vihr.)
Jääskeläinen Heikki (vihr.)
Kaitokari Jarkko (kok.)
Katainen Lauri (sd.), II varapj.
Kiiski Pekka (kd.)
Kiiski Seppo (kesk.)
Kolehmainen Jani (sin.)
Konttinen Heikki (kesk.)
Korhonen Leena (kok.)
Korhonen Mika (ps.)
Kröger Risto (kesk.)
Malyshev Anton (kesk.)
Mykkänen Timo (kok.)

Niemiz Pirjo (sd.)
Niskanen Tuula (vihr.)
Nykänen Erkkö (kesk.)
Ojala Kari (kok.)
Oksman Merja (kok.)
Partanen Aki (kesk.)
Pitkänen Jari (sd.)
Pitkänen Marjaana (kesk.)
Puustinen Ritva (kesk.)
Rautiainen Merja (kesk.), pj.
Rekola Jukka (ps.)
Repo Kari (kesk.)
Roivainen Aira (vihr.)
Ruuskanen Tapani (kesk.)
Salmela Veikko (kesk.)
Savolainen Kalle (kesk.)
Snellman Taina (kd.)
Suhonen Raija (vas.)
Uljonen Henri (ps.)
Venäläinen Matti (kesk.)
Väätäinen Liisa (kesk.)
Ylikärppä Kauko (kesk.)

Kunnanhallitus

Kuntavaalissa 13.6.2021 valittu valtuusto valitsi kunnanhallitukseen 9 jäsentä ja jokaiselle henkilökohtaisen varajäsenen toimikaudeksi 2021–2025. Elokuussa 2021 toimikautensa aloittaneen hallituksen paikakajakauma säilyi ennallaan:

Keskusta	4
Sosialidemokraattinen puolue	2
Perussuomalaiset	1
Kokoomus	1
Vihreät	1
<u>Yhteensä</u>	<u>9</u>

Kunnanhallitus kokoontui kertomusvuonna 19 kertaa ja käsitteli kokouksissaan yhteensä 276 asiaa. Kunnanhallituksen esittelijänä toimi kunnanjohtaja.

Kunnanhallitus 1.8.2021 alkaen

Kunnanhallituksen puheenjohtajat:

Puheenjohtaja	Huttunen Anna (kesk.) 2021 – 2023
Puheenjohtaja	Rautiainen Merja (kesk.) 2023 - 2025
I varapuheenjohtaja	Oksman Merja (kok.) 2021 – 2023
I varapuheenjohtaja	Lehikoinen Karita (kok.) 2023 - 2025
II varapuheenjohtaja	Rautiainen Merja (kesk.) 2021 – 2023
II varapuheenjohtaja	Hiltunen Päivi (sd.) 2023 - 2025

Kunnanhallituksen kokoonpano kokonaisuudessaan

Varsinainen jäsen

Hiltunen Päivi (sd.)
Huttunen Anna (kesk.)
Konttinen Heikki (kesk.)
Lehikoinen Karita (kok.) 2023 - 2025
Oksman Merja (kok.) 2021 - 2023
Partanen Aki (kesk.) 2023 - 2025
Rautiainen Merja (kesk.)
Rekola Jukka (ps.)
Ryynänen Keijo (sd.)
Santti Ulla (vihr.)
Venäläinen Matti (kesk.) 2021 - 2023

Henkilökohtainen varajäsen

Pitkänen Katja (sd.)
Jäppinen Tommi (kesk.)
Vikki Karoliina (kesk.)
Pennanen Vesa (kok.)
Pennanen Vesa (kok.)
Markkanen Tapio (kesk.)
Iskala Jonna (kesk.)
Kaija Merja (ps.)
Miettinen Heikki (sd.)
Jääskeläinen Heikki (vihr.)
Markkanen Tapio (kesk.)

Kunnanhallitus 31.7.2021 saakka

Varsinainen jäsen

Daavitsainen Risto (sd.), II varapj.
Jääskeläinen Heikki (vihr.)
Kiiski Seppo (kesk.)
Niemitz Pirjo (sd.)
Nykänen Erkko (kesk.), pj.
Oksman Merja (kok.), I varapj.
Pitkänen Marjaana (kesk.)
Rekola Jukka (ps.)
Väätäinen Liisa (kesk.)

Henkilökohtainen varajäsen

Pitkänen Jari (sd.)
Haaranen Ari (vihr.)
Konttinen Heikki (kesk.)
Hiltunen Päivi (sd.)
Venäläinen Matti (kesk.)
Toivanen Tomi (kok.)
Huttunen Anna (kesk.)
Kaija Merja (ps.)
Iskala Jonna (kesk.)

Kunnanjohtaja

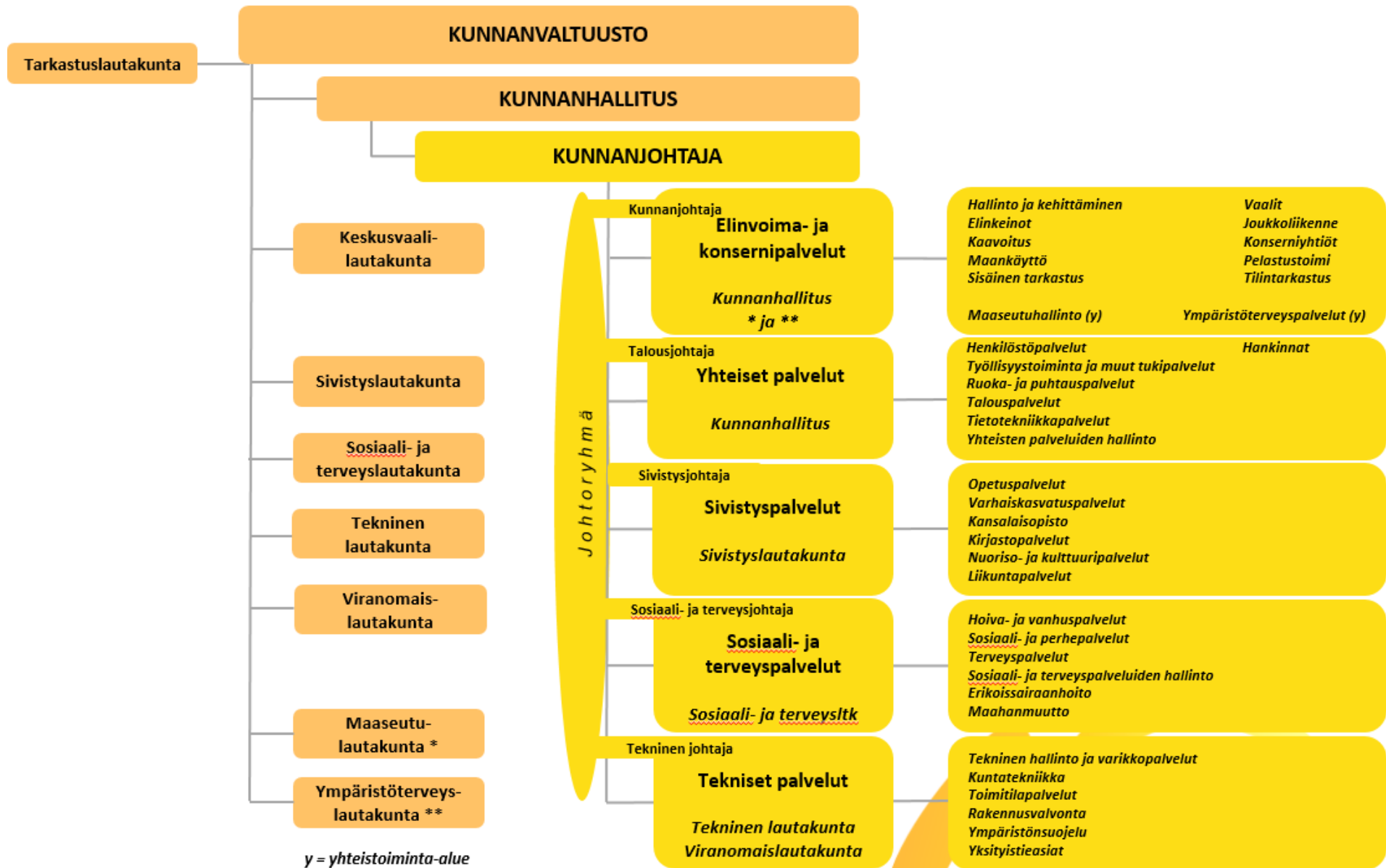
Kunnanjohtajan tehtävänä on sen lisäksi, mitä kuntalaissa on säädetty, johtaa ja valvoa sekä kehittää kunnan hallintoa, taloutta sekä muuta palvelutuotantoa ja omistajapolitiikka. Kunnanjohtajan tehtäväalueita ovat lisäksi kunnan edunvalvonta sekä maakunnallinen ja seudullinen yhteistyö. Kunnanjohtaja johtaa kunnan strategiatyötä, vastaa sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan toteutuksesta, valvoo kunnanhallitukselle esiteltävien asioiden valmistelusta sekä toimii kunnanhallituksen esittelijänä. Kunnanjohtajana toimi FM Vesa Lötjönen.

Kunnan henkilöstöä koskevia tietoja ja tunnuslukuja esitetään erillisessä henkilöstökertomuksessa.

Kuntalain 125 §:n tarkoittamat tilivelvolliset viranhaltijat

ELINVOIMA- JA KONSERNI-PALVELUT	Kunnanjohtaja Ympäristöterveysjohtaja Vastaava eläinlääkäri Maaseutujohtaja Kehitysjohtaja Elinkeinopäällikkö Maankäyttöpäällikkö Kaavoituspäällikkö Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Hallintoasiantuntija
SIVISTYSPALVELUT	Sivistysjohtaja Varhaiskasvatusjohtaja Kansalaisopiston rehtori Kirjastotoimenjohtaja Nuoriso- ja kulttuuritoimenjohtaja Liikuntatoimenjohtaja
SOSIAALI- JA TERVEYS-PALVELUT	Sosiaali- ja terveysjohtaja Johtava lääkäri Sosiaali- ja perhepalveluiden johtaja Hoito- ja vanhustyön johtaja
TEKNISET PALVELUT	Tekninen johtaja Toimitilapäällikkö Kuntatekniikan päällikkö Rakennustarkastaja Ympäristönsuojelupäällikkö Maaseutuasiamies
YHTEISET PALVELUT	Talousjohtaja Talouspäällikkö Henkilöstöjohtaja Digijohtaja Ruoka- ja puhtauspalvelujohtaja Kehitysjohtaja

Siilinjärven kuntaorganisaatio

1.1.3 Yleinen taloudellinen kehitys

Koronapandemian pitkittymisestä ja aaltoilusta huolimatta Suomi on selvinnyt talouden sekasorrossa varsin hyvin. Bruttokansantuotteen lasku 2020 jäi huomattavasti pienemmäksi kuin Eu-mailla keskimäärin, ja 2021 käynnistynyt elpyminen on jatkunut tasaisesti. Hallitus on torjunut koronapandemiaan liittyneiden rajoitustoimien taloudellisia menetyksiä lukuisilla eri tukikerroksilla. Ne ovat loiventaneet talouden iskua, mutta samalla velkaannuttaneet valtiontaloutta voimakkaasti.

Koronan tartuntaluvut nousivat loppuvuodesta voimakkaasti omikron -variantin myötä. Tartuntojen hidastamiseksi ja sairaalapasiteetin hillitsemiseksi käynnistetyt uudet rajoitustoimet, niiden kesto ja kuluttajien sekä elinkeinoelämän luottamuksen heikentyminen vaikuttivat vuoden vaihteen talouskehitykseen. Koronapandemia ei ole väistynyt, mutta talouspyrähdyks oli vuoden aikana varsin reipas.

Bruttokansantuote ponnisti koronakuopasta Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan n. 3,3 %:n kasvuun (ed. v. -2,9 %). Teollisuuden toimialat kasvoivat kaikki, lukuun ottamatta kemianteollisuutta. Myös palvelutoimialat kasvoivat, kun koronarajoituksia kevennettiin ja kansantalous palautui monille toimialoille erityisen hankalasta vuodesta 2020. Silti liikenteen sekä majoitus- ja ravitsemustoiminnan volyyymi jäi edelleen reilut 15 % alemmalle tasolle kuin ennen koronakriisin puhkeamista. Tähän vaikutti loka-joulukuussa uudelleen pahentunut koronavirustilanne omikron virusmuunnoksineen. Tavaroiden ja palveluiden vienti päättyi ennakkotiedon mukaan 4,2 % kasvuun ja tätäkin reippaammin kasvoi tuonti 5,0 %. Koko vuoden yksityiset kulutusmenot kasvoivat 3,2 %; erityisesti koronarajoitustoimien keventäminen näkyi nyt palveluiden sekä puolikestävien tavaroiden esim. vaatteiden ja jalkineiden kulutuksen kasvuna. Myös julkiset kulutusmenot päättyivät n. kahden prosentin kasvuun. Koko vuoden yksityiset investoinnit kasvoivat n. 5,0 %, mutta julkiset investoinnit vähenivät n. -8,0 % eli saman verran kuin edellisvuonna kasvoivat.

Työttömyysaste pysytteli edellisvuoden tasolla ollen 7,7 % eli tämän suhteen vielä ei olla päästy koronaa edeltävälle tasolle. Talouskasvu ja työvoiman kysyntä nostivat työllisyysasteen kuitenkin jo 72,3 %:iin (ed. v. 70,7 %). Työllisiä oli 60 000 enemmän kuin vuonna 2020.

Vuoden 2021 keskimääräinen inflaatio oli 2,2 %. Kuluttajahintojen muutos oli kuitenkin jo joulukuun loppussa 3,5 %. Hintojen nousu on ollut suurimmilta osin seurausta energian hinnan noususta. Myös tavaroiden hintojen nousu on alkanut näkyä inflaatiota kiihdyttävänä tekijänä pitkään jatkuneen hintojen laskun jälkeen.

Talouden ennakoitaan kasvavan vuoden 2022 aikana n. 2,8 %, mutta helmikuussa 2022 eskaloitunut Ukrainan ja Venäjän välinen sota tulee heijastumaan negatiivisesti myös Suomen talouteen. Energian ja ruoan hinnat todennäköisesti nousevat Suomessa kuten laajemmin koko Euroopassakin. Kasvu hidastuu, inflaatio kiihtyy ja stagflaation riski kasvaa. Venäjän viennin loppuminen leikkaisi n. 1 – 1,5 % Suomen BKT:sta. Huomattavasti heikompi skenaario on mahdollinen mm. epäsuorien vaikutusten ja arvaamattomien kehityskulkujen kautta.

1.1.4 Kuntatalouden kehitys

”Kuntatalous selvisi vahvana toisesta koronavuodesta, mutta rakenteelliset ongelmat ovat ratkaisematta” -otsikoi Kuntaliitto omassa vuoden 2021 tilinpäätösanalyysissään. ”Vuoden 2021 tulos on sellaista tasoa, jolla kuntatalous voisi hyvin, jos pysyisimme samoissa lukemissa tulevina vuosina. Näkymää haastavat kuitenkin määräaikaiset koronatuot ja sote-uudistus, joka siirtää kustannuksia ja tuloja valtiolle ja jättää kuntien niskaan mittavat velat ja kiinteistöt.”

Valtiovarainministeriön ja Kuntaliiton julkaisemien vuoden 2021 ennakkollisten tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien yhteenlaskettu vuosikate heikkeni vajaat -0,5 mrd. euroa eli n. -12,3 % vuodesta 2020, jolloin vuosikate oli poikkeuksellisen vahva kuntasektorille kohdennetuista koronatukipaketeista johtuen. Vuosikatteen heikkeneminen johtui toimintakatteen suurehkosta kasvusta (yli 4 %) verrattuna verorahotuksen yhteiseen kasvuun (2 %). Kun mukaan otetaan kuntien ohella myös kuntayhtymät, vuosikatteen heikkeneminen oli yhteensä n. -6,4 %. Vuosikate olisi ennakkotietojen mukaan ollut negatiivinen 13 kunnassa ja tilikauden tulos negatiivinen 66 kunnassa. Asukaskohtaiseksi vuosikatteen olisi muodostumassa n. 649 euroa edellisvuoden 740 eurosta. Vuosikatteen heikkeneminen kohdistui kaikkiin kuntakokoryhmiin, mutta alimmat vuosikatteen muodostuivat 10 000 – 20 000 asukkaan ryhmään.

Valtionosuudet vähenivät -8,0 % johtuen siitä, että aiempänä vuonna myönnettyt koronatuot jäivät valtionosuuksista pois. Verotulojen n. 6,7 %:n kasvu muodostui kaikkiin verolajeihin ja erityisesti yhteisövero lisääntyi talouden elpymisen ja kuntien määräaikaisen yhteisöveron jako-osuuskorotuksen vuoksi lähes 45 prosenttia. Kunnallisverotuotossa kasvua muodostui reilu kaksi prosenttia ja kiinteistöverotuloissa oli siirtymää edelliseltä vuodelta, joten siinäkin päästiin lähes 13 %:n kasvuun. Valtion päättämät koronatuotipaketit ja toisaalta tilanteen epävarmuus hillitsi päätöksiä kunnallisveron korotuksiin vuodelle 2021. Korotuksia teki lopulta 39 kuntaa ja vero laski neljässä kunnassa. Niinpä koko maan painotetuksi, keskimääräiseksi tuloveroprosentiksi muodostui 20,02 %.

Toimintakulut kunnissa kasvoivat n. 6,1 % (kuntayhtymien kanssa 7,6 %) ja toimintatuotot kasvoivat 11,0 %. Korona vaikutti voimakkaasti menokehitykseen, mutta tuloja lisäsivät myös korona-avustukset, jotka ovat olleet esimerkiksi välittömien koronasta johtuvien sosiaali- ja terveystoimen menojen osalta täysimääräisiä. Terveyspalveluissa palvelujen käyttöä on siirtynyt myöhemmäksi ja hoitojonot pidentyneet.

Tilikauden tulosta kunnissa muodostui yht. n. 1.31 miljardin edestä. Tämän myötä vuosikatteella katettiin kaikki poistot ja se riitti lähes kaikkiin investointeihin. Rahavirta vahvistui kuntien osalta niukasti positiiviseksi, mutta kuntayhtymien kera se jäi yhä n. -0,23 miljardia pakkasen puolelle. Investoinnit vähenivät kunnissa n. -10 % edellisvuoden ennätyslukemista. Kertynyttä alijäämää olisi muodostunut 16 kuntaan.

Kuntien yhteenlaskettu lainakanta kasvoi edelleen, mutta kasvu 0,11 miljardilla (0,6 %) rauhoittui aikaisempaan vuosiin verrattuna. Kuntayhtymien kera lainakanta kasvoi n. 0,76 miljardia eli n. 3,2 %. Edellisvuonna kasvuhypäyksen tehneet rahavarat jäivät kunnissa tänäkin vuonna samalle tasolle. Rahavarat, jotka otettiin lisälainana edellisvuoden epävarmassa tilanteessa osittain varmuuden vuoksi, jäivät kuntien kassaan. Sama ilmiö toistui myös kuntayhtymissä. Asukaskohtainen lainamäärä kunnissa muodostui n. 3 469 euroon, edellinen vuosi 3 458 euroa. Pohjois-Savossa asukaskohtainen lainakanta oli ennakkotiedon mukaan 3 582 euroa, edellinen vuosi 3 599 euroa.

”Kertaluonteiset koronatuot tai muut tulot eivät ratkaise kuntatalouden rakenteellisia ongelmia, kuten kloonista tulojen ja menojen epätasapainoa tai mittavia investointitarpeita. Kuntien ja kuntakonsernien lainakanta on jo nyt suuri, ja esimerkiksi korkotason nousu loisi lisäpainetta rahoituksen riittävyteen” – päättelee Kuntaliitto edelleen tilinpäätösanalyysissään. Lisäksi uuden vakavan huolen aiheuttaa Venäjän tekemä hyökkäys Ukrainaan. Tällä tulee olemaan valtavasti vaikutuskanavia kuntatalouteen: kuntien huoltovarmuus, häiriöihin varautuminen, maahan tulevien henkilöiden palvelut, työttömyys, verotulojen supistuminen jne. Turvallisuutta ja tulevaisuudenuskoa koetellaan rajusti läpi yhteiskunnan.

1.1.5 Oman alueen kehitys

Vuonna 2021 Kuopion seudun väestön kokonaismuutos oli +1393 henkeä, kun se vuonna 2020 oli tarkentuneiden tietojen mukaan +756 henkeä. Pohjois-Savon väestö kasvoi ensimmäistä kertaa kahdeksaan vuoteen, muutos yhteensä +131 henkilöä (-738 henkilöä). Vuonna 2021 Pohjois-Savon kunnista asukasluvun kasvua tapahtui ainoastaan Kuopiossa ja Siilinjärvellä. Siilinjärven asukasluku kasvoi ennakkotiedon mukaan +46 henkilöä, kun se viime vuonna väheni -172 Henkilöä.

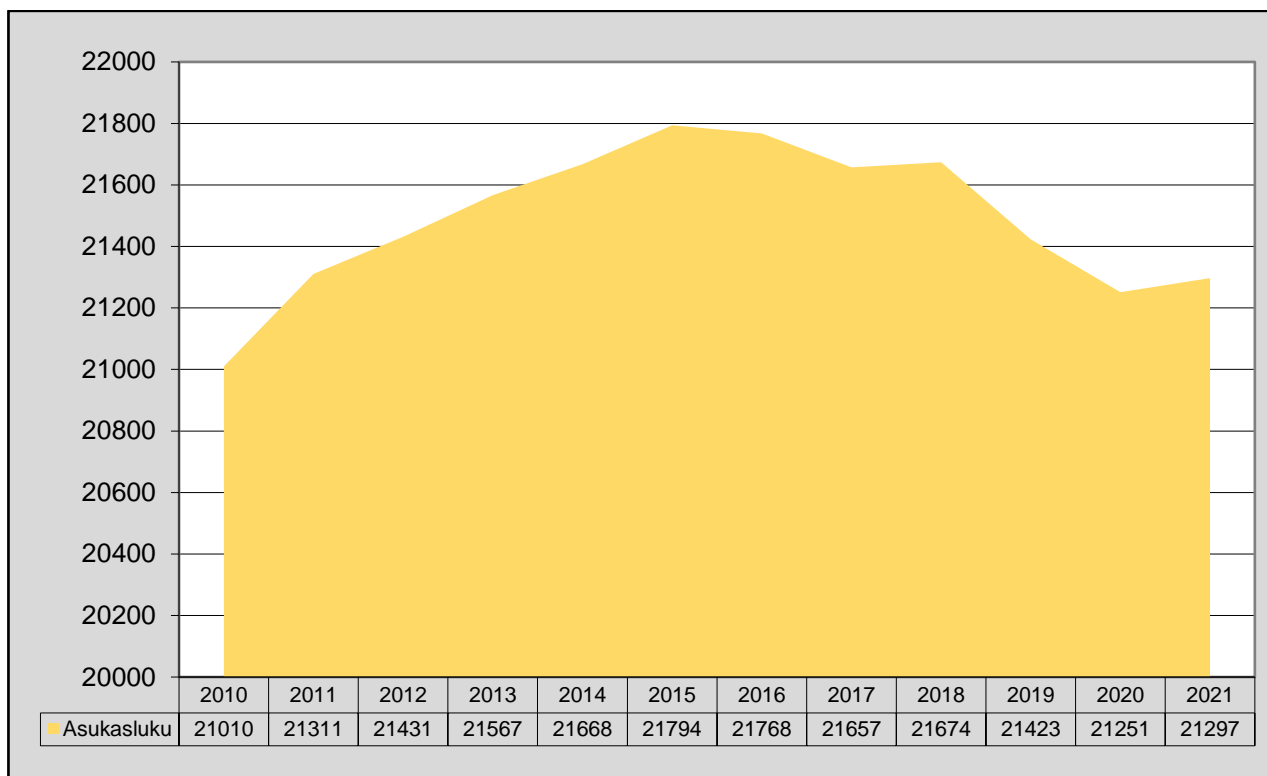
Alue ja väestö

Kunnan pinta-ala on noin 508 km², josta vesialuetta on 107 km². Vuonna 2020 väestöstä 46 prosenttia asui kirkonkylässä, 26 prosenttia Etelä-Siilinjärvellä ja 28 prosenttia muilla kunnan osa-alueilla. Kunnan taajama-aste on 81,4 %.

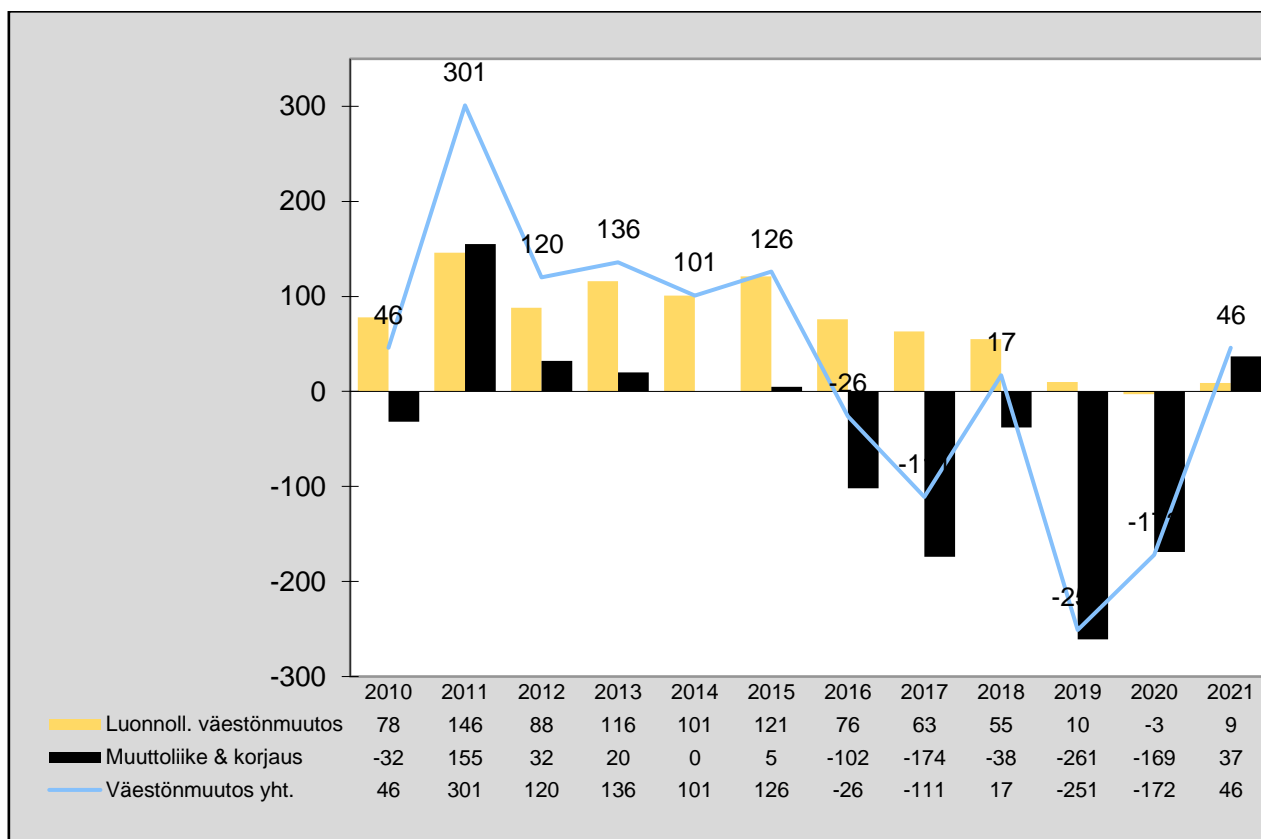
Vuoden 2021 lopussa Siilinjärven väkiluku oli ennakkotiedon mukaan 21 297 henkeä, jossa kasvua edelliseen vuoteen +46 (edellisvuonna -172 henkeä). Ennakkotiedon mukaan vuonna 2021 Siilinjärven syntyvyys oli 190 lasta ja kuolleisuus 181 henkilöä. Luonnolliseksi väestönkasvuksi muodostui siten 9 henkilöä, mikä osoittaa selvää laskutrendiä.

Lähtömuutto oli vuonna 2021 viime vuosien keskitasoa, tulomuutto lisääntyi selvästi. Vuoden 2021 muuttoliike oli voitollinen +31 henkilöä (sisältää maahanmuuton). Asuntoja valmistuu edelleen vilkkaaseen tahtiin, mutta asumisväljyyden kasvu aiheuttaa sen, että väestömäärän lisääntyminen vaatii yhä enemmän asuntoja vuodessa.

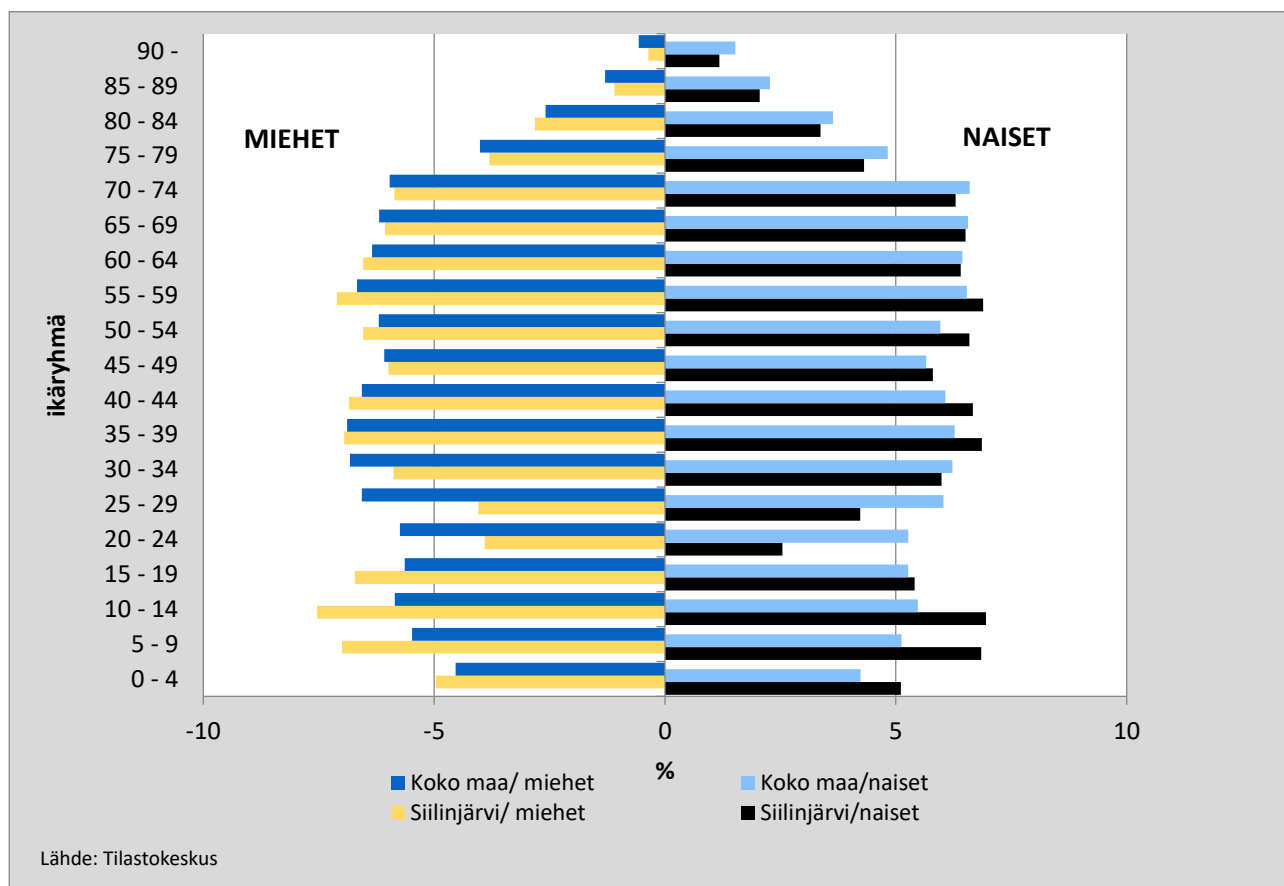
Siilinjärven väkiluku 2010–2021

Väestönmuutokset 2010–2021

Ikäryhmien osuudet (%) Siilinjärvellä ja koko maassa 31.12.2021

Siilinjärven väestörakenne on maakunnan nuorin. Keski-ikä on 42,6 vuotta. Pohjois-Savon keski-ikä on 45,5 ja koko maan 43,6 vuotta. Vuoden 2021 lopussa 0–14-vuotiaiden osuus oli kunnassa 19,2 %, kun se Pohjois-Savossa oli keskimäärin 14,2 %. Vastaavasti yli 64-vuotiaiden osuus oli 21,9 % kun se Pohjois-Savossa oli keskimäärin 26 prosenttia.

Väestön ikäryhmien osuudet kokonaisväestöstä 2000-luvulla

	2000	2010	2018	2019	2020	*2021
0–14-vuotiaat, %	22,6	20,6	20,0	19,8	19,4	19,2
15–64-vuotiaat, %	67,6	65,1	60,0	59,6	59,3	58,9
Yli 64-vuotiaat, %	9,8	14,3	19,8	20,6	21,3	21,9
Väestö yhteensä	19 742	21 010	21 674	21 423	21 251	21 297

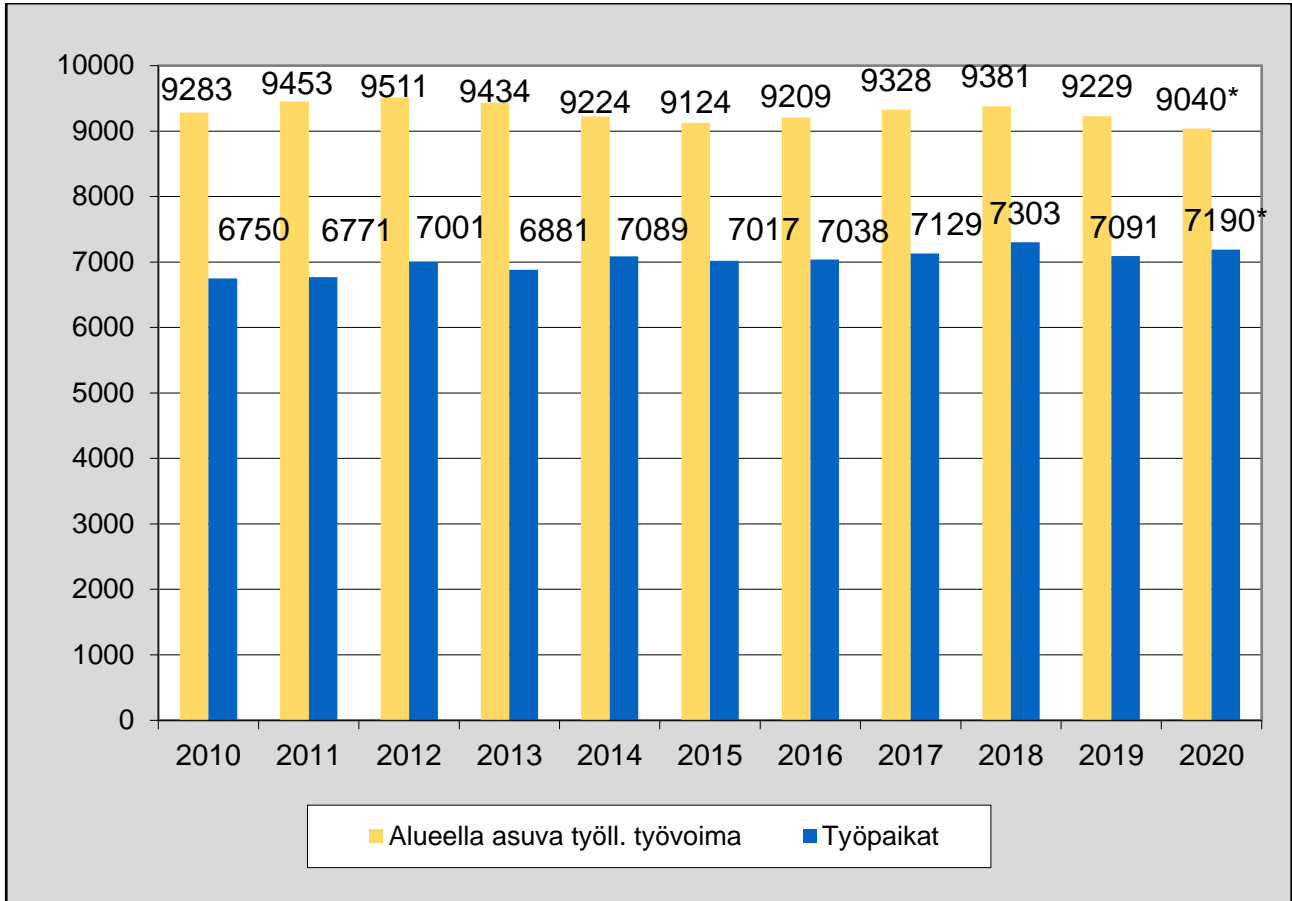
* ennakkotieto

Elinkeinorakenne ja työllisyys

Kunnan elinkeinorakenne on palveluvaltainen. Alkutuotannossa työpaikoista on 5 %, teollisuudessa ja rakentamisessa 30 % sekä palvelualoilla 65 %.

Vuoden 2019 lopussa kunnassa oli tilastokeskuksen kriteereillä 7 091 työpaikkaa, jossa laskua edelliseen vuoteen 212 työpaikkaa. Vuosina 2017 - 2019 työpaikkakehitys on ollut voimakkaasti vaihteleva. Suurimmat kasvut syntyivät teollisuuden ja eri palveluiden toimialoille. Työpaikkoja on alkanut poistua yleisesti yrittäjien eläköitymisen seurauksena.

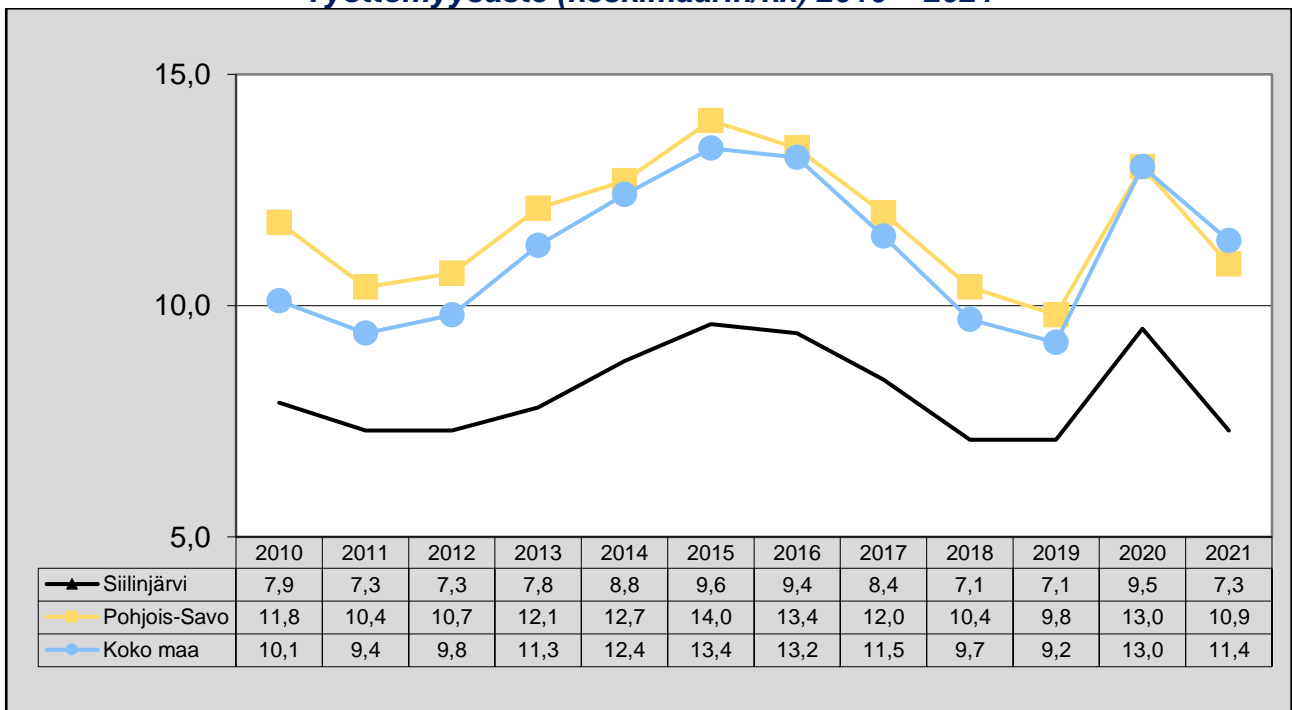
Työllinen työvoima ja työpaikat 2011–2020

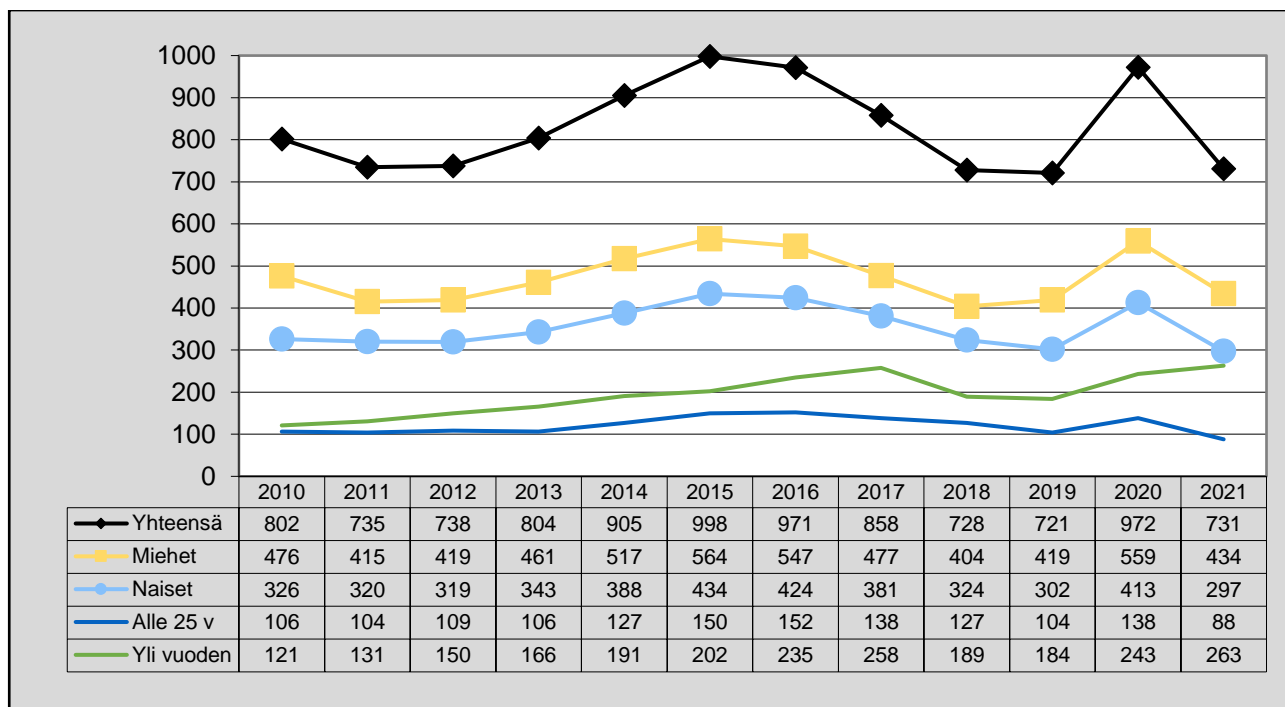
* Arvio

Vuonna 2021 koronan vaikutukset työttömyyteen lievenivät. Siilinjärven keskityöttömyysaste oli maakunnan pienin ollen 7,3 %, kun se Pohjois-Savossa oli keskimäärin 10,9 % ja koko maassa 11,4 % (Tilastokeskus 7,7%). Työttömiä työnhakijoita oli keskimäärin 731 henkilöä, jossa laskua 241 henkilöä. Pitkäaikaistyöttömien määrä lisääntyi 20 henkilöllä, ollen keskimäärin 263. Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä vähentyi voimakkaasti ollen keskimäärin 88 henkilöä.

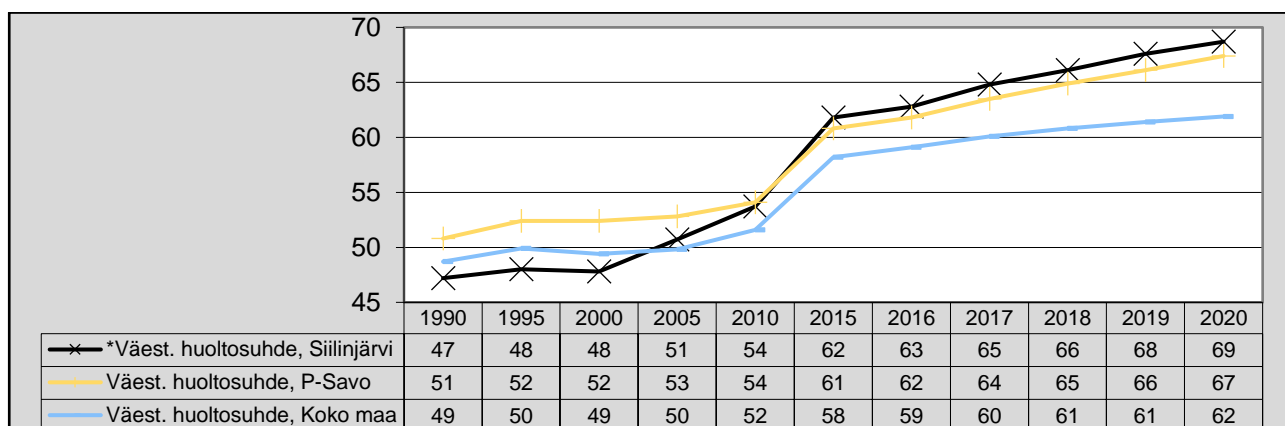
Työttömyysaste (keskimäärin/kk) 2010 – 2021

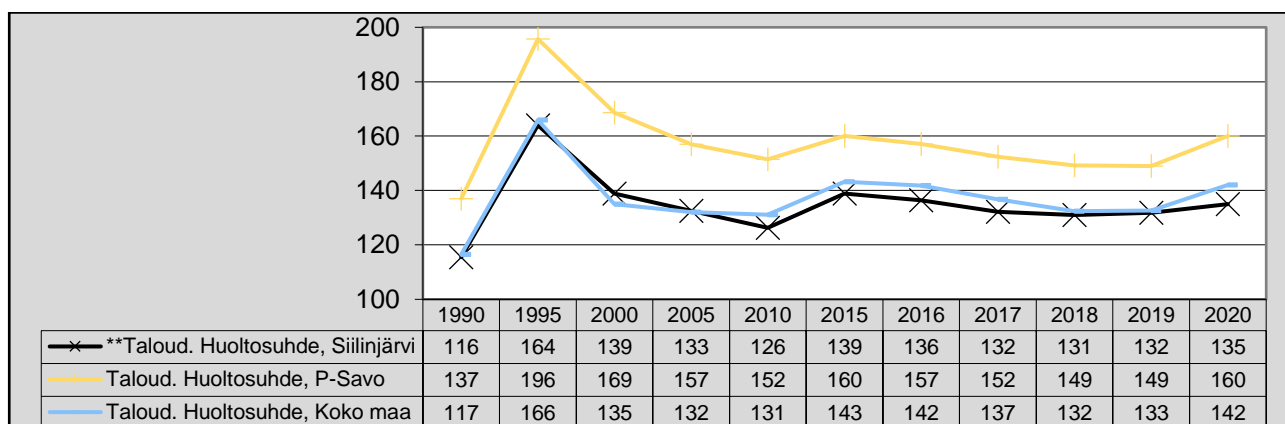
Työttömät ryhmittäin (keskimäärin/kk) 2010 – 2021

Huoltosuhte 1990 – 2020

*lasten ja vanhuseläkeikäisten määrä suhteessa työikäisen väestön määrään

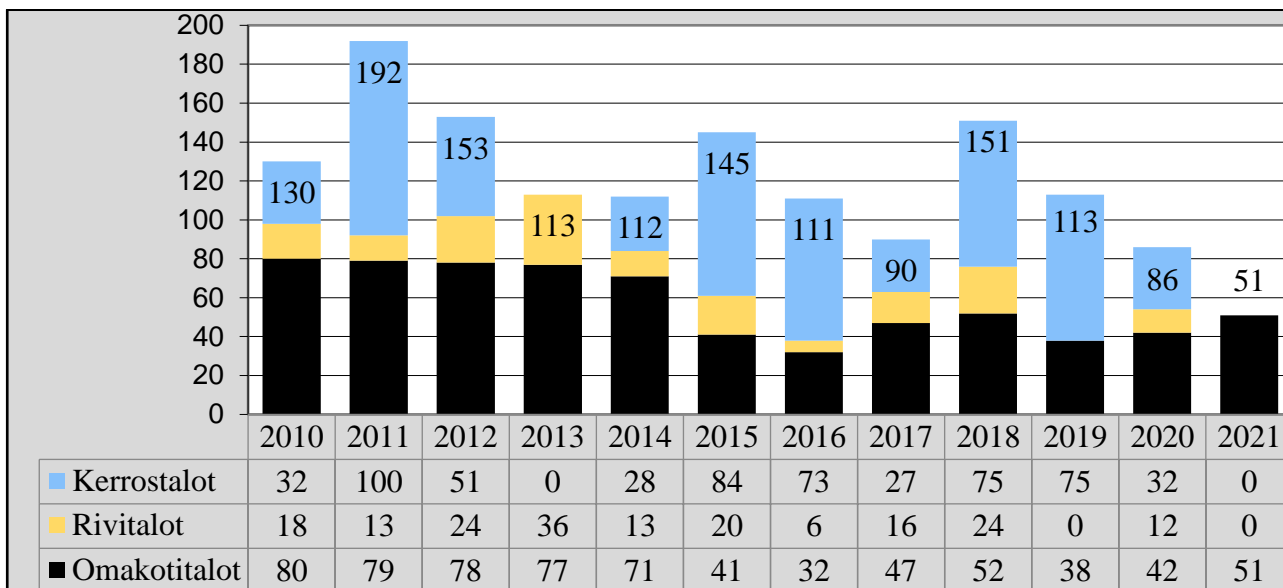

*työttömien ja muiden työvoiman ulkopuolella olevien määrä suhteessa työllisten määrään

Rakennustoiminta

Vuonna 2021 valmistui 51 uutta asuntoa, jotka kaikki olivat pientaloja.

Valmistuneet asunnot 2010 – 2021

1.1.6 Kunnan henkilöstö

Kunnan henkilöstön määrä 31.12.2021

	2021	2020
Vakinaiset		
Elinvoima- ja konsernipalvelut	60	58
Yhteiset palvelut	106	111
Sivistyspalvelut	514	544
Tekniset palvelut	54	53
Sosiaali- ja terveystyöpalvelut	409	377
YHTEENSÄ	1 143	1 143
Määräaikaiset	364	321

Kunnan henkilöstöstä koskevia tietoja ja tunnuslukuja esitetään erillisessä henkilöstökertomuksessa.

1.1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Maaliskuussa 2020 alkanut ja koko vuoden 2021 jatkunut koronakriisi on haastanut ja aiheuttanut merkittäviä riskejä vuonna 2021. Riskit ovat kohdistuneet erityisesti henkilöstöön ja kunnan kokonaistalouden hallintaa. Henkilöriskeistä merkittävin liittyy ammattihenkilöstön työpanoksen saatavuuteen ja korvattavuuteen mahdollisten työpaikan vaihdosten tai pitkien sairauspoissaolojen yhteydessä. Kaikille työntekijöille ei korvaavaa henkilöä ole saatavissa nopealla aikataululla. Esimerkiksi sosiaali- ja terveystyöpalveluissa on jouduttu turvautumaan ostopalveluihin johtuen osaavan työvoiman heikosta saatavuudesta. Tällä on ollut vaikutusta sosiaali- ja terveystyöpalveluiden järjestämiseen ja jossakin määrin palvelujen saatavuuteen.

Työtapaturmista johtuvien poissaolojen määrä kasvoi merkittävästi vuoteen 2020 verrattuna. Alentamistavoitteeseen ei päästy, vaan se ylittyi reippaasti. Vuonna 2021 työtapaturmia kirjattiin 731 kalenteripäivää (ed.v. 428 kalenteripäivää). Kunnan työntekijöiden sairauspoissaolot ovat Siilinjärvellä kunta-alan

keskiarvoa matalammalla tasolla. Sairauspoissaolo kehityksessä ei ole ollut poikkeavaa edellisiin vuosiin verrattuna. Korvaavan työn vakiinnuttamista on kehitetty ja siitä on tullut kunnan toimintatapa ja sitä kehitetään edelleen.

Pohjois-Savon pelastuslaitokseen liittyvät vaatimukset varallaolokorvauksista lisäävät kunnan riskiä. Tuomioistuimien käsittelyt asian osalta ovat käynnissä. Pelastuslaitos on arvioinut, että kokonaissumma vaatimuksista on yht. n. 20 milj. euroa. Pelastuslaitoksen kuntakohtaisen maksuosuuskokouksen perusteella Siilinjärven osuudeksi muodostuisi pahimmassa skenaariossa n. 1,7 milj. euroa.

Kuopion Veden yhtiöittämiseen liittyvissä laskelmissa ollut virhe korjattiin kunnanvaltuuston (31.5.2021 § 19) tekemällä päätöksellä. Laskelmissa olleen virheen korjaaminen alensi Siilinjärven kunnan saman pääomallainan sekä perustamislainan korkoa ja samalla muutoksilla on tulosvaikutusta saataviin korkotuloihin. Lisäksi kunnan omistusosuus yhtiössä pieneni.

Yhteisten käytäntöjen soveltaminen edesauttaa tietoturvallisuuden entistäkin parempaa toteutumista ja tietojärjestelmien käytöstä mahdollisesti aiheutuvien riskien ennaltaehkäisyä ja hallintaa. Tiedonhallinnan ja sähköisen palvelukanavan käytön merkitys kaiken kaikkiaan on yksi keskeisistä tulevaisuuden menestystekijöistä. Järjestelmien toimintavarmuuden ja niiden hallintaan liittyvän osaamisen varmistaminen on tärkeä resurssien allokoinnin kannalta.

Tietojärjestelmien merkitys kunnan palvelutoiminnan tukitoimintona on merkittävä. Tilintarkastusyhteisö BDO:n suorittaman Siilinjärven kunnan tietojärjestelmien käytön tarkoituksenmukaisuuden ja kehitysnäkymien arvioinnin perusteella tietoturvapoliittikkaa on kehitetty ja sitä on jalkautettu koulutuksen kautta organisaatioon esimieskoulutuksissa. Vuonna 2021 jatkettiin EU:n tietosuojasetukseen liittyviä selvityksiä ja arvioita sekä henkilöstön koulutusta tietosuoja-asioiden. Tietosuojajärjestelmien selosteet ovat pääsääntöisesti ajan tasalla. Korjaavat toimenpiteet ovat toteuttamista varten tiedossa. ICT-palveluiden ulkoistamisella Kuntien Tiera Oy:lle pienenettiin ja hajautettiin tietotekniikkapalveluiden riskienhallintaa. Tietosuojavastaava ja tietoturvavastaava sekä palvelualuekohtaiset tietosuojavastaavat on nimetty. Tietoturva- ja tietosuojapolitiikat päivitettiin ja astuivat voimaan 1.4.2021.

Kunnan toimitilojen sisäilmaongelmat sitovat huomattavassa määrin kunnan taloudellisia resursseja. Tämä on näkynyt viime vuodet vuokra- ja ylläpitokulujen merkittävänä kasvuna. Sisäilmahaitat vaikuttavat osaltaan työhyvinvointia ja työssä jaksamista alentavasti ja aiheuttavat myös tehottomuutta henkilöstön sijoittamiseen liittyvistä seikoista johtuen. Korvaavat tilajärjestelyt ovat aiheuttaneet ja tulevat edelleen aiheuttamaan lisäkuluja ja kunnan toimintojen hajauttamista eri palvelupisteisiin.

Vakuutukset ovat ajantasaiset sekä kattavat ja omavastuiden tasot on määritelty. Kunta on vakuuttanut käyttöomaisuutensa kohtuullisilla omavastuuosuuksilla. Kunnalla on myös toiminnan keskeytysvakuutus. Lisäksi kunta on vakuuttanut vapaaehtoisella vakuutuksella järjestämiinsä toimintoihin osallistuvat kuntalaiset ja muut ulkopuoliset. Vakuutukset on kilpailutettu sekä tarvittavat tarkistukset ja täsmennykset tehty kunnan ja vakuutusyhtiön/vakuutusmeklarin yhteisessä vuosittaisessa vakuutuspalaverissa.

Taloussuunnitelmakauden lopussa kunnan taseeseen kertynyt ylijäämä painuu lähelle nollaa. Tämän johdosta on Kunnanvaltuuston (14.12.2020 § 42) hyväksymän talouden pitkän tähtäimen (PTS) suunnitelman ohella, löydettävä lisää keinoja taseen pitämiseksi ylijäämäisenä.

Kunnan lainakanta on korkosuojattu tai sidottu pitkään korkoon keskimäärin asetetulla tavoitetasolla. Korkoriski ei ole tällä hetkellä merkittävä kunnan talouden hallinnan näkökulmasta tarkasteltuna. Painetta korkoriskin hallinnalle tuo kuitenkin investoinneista aiheutuva lainakannan kasvu. Siilinjärven luottokelpoisuus on hyvä, eikä rahoituksen saatavuudessa ole toistaiseksi ollut ongelmia. Luottokelpoisuuden lisäksi rahoitusmarkkinoiden kansainvälinen tilanne (Ukrainan sotatilanne) voi aiheuttaa uusien lainojen korkoriskiä. Lainamäärän kasvun hallintaan saaminen edellyttää sekä kulurakenteen hallintaa että investointien järkevää ajallista jaksottamista. Likviditeetin hallintaan kunta käyttää tarvittaessa kuntatodistuksia (juoksuaika 1 vko – 1kk), joiden saatavuus on ollut hyvä ja hinta alhainen. Niin luotto- kuin myös likviditeettiriski ovat alhaisia.

1.1.8 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Sosiaali- ja terveystalouden uudistuksen voimaantulolaki ja muut samaan kokonaisuuteen liittyvät lait tulivat pääosin voimaan 1.7.2021. Tämän myötä uudistuksen valmistelu käynnistyi toden teolla. Hyvinvointialueen aluevaalit pidettiin tammikuussa 2022. Tämän lisäksi kunnan toimintaa vaikutti edelleen merkittävästi jo keväällä 2020 alkanut koronapandemia. Koronan ilmaantuvuusluvut kasvoivat syksyn jälkeen uusiin ennätyksiin kun tilaa valtasi uusi omikron -virusmuunnos. Koronasta aiheutuvia kustannuksia korvattiin hakemuksen mukaisesti ja niitä kirjattiin tilinpäätökseen yht. n. 3,160 milj. euroa (siirtosaamisissa 1,171 milj.). Summaa lisäsivät erikseen haettavat valtionavustukset joita siirtyi (kirjattiin tuloksi) edelliseltä vuodelta ja joita haettiin myös kuluneen vuoden aikana. Erillisten avustusten määrä jäi kuitenkin huomattavasti pienemmäksi kuin aiemmin. Koronasta aiheutuvat suorat, raportoidut kustannukset olivat n. 1,5 milj. euroa. Valtiovarainministeriön tiedon mukaisesti yhteisöveron menetyksiä korvattiin korotetulla jakosuudella n. 1,9 milj. euroa.

Kunnan omaisuuden myyntejä tapahtui lähinnä kerrostalotonttien muodossa. Sen sijaan kunta osti kolme maa-aluetta Etelä-Siilinjärven alueelta ja maanhankintaa tapahtui vuoden aikana yht. n. 84 ha. Vuoden aikana kaupparekisteristä poistettiin tytäryhtiönä ollut Kiinteistö Oy Proseta ja Itä-Suomen päihdehuollon kuntayhtymä purkautui. Kuopion Vesi Oy:n omistuksessa vuoden 2020 aikana todettu virheellisyys korjattiin ja kunnan omistusosuus aleni kahdella prosenttiyksiköllä 14 %:iin. Muutos vaikutti korkotuloja pienentävästi. Kunta päätti myös lähteä osakkeenomistajaksi uuden Lentorata-Porvoo-Kouvola raideyhteyden suunnittelua varten perustettavaan hankeyhtiöön (Itärata Oy). Asia ei ole edennyt pidemmälle.

Leasinghankkeena käynnissä oli elinkaarimallilla toteutettavan uuden terveyskeskuksen rakentaminen, joka jatkuu vuoden 2022 alkusyksyyn saakka. Valmistelussa ovat olleet Ahmon koulukeskus, Siilinkosken (Päivärinteen) päiväkotit, Siilinjärven pelastusasema ja Siilinjärven koulu. Lisäksi valtuusto päätti 22.2.2021 Kiinteistö Oy Siilinjärven Vapaa-aikakeskuksen omistaman Fontanella-uimalarakennuksen omistusjärjestelyistä ja peruskorjauksen toteuttamisesta leasingrahoituksella. Urakkatarjousten kalleuden vuoksi hanke ei käynnistynyt eikä omistusjärjestelyitä toteutettu vuoden aikana.

Sisäilmaongelmien aiheuttamat väistötilojen järjestelyt jatkuvat edelleen. Vuoden lopussa käyttöön otettuja väistötiloja oli 9 769 m² ja niistä maksettiin vuoden loppuun n. 0,187 milj. euron kuukausivuokraa. Pääasiallisina käyttäjinä ovat koulut (4) ja päiväkodit (2). Lisäksi paloasema, hammashuolto ja pääosa kunnantalon toiminnoista olivat viipaleissa.

Koronavirusepidemia vaikutti edelleen merkittävästi sivistyspalveluiden toiminnassa vuoden 2021 aikana. Kaikessa toiminnassa noudatettiin valtion viranomaisien ja kunnan tartuntatautiviranomaisien antamia ohjeita, joilla ehkäistiin viruksen leviämistä. Toimintatapojen noudattaminen on edellyttänyt uusia toimintakäytänteitä ja vaatinut henkilökunnalta ylimääräistä työtä sekä vaatinut materiaalisia hankintoja, joihin ei oltu varauduttu talousarviossa (maskit). Opetuspalveluissa osa oppilaista oli etäopetuksessa karanteenien vuoksi. 1.8.2021 alkoi oppivelvollisuuden laajentaminen, mikä tarkoittaa kunnalle uusia velvoitteita mm. lukiokoulutuksen maksuttomuuden ja uusien valvontavelvollisuuksien osalta. Vuoden 2021 aika otettiin käyttöön Vuorelan kirjasto, jossa on käytössä oma-toimikirjaston palveluita. Kansalaisopiston osalta tarkasteltiin yhteistyön tiivistämistä Kuopion kansalaisopiston kanssa. Syksyllä sivistyslautakunta päätti, että yhdistymistä ei toteuteta tässä vaiheessa ja asian käsittely päättyi. Kesällä 2021 suljettiin Harjamäen päiväkotit (kaksi lapsiryhmää) ja Päivärinteen päiväkotit; toiminnot siirtyivät Leppäkaarten päiväkotisiin. Yksityinen palvelutuotanto on vähitellen löytämässä paikkansa siilinjärveläisessä varhaiskasvatuksessa ja yksityiset päiväkodit ovat lähes täynnä. Varhaiskasvatuksessa korona on vaikuttanut osallistumisasteeseen, lasten läsnäoloihin ja sitä kautta käyttöasteeseen. Henkilöstön sairastaessa jouduttiin palkkaamaan paljon sijaisia, jotta lakisääteinen henkilökuntamäärä suhteessa lasten määrään täyttyi.

Sosiaali- ja terveystalouden toimintaan Covid-19 epidemian vaikutukset olivat edelleen laaja-alaisia ja merkittäviä. Työpanosta jouduttiin entisestään kohdentamaan muun muassa tartuntaketjujen selvittämiseen / jäljittämiseen sekä rokottamiseen. Lisäksi syyskauden aikana COVID-19-potilaita kohortoitiin omiin erillisiin tiloihinsa. Tämän seurauksena muun muassa työtä jouduttiin rajaamaan ja palveluiden järjestäminen viivästyi. Kaikesta huolimatta palvelut pystyttiin järjestämään edelleen lain säätämässä rajoissa. Suunnitellut henkilöstölisäykset saatiin rekrytoitua, vaikka rekrytoinneissa oli todellisia haasteita. Henkilöstön rekrytointi ja osaavan työvoiman saaminen sekä olemassa olevan henkilöstön pysyvyys huonontui entisestään. Rekrytointien viiveet ja poissaolojen sijaistamattomuudet näkyvät taloudessa merkittävinä henkilöstökulujen säästöinä, mutta jonoina palveluihin sekä merkittävänä kasvuna palveluiden ostoissa, kuten vuokratyövoiman käytössä. Lisäksi henkilöstövajeen takia etenkin kesäkaudella jouduttiin keskeyttämään henkilöstön vuosilomia. Sosiaali- ja terveystalouden tehtäviä ja organisaatorakenteita tarkas-

teltiin uudelleen muun muassa keskitetyn varahenkilöstön sekä ikääntyneiden neuvonta- ja palveluohjauksen osalta. Oman toiminnan kehittämispainopiste siirtyi selkeästi syksyllä 2021 tulevan Pohjois-Savon hyvinvointialueen valmisteluun.

Kunnalta Tiera Oy:lle ulkoistettujen tietotekniikkapalveluiden palvelukulttuurin yhdenmukaistaminen Tieran mukaiseksi tapahtui kevään 2021 aikana. Kunnassa otettiin käyttöön laajamittaisesti Teams etäkoukukset ja työskentelyalustat. Etätyö on vakiintunut koronan vuoksi ns. ”normaaliksi” työskentelytavaksi.

Työllisyystilanne kunnassa on ollut hyvä. Vuoden keskimääräinen työttömyysprosentti oli 7,3 kuukausittaisen vaihteluvälin ollessa 5,9 – 8,9 %. Alimmillaan työttömyys oli syys-lokakuussa ja korkeimmillaan tammikuussa. Pitkäaikaistyöttömyys on kääntynyt syksyn aikana laskuun. Alkuvuodesta pitkäaikaistyöttömiä oli 273 ja vuoden lopussa 248. Ilahduttavasti myös nuorisotyöttömyys on kääntynyt laskuun. Vuoden aikana alle 25-vuotiaista oli keskimäärin 88 työttömänä (ed. v. 138).

Muutostalousarviota käsiteltiin valtuustossa heti alkuvuodesta 22.2.2021. Yhteensä käyttötalouden toimintakatetta vahvistettiin 0,596 milj. eurolla, lähinnä pienentämällä erikoissairaanhoidon osuutta. Lisäksi verotuloennustetta kasvatettiin 1,583 milj. eurolla. Investoinneissa suurin muutos kohdentui maanhankintamenoihin, joita em. muutostalousarviossa lisättiin 0,500 milj. eurolla ja myöhemmin 27.9.2021 vielä erillisellä valtuuston lisämäärärahapäätöksellä 0,800 milj. euroa.

Merkittävimmät käyttötalouden poikkeamat tilinpäätösvuoden talousarvioon, siltä osin kuin valtuusto ei ole niitä hyväksynyt, raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä. Poikkeamien vaikutus koko kunnan tasolla vahvistettuun talousarvioon nähden on 1,930 milj. euroa toimintakatetta vahvistavia. Tähän vaikutti olennaisesti talousarviota suurempana toteutuneet toimintatuotot korona-avustuksineen ja pienempänä toteutuneet henkilöstökulut sekä erikoissairaanhoidon. Yli 5 %:n poikkeamia käyttötalouden puolella oli useilla sitovuustasoilla, mutta toimintamenojen ylityksiä vain neljällä ja toimintatuottojen alituksia vain yhdellä sitovuustasolla. Lisäksi toimitilapalveluiden tulos oli yli 5 % budjetoitua heikompi. Selvitykset poikkeamista ovat käyttötalouden tulosaluekohtaisissa teksteissä ja yhteenvetotaulukko kaikista poikkeamista löytyy kohdasta 2.6.

Koko kunnan tasolla nettoinvestointeihin käytettiin lopulta -3,2 milj. euroa talousarviota vähemmän rahaa. Tähän vaikutti olennaisesti mm. se, että uuden Siilinkosken päiväkodin rakentamisen aloitus on viivästynyt kaavavalituksen vuoksi (-1,9 milj.), muihin teknisen palvelualueen investointeihin käytettiin n. -0,4 milj. aiottua vähemmän samoin kuin kunnanhallituksen alaisiin investointeihin n. -0,7 milj. vähemmän (esim. 0,4 milj. tulot budjetoimatta). Yli 5 %:n poikkeamia oli useammissa hankeryhmissä, mutta vain kaksi hankeryhmää ylitti sitovuustason budjetin yli 5 %.

	Ylitykset + Alitukset -	%
KÄYTTÖTALOUS / tulosalue		
<i>Toimintamenojen poikkeama</i>		
Vaalit	94 692	199 %
Tilintarkastus	4 395	7 %
Elinvoima- ja konsernipalvelut (KH alaiset)	700 186	13 %
Tekniset palvelut	531 800	16 %
<i>Toimintatuottojen poikkeama</i>		
Joukkoliikenne	-98 803	-6 %
<i>Tilikauden tulos, poikkeama</i>		
Toimitilapalvelut, laskennallinen taseyksikkö	-550 698	-28 %
INVESTOINNIT / hankeryhmän poikkeama		
Sivistyslautakunta: liikuntapaikat	68 316	12 %
Tekninen lautakunta: koneet ja kalusto	3 323	17 %

1.1.9 Ympäristötekijät

Vesihuollon vastaa Kuopion Vesi Oy. Siilinjärven kuntaan tulee jatkossakin Jynkäniemen jätevedenpuhdistamon vesistövaikutusraportit koskien Juurusvettä. Kunta tarkkailee käytöstä poistetun Keskimmäisen kaatopaikan sekä käytöstä poistettujen Toivalan ja Tynnörisen maankaatopaikkojen ja käytössä olevan Säyneenjoen maankaatopaikan vesistövaikutuksia. Kunta on mukana Harjamäki-Käärmelahti -pohjavesialueen yhteistarkkailussa, jossa tarkkailtavana ovat mm. Koivusaaren entisen kaatopaikan mahdolliset pohjavesivaikutukset.

Ahmo -lammen vedenlaadun kunnostustoimenpiteet tehtiin syksyllä 2019, ja veden laadun tilaa tarkkailtiin v. 2020. Tarkkailun perusteella kunnostus onnistui suunnitellusti. Tarinan lampien (Aumanalanen ja Syvä-Kumpunen) hydraulista yhteyttä Harjamäki-Kasurila – pohjavesialueeseen koskevan selvityksen loppuraportti valmistui ja lisäksi selvitykseen liittyen valmistui Itä-Suomen yliopistolle tehty opinnäytetyö.

Kunnan toimitiloissa ovat aurinkoenergiajärjestelmät nyt kaikissa kohteissa, jotka säilyvät kunnan toimitilakannassa. Kaikki uudet, rakennettavat toimitilat, varustetaan aurinkoenergiajärjestelmillä sekä sähköautojen latauspaikoilla. Uusien tilojen energiatehokkuus on yhtenä painopistealueena.

Melu-, luonto- ja kulttuuriympäristöselvitykset ovat keskeinen lähtökohta kaavatyössä. Vireillä olevat Etelä-Siilinjärven yleiskaava ja Haapamäen asemakaava perustuvat päivitettyihin selvityksiin. Uutta rakentamista on pyritty sijoittamaan selvitettyjä arvoja vaalien ja ympäristöhaittoja ehkäisten. Vuonna 2021 valmistuneessa asemakaavassa osoitettiin rakennuspaikkoja asuinkerrostaloille Vuorelaan vilkasliikenteisten liikenneväylien viereen. Meluselvitysten sekä ilmanlaatuselvitysten ja -tarkkailutulosten perusteella kaavassa annettiin tarkkoja määräyksiä rakentamiselle hyvän elinympäristön saavuttamiseksi. Täydennysrakentamishankkeet sijoituivat palveluihin nähden keskeisille paikalle joukkoliikenne-, jalankulku- ja pyöräilyreittien varteen, millä pyritään vähentämään pakollista autonkäyttötarvetta ja liikenteen päästöjä. Valmistuneet Ahmon koulukeskuksen ja paloaseman asemakaavanmuutokset mahdollistavat myös palvelurakentamista keskeisille paikoille yhdyskuntarakenteessa. Hamulan ja Kumpusen kyläyleiskaava antaa edellytyksiä kyllä täydentävään maaseurarakentamiseen ja luonnon keskellä asumiseen.

Ilmanlaadun kannalta, erityisesti katupölyn aiheuttamien haittojen ehkäisemiseksi talvella liukkaudentorjunnassa käytetyn hiekoitushiekan poistoon on panostettu hankkimalla kuntaan mm. omaa laitteistoa. Ilmanlaatua seurattiin talousarviovuoden ajan Vuorelan mittausasemalla. Seurannan perusteella ilmanlaatu oli pääsääntöisesti hyvää. Katupölystä johtuvat hiukkaspitoisuudet heikensivät ilmanlaatua ajoittain kevättalvella ja loppusyksyllä. Loppusyksystä hiukkasten lisäksi typen oksidit olivat ajoittain koholla. Mittausasemalla olivat nähtävissä moottoritiin vaikutukset alueen ilmanlaatuun.

Kunnan hankintaohjeen mukaan hankintojen periaatteisiin kuuluu kokonaistaloudellisen edullisuuden arviointi, mikä edellyttää muun muassa kestävä kehityksen eli tuotteen koko elinkaaren huomioon ottamista ympäristövaikutuksineen. Laadullisten valintakriteereiden käyttö valintaperusteena on myös perusteltua ja suositeltavaa. Kunta on valtuuttanut Sansia Oy:n hoitamaan yhteishankintoja.

Kunnanvaltuusto hyväksyi kesäkuussa 2021 kunnan ilmasto-ohjelman. Joukkoliikenteen vuorotarjonta Siilinjärvi-Kuopio – välillä arkipäivisin on ollut kilpailukykyinen henkilöautoliikenteeseen nähden. Kuopion seudun Joukkoliikenne 2030-ohjelmassa on hyväksytty sähköiseen ja muutoin vähäpäästöisempään joukkoliikenteeseen siirtyminen. Hyväksytyt etenemispolun mukaan kilpailutuksissa annetaan lisäpisteitä uusiutuvan biodieselin käytöstä ja vuonna 2021 tai 2022 kilpailutettavassa paikallisliikenteessä edellytetään sähköbussuja. Vuoden 2026 jälkeen siirrytään biokaasuun keskustan ulkopuolelle ulottuvilla pitkillä linjoilla, jos sitä jalostetaan liikennekäyttöön seudulla riittävästi.

1.1.10 Muut ei-taloudelliset asiat

Kunnassa on laadittu henkilöstön yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma, jossa myös yhdenvertaisuuden ja moninaisuuden hyväksyminen sekä edistäminen ovat näkökulmana, jotta erilaiset epätasa-arvoa aiheuttavat tekijät tulisi huomioitua laaja-alaisesti.

Kunnassa ei ole havaintoja tai epäilyjä korruptiosta tai lahjonnasta. Kunnassa on ajantasainen, hankintalainsäädökset huomioonottava hankintaohjeistus. Omana työnä tehtävät tavara- ja palveluhankinnat

toteutetaan kilpailuttamalla ohjeistuksen mukaisesti. Kunnan tavarahankinnat tehdään kuitenkin pääsääntöisesti Sansian keskitetysti kilpailuttamista hankintapaikoista vakiintunutta, pääasiassa sähköistä tilauskanavaa käyttäen. Hankintapäätöksiä seurataan sisäisen valvonnan keinoin.

1.2 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteko 1.1. – 31.12.2021

1.2.1 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan politiikka vahvistettiin kunnanvaltuustossa 3.2.2014 § 3.

Siilinjärven kunnan hallintosäännön 29 §:n mukaan kunnanhallitus vastaa riskienhallinnan toteuttamisesta ja yhteensovittamisesta sekä päättää kunnan omaisuuden ja vastuiden vakuuttamisesta. Kunnanhallitus on vahvistanut Siilinjärven kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohjeen kokouksessaan 9.6.2014 § 133.

Siilinjärven kuntakonserniohje on vahvistettu KV 27.5.2019 § 18. Konserniyhtiöt ovat järjestäneet sisäisen tarkastuksensa ja riskienhallintansa Siilinjärven kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohjeen sekä konserniohjeen mukaisesti.

Kunnanjohtaja huolehtii kuntakonsernin tasolla riittävän ja toimivan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä. Kunnan johtoryhmä ja sisäinen tarkastus avustavat kuntakonsernin johtoa kokoamalla ja arvioimalla kuntakonsernin merkittäviä riskejä yhdessä palvelualueiden ja tytäryhteisöjen kanssa. Sisäinen tarkastus avustaa kunnanhallitusta ja kunnanjohtajaa heidän valvontavelvollisuuksiensa täyttämässä tarkastamalla ja arvioimalla sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuutta.

1.2.2 Kunnanhallituksen arvio konsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytilasta

Siilinjärven kunnanhallituksen selonteko sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta vuodelta 2021 perustuu palvelualueiden ja konserniyhtiöiden antamiin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selontekoihin. Lautakunnat ovat käsitelleet sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vuosittaisen talousarvioseurannan yhteydessä. Konserniyhtiöiden selonteko on laadittu.

Kuntakonsernin tavoitteiden toteutuminen

Asiaa on yksityiskohtaisemmin käsitelty tilinpäätöksen toimintakertomuksen palvelualueita koskevassa osiossa ja talousarvion toteutumisvertailuissa.

Taloussuunnitelmassa tavoitteet oli eritelty valtuusto- ja lautakuntatasoisiksi, joista jälkimmäiset olivat valtuustoon nähden vain informatiivisia. Tämä on selkeyttänyt tavoiteasetantaa ja tavoitteiden seuranta.

Vuoden 2021 talousarvioon kuntakonsernin tavoitteet on määritelty ja kuntakonsernin tila on pysynyt tavoitteiden asettamissa rajoissa. Konserniyhtiöiden tavoitteet on määritelty vuoden 2021 osalta ja ne ovat toteutuneet lähes tavoitteiden mukaisesti. Kunnan talouden tulopohjaan vaikuttivat positiivisesti valtion myöntämät koronatuotet valtionosuuksiin sekä verotulojen kompensointiin. Kunnan toimintakulut kasvoivat edellisen vuoden 2020 tilinpäätökseen verrattuna 7,3 %. Toimintakulujen kasvu oli aikaisempia vuosia maltillisempaa kunnan oman palvelutoiminnan osittaisen supistamisen, rekrytointihaasteista aiheutuneiden henkilöstökulusäästöjen ja esimerkiksi työmatkustamisen ja koulutusten vähentymisen seurauksena.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Palvelualueiden sisäisen valvonnan vuosiraportteihin perustuen toimintaa on toteutettu ohjaavien säästöjen ja määräysten mukaisesti. Kuntaan ei ole kohdistunut tai kohdistumassa vaateita, jotka johtuisivat esimerkiksi lakisääteisten tehtävien laiminlyönnistä.

Yksittäisistä viranhaltijapäätöksistä asiaperusteilla tehdyt päätökset sisältöön tyytymättömyyttä osoittavat oikaisuvaatimukset ja valitukset ovat olleet vähäisiä suhteessa päätösten kokonaismäärään. Yksilöasioissa on joitakin oikaisuvaatimuksia ja valituksia tehty ja vireillä. Näihin ei kohdistu taloudellisia korvausvaatimuksia.

Tuloksellisuuden arviointi

Tuloksellisuutta on arvioitu vuoden 2021 aikana eritasoisilla mittareilla. Strategisiksi tavoitteiksi määriteltyjen kestävä kuntatalouden, kuntalaisten hyvinvoinnin, vahvan elinkeinotoimen, vastuullisen kasvupoliittikan sekä osaavan, hyvinvoivan ja sitoutuneen henkilöstön mittareita seurataan säännöllisesti. Vuonna 2021 toteutettiin asiakkaiden tyytyväisyyskysely yhteisissä palveluissa, sosiaali- ja terveystaloudissa sekä sivistyspalveluissa.

Tuloksellisuuden arviointi perustuu taloussuunnitelmaan kirjattujen taloudellisille ja toiminnallisille tavoitteille asetettujen mittareiden seurantaan ja arviointiin. Kuukausittain laaditaan talouden estimaatti. Lisäksi palvelualueilla suoritetaan talouden seuranta systemaattisesti.

Omaisuuksien ja palveluiden hankinnan, luovutuksen sekä hoidon valvonta

Hankintavaltuudet on määritelty hallintosäännön ja hankintaohjein sekä lautakunta- ja viranhaltijatasoisin delegointipäätöksin.

Hankintatoimi on järjestetty laajana maakunnallisena kokonaisuutena Sansia Oy:n kautta.

Kunnan omat hankinnat on hoidettu hankintoja koskevien säädösten mukaisesti eivätkä kunnan hankintapäätökset ole olleet markkinaoikeuden käsiteltävänä. Yhteishankinnassa kilpailutettujen tuotteiden ostotoiminnan ja sähköisen hankintamenettelyn käytännöt ovat vakiintuneet. Hankinta-Sampo on käytössä. Kiertonet-huutokauppaportaalia ja huutokauppatilaisuuksia käytetään käytöstä poistetun tavaran luovutukseen. Tietojärjestelmä- ja mobiililaitteiden elinkaaren hallinta tapahtuu hankinnasta niiden käytöstä poistoon leasing-sopimukseen hankintaprosessiin sisältyvänä. Koneiden saatavuudessa on ollut haasteita, minkä vuoksi leasing-aikoja on jouduttu jatkamaan.

Ohjeita noudatetaan ja käyttöomaisuusluettelot ovat pääosin ajan tasalla.

Sopimusten hallinta

Sopimushallinnossa on otettu käyttöön yhtenäinen käytäntö. Kaikki sopimukset on pääsääntöisesti viety Dynasty-asianhallintajärjestelmään. Tulevan hyvinvointialueen suunnittelutyöhön kuuluvana on Siilinjärven kunnassa jouduttu osoittamaan erittäin merkittävä työpanos olemassa olevien ja siirtyvien sopimusten selvittämisessä ja dokumentoinnissa vuoden 2021 aikana. Yhden konsernin tytäryhtiön osalta palvelusopimuksen noudattamisessa kunnan suuntaan on ollut haasteita.

Konsernivalvonta

Kunnanhallituksen kokouksessa on käsitelty konserniohjaukseen liittyvät asiat. Kunnanjohtaja ja tarkastusasiantuntija suorittavat konsernivalvontaa säännöllisesti toimintavuoden aikana, minkä lisäksi he käyvät kaksi kertaa vuodessa konsernivalvontakeskustelut tytäryhteisöjen hallitusten puheenjohtajien ja toimitusjohtajien kanssa. Kaikkien tytäryhteisöjen ja konsernijohdon yhteinen valvontatapaaminen on pidetty kerran vuodessa.

Tytäryhteisöjen hallitukset vastaavat tytäryhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesti järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä riskien raportoinnista kunnanhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Toimitusjohtajat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä tuloksellisuudesta. Toimitusjohtaja raportoi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta yhtiön hallitukselle.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiskohteet ja kehittäminen

Ulkoisen toimintaympäristön vaikutuksia koko kunnan tasolla, toimialoilla ja eri toiminnoissa arvioidaan strategia- ja talousarvioprosesseissa, talouden osavuosi- ja tilinpäätösraportoinneissa sekä tilinpäätöksen yhteydessä. Strategisten ja sitovuustason tavoitteiden toteutumista uhkaavia merkittävimpiä riskejä

ja tavoitteisiin liittyviä uusia mahdollisuuksia tunnistetaan ja arvioidaan talousarvion tavoitteiden asettamis-/suunnitteluprosesseissa sekä seurantaprosesseissa. Riskejä pyritään tunnistamaan ja arvioimaan myös kehityskeskustelujen yhteydessä vuosittain. Tavoitteiden toteutumiseen liittyvien riskien tunnistamis- ja arviointiprosessi on ollut käytössä vuonna 2021.

Toimielinpäätöksenteon yhteydessä suoritetaan pääsääntöisesti päätösten vaikutusten arviointia suhteessa kuntastrategiaan. Ennakkovaikutusten arviointi on ollut käytössä toimielimissä loppuvuodesta 2020 lähtien.

Kuvaus kehittämistoimenpiteistä

Tilintarkastusyhteisö BDO:n sisäisen valvonnan kartoituksen ja muutaman vuoden valvontasuunnitelman laatimista koskevan konsultoinnin tuloksia on sovellettu käytäntöön vuoden 2021 aikana. Vuonna 2021 BDO:n suosittelemat sisäisen valvonnan prosessit ovat olleet käytössä.

BDO:n suorittaman Siilinjärven kunnan tietojärjestelmien käytön tarkoituksenmukaisuuden ja kehitysnäkymien arvioinnin perusteella tietoturvaliikettä on kehitetty ja sitä on jalkautettu koulutuksen kautta organisaatioon esimieskoulutuksissa. Vuonna 2021 jatkettiin EU:n tietosuojasetukseen liittyviä selvityksiä ja arviointeja sekä henkilöstön koulutusta tietosuoja-asioihin. Tietosuoja- ja tietojärjestelmäselosteet ovat pääsääntöisesti ajan tasalla. Korjaavat toimenpiteet ovat toteuttamista varten tiedossa. Tietosuojavastaava ja tietoturvavastaava sekä palvelualuekohtaiset tietosuojavastaavat on nimetty. Tietoturva- ja tietosuojapolitiikat päivitettiin ja astuivat voimaan 1.4.2021.

Sisäisen valvonnan vuosisuunnitelma on laadittu ja vahvistettu kunnanhallituksessa. Riskienarvioinnin pohjalta on saatu luotua prosessi, jolla tarkastustointia on kehitetty ajantasaiseksi, sisäistä valvontaa palvelevaksi toiminnaksi. Sisäinen valvonta (johdon tarkkailu- ja varsinainen tarkastustoiminta) ja riskienhallinta on toiminut hyvin, koska merkittävä osa valtuuston asettamista niin taloudellisista kuin toiminnallisistakin tavoitteista on saavutettu tilikaudella muutostalousarvioon tarkasteltuna, väärinkäytöksiä tilikauteen 2021 ilmeni ja todennettiin yhden viranhaltijan osalta. Kunta ei ole joutunut väärinkäytöksistä oikeudellisiin tai taloudellisiin korvausvastuisiin. Alkuperäiseen talousarvioon verrattuna tavoitteet saavutettiin pääosin. Tavoitteiden saavuttamiset on tarkemmin raportoitu tilinpäätöksessä. Väestökehitystavoite (asukasmäärä säilyy ennallaan) ylittyi 46 henkilöllä.

Vuoden 2021 talousarvioon on tehty strategisten ja sitovuustason tavoitteiden riskienarviointi. Sisäisen valvonnan vuosisuunnitelmassa kohdennetun tarkastuksen kohteeksi vuonna 2021 valittua riskien arviointia taloussuunnittelun ja -hallinnan osana ei säästösyistä saatu toteutettua. Kunnan vuoden 2021 luotokorttilaskuihin kuukausille 1 - 8 toteutettiin kohdennettu tarkastus, joka johti jatko- ja kehittämistoimenpiteisiin. Kunnan vakuutus sopimukset kilpailutettiin kesän 2021 aikana vakuutusmeklarin Novum Oy:n kautta; kilpailutuksen tuloksena saavutetaan n. 125.000 euron vuotuiset säästöt vakuutusmaksuissa.

1.2.3 Konsernin merkittävimpien riskien hallinta

Viittaus toimintakertomuksen merkittävimpiin riskeihin

Sosiaali- ja terveystaloudissa koronan vuoksi jouduttiin organisoimaan lisäresursseja sekä tekemään lisää ulkoisia palveluostoja. Koronasta kunnalle aiheutuneet kustannukset kirjattiin litteralle. Litteroitujen kustannusten lisäksi koronasta aiheutui kunnalle välillisiä ja epäsuoria kustannuksia, joiden taloudellisten vaikutusten arviointi kokonaisuudessaan on mahdotonta. Valtion myöntämät koronasta aiheutuneiden kustannusten korvaukset sekä verotulojen kompensointi (yhteisövero) korvasivat merkittävältä osin kunnalle koronasta aiheutuneet kustannukset.

Hyvinvointialueen valmistelu sitoo sote-palveluiden henkilöstöresursseja, mikä voi aiheuttaa riskiä palvelutuotannon jatkuvuuteen.

Sivistyspalveluiden palvelutarpeen kasvusta ja investointihankkeiden toteutumisesta muodostuu merkittävää riskiä talouteen.

Kunnan talouteen tulevina vuosina kohdistuvaa alijäämään riskiä pyritään hillitsemään kunnanvaltuuston (14.12.2020 § 42) hyväksymällä talouden pitkän tähtäimen (PTS) suunnitelmalla.

Kuvaus merkittävimpien riskien arviointimenettelystä

Merkittävimmät riskit arvioidaan taloussuunnitelman laadinnan yhteydessä ja niiden toteutumista arvioidaan talousarvion valtuustoseurannan sekä tilinpäätöksen yhteydessä. Menettelyistä on ohjeistettu Siilinjärven kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohjeessa.

Kunnan kannalta merkittävässä toiminnoissa riskeihin ja häiriötilanteisiin on varauduttu etukäteen laadituilla suunnitelmilla.

Henkilöriskit liittyvät ammattihenkilöstön työpanoksen saatavuuteen ja korvattavuuteen mahdollisten työpaikan vaihdosten ja sairauspoissaolojen yhteydessä. Kaikille työntekijöille ei korvaavaa henkilöä ole saatavissa nopealla aikataululla. Sosiaali- ja terveystaloudissa, sivistyspalveluissa, yhteisissä palveluissa sekä teknisissä palveluissa nämä riskit ovat jo toteutuneet, koska hakijoita ei kaikkii tehtäviin ole saatu tai ei ole kelpoisuuden täyttäviä hakijoita. Sosiaali- ja terveystaloudissa edellä kerrotut riskit koskettavat myös esimiestasoa. Vuoden 2021 aikana sijaisten ja määräaikaisten työntekijöiden rekrytointi on ollut ennennäkemättömän vaikeaa, kaikkia määräaikaista tehtäviä ja sijaisuuksia ei ole saatu täytettyä. Rekrytointiongelmien takia toiminnoissa jouduttiin tekemään erilaisia järjestelyjä enemmän kuin aiemmin.

Kunta-alan keskiarvoon verrattuna Siilinjärven kunnan sairauspoissaolot ovat matalammat. Vuoden 2021 sairauspoissaolo oli 14,1 kalenteripäivää per työntekijä (kaikki työntekijät vakituiset ja määräaikaiset). Sairauspoissaolot kasvoivat hieman edellisestä vuodesta. Vaikeasta koronatilanteesta huolimatta sairauspoissaolot pysyivät kohtuullisina. Tilanteeseen auttoi osan henkilöstön etätyömahdollisuudet ja korvaavan työn kehittäminen. Tiedolla tulokselliseen työterveysyhteistyöhön -hanke on käynnistynyt yhdessä Varkauden kaupungin kanssa. Hankkeen avulla kehitetään työhyvinvointia ja työterveyshuollon kanssa tehtävää yhteistyötä. Käyttöön otettiin mm. Auntie- järjestelmä, joka tarjoaa verkkovälitteisesti matalan kynnyksen keskusteluapua ilman lääkärin lähetettä. Auntie on otettu hyvin käyttöön ja sille on ollut tarvetta.

Vuonna 2021 työtaturmien aiheuttamien poissaolojen määrä kasvoi edellisestä vuodesta. Vuonna 2021 työtaturmien aiheuttamia poissaoloja oli 714 kalenteripäivää kun edellisenä vuotena niitä oli 428 kalenteripäivää. Työtaturmien ennaltaehkäisyssä yksi tärkeä keino on työyksikön haittojen ja vaarojen arviointi osana jokapäiväistä työtä. Läheltä piti -tilanteet ja tapaturmat käydään läpi työyksikössä. Sähköisen työturvallisuusasioiden järjestelmällä raportoidaan työtaturmien ja läheltä piti -tilanteiden lisäksi havaittuja turvallisuuspuutteita. Johtoryhmä käsittelee kuukausittain työtaturmien aiheuttamat poissaolopäivät ja lisäksi johtoryhmälle sekä palvelualueille kootaan neljännesvuosittain tapaturmien tarkemmat kuvaukset.

Omaisuuksien riskit ja toiminnan vastuuriskit ovat hallinnassa. Vakuutukset ovat ajantasaiset sekä kattavat ja omavastuiden tasot on määritetty. Vakuutukset on kilpailutettu ja tarvittavat tarkistukset ja täsmennykset tehdään kunnan ja vakuutusyhtiön/vakuutusmeklarin yhteisessä vuosittaisessa vakuutuspalaverissa. Käytössä on ollut vakuutusmeklaripalvelu.

Kunta on palvelutoiminnassa tapahtuneista vahingoista suorittanut joitakin korvauksia. Palvelutoiminnan laajuus huomioon ottaen vahinkojen määrä on ollut erittäin vähäinen. Kunnan vahinkorahastosta maksettujen korvausten yhteismäärä on ollut vähäinen, 26.600 euroa (vajaa 36.000 € v. 2020). Vahingot eivät ole johtuneet tehtävien hoidon huonosta järjestämisestä tai laiminlyönneistä. Toiminnallisesti tai talouden näkökulmasta tarkasteltuna merkitykseltään vakavia riskejä ei ole realisoitunut.

Vahinkokorvausoikeudellisia prosesseja ei ole ollut.

1.2.4 Konserniyhtiöt

Merkittävimpien riskien hallitsemiseksi myös konserniyhtiöissä seurataan säännöllisesti sovittuja mittareita, tavoitteiden toteutumista ja niihin liittyviä riskejä. Tytäryhteisöjen hallitukset vastaavat tytäryhteisöjen riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä riskien raportoinnista kunnanhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Toimitusjohtajat vastaavat riskienhallinnan järjestämisestä sekä tuloksellisuudesta. Suurimmat taloudelliset riskit löytyvät konserniyhtiöiden peruskorjauksen tarpeesta olevasta rakennuskannasta.

Kiinteistö Oy Siilinjärven Vapaa-aikakeskuksen suunniteltu peruskorjaus ei toteutunut vuonna 2021 rakennusalan markkinatilanteen vuoksi.

1.2.5 Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Palvelualueiden johtajat ovat tehneet sisäisen tarkastuksen omilla palvelualueillaan kunnassa käytössä olevaan sisäisen tarkastuksen muistilistan mukaisesti ja antaneet siitä kirjallisen (muistilistan muotoisen) raportin. Raporttien pohjalta on kukin palvelualue tehnyt arvion omista valvontakäytännöistään ja arviot on käyty läpi palvelualuejohtajien yhteisessä palaverissa.

Organisaation ulkopuolisen toimesta tehtyjä sisäisen tarkastuksen palveluita on ostettu vuoden 2021 aikana KPMG Oy Ab:sta.

Sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelma laaditaan vuosittain ja vahvistetaan hallintosääntöuudistukseen perustuen kunnanhallituksessa. Riskienarvioinnin pohjalta on saatu luotua prosessi, jolla tarkastustoiminta on kehitetty ajantasaiseksi, sisäistä valvontaa palvelevaksi toiminnaksi. Sisäinen valvonta (johdon tarkkailu- ja varsinainen tarkastustoiminta) ja riskienhallinta on toiminut hyvin, koska merkittävä osa valtuuston asettamista niin taloudellisista kuin toiminnallisistakin tavoitteista on saavutettu tilikaudella, väärinkäytöksiä ei ole ilmennyt yhtä esiin tullutta viranhaltijatapausta lukuun ottamatta eikä kunta ole joutunut oikeudellisiin tai taloudellisiin korvausvastuisiin.

1.3. Tilinpäätöksen vaikutus kuluvaan vuoden talousarvioon ja arvio tulevasta kehityksestä

Tilinpäätöksen toteumassa ennakoitua paremmin toteutuneet toimintatuotot perustuivat valtiolta saatuihin korona-avustuksiin sekä muihin hankeavustuksiin. Koronaa esiintyy edelleen runsaasti ja koronatukia maksettaneen edelleen myös vuoden 2022 aikana. Koronaan liittyviä tuloja ja kustannuksia ei ole huomioitu talousarviossa. Mikäli korona-avustukset testauksiin ja muihin koronavaikutusten kompensointiin myönnetään samoilla perusteilla kuin tilinpäätösvuonna, ne tulevat kattamaan aiheutuneet kustannukset ja niiden vaikutus toimintatuottoihin tulee olemaan positiivinen. Verotuloissa määräaikaisesti myönnetty yhteisöveron korotus päättyi vuoteen 2021 ja tämä tulee laskemaan kertyvää yhteisöveron osuutta. Alkuvuodesta julkaistujen verotulokehysten perusteella verotulojen kertymiin ei olisi odotettavissa olennaisia muutoksia, vaikka mm. yhteisöveron täydennysmaksuja kertyi alkuvuodesta edellisvuotta enemmän ja tuloverotilitykset olivat hyviä. Helmikuun lopussa puhjennut Ukrainan ja Venäjän välinen sota voi aiheuttaa arvaamattomia vaikutuksia talouskehitykseen ja koko Euroopan tilanteeseen kuluvaan vuoden aikana. Tässä vaiheessa talousarvioon merkityt verotulot olisivat samalla tasolla kuin vuoden 2021 toteuma. Verotuloluonteinen tulopohja kasvaa toteutuneeseen tilinpäätökseen nähden valtionosuuksien kautta n. 2,3 milj. euroa.

Vuoden 2022 talousarvioon laaditut toimintakulut suhteessa tilinpäätöksen muodostuisivat n. 2,2 % korkeammiksi, mikä merkitsisi vain n. 3,4 milj. euron kasvua. Tämä jäisi merkittävästi alhaisemmaksi kuin tilinpäätökseen muodostunut n. 7,3 %:n kasvu ja talousarviota laadittaessa ennakoitu n. 4,7 %:n kasvu. Koronasta aiheutuvia kustannuksia sisältyi tilinpäätökseen n. 1,5 milj. euroa. Tämä huomioiden kasvuvaraa toimintakuluilla olisi kuluvalle vuodelle n. 5,0 milj. euroa, jotta pysytään talousarviossa.

Jo vuoden 2020 tilinpäätösvalmistelun aikana tuli esille Pohjois-Savon pelastuslaitokseen liittyen vaatimuksia varallaolokorvauksista. Varallaolovaatimuksia lähettäneet esittävät varallaoloajan lukemista työajaksi ja vaativat takautuvasti varallaolotunteja maksettavaksi palkkana työaikalisineen. Pelastuslaitos arvioi, että kokonaissumma vaatimuksista olisi yht. n. 20 milj. euroa. Pelastuslaitoksen kuntakohtaisen maksuosuuslaskelman perusteella Siilinjärven osuudeksi muodostuisi tällöin n. 1,7 milj. euroa. Asian käsittely on kesken eikä lopputulemaa voi ennustaa aiempien ratkaisujen pohjalta, koska tilanne on sopimuksellisesti erilainen kuin muualla maassa käydyissä vaateissa. Näin ollen tätä ei ole edelleenkään huomioitu vuoden 2021 tilinpäätöksessä. Työtuomioistuimen ratkaisua odotetaan vuoden 2022 aikana. Pelastuslaitos on tehnyt esityksen varallaolon vahvistamisesta vuodelle 2022. Tämän lisäkustannusvaihtokutuksia on laskettu n. 2,9 milj. euroa, summaa ei ole Pohjois-Savon kunnissa budjetoitu. Siilinjärven osuus tästä olisi n. 0,180 milj. euroa.

Taloussuunnitelmavuodella 2023 tapahtuu historiallinen muutos sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastuspalveluiden siirtyessä uudelle Pohjois-Savon Hyvinvointialueelle. Muutoksen myötä toimintakate muuttuu tehdystä vuoden 2022 talousarviosta n. 59,3 % eli n. 83,4 euroa ja vastaavasti tulopohja supistuu yht. n. 44,4 % eli n. 78,2 milj. euroa (luvuissa on mukana myös muut kuin sotesta johtuvat muutokset). Vuosi 2023 sote-uudistuksen jälkeen olisi päätymässä pieneen positiiviseen tulokseen ja seuraava vuosi n. miljoonan alijäämäiseksi. Tilanne on kuitenkin selkiytymätön ja muodostuu karkeasta arviosta, koska esim. tuloveroprosenttiin tehtävää leikkausta ei ole päätetty. Taloussuunnitelmavuosien tulopohjassa epävarmuus ja riskit liittyvät juuri siihen kuinka paljon sote-uudistus lopulta leikkaa verotuloja, kuinka valtionosuuksien laskelmat pitävät paikkansa ja kuinka toiminnan sopeuttaminen kunnassa onnistuu muutoksen jälkeen. Pitkän tähtäimen suunnitelman (PTS) ohella on edelleen löydettävä lisää keinoja alijäämän välttämiseksi.

Kuntastrategian tavoitteena on, että kunnan asukaskohtainen lainamäärä on korkeintaan kaikkien kuntien keskiarvon määräinen. Kunnan asukaskohtainen lainakanta olisi ennakotietojen mukaan ylittänyt valtakunnan keskiarvon 11 eurolla ollen 3 480 euroa per asukas. Lainakannan määrä sekä vuokra- ja leasingratkaisujen myötä kasvavat vastuut tulevat painamaan kunnan tunnuslukuja.

Uudet kriisikuntakriteerit astuivat voimaan 1.3.2019. Kuntien taloudellista asemaa arvioidaan niiden perusteella ensimmäistä kertaa vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätöksen tunnuslukujen perusteella. Tunnusluvut muuttuivat jonkin verran, mutta käytännössä Siilinjärven kunnan asema ei pelkästään niiden perusteella tule muuttumaan nykyisestä. Rahoituksen ja vakavaraisuuden kriteerit konsernitasolla tulevat olemaan ne joihin tulee kiinnittää erityistä huomiota, jotta kriisikuntamenettely vältetään.

1.4 Kokonaistalouden tarkastelu

1.4.1 Tuloslaskelma 2021

Kunnan tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tilikauden tuotot riittävät palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Tuloslaskelmassa esitetään ne tuotot, jotka on saatu kunnan ulkopuolelta ja kulut, jotka ovat syntyneet hankinnoista kunnan ulkopuolelta.

Tuotot

Kunnan *toimintatuotot* olivat tilikaudella yhteensä 25,124 milj. euroa ja ne kasvoivat korona-avustusten siivittämänä 28,7 %. Yhteismäärässä merkittävin muutos tapahtui juuri Tuet ja avustukset -ryhmässä johon kirjautui saatuja ja haettavia korona-avustuksia sosiaali- ja terveystoimesta n. 3,160 milj. euroa. Näitä vastaavat summat olivat edellisellä vuonna suoraan valtionosuuksissa. Lisäksi sosiaali- ja terveystalouden hankeavustukset ja muut tuet ja avustukset kasvoivat n. 0,536 milj. euroa. Opetus- ja kulttuuriministeriön korona-avustuksia siirtyi edelliseltä vuodelta n. 0,310 milj. euroa.

Myyntituottojen euromääräinen kasvu 0,496 milj. euroa koostui pääasiassa teknisten palveluiden työpalveluiden / tarvikkeiden myynnistä (+0,372 toimitilojen projektikustannusten laskutus ja Kuopion Vesi) ja sosiaali- ja terveystalouden saattujen kotikuntakorvausten kasvusta (+0,200 milj.). Aterikorvausten määrä laski (-0,203 milj.), kun asumispalveluiden uuteen valtakunnallisesti määriteltyyn asiakasmaksuun sisällytettiin aterioiden osuus (aiemmin erilliset maksut). Muita pienempiä muutoksia oli mm. hulevesi- ja jätemaksuissa sekä kunnilta ja valtiolta saaduissa tuloissa.

Pääasiassa asiakasmaksuista koostuvat maksutuotot pysyivät lähes edellisen vuoden tasolla (+0,128 milj.). Sosiaali- ja terveystalouden asiakasmaksut kasvoivat +0,471 milj. eurolla (em. asiakasmaksu-uudistuksen vaikutus). Vastaavasti maankäyttö- ja kehittämiskorvaukset alenivat -0,379 milj. eurolla.

Muissa toimintatuotoissa tapahtunut n. 23,1 %:n kasvu eli euroissa n. 0,978 milj. johtui pääosin käyttöomaisuuden luovutusvoitoista (mm. kerrostalotonttien luovutukset). Näitä myyntejä kirjautui koko vuodelta yht. n. 1,961 milj. euron edestä. Myös vakuutusyhtiöiltä saadut vakuutuskorvaukset kasvoivat.

Verotuloja kertyi kokonaisuudessaan 97,505 milj. euroa, kasvu n. 6,4 % (yht. 5,903 milj.). Kuntien kokonaisverotulojen kasvu vuonna 2021 koko maassa oli myös keskimäärin 6,7 %. Ennusteisiin sisältyi varsinkin vuoden alussa epävarmuutta. Verotulojen kasvu toteutui kaiken kaikkiaan pelättyä paremmin sekä tuloveron että erityisesti yhteisöveron osalta, jonka vahva kasvu yllätti kaikki odotukset.

Kunnan oma tulovero kasvoi vuodesta 2020 yht. 2,284 milj. eurolla ollen 83,956 milj. euroa. Kasvuun vaikutti vielä edellisenä vuonna toteutettu kunnallisveroprosentin korotus sekä valtakunnalliset muutokset. Verotuloihin vaikuttavien ansiotulojen kasvu oli 2,8 % johon vaikutti palkkatulojen hyppäys edellisen vuoden taantumasta 3,5 %:n kasvuun. Verovelvollisille myönnettyjä verojen maksujärjestelyhelputuksia korvattiin valtionosuuksien kautta n. 0,350 milj. eurolla. Maksuhelputusten käyttö jäi vähäiseksi, mutta koronatilanteen vaikeuduttua niitä oli mahdollista jälleen hakea aivan vuoden lopulla.

Kuntien yhteisöverotulot kasvoivat n. 45,4 % vuoden aikana. Koronatukitoimena kuntien yhteisöveron jako-osuutta korotettiin 10 prosenttiyksiköllä (n. 570 milj.). Ilman tätä tukitoimea yhteisöverotulot olisivat romahtaneet kunnissa. Kunnassa yhteisöveroa kertyi yht. 7,831 milj. euroa, jossa oli kasvua n. 2,918 milj. euroa (+59,4 %). Kasvuun sisältyi 1,932 milj. euroa tehtyä jako-osuuden korotusta. Yhteisöveron kertymät vaihtelevat vuosittain voimakkaastikin ja vaihteluun vaikuttavat kuntaan verotuloja maksavien yritysten maksamat verot sekä mahdolliset yksittäiset ja yllättävätkin täydennysmaksuina maksettavat koko kuntakenttään vaikuttavat erät.

Kiinteistövero kertyi yht. n. 5,717 milj. euroa. Kertymä kasvoi n. 0,702 milj. edellisvuotta suuremmaksi. Kiinteistöverotuksen siirryttyä verovelvolliskohtaiseen valmistumiseen, n. 0,400 milj. siirtyi edelliseltä vuodelta. Vastaavaa siirtymää oli jälleen loppuvuodesta, kun vuoden 2021 viimeinen maksuerä oli helmikuussa. Rytmihäiriö tilityksissä heikentää eri vuosien vertailtavuutta.

Valtionosuuksien, edellisvuoden ennen näkemättömän suuret määrät, laskivat koronatukien siirtyessä valtionavustuksina maksettavaksi (tuet ja avustukset). Kilpailukykysovimuksen lomarahaleikkaukseen perustuva valtionosuuksien vähennys poistui (ainakin tilapäisesti vuosilta 2020 - 2021). Kokonaisuutena vaikutti omalta osaltaan myös kustannustenjaon tarkistus (vähensi) ja valtionosuuksien indeksitarkistus (korotti). Kunnassa nämä muutokset realisoituivat n. -6,9 %:n eli n. -3,033 milj. euromääräisenä pudotuksena edelliseen vuoteen. Mikäli korona-avustukset (3,160 milj.) olisivat olleet valtionosuuksissa, olisi kokonaisuutena ollut edellisen vuoden tasolla. Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus kasvoi 0,346 milj. eurolla ja veromenetysten kompensaatit supistuivat -0,148 milj. eurolla, kun niitä vähensi em. verojen maksuhelputukset. Kunnan valtionosuusprosentti kasvoi 26,42 prosentista 27,11 prosenttiin.

Rahoitustuotoissa korkotuottojen vähenemä johtuu vesilaitoksen yhtiöittämiseen liittyvien perustamis- ja pääomalojen korkotuotoista, jotka tarkennetun omistussuuden vuoksi alenivat. Muut rahoitustuotot hivenen kasvoivat saatujen osinkotuottojen myötä.

Varsinaisen toiminnan kokonaistuottojen merkittävimmät erät ja tuotto-osuudet ovat seuraavat:

	Tuotot 1 000 €	muutos %
Myyntituotot	8 191	6,4
Maksutuotot	6 056	2,2
Tuet ja avustukset	5 654	242,5
Muut toimintatuotot	5 222	23,1
Verotulot	97 505	6,4
Valtionosuudet	40 859	-6,9
Rahoitustuotot	1 363	-1,7

Kulut

Toimintakulujen kokonaisuutena oli tilikaudella 157,155 milj. euroa, kasvu +7,3 % eli euroissa n. 10,649 milj. Kasvua vauhditti erityisesti henkilöstökulujen ja palvelujen ostot. Valtakunnallinen toimintakulujen kasvu kunnissa oli ennakkotietojen mukaan keskimäärin 6,3 % ja tätä kasvua vauhditti palvelujen ostot sekä palkkaratkaisun kokovuotiset sopimuskorotukset (yleiskorotukset 1.8.2020 alkaen). Kasvu on suu-
rempaa, kun mukaan huomioidaan myös kuntayhtymät (7,6 %).

Henkilöstökulut kunnassa olivat 64,478 milj. euroa, kasvua 3,513 milj. euroa eli 5,8 %. Luvun vertailukelpoisuuteen vaikuttaa kuitenkin hivenerä, että edellisenä vuonna 1.10.2020 alkaen kunnan tietotekniikkapalveluiden henkilöstö siirtyi Tiera Oy:n palvelukseen. Lisäksi edellisenä vuonna toteutunut valmiuslain aikainen poikkeustila aiheutti runsaasti henkilöstöjärjestelyjä; siirtoja työpisteestä ja työstä toiseen, lomautuksia kiinni laitetuista yksiköistä ja monenlaisia venymistä etätöjärjestelyissä sekä normaalityössä. Henkilöstötilastojen mukaan vakainainen henkilöstömäärä pysyi kokonaisuudessaan ennallaan ja määräaikaisten määrä kasvoi 43 henkilöllä. Tilastosta on kuitenkin huomattavissa, että sosiaali- ja terveyspalveluiden vakinaisten henkilöiden määrä kasvoi 32 ja vastaavasti sivistyspalveluissa väheni 30. Muiden palvelualueiden muutokset olivat yksittäisiä henkilöitä.

Varsinainen palkkasumma kasvoi 2,434 milj. eurolla eli 4,9 %. Jaksotetut lomapalkkavaraukset kasvoivat vuoden aikana 0,331 milj. euroa. Vuoden aikana pidettiin palkattomia ns. bonusvapaapäiviä 884, joka oli 283 päivää vähemmän kuin edellisenä vuonna. Eläkemenot kasvoivat palkkasummaa vastaavasti, samoin kuin muut henkilösivukulut. Maksuprosenteissa tapahtuneet muutokset koskettivat kaikkia henkilösivukuluja: sairausvakuutusmaksu nousi 0,19 %-yksikköä, työttömyysvakuutusmaksu 0,20 %-yksikköä ja tapaturmavakuutusmaksu 0,25 %-yksikköä, jossa tapahtuikin suhteellisesti suurin muutos.

Palveluiden ostot olivat yht. 68,398 milj. euroa. Kasvua yht. 10,543 milj. eli 18,2 %. Kasvusta 2,825 milj. johtui kuitenkin siitä, että kaikki palvelusetelimenot siirtyivät valtakunnallisen muutoksen vuoksi Avustukset ryhmästä asiakaspalveluiden ostoihin. Niinpä asiakaspalveluiden kasvu 6,738 milj. euroa on vertailukelpoiselta luvultaan 3,913 milj., joka kuitenkin on merkittävän suuri 9,6 %:a. Kasvua muodostui erikoissairaanhoidon n. 1,147 milj. euroa ja muihin sosiaali- ja terveyspalveluihin 1,768 milj. sekä varhaiskasvatuksen palveluseleitä käytettiin n. 1,011 milj. euron edestä enemmän. Muut kuin asiakaspalvelun ostot kasvoivat myös merkittävästi, 3,804 milj. eurolla. Tästä suurimmat kasvut muodostuivat asiantuntijapalveluiden ostoista (+0,939 milj. sisältäen mm. terveyskeskuksen hanke, tietotekniikka), atk-palveluiden ostoista (+0,702 milj. mm. Tiera ja soten ostot), terveyspalveluiden ostoista (+1,034 milj. mm. koronatestaukset) ja lukuisista muista pienemmistä kasvuluvuista mm. kuljetuspalveluissa, kunnossapidossa, työvoiman vuokrauksessa ja muissa palveluissa.

Aineiden ja tarvikkeiden kokonaissumma kasvoi edellisvuodesta n. 0,315 milj. eurolla. Energiakustannukset, apu- ja lainausvälineet, audiovisuaaliset aineistot ja muut tarvikkeet olivat kustannuskasvun taustalla.

Annetut avustukset toteutuivat yhteensä n. 6,402 milj. euron suuruisina, mutta luku ei ole vertailukelpoinen edelliseen vuoteen em. kirjausmuutoksen vuoksi. Palvelusetelimenoja siirtyi asiakaspalveluostoihin -2,825 milj. euroa, joten varsinainen muutos supisti annettuja avustuksia n. -1,034 milj. euron edestä. Supistunut summa muodostui mm. 1,468 milj. euron osalta siitä, että sen verran aiemmin kustannettiin sairaanhoitopiiriin alijäämiä (nyt ei kirjausta) ja 0,265 milj. vähemmän maksettiin kotihoidontukea Vastavasti konserniyhtiöille annetut avustukset kasvoivat n. 0,600 milj. eurolla ja työmarkkinatuen menot kasvoivat edellisestä vuodesta n. 0,086 milj. euroa. Pitkäaikaistyöttömien määrä kuitenkin kääntyi pitkstä aikaa laskuun n. 27 henkilön verran, ollen yht. 248 hlöä vuoden lopussa.

Sisällöllisesti avustusten ryhmä koostuu alla olevista eristä:

	Avustukset 1 000 €	Muutos %
Lasten koti- ja muut hoitotuet	842	-24,0
Omaishoidontuki	620	2,7
Toimeentulotuen erät	92	-27,6
Vammaisille annettavat avustukset	1 999	0,8
Muut avustukset kotitalouksille	135	-13,3
Avustukset yhteisöille	2 714	-21,5

Muut toimintakulut muodostuvat pääsääntöisesti vuokrakuluista (9,450 milj.) ja muista kuluista (0,367 milj.). Vuokrien kustannuskasvu on tasaantui ja kasvua muodostui 0,108 milj. euroa eli 1,2 % vuodessa. Kasvu oli voimakkainta sosiaali- ja terveyspalveluiden koneiden ja laitteiden vuokrissa. Sisäilmaongelmaisten kohteiden väistöiloiksi hankittujen viipaleiden kustannuksista käytettiin toimitilapalveluiden tiedon mukaan vuoden aikana rahaa yht. 2,3 milj. euroa. Vuorelan päiväkodin leasingvuokrat olivat ensimmäistä kertaa kokovuotiset.

Muihin kuluihin on kirjattu mm. jäsenmaksuja, vahinkokouluja ja luottotappioita saamatta jääneistä tuloista. Kulujen kasvu jäi euromääräisesti pieneksi.

Rahoituskulut muodostuvat korkokuluista, jotka vähentyivät edellisestä vuodesta 0,048 milj. euroa.

Toimintakulujen merkittävimmät erät ja rahoituskulut ovat seuraavat:

	Toimintakulut 1 000 €	Muutos %	sis. korona kuluja
Henkilöstökulut	64 478	5,8	256
Asiakaspalveluiden ostot	47 547	16,5	31
Muiden palveluiden ostot	20 851	22,3	889
Aineet, tarvikkeet, tavarat	8 062	4,1	298
Avustukset	6 402	-37,6	-
Muut toimintakulut	9 816	1,4	2
Rahoituskulut	448	-11,6	

Valmistus omaan käyttöön -liittyvät kulut sisältyvät tuloslaskelman toimintakuluihin, ja niiden vaikutus on eliminoitu Valmistus omaan käyttöön -rivillä.

Toimintakate

Toimintakulujen ja toimintatuottojen erotuksena syntyvä toimintakate ilmoittaa paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintakate on kunnissa negatiivinen, sillä verotulot ja valtionosuudet muodostavat merkittävän osan kunnan tuloista. Vuonna 2021 kunnan toimintakatteen määrä oli n. -131,907 milj. euroa. Toimintakate kasvoi (heikkeni) edelliseen tilikauteen verrattuna -5,083 milj. euroa (4,0 %). Valtakunnallinen toimintakatteen kasvu kunnissa oli ennakkotietojen mukaan n. 4,2 %. Kun huomioidaan myös kuntayhtymät, toimintakate kasvoi yhteensä 3,5 %.

Elinvoima- ja konsernipalveluiden 0,747 milj. euron toimintakatteen kasvusta valtaosa kohdistui konserniyhtiöille annettuihin avustuksiin ja vastikemaksuihin (0,707 milj.) joiden taustalla on Fontanellan uimalarakennuksen peruskorjauksen viivästyminen. Lisäksi kasvua muodostui järjestetyistä kuntavaaleista, hallinnosta ja kehittämisestä sekä kaavoituksesta. Maankäyttöön kertyneiden toimintatuottojen (luovutetut kerrostalotontit) myötä em. kuluja voitiin kattaa n. 0,220 milj. eurolla.

Euromääräisesti suurin toimintakatteen kasvu 1,871 milj. euroa kohdistui *sivistyspalveluihin*. Varhaiskasvatuksen osuus tästä oli n. 0,850 milj. euroa, vaikka lapsia oli varhaiskasvatuksen piirissä saman verran kuin edellisenä vuonna. Kunnallisesta päivähoidosta ja esiopetuksesta on siirrytty yksityisen piiriin, joten palvelusetelimenot muodostivat kasvusta valtaosan. Opetuspalveluiden osuus kasvusta oli n. 0,638 milj. euroa. Siellä kustannusnousu kohdistui suurimmaksi osaksi henkilöstökuluihin. Liikuntapalveluiden toimintakate kasvoi 0,223 milj. euroa ja nuoriso- ja kulttuuripalvelut 0,156 milj. eurolla. Molemmissa kasvu muodostui koko toimintaan kohdistuvista kustannusnouduista.

Poikkeuksellisen maltilliseksi muodostui *sosiaali- ja terveystyöpalveluiden* toimintakatteen kasvu, ollen 0,775 milj. euroa eli 1,1 %. Muutos ei ole vertailukelpoinen edelliseen vuoteen, koska saatujen / haettujen korona-avustusten 3,160 milj. euron määrä kirjautui suoraan sosiaali- ja terveystyöpalveluiden tuloksi (ed. v. valtionosuus). Maltillinen muutos johtuu myös erikoissairaanhoidon kulukehityksestä, mikä supistui edelliseen vuoteen nähden -0,503 milj. eurolla eli -1,63 %. Vastaava muutos on tapahtunut viimeksi vuonna 2014. Sairaanhoidopiiriin kertyneet alijäämät on katettu eikä tilinpäätösvoiton osalta ole tehty kuntaosuuksiin varauksia. Hoiva- ja vanhustalopalveluiden toimintakate kasvoi 1,380 milj., sosiaali- ja perhepalvelut 0,820 milj. ja soten hallintopalvelut 0,178 milj. euroa. Terveystyöpalveluiden toimintakatteen näkyi selvimmin em. korona-avustusten vaikutus, toimintakate supistui -1,086 milj. eurolla.

Teknisten palveluiden palvelualueen toimintakate kasvoi 0,760 milj. eurolla. Toimitilapalveluihin tästä kohdistui 0,340 milj. euroa kasvaneiden kunnossapitomenojen myötä ja kuntatekniikkaan 0,223 milj. euroa niin ikään kasvaneiden kunnossapitomenojen (auraus, lumen ajo, liukkauden torjunta) myötä. Lisäksi varikkopalveluiden kustannukset kasvoivat ja toimintatuotot supistuivat yht. 0,140 milj. euroa.

Yhteisten palveluiden kasvu 0,931 milj. eurolla johtuu pääosin ruoka- ja puhtauspalveluiden toimintakulujen kasvusta ja toimintatuottojen vähentymisestä (yht. 0,434 milj.). Lisäksi kasvaneet työllistämistoiminnan kulut työmarkkinatuen käytön ohella kasvattivat toimintakatetta 0,254 milj. eurolla, tietotekniikkapalveluiden kasvu 0,145 milj. ja henkilöstökulujen kasvu 0,058 milj. euroa.

Edellisenä vuonna (vertailuvuosi) koronan vuoksi jäi yhteistyö- ja markkinointitapahtumia toteutumatta, päiväkotiryhmät pienentyivät, liikuntaan ja kansalaisopiston ryhmiin osallistuminen oli varovaista ja käyntimäärät pienentyivät, joukkoliikenteen vähentynyt käyttö romahdutti lipputuloja ja koronan vaikutukset olivat monin eri tavoin laajempia kuin tilinpäätösvuonna. Varsinaisia, suoraan koronasta johtuvia kuluja raportoitiin nyt yht.1,477 milj. euroa (ed.v. 1,666 milj.). Toimintakatteen muodostuminen ei ole vertailukelpoinen edelliseen vuoteen, koska merkittävän suuruiset sosiaali- ja terveystoimeen kohdistuvat korona-avustukset on nyt käsitelty toimintatuottoina ja edellisenä vuonna ne olivat valtionosuuksia.

Palvelualuekohtainen toimintakate ja sen muutos edelliseen vuoteen.

	Toimintakate 1 000 €	Muutos	%
Elinvoima- ja konsernipalvelut	5 517	747	15,7
Sivistyspalvelut	37 439	1 871	5,3
Sosiaali- ja terveystoimen palvelut	71 939	775	1,1
Tekniset palvelut	6 012	760	14,5
Yhteiset palvelut	11 000	931	9,2

Vuosikate

Vuosikate eli kunnan rahoitustulos kuvastaa onko kunnan tulorahoitus riittävää kattamaan pitkävaikutteisista tuotannontekijöistä aiheutuneet kulut eli käyttöomaisuuden poistot. Lähtökohtana on, että vuosikatteen tulisi muutaman vuoden tarkastelujaksolla vastata poistojen määrää eli korvausinvestointien tarvetta.

Kunnan vuosikate asukasta kohden soveltuu käytettäväksi kuntien välisessä vertailussa. Vertailussa on kuitenkin otettava huomioon kunnan koko, taajama-aste, toimintojen organisointi, tekniset verkostot jne. Vertailussa on myös otettava huomioon kuntien väliset erot veroprosenteissa. Vuosikatteiden vertailtavuus eri kuntien kesken edellyttäisi myös, että ne laskettaisiin saman suuruisilla tuloperusteilla, esim. kuntien keskimääräisillä veroprosenteilla. Riittävä tulorahoitus on voitu vertailtavissa kunnissa saavuttaa erilaisella verorasitteella kuntalaisiin nähden.

Tilikauden vuosikatteeseen vaikutti merkittävästi toimintakatteen kehittyminen. Toimintatuottoihin kirjatut sosiaali- ja terveystoimen korona-avustukset sekä erikoissairaanhoidon kulujen supistuminen hillitsi sosiaali- ja terveystoimen kasvua. Lisäksi verotuloissa erityisesti yhteisöveron osuus kasvoi vahvasti. Tätä edesauttoi voimistuneen talouskasvun ohella jako-osuuteen sisältynyt 10 %:n korotus sekä kunnan oman jako-osuuden kehittyminen perustuen vuosien 2018 – 2019 yritysten veronmaksuun. Vuosikatetta kertyi 7,372 milj. euroa. Tämä oli n. -2,140 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Vuonna 2019 vuosikate jäi -2,348 milj. eurolla negatiiviseksi ja vuonna 2018 katetta muodostui 3,285 milj. euroa. Investoinnit pystyttiin rahoittamaan täysimääräisesti, osittain myös niiden maltillisen määrän vuoksi.

Tilikauden vuosikate kattoi täysimääräisesti normaalit suunnitelmanmukaiset poistot, joita oli 6,546 milj. euroa ja myös tämän ohella kaikki lisäpoistoina kirjatut poistot 0,283 milj. euron edestä. Lisäpoistoina kirjattiin Ahmon koulukeskuksen tasearvoista kaikki vuotta 2003 ja sitä vanhemmat menojäännökset. Tällä valmistaudutaan tulevaan rakennushankkeeseen.

Asukasta kohden Siilinjärven vuosikate oli 346 euroa, edellisen vuoden ollessa 448 euroa. Vuonna 2019 kate oli negatiivinen -110 eurolla ja 2018 jäi vain 152 euroon. Koko maassa vuosikate asukasta kohden oli vuoden 2021 tilinpäätösten ennakkotietojen mukaan 649 euroa ja edellisenä vuonna 740 euroa, vuonna 2019 se oli 318 euroa ja 376 euroa vuonna 2018.

Tulos ja ylijäämä

Tilikauden tulos kuvaa tilikaudelle kuuluvien tuottojen ja kulujen erotusta. Siinä huomioidaan myös pitkävaikutteisten tuotannontekijöiden käyttöä kuvaavat poistot ja satunnaiset erät. Tilikauden tulos saadaan, kun vuosikatteesta vähennetään suunnitelman mukaiset poistot.

Tilikaudelle muodostui tulosta 0,542 milj. euroa ennen tuloksenjärjestelyeriä. Edellisenä vuonna tulosta kertyi 0,474 milj. euroa. Vuonna 2019 vesilaitoksen myyntivoiton myötä tulosta kertyi 3,228 milj. euroa; toiminnallisen alijäämän ollessa tuolloin -9,741 milj. euroa alijäämäinen. Vuonna 2018 alijäämää kertyi -4,502 milj. euroa.

Tuloksen kannalta merkittävimpiä tulopohjaan vaikuttavia eriä olivat toimintatuottoihin kirjatut sosiaali- ja terveyspalveluiden korona-avustukset 3,160 milj. euroa. Kertaluonteisina erinä kirjattuja merkittäviä eriä ei juurikaan ollut ellei sellaisena pidetä em. korona-avustuksia ja kunnan käyttöomaisuudesta lisäpoistoina poistettujen, purettavaksi tulevien kiinteistöjen menojäännöksiä yhteensä 0,283 milj. euroa. Tonttien luovutuksia tapahtuu vuosittain, mutta isompia kerrostalotonttien luovutuksia joilla on vaikutusta toimintatuottojen kertymään, ei ole joka vuosi. Tällä kertaa niistä kertyi runsas miljoona euroa.

Koronaan liittyviä kuluja on raportoitu yht. n. 1,477 milj. euron edestä. Erillisinä valtionavustuksina saatuja opetus- ja kulttuuriministeriön avustuksia siirtyi tilinpäätösvuodelle n. 0,310 milj. euroa. Uusina avustuksina näitä saatiin n. 0,154 milj. ja joukkoliikenteeseen kanavoitui n. 0,348 milj. euroa. Palvelualueiden tekstiosuuksista voi saada tähän viitteellistä informaatiota.

Edellisen vuoden tulokseen vaikutti voimakkaasti valtion lisätalousarvio 4:ssä ja syksyn lisätalousarvio 7:ssä kunnille myöntämät tuet koronan aiheuttamien vaikutusten torjumiseksi. Valtionosuuksina näitä kertyi tuolloin yht. 6,273 milj. euroa ja verotulojen kompensointina (yhteisövero) 1,004 milj. euroa. Nyt valtionosuuksien kautta huomioitujen erien yhteisvaikutus lähinnä vähensi valtionosuuden määrää (veronmaksulykkäyksen kompensointi), mutta yhteisöveron korotuksen myötä yhteisöverokertymään sisältyi 1,932 milj. euroa tukea.

Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat tuloksenkäsittelyeriä. Ylijäämäinen tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään. Ylijäämää lisääviä tai vähentäviä eriä ovat varausten ja rahastojen vähentäminen tai lisääminen.

Tuloksenjärjestelyerinä vuodella 2020 tuloutetaan vahinkorahastosta yht. n. 0,027 milj. euroa. Tuloksenjärjestelyerien jälkeen tilikauden tulos oli 0,569 milj. euroa ylijäämäinen. Vuonna 2020 tulosta kertyi n. 0,510 milj. euroa ja 2019 tulosta muodostui 3,254 milj. euroa. Vuoden 2018 tulos päättyi -4,465 milj. euroa alijäämäiseksi.

Tunnusluvut

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

(100 x toimintatuotot/(toimintakulut – valmistus omaan käyttöön)) tunnusluku osoittaa, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuloina sekä muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla. Tunnusluvun arvoon ja kuntien väliseen vertailuun vaikuttavat mm. kunnan koko, toimintojen yhtiöittäminen ja oppilaitosten ylläpitäminen. Tunnusluvuksi muodostui 16,0. Vuoden 2020 luku oli 13,3 %. Luku ei ole vertailukelpoinen vuoden 2019 osalta vesilaitoksen yhtiöittämisen vuoksi. Tunnusluku vuonna 2019 oli 15,7 %. Vuoden 2018 luku oli 16,3 %.

Vuosikate prosenttia poistoista

(100 x vuosikate/poistot) tunnusluvuksi muodostui 107,9 % vertailuvuoden ollessa 105,2 %. Vuonna 2019 vuosikate jäi negatiiviseksi -2,348 milj. eurolla, joten myös tunnusluku oli -31,6 %:lla negatiivinen. Tuolloin tulo- ja investointien ei riittänyt edes normaalin toiminnan pyörittämiseen. Luku oli vuotta aiemmin 42,2 %. Ennakotietojen mukaan tunnusluvun arvo koko kuntataloudessa oli 151 %.

Perusoletuksena kuntataloudessa on pidetty sitä, että kunnan tulo- ja investointien on riittävä silloin kun vuosikate on vähintään tuloslaskelmassa vähennettävien poistojen suuruinen. Eli kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulo- ja investointien olevan riittävän. Oletus on kuitenkin pätevä vain silloin, kun poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tässä yhteydessä poistonalaisten investointien omahankintamenoa, jolloin siitä on vähennetty valtionosuudet, liittymismaksut ja muut rahoitusosuudet.

Tulo- ja investointien on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, mikäli poistojen määrä vastaa käyttöomaisuuden kulumista.

Investointien taso määritetään voimassa olevasta investointisuunnitelmasta ja mikäli poikkeuksellisen suuri poistonalainen investointihanke ajoittuu suunnitelmakaudelle tai investointeja on leikattu tai siirretty

suunnitelmakauden ulkopuolelle, on investointitasoa arvioitava taloussuunnittelukautta pitemmällä ajak-
jäteellä.

Poistonalaisia investointeja tilikaudella kertyi 3,443 milj. euroa ja edellisenä vuonna 4,104 milj. euroa. Vuonna 2019 poistonalaisten investointien määrä oli 7,912 milj. euroa ja vuonna 2018 ne olivat 11,894 milj. euroa. Nettoinvestoinnit yhteensä olivat viime vuonna noin 4,175 milj. euroa. Nettoinvestointien pie-
nuuteen vaikutti mm. tehdyt kaupat maa-alueista. Kolmen vuoden keskiarvoksi muodostuu noin 3,6 milj. euroa. Samaan aikaan vastaavasti vuosikatekertymä oli noin 4,8 milj. euroa. Vuodesta 2009 lähtien net-
toinvestointien määrä on kolmen vuoden keskiarvolla ylittänyt vastaavan vuosikatteen, mutta nyt kahtena viimeisimpänä vuonna vuosikate on ollut investointeja suurempi.

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut 2021–2020

Ulkoinen, 1 000 euroa	2021	2020	Muutos-%
Toimintatuotot	25 124	19 519	28,7 %
Valmistus omaan käyttöön	125	164	-23,9 %
Toimintakulut	-157 155	-146 506	7,3 %
Toimintakate	-131 907	-126 824	4,0 %
Verotulot	97 505	91 601	6,4 %
Valtionosuudet	40 859	43 892	-6,9 %
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	661	775	-14,8 %
Muut rahoitustuotot	702	611	15,0 %
Korkokulut	-441	-541	-18,3 %
Muut rahoituskulut	-6	-2	175,4 %
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	915	843	8,6 %
Vuosikate	7 372	9 512	-22,5 %
Poistot ja arvonalentumiset	-6 830	-9 038	-24,4 %
Satunnaiset tuotot	0	0	
Tilikauden tulos	542	474	14,4 %
Tilinpäätössiirrot	27	36	-25,2 %
Tilikauden ylijäämä	569	510	11,7 %
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT			
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	16,0	13,3	
Vuosikate / Poistot, %	107,9	105,2	
Vuosikate, eroa/asukas	346	448	
Asukasmäärä	21 297	21 250	

1.4.2 Rahoituslaskelma 2021

Rahoituslaskelman edellisen vuoden vertailuun vaikuttavia olennaisia tekijöitä ei ole.

Toiminnan ja investointien rahavirta

Vuosikate rahoituslaskelmassa osoittaa tulo-rahoituksen, joka käyttötaloudesta jää käytettäväksi investointeihin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikatteeseen lisätään/vähennetään ns. tulo-rahoituksen korjauserä, joka vuonna 2021 oli -2,716 milj. euroa. Näin saadaan toiminnan rahavirta, joka kuvaa kuinka paljon varsinainen toiminta on tuonut tilikauden aikana rahavaroja. Toiminnasta kertyi rahavirtaa 4,656 milj. euroa, mikä oli 3,989 milj. euroa vähemmän kuin edellisellä vuonna. Tähän vaikutti edellisvuotta pienempänä toteutunut vuosikate, pienemmät käyttöomaisuuden myyntivoitot ja sairaanhoitopiirille maksettu alijäämän kattaminen (pakollinen varaus).

Investointien rahavirta kuvaa investointeihin käytettyjen tuottojen ja kulujen vaikutusta rahavaroihin. Investointimenot ovat laskelman mukaan 4,731 milj. euroa. Nettoinvestointien määräksi muodostui saatujen rahoitusosuuksien ja luovutustulojen jälkeen 2,222 milj. euroa. Erot investointien toteutumisosan ja rahoitusosan nettosummissa selittyvät sillä, että rahoituslaskelmassa esitetään myös tuloslaskelmaan kirjatut käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot.

Kun toiminnan rahavirrasta vähennetään nettoinvestoinnit, saadaan varsinainen toiminnan ja investointien nettokassavirta. Varsinaisen toiminnan tulo-rahoituksella pystyttiin toisen vuonna peräkkäin kattamaan kaikki investoinnit.

Rahoituksen rahavirta

Rahoituksen nettorahavirta oli rahoituslaskelman mukaan vuonna 2021 yhteensä -7,224 milj. euroa negatiivinen. Edellisellä vuonna se oli yhteensä 2,594 milj. euroa positiivinen. Muutos rahavirrassa merkitsi lainakannan supistumista. Pitkäaikaisen lainan lainanottovaltuus oli talousarvion rahoituslaskelman mukaisesti 12,521 milj. euroa. Siitä käytettiin vain 7,000 milj. euroa eli lainaa jätettiin nostamatta 5,521 milj. euroa. Lainoja lyhennettiin suunnitellusti 13,832 milj. euroa. Lainamäärä vähentyi täten 6,832 milj. euroa. Tämän mahdollisti tilikauden 2020 lopussa poikkeuksellisen suureksi muodostuneet kassavarat. Korotomien velkojen määrän sekä saamisten muutos yhteensä oli vähäinen.

Rahavarojen muutos

Rahoituslaskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirran ja rahoitustoiminnan nettokassavirran erotus osoittaa kunnan kassavarojen muutoksen tilikaudella. Vuodelta 2020 jääneet kassavarat vaikuttivat positiivisesti koko vuoden rahatilanteeseen. Vuoden lopussa kassavarojen muutos oli -4,790 milj. euroa. Rahaa jäi silti ennakoitua enemmän aivan vuoden lopussa saatujen korona-avustusten ja ennakoitua parempana toteutuneiden vuoden lopun verotililysten myötä. Tämä luo mahdollisuuden pienentää myös kuluvan vuoden lainanottoa.

Tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €

Rahoituslaskelman välitulos, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä kertoo kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevilla kassavaroilla tai lisälainalla. Tilinpäätös- ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla seurataan investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi, koska muutoin lainamäärä kasvaa vuosi vuodelta. Viiden edellisen vuoden aikana investointeja rahoitettiin velkarahalla -13,649 milj. eurolla. Kahden hyvän tulosvuoden ansiosta viiden viimeisimmän vuoden investointien todellinen rahoituksen osuus supistuu -10,480 milj. euroon. Rahoituslaskelma näyttää kuitenkin vuoden 2019 vesilaitosjärjestelyn vuoksi siltä kuin rahaa olisi jäänyt jo nyt 16,352 milj. euroa enemmän kuin sitä olisi käytetty investointeihin. Vuoden 2019 järjestely tulee vaikuttamaan tunnuslukuja vääristävästi vielä vuoden 2023 tunnuslukuihin saakka.

Investointien tulorahoitus- %

(100 x vuosikate/investointien omahankintameno) kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta kertoo prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli käyttöomaisuuden myynnillä, lainalla tai kassavarojen määrää vähentämällä.

Tilinpäätösvuoden tunnusluku on 158,8 %. Vuonna 2020 luku oli 228,0 % ja edellisenä -16,4 %. Vuosi 2018 oli 23,6 %.

Laskennallinen lainanhoitokate

(vuosikate + korkokulut) / (korkokulut + laskennalliset lainan lyhennykset) kertoo tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä Kirjanpitolausituksen kuntajaoston mukaan kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Tunnusluku on uusi ja otettiin käyttöön vuodesta 2019 alkaen. Jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi, tulorahoitus riittää lainojen hoitoon. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään kassavaroja.

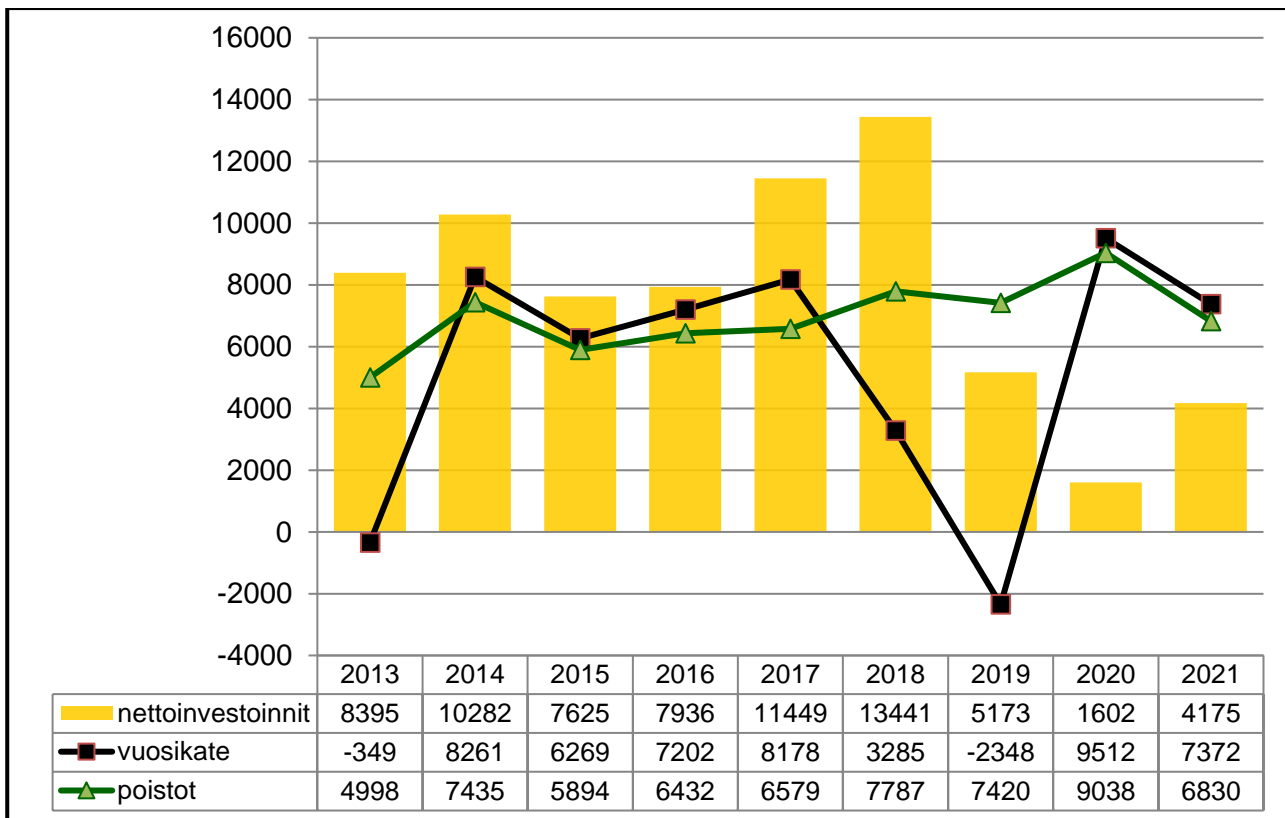
Luotettavimman kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, jos tunnusluku on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko, kun tunnusluku jää alle yhden. Tilinpäätösvuonna tunnusluvun arvo jäi hyvästä vuodesta huolimatta edelleen heikon puolelle ollen 0,8 eli hivenen heikentyen edellisen vuoden luvusta 0,9. Vuonna 2019 tunnusluku oli -0,2 ja vuodelta 2018 päädyttiin myös heikkoon tunnuslukuun 0,4. Lainanhoitokatteen tunnusluku on ollut viimeksi yli 1,0 vuonna 2010.

Kassan riittävyys, pv

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä (365 pv x kassavarat 31.12. / kassasta maksut tilikaudella). Kassavaroihin lasketaan rahat, pankkisaamiset sekä rahoitusarvopaperit. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan kassavaroilla.

Tällä laskentatavalla kassa riitti tilinpäätösvuoden lopussa 25 päivän maksuihin ja edellisenä vuonna poikkeuksellisesti 37 päivän. Aiempina vuosina tavallisin taso on ollut n. 11 päivää.

Vuosikate, poistot ja nettoinvestoinnit 2013–2021

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut 2021–2020

1000 euroa	2021	2020
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate (sisältää valmistuksen omaan käyttöön)	7 372	9 512
Satunnaiset erät	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-2 716	-869
	4 656	8 643
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-4 731	-4 173
Rahoitusosuudet investointimenoihin	88	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 420	3 564
	-2 222	-609
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 434	8 034
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-59	0
Antolainasaamisten vähennykset	334	212
	275	212
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	7 000	15 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-13 832	-12 332
	-6 832	2 668
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	205	78
Vaihto-omaisuuden muutos	2	8
Saamisten muutos	-1 349	-310
Korottomien velkojen muutos	475	-63
	-667	-286
Rahoituksen rahavirta	-7 224	2 594
Rahavarojen muutos	-4 790	10 628
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	11 848	16 638
Rahavarat 1.1.	16 638	6 010
Muutos	-4 790	10 628
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v, 1000 €	16 352	13 184
Investointien tulorahoitus, %	158,8	228,0
= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno		
Laskennallinen lainanhoitokate	0,8	0,9
=(vuosikate+korkokulut) / (korkokulut+laskenn.lainanlyh.)		
Kassan riittävyys, pv	25	37
= 365 pv * Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilik.		
Asukasmäärä	21 297	21 250

1.4.3 Tase 2021

Tase sisältää kunnan omaisuus- ja pääomaerät tilikauden päättyessä ryhmiteltynä luonteensa mukaan. Taseen loppusumma 31.12.2021 oli 160,840 milj. euroa ja vuoden 2020 lopussa 167,213 milj. euroa. Tase supistui -6,373 milj. euroa (-3,8 %).

Vastaavan puolen muutokset johtuivat pääosin aineellisten hyödykkeiden ja sijoitusten määrän vähentymisestä sekä myös kassassa ja arvopapereina olevien rahavarojen vähentymisestä. Maa- ja vesialueiden summa on kasvanut toteutuneiden maakauppojen myötä. Sijoituksissa osakkeiden ja osuuksien summa on vähentynyt Kiinteistö Oy Prosetan ja Itä-Suomen päihdehuollon kuntayhtymän loppuessa. Muissa saamisissa on puolestaan oikaistu vuoden aikana päätetty Kuopion Veden omistusosuus.

Käyttöomaisuuteen on kirjattu vielä keskeneräisinä investointihankkeina yhteensä 1,581 milj. euroa summan säilyessä edellisen vuoden tasolla. Keskeneräiseksi jäi lähinnä tulevien toimitilahankkeiden suunnittelua, kuntatekniikan asuinalueiden kohteita Leppäkaarteessa, Simonsalossa, Taivallahdella ja Metsäkoulun ympäristössä, liikuntapaikkahankkeista Kuilun montun ja Mantun kehittäminen sekä tietojärjestelmähankkeita sosiaali- ja terveyspalveluissa.

Vastattavaa puolen muutokset oman pääoman ryhmässä liittyivät tuloksen muodostumiseen. Vieraan pääoman ryhmässä rahoituslaitoksilta otetut lainat vähentyivät -6,832 milj. euroa. Muut korottomat velat yhteensä säilyivät lähes entisellä tasolla, eikä ryhmän sisällä ollut oleellisia muutoksia.

Omavaraisuusaste-%

$100 \times (\text{oma pääoma}) / (\text{koko pääoma} - \text{saadut ennakot})$ mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kunnan kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoite-tasona voidaan pitää kuntataloudessa keskimäärin 70 %:n omavaraisuutta. Jos omavaraisuusaste on 50 % tai sitä alhaisempi, merkitsee se merkittävän suurta velkarasitetta. Tilinpäätösvuoden omavaraisuusaste niukasti kohentui edelliseen ollen 42,8 % ja vuotta aiemmin 40,9 %. Vuonna 2019 se oli 41,4 % (ilman vesilaitoksen yhtiöittämistä 35,5 %) ja 41,5 % vuonna 2018.

Kuntien keskimääräisestä omavaraisuusasteesta ei ole ennakkotietoja, mutta vuonna 2020 se oli 58,0 % ja sitä edellisena vuonna 57,9 %. Vastaavasti Pohjois-Savon kunnissa omavaraisuusaste oli heikompi kuin kunnissa keskimäärin eli 51,9 % vuonna 2020 ja sitä ennen 53,0 %.

Suhteellinen velkaantuneisuus- %

$100 \times (\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot} / \text{käyttötulot})$ kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Suhteellinen velkaisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska siihen eivät vaikuta käyttöomaisuuden arvostus eivätkä esim. poistomenetelmät.

Kunnan suhteellinen velkaantuneisuus oli tilinpäätösvuonna 56,0 % ja aiemmin 63,1 %. Vuosina 2019 se oli 67,5 % (ilman vesilaitoksen yhtiöittämistä 70,3 %) ja 2018 luku oli 64,5 %. Velkaantuneisuus on selkeästi ollut sekä alueen että kuntien keskimääräisiä arvoja korkeammalla. Kunnissa luvut olivat keskimäärin 60,0 % vuonna 2020 ja 62,1 % vuonna 2019. Pohjois-Savon kunnissa suhteellinen velkaantuneisuus on koko maan tilannetta parempi; luku oli keskimäärin 55,5 % vuonna 2020 ja 54,5 % vuonna 2019.

Kunnan lainakanta 31.12.

Vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat). Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Tilinpäätösvuoden lopussa lainaa oli yhteensä 74,118 ja vuotta aiemmin 80,950 milj. euroa. Vuoden 2019 lainakanta oli yhteensä 78,282 milj. euroa ja vuonna 2018 jäätiin vielä alle 70 miljoonan (69,795 milj. euroa). Pitkäaikaista uutta lainaa otettiin vuoden 2021 aikana 7,000 milj. euroa ja vastaavasti vanhoja lainoja lyhennettiin 13,832 milj. euroa.

Kunnan lainakanta tilinpäätösvuoden lopussa oli 3 480 euroa asukasta kohden ja edellisena vuonna vastaavasti 3 809 euroa. Vuonna 2019 asukaskohtainen lainamäärä oli 3 653 euroa ja 3 220 euroa vuonna 2018. Ennakkotiedon mukaan koko maassa kuntien lainakanta asukasta kohden oli 3 469 euroa ja se kasvoi vain hieman edellisen vuoden 3 448 eurosta. Toteutunut tieto parilta edelliseltä vuodelta oli 3 349

(vuosi 2019) ja 3 048 (vuodelta 2018). Asukaskohtainen lainamäärä ylitti vuonna 2018 kunnassa ensimmäistä kertaa kuntien keskimääräisen lainakantaluvun. Pohjois-Savon kuntien keskimääräinen lainakanta oli ennakkotiedon perusteella yht. 3 582 euroa (ed. 3 599).

Lainat ja vuokravastuut

vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat) + vuokravastuut

Tunnusluku otettiin käyttöön vuodesta 2019 alkaen ja ensimmäistä kertaa tunnusluku vaikutti vuoden 2020 tilinpäätöksen kriisikuntakriteereihin. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena. Tällöin vuokrasopimuksista ilmoitetaan vuokrien jäljellä olevien määrien yhteissumma ts. määrä vuokra-ajalta jolloin sopimus ei ole peruutettavissa tai irtisanottavissa. Leasingvuokravastuita kunnassa oli vuoden lopussa 11,295 milj. euroa (ed. 5,302 milj.) ja muita vuokravastuita yht. 42,246 milj. euroa (ed. 45,816 milj.).

Vuokravastuiden kokonaismääräksi muodostui 53,540 milj. euroa (ed. 51,119 milj.). Leasingvastuiden määrää kasvatti vuoden alussa alkanut Vuorelan koulun sopimus. Toisaalta vuokravastuiden kokonaismäärän kasvua taittoi osassa väistötilasopimuksia tapahtuneet muutokset, jotka ovat alentaneet myös vuokria. Yhdessä lainakanta ja vuokravastuut olivat asukasta kohden 5 994 euroa (ed. 6 215 euroa). Ennakkotietoja kuntien lainoista ja vastuista keskimäärin vuodella 2021 ei ole, mutta vuonna 2020 luku oli 4 356 euroa asukasta kohden.

Lainasaamiset 31.12.

(sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset). Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkityjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen. Lainasaamisten yhteismäärä oli 26,844 milj. euroa. Tästä vesilaitoksen osuus oli 21,958 milj. euroa (ed. 22,276 milj.) ja muiden osuus 4,886 milj. euroa (ed. 4,901 milj.).

Kunnan tase 2021–2020 ja sen tunnusluvut

1 000 euroa	31.12.2021	31.12.2020
V A S T A A V A A	1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	1 476	1 395
Aineelliset hyödykkeet		
Maa ja vesialueet	23 889	22 963
Rakennukset	39 738	42 123
Kiinteät rakenteet ja laitteet	21 841	22 398
Koneet ja kalusto	859	1 523
Muut aineelliset hyödykkeet	9	9
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 581	1 584
	87 918	90 599
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	25 161	25 216
Muut lainasaamiset	26 844	27 178
Muut saamiset	403	344
	52 408	52 738
Pysyvät vastaavat yhteensä	141 802	144 732
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Lahjoitusrahastojen varat	60	60
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Muut vaihto-omaisuus	91	93
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	145	76
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	3 075	3 179
Muut saamiset	1 357	1 234
Siirtosaamiset	2 461	1 201
	6 894	5 614
Rahoitusarvopaperit		
Muu arvopaperit	3 767	
Rahat ja pankkisaamiset	8 081	16 638
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	18 977	22 421
VASTAAVAA YHTEENSÄ	160 840	167 213

1 000 euroa	31.12.2021	31.12.2020
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	62 575	62 575
Muut omat rahastot	218	245
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	5 485	4 975
Tilikauden yli-/alijäämä	569	510
	68 847	68 304
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	0	763
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	317	98
Lahjoitusrahastojen pääomat	199	213
Muut toimeksiantojen pääomat	3	4
	520	315
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	60 850	67 118
	60 850	67 118
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	13 269	13 832
Saadut ennakot	0	16
Ostovelat	5 515	5 711
Muut velat	3 139	2 908
Siirtovelat	8 701	8 245
	30 623	30 712
Vieras pääoma yhteensä	91 473	97 830
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	160 840	167 213
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	42,8	40,9
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	56,0	63,1
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	6 054	5 485
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	284	258
Lainakanta 31.12., 1000 €	74 118	80 950
Lainakanta 31.12., €/asukas	3 480	3 809
Lainat ja vuokravastuut, 31.12.	127 659	132 069
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	5 994	6 215
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	26 844	27 178
Kunnan asukasmäärä 31.12.	21 297	21 250

1.5 Kokonaistulot ja -menot

Kunnan kokonaistulot ja -menot 2021 ja 2020

1 000 euroa	2021	2020
TULOT		
Toiminta		
Toimintatuotot	25 124	19 519
Verotulot	97 505	91 601
Valtionosuudet	40 859	43 892
Korkotuotot	661	775
Muut rahoitustuotot	702	610
Tulorahoituksen korjauserät		
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-1 961	-1 074
Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	88	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 420	3 564
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	334	212
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	7 000	15 000
Kokonaistulot yhteensä	172 732	174 099
MENOT		
Toiminta		
Toimintakulut	157 155	146 506
- valmistus omaan käyttöön	-125	-164
Korkokulut	442	541
Muut rahoituskulut	6	2
Tulorahoituksen korjauserät		
+/- Pakollisten varausten muutos	763	-124
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	-8	-81
Investoinnit		
Investointimenot	4 731	4 173
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten lisäykset	59	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	13 832	12 332
Kokonaismenot yhteensä	176 855	163 185
Täsmäytys		
Kokonaistulot-kokonaismenot	-4 123	10 914
Muut maksuvalmiuden muutokset (lisäys-)	-667	-286
- rahavarojen muutos	-4 790	10 628
	-4 123	10 914

1.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Siilinjärven kunnan konserniin kuului vuoden 2021 lopussa 5 tytäryhteisöä, joista Asematie 11 jätettiin yhdistelemättä sen vähäisen merkityksen vuoksi. Kiinteistö Oy Proseta poistettiin kaupparekisteristä. Kuntayhtymä oli vuoden lopussa neljä. Itä-Suomen päihdehuollon kuntayhtymän purkusopimus on hyväksytty 2019. Kuntayhtymä purkautui elokuussa 2021.

Kuntakonserniin kuuluvat seuraavat yhteisöt 31.12.2021

Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuuden muutos
Tytäryhteisöt				
Siilinjärven Pysäköinti Oy	0713306-8	100,00	100,00	-
Siilinjärven Uimala Oy alakonserni			100,00	-
Siilinjärven Uimala Oy	0847807-6	100,00	100,00	
Siilinjärven Vapaa-aikakeskus	0863511-5	41,00	100,00	
Siilinjärven Kotipolku Oy alakonserni			96,36	-
Siilinjärven Kotipolku Oy	0451313-7	96,36	96,36	
Siilinjärven Asumisoikeus Oy (Kotipolku omistaa 100 %)	1079228-3		96,36	
Kiinteistö Oy Asematie 11	0875688-1	100,00	100,00	-
Kiinteistö Oy Isoharja	1648644-7	100,00	100,00	-
Kuntayhtymät				
Pohjois-Savon sairaanhoito piirin Ky	0171495-3	7,63	7,63	-
Liikelaitoskuntayhtymä ISLAB josta shp:n omistusosuus 66,72 %	2126106-6	5,02	5,02	-0,08
Sakupe Oy josta shp:n omistusosuus 50,23 %	0171338-7	3,83	3,83	+0,01
Vaalijalan Ky	0207327-0	0,87	0,87	-
Savon koulutuskuntayhtymä	1852679-0	2,22	2,22	-
Pohjois-Savon liitto	0827616-7	9,53	9,53	+1,84

1.6.2 Konserniohjaus

Valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä omista- ja ohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta (KuntaL 14 §). Siilinjärven kunnan hallintosäännön luvussa 4 on konserniohjaukseen liittyvä säännöstö ja valtuusto on hyväksynyt erillisen konserniohjeen 27.5.2019 § 18. Kunnanhallitus johtaa ja ohjaa Siilinjärven kuntakonsernia. Sen tehtävänä on valvoa, että ne yhteisöt joissa kunnalla on määräysvalta, toimivat valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti kuntakonsernin kokonaisuutena ja strategiset tavoitteet huomioiden.

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet 2021

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
Suunnittelukauden tavoite 2021–2023	Tavoitetaso	Riskiarvio	TOTEUTUMINEN
KASVU			
Vetovoimainen ja elinvoimainen kunta	Konserniyhtiöiden toiminta tukee ja edistää asukkaiden ja yritysten määrän kasvua sekä Siilinjärveä arvostettuna asuinpaikkana ja yritysten toimintaympäristönä.	Kunnan houkuttelevuus ei vastaa väestön/yritysten tarpeita.	Innocum:n yritystoimiloiden käyttöaste on säilynyt edelleen hyvänä. Kotipolku Oy:llä asuntojen rakentaminen on jatkunut vilkkaana. Rakenteilla olevat 67 kerrostaloasuntoa valmistuvat v. 2022 alussa.
HYVINVOINTI			
Kuntalaisten ja Siilinjärven kunnan työntekijöiden hyvinvoinnin ja arjen turvallisuuden huomioiminen toiminnassa (kuten tilat ja palvelut)	Konserniyhtiöt huomioivat toiminnassaan ja sen kehittämisessä Siilinjärven kunnan hyvinvointikertomuksessa esitetyt hyvinvoinnin edistämisen painopisteet ja tavoitteet.	Kuntalaisten ja kunnan työntekijöiden käytössä olevat tilat ja heille tuotettavat palvelut eivät tue hyvinvointia, joka näkyy hyvinvointivajeiden kasvuna.	Kuntalaisten ja henkilöstön hyvinvointia edistetään laaja-alaisesti: <ul style="list-style-type: none"> •Päätösten vaikutusten ennakkoarviointi on vakiintunut käyttöön. • Ikääntyneiden toimintakyvyn tukeminen esim. vajaaravitsemuksen ehkäisy ja toimintakyvyn tukeminen (mm. Voimaa vanhuuteen -toiminta ja kaatumisten ehkäiseminen) • Haavoittuvassa asemassa olevien nuorten ja työkäisten tukeminen mm. hanketoiminnan (Nuoret pystyy, Siilin nuoret, Tapaamo -hankkeet) • Lasten ja nuorten ruokakasvatuksen, liikunnan ja yhteisöllisyyden edistäminen ml. kiusaamisen ehkäisy varhaiskasvatuksessa ja kouluissa • Kaavoituksessa huomioidaan ympäristöön ja ympäristöterveyteen liittyvät tekijät. • Uusi terveystakeskus valmisteilla. Vuorelan koulu ja kirjasto käyttöön 1.1.2021. Ahmon koulukeskuksen ja Siilinlahden koulun rakentamishankkeiden kilpailutuksen valmistelu.

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
Suunnittelukauden tavoite 2021–2023	Tavoitetaso	Riskiarvio	TOTEUTUMINEN
Esteettömyys toimintojen järjestämisessä	Toimintojen ja palvelutuotannon valmistuksessa huomioidaan lapsiperheiden, liikuntarajoitteisten ja ikääntyvien tarpeet.	Julkisten palvelutarpeiden lisääntyminen kunnassa, mikäli esteettömyyttä ei huomioida toimintojen järjestämisessä.	Esteettömyys huomioidaan sekä tilojen uudisrakentamisessa että korjauksissa. Esteettömyyden edistämiseksi on tehty yhteistyötä mm. Vanhus- ja vammaisneuvoston sekä esteettömyys työryhmän kanssa.
TALOUS			
Konsernin omavaraisuus-aste (%)	Ei heikkene merkittävästi nykytasosta (tp2019 = 26,8).	Tavoite rajoittaa investointeja; infran rapistuminen, kasvutavoitteet eivät toteudu. Hitaasti korjattavissa ja edellyttää pitkävaikutteista talouden vakauttamistoimien onnistumista. Toimitilojen kertapoistojen tulosta heikentävä vaikutus hidastaa oman pääoman kertymistä.	Omavaraisuusaste 27,4 % (ed. 27,5). Kuntien keskiarvoluku v. 2020 oli 42,1 % (ei ennakkotietoja 2021). Toimitiloista tehdyt kertapoistot 0,283 Me
Kriisikuntakriteereistä: Konsernin kertynyt alijäämä asukasta kohden	Alle arviointimenetelyrajojen.	Tapahtuu huomattava heikkeneminen verotuloluonteisen rahoituksen kehityksessä suhteessa valtakunnalliseen kehitykseen tai kunnan toimintakatteen kasvu on hallitsematon.	Konserniin kertyi ylijäämää 236 euroa per asukas. Kriisikuntakriteeri ei täyty. Kriteeriarvo tilinpäätöksessä -1000 euroa.
Kriisikuntakriteereistä: Kuntakonsernin rahoituksen riittävyttä ja vakavaraisuutta kuvaavat tunnusluvut	Kriisikuntaa kuvaava tunnusluku (käänteinen): Vuosikatteen ja poistojen suhde on yli 80 %, tuloveroprosentti ei ylitä 2,0 % -yksiköllä kaikkien kuntien keskimääräistä painotettua tuloveroprosenttia. Asukasta kohden laskettu lainojen ja vuokravastuiden määrä ei ylitä kaikkien kuntien vastaavaa yli 50 prosentilla. Laskennallinen lainanhoitokate on yli 0,8.	Vuosikatetason nostaminen ei onnistu ja velkaantuminen kasvaa investointien omarahoitusosuuden alentumisen myötä merkittävästi. Investointeja rajoittava vaikutus. Leasingrahoituksen ja vuokravastuiden määrä yhdessä lainakannan kanssa ylittää kunnan kantokyvyn. Tulorahoitus ei riitä lainojen hoitoon.	Vuosikate poistoista 109,3 %. Kriisikuntakriteeri ei täyty. Kuntien keskimääräinen painotettu tuloveroprosentti oli 20,02. Kriisikuntakriteeri ei täyty. Asukaskohtaiset lainat ja vuokravastuut olivat 9 936 euroa (ed. 9 691) Ei ennakkotietoja 2021, mutta 2020 oli 8 765 euroa. Laskennallinen lainanhoitokate 0,8. Kriisikuntakriteeri ei täyty.

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
Suunnittelukauden tavoite 2021–2023	Tavoitetaso	Riskiarvio	TOTEUTUMINEN
Edustajien raportointi tytäryhteisöstä kunnanhallitukselle	Strategian toteutuminen.	Ei saada tarvittavaa tietoa.	
Tytäryhteisöjen raportointi toiminnasta konserniohjeistuksen mukaisesti	Peruskunnan raportointiryhti.	Tavoitteet eivät toteudu.	toteutunut
Tytäryhteisöjen laajaa merkitystä omaavat päätökset	Konsernijohtoon evästys konserniohjeiden mukaisesti.	Päätösten vaikutus ei toteudu odotetusti.	

1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Kiinteistö Oy Asematie 11 on säilynyt edelleen kunnan omistuksessa vaikka sen osakeomistuksen arvo on nolattu jo 2018. Kiinteistö Oy Prosetan osakkeet ja omistus on poistettu. Yhtiön lakkauttamisprosessi valmistui. Itä-Suomen päihdehuollon kuntayhtymän purkusopimus on hyväksytty 2019. Kuntayhtymä purkautui elokuussa 2021. Pohjois-Savon Liiton omistusosuus lisääntyi 1,84 %-yksiköllä Joroisten siirtyessä Pohjois-Savon maakuntaan.

Kunnan tekemä esisopimus virkistyskylpylä Fontanellan ja suunnitellun hotellirakennuksen yhteisestä palvelumallista raukesi 31.12.2020. Samanaikaisesti on valmisteltu peruskorjauksen ja omistusjärjestelyjen osalta mallia, jossa Kiinteistö Oy Siilinjärven Vapaa-aikakeskuksen omistama uimalakiinteistö myytäisiin tasearvostaan ensin Siilinjärven kunnalle ja sen jälkeen edelleen tasearvostaan rahoituslaitokselle *sale and lease back* – järjestelyssä. Omistusjärjestelyt ovat kesken peruskorjauksen urakkahinnan ylitettyä investointiin varattu määräraha. Kiinteistö Oy Siilinjärven Vapaa-aikakeskuksen osakkeiden hankintameno on kunnan taseessa tehty jo aiemmin alaskirjaus yht. 1,994 milj. eurolla. Uimala alakonsernin (Uimala Oy ja Kiinteistö Oy Vapaa-aikakeskus) yhteinen tasearvo kunnan taseessa on noin 3,758 milj. euroa.

Tytäryhtiöiden raportointi

Toiminta-ajatus

Yhtiön perustehtävänä on huolehtia asemakaavan mukaisesta velvoitepysäköinnistä.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Siilinjärven Pysäköinti Oy harjoittaa pysäköintitoimintaa keskuskorttelissa ja hallitsee vuokraoikeudella kirkonkylän keskustassa olevaa paikoitushallia. Hallin kauppapuiston puoleinen osa toimii poikkeustilan aikana yleisenä säteilysuojana. Yhtiön ylläpidettävänä on yhteensä 674 autopaikkaa, joista hallipaikkojen osuus on noin 25 %. Pysäköintihallin käyttöaste oli 31.12.2021 70,3 %.

Toiminnallisia muutoksia ei ole. Resurssiriskit ovat yhtiön kannalta suurin riskitekijä: hyvin pienet talouden liikkumavarat ja kaksi osa-aikaista työntekijää.

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet 2021

Tavoitteet 2021–2023	Toimenpiteet 2021	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
Yhtiö kattaa toimintakulut toimintatuotoillaan ja ra-hoituskulut sekä ei lasku-tettavien autopaikkojen yl-läpitolukut kunnan avus-tuksella	Ajantasainen kulu-rakennetta vastaava asiakaslaskutus	0-tulos tilikaudelta	Tilikauden tulos: -1 388,95 €

Talousarvion toteutuminen

Siilinjärven Pysäköinti Oy on toteuttanut yhtiön hallituksen päätösten mukaisesti pysäköintihallin ulkoisen ilmeen parantamista. Yhtiölle on valittu ensimmäistä kertaa historiassa liikemerkki (logo). Lisäksi asiointia hoidetaan yhtiön oman sähköpostiosoitteen avulla. Yhtiön tarvitsemat palvelut hankitaan palvelujen ostoina.

	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Vuosikate €	21 424,71		-1 173,51
Poistot €	-		-
Tilikauden tulos €	20 894,94	902,00	-1 388,95
Kumulatiivinen ali-/ylijäämä	-431 160,63		-432 549,58
Nettoinvestoinnit €	-		-
Lainakanta €	1 542 767,74		1 510 767,74
Kunnan takaamat lainat	-		-
Vuokravastuut €	-		-
Omavaraisuusaste-%	-31,9		-32,9

Vuonna 2021 on tehty paljon korjaus- ja kunnossapitotöitä sekä "tuotteen laittamista kuntoon" hallituksen linjauksen mukaisesti. Tämän vuoksi tilikauden tulos hieman negatiiviseksi.

Muut ei-taloudelliset asiat

Ympäristöasiat

Siilinjärven Pysäköinti Oy ylläpitää keskusta-alueen paikoitusalueita ja hallitsee vuokraoikeudella keskusta-alueen noin 160 autopaikkaa sisältävää paikoitushallia. Keskitetty järjestelmä edesauttaa tilankäytön ja ylläpidon tehokkuutta ja taloudellisuutta.

Henkilöstöasiat

Ylläpitotoiminta on ulkoistettu eikä Siilinjärven Pysäköinti Oy:llä ole työsuhteessa yhtään päätoimista henkilöä. Yhtiön toimitusjohtajana on Ari Kainulainen.

Kiinteistö Oy Siilinjärven Vapaa-aikakeskus Oy

Toiminta-ajatus

Yhtiön tarkoitus on omistaa ja hallita Siilinjärven kunnan Siilinpää nimisestä tilasta RN:o 18:379 vuokrattavaa maa-alaa sekä huolehtia maa-alalla olevan kiinteistön kunnosta siten, että kiinteistön yritykset voivat harjoittaa omaa liiketoimintaa turvallisesti.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Siilinjärven Uimala Oy omistaa Kiinteistö Oy Siilinjärven Vapaa-aikakeskuksen osakkeista 59 % ja Siilinjärven kunta omistaa 41 %. Siilinjärven kunta omistaa 100 % Siilinjärven Uimala Oy:n osakkeet.

Toimintavuonna rakennukseen ja laitetekniikkaan kohdistuneet korjaustyöt olivat suunnitelman mukaiset. Kiinteistöyhtiö on aloittanut laajan kiinteistön peruskorjauksen suunnittelun ja suunnitelmat valmistuivat keväällä 2021. Urakan kilpailutus oli keväällä 2021. Kilpailutus keskeytettiin, koska tarjoukset ylittivät budjettiraamin eikä peruskorjaus päässyt alkamaan suunnitellussa aikataulussa. Uusi kilpailutus yhteistoimintamallilla alkoi loppuvuodesta 2021 ja jatkuu vuoden 2022 puolelle. Näihin kilpailutuksen kustannuksiin haettiin kunnalta avustusta. Peruskorjauksen kustannusarvio on noin 14,4 m€. Peruskorjauksen on tarkoitus alkaa kesällä 2022. Hankkeen toteutuksen on suunniteltu kestävän 1 ½ vuotta.

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet 2021

Tavoitteet 2021–2023	Toimenpiteet 2021	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
<i>Rakennuksen ilme ja teknisten laitteiden käyttökuntoisuus edesauttavat rakennuksen käyttötarkoituksen ja emoyhtiölle asetettujen tavoitteiden toteutumista</i>	Kunnossapidon vuosibudjetin kautta toteutettavat pienimuotoiset korjaustyöt.	Ei rakennuksesta tai laitetekniikasta aiheutuvia käyttökatsoksia tai merkittäviä häiriöitä Uimalan tai vuokratilojen liiketoimintaan.	Toteutui.
<i>Rakennuksen teknisten laitteiden ja rakenteiden käyttökuntauuden ja -varmuuden sekä esteettömyyden parantaminen</i>	Peruskorjauksen suunnitelmien loppuunsaattaminen ja urakkakilpailutus (huomioidaan tarvittaessa hotellihanke).	Peruskorjaustyö alkaa kesäkuussa 2021 ja peruskorjaus valmis joulukuun 2022.	Peruskorjaus ei toteutunut suunnitellussa aikataulussa. Uusi kilpailutus alkoi loppuvuodesta 2021, jatkuu vuoden 2022 puolelle.

Talousarvion toteutuminen

Vuoden 2021 budjetti tehtiin 1.1.-30.7.2021 ajalle. Kiinteistön peruskorjauksen oli tarkoitus alkaa elokuun alussa 2021. Koska peruskorjauksen alkaminen siirtyi vuodelle 2022, loppuvuodelle 2021 tehtiin uusi budjetti. Kunnalta haettiin syksyllä 2021 avustusta, että kiinteistöhoito voidaan toteuttaa ja kylpylän toiminta voidaan pitää turvallisesti auki loppuvuoden 2021.

Muilla osin talousarvio toteutui suunnitellusti.

Siilinjärven Uimala Oy

Toiminta-ajatus

Yhtiön tarkoitus on edistää uimataitoa sekä tarjoaa aktiivista tekemistä ja virikkeellistä toimintaa vaivat-
tomasti.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Vuosi 2021 oli Virkistyskylpylä Fontanellan 29. toimintavuosi. Taloudellisesti vuosi oli todella vaikeaa. Liikevaihto ja asiakasmäärä laskivat yli 40 % normaaliin toimintavuoteen verrattuna. Tilanne muuttui jat-
kuvasti koronatilanteen mukaan ja liikevaihtoa oli vaikea ennustaa. Fontanella oli suljettu viranomaispää-
töksellä 30.1.-5.2.2021 välisen ajan ja kesällä peruskorjauksen siirtymisen vuoksi 20.6.-16.8.2021 välisen
ajan. Yhtiö sai Valtionkonttorilta kustannustukea tammi- ja syyskuulta 2021. Työntekijöiden rekrytointi oli
haastavaa. Peruskorjaus ei alkanut suunnitellusti kesällä 2021.

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet 2021

Tavoitteet 2021–2023	Toimenpiteet 2021	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
Vakiinnuttaa kävijämää- rää ennen koronaa ole- valle tasolle sekä budjetin mukainen toiminnan tulos	Toiminnan kehittämi- nen asiakkaita kiinnos- tavaksi.	52 000 hlöä / tammi- toukokuu. Budjetin mukainen.	Kävijämäärä ja liike- vaihto ei toteutunut koronatilanteesta joh- tuen.
Peruskorjauksen käynnis- tyminen 1.6.2021	Toiminnan hallittu lo- pettaminen ennen pe- ruskorjauksen alkua.	Toimintasuunnitel- man mukainen.	Peruskorjaus ei toteu- tunut suunnitellussa aikataulussa.
Yhtiö tarjoaa kylpylä- ja liikuntapalveluja asiakkai- den fyysisen, henkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen	Toiminnan järjestämi- seen puitteet pidetään kunnossa. Huomioi- daan toiminnassa tur- vallisuus, esteettö- myys ja viihtyvyys.	Kustannukset budje- tin mukaiset. Asiakastytyväisyys- kyselyssä ka. hyvä (4).	Toteutui. Toteutui.
Yhteistyö konserniyh- tiöiden ja yhteistyökump- paneiden kanssa	Yhteiset markkinointi- toimet, säännölliset ta- paamiset.	Yhteistyökampanjat tai vastaavat.	Toteutui.

Talousarvion toteutuminen

Vuoden 2021 budjetti oli tehty peruskorjauksen aloitukseen saakka 1.1.-31.7.2021. Kunnalta haettiin
syksyllä 2021 avustusta loppuvuoden toimintaan. Ilman avustusta palveluja ei olisi voitu pitää auki. Lii-
kevaihto ja kävijämäärä ei toteutunut suunnitellusti koronatilanteesta johtuen.

Yhtiön hallitus teki tilikauden aikana tytäryhtiön osakkeiden alaskirjauksen vastaamaan Kiinteistö Oy Si-
ilinjärven Vapaa-aikakeskuksen taseen nettovarallisuutta. Yhtiö selvitti kirjanpidon erittämistä koskeva kil-
pailulain 30 d § vaikutuksen yhtiön toimintaa. KPMG:n asiantuntijan tekemän selvityksen mukaan kirjan-
pidon eriyttäminen ei tule sovellettavaksi Uimalan toiminnassa. Uimalan hallitus päivitti vuoden aikana
yhtiön strategian vuosille 2022–2026.

Siilinjärven Uimala konserni yhteensä

	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Vuosikate t€	-522	45	-58
Poistot t€	-505	-487	-492
Tilikauden tulos t€	-1 027	-442	394
Kumulat. ali-/ylijäämä	-8 839	-9 281	- 8 601
Nettoinvestoinnit t€	571		
Lainakanta t€	2 104	2 025	1 639
Kunnan takaamat lainat t€			1 639
Vuokravastuut t€			-1
Omavaraisuusaste			13 %

Muut ei-taloudelliset asiat

Siilinjärven Uimala Oy ja Kiinteistö Oy Siilinjärven Vapaa-aikakeskus

Siilinjärven Uimala Oy ja Kiinteistö Oy Siilinjärven Vapaa-aikakeskus noudattavat toiminnassaan yhtiöiden hallitusten vahvistamia yhtiöjärjestyksiä ja työjärjestyksiä, Siilinjärven kunnan konserniohjeistusta, omistajaohjauksen toimintaohjeita ja -periaatteita sekä soveltuvin osin Siilinjärven kunnan hallintosääntöä, talousarvion täytäntöönpano-ohjetta ja tilinpäätöksen laadintaohjetta sekä osakeyhtiölakia ja muuta osakeyhtiön toimintaa ohjaavaa lainsäädäntöä.

Ympäristöasiat

Siilinjärven Uimala Oy ja Kiinteistö Oy Siilinjärven Vapaa-aikakeskus huomioi kaikessa toiminnassaan Siilinjärven kunnan kuntastrategian ja yhtiöiden strategian mukaisen vision, mission ja arvojen toteutumisen. Näihin arvoihin liittyy vahvasti ympäristöasiat. Ympäristövastuu huomioidaan mm. jätteiden kierrätyksessä, allasvesissä käytettävien kemikaalien turvallisessa käytössä sekä suihkuvesien lämmöntalteenotossa. Riskien hallitsemiseen on tehty suunnitelmat ja tarvittavat korjaustoimenpiteet.

Henkilöstöasiat

Siilinjärven Uimala Oy:ssä ja Kiinteistö Oy Siilinjärven Vapaa-aikakeskuksessa on yhteensä 11 työntekijää. Siilinjärven Uimala Oy noudattaa MaRa:n työehtosopimusta. Työterveyshuollon kanssa on tehty yhteistyössä työterveyden toimintasuunnitelma. Henkilöstön kanssa käydään vuosittain kehityskeskustelut. Vastuullisuus ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen on itsestäänselvyys kaikessa toiminnassa. Korruptiota ja lahjontaa ei hyväksytä. Näitä asioita valvotaan taloudenseurannassa jatkuvasti.

Toiminta-ajatus

Yhtiö tarjoaa monipuolisia asumisratkaisuja kuntalaisille ja kuntaan muuttaville uusille asukkaille. Yhtiön harjoittaa vuokra-asuntotuotantoa Siilinjärven kunnan alueella ja hallitsee sekä ylläpitää omistamiaan kiinteistöjä

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Toiminnan painopisteinä ovat uusien vuokra-asuntojen rakennuttaminen ja vanhan asuntokannan ylläpito. Keskeinen muutos on ollut yhtiössä siirtyminen oman henkilökunnan käyttöön kiinteistönhoidossa.

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet 2021

Tavoitteet 2021–2023	Toimenpiteet 2021	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
Yhtiö tarjoaa kohtuuhintaisia ja laadukkaita vuokra-asuntoja	Yhtiö kartoittaa kiinteistöjen kunnan.	Salkutus (luokitus) on valmis ja käytännön toimenpiteiden eteenpäin vieminen.	Kuntotutkimusten perusteella yhtiölle laadittu ja päivitetty kiinteistökannan 5-vuotiskehittämissuunnitelma
Kiinteistönpidossa toteutuu omakustannusperiaate ARA- ja korkotukikiinteistöissä (sisältää erityisavustuskohteet)	Vuokranmäärityksessä varaudutaan tuleviin peruskorjauksiin ja korkotukilainojen viiden vuoden välein kohoaviin lainanlyhennyksiin.	Tasainen ja kilpailukykyinen vuokrataso.	Toteutunut, vuokria ei ole korotettu vuosina 2020-2022

Tavoitteet 2021–2023	Toimenpiteet 2021	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
Vapaarahoitteisten kiinteistöjen kiinteistönpidossa toteutuu pitkäjänteinen talouden ja kiinteistöhallinnan suunnittelu	Pitkän tähtäimen talous-suunnittelua (PTS) ja vuokranmäärityksessä huomioidaan korjaus-varaukset.	Vapaarahoitteisen kannan kuluja ei ka-teta ARA-kannan vuokratuotoilla.	Toteutunut
Vuokra-asuntojen käyttö-aste	Suunnitelmallinen kiinteistönpito ja aktiivi-nen markkinointi.	Käyttöaste säilyy erinomaisella tasolla (95,69 % vuonna 2020).	Toteutunut vuoden 2020 tasossa (95,66 % v. 2021)
Uustuotanto / vuokra-asunnot	Asematie 11 talot A ja B.	Valmistuminen 2/2022	Valmistuu 2/2022
	Metsontie 1 purku ja uudisrakennus (rivitalo).	Valmistuminen 1/2021	Valmistuu 2/2022
	Seuraavien kerros- ja rivitalokohteiden valmistelu.	Varaudutaan täyttämään vuokra-asunto-tarvetta.	Siilinpää, 6-kerroksi-nen kerrostalo, tontin vuokrasopimus allekir-joitettu 8/2021
Vuokra-asunnot (vanha rakennuskanta)	Peruskorjaustarpeen selvitykset, kuntotutkimukset.	Suunnitelmat valmiina hallituksen päätettäväksi.	Yhtiölle laadittu kiinteistö-kannan 5-vuotis-kehittämissuunnitelma käsitelty hallituksessa.
Tytäryhtiö Siilinjärven Asumisoikeus Oy tarjoaa asumisoikeusasuntoja	Kiinteistöjen laatutason ylläpitäminen.	100 %	Toteutunut vuoden 2020 tasossa (liikevaihtototeutuma 95.5 %)
	Kerrostalokohteiden valmistelu.	Varaudutaan täyttämään asumisoikeus-asuntotarvetta.	Arvioidaan konsernitasolla kysynnän mukaan

Informatiiviset tunnusluvut

Asuntokanta

Arava- ja korkotukirahoitteiset vuokra-asunnot				
Kerrostalot	263 kpl	12 kiinteistöä	68 355 m ³	15 712 m ²
Rivitalot	320 kpl	20 kiinteistöä	63 723 m ³	17 180 m ²
Erityisryhmien asunnot	143 kpl	5 kiinteistöä	33 416 m ³	7 462 m ²
Yhteensä	726 kpl	37 kiinteistöä	165 494 m³	40 354 m²
Arava- ja korkotukirahoitteiset asumisoikeusasunnot (Siilinjärven Asumisoikeus Oy)				
Kerrostalot	80 kpl	3 kiinteistöä	20 404 m ³	4 547,5 m ²
Rivitalot	23 kpl	1 kiinteistöä	5 686 m ³	1 693,5 m ²
Yhteensä	103 kpl	4 kiinteistöä	26 090 m³	6 241,0 m²

Vapaarahoitteisesti toteutetut kohteet	
Anteronkierto 17 päiväkotikiinteistö (tyhjä)	208 m ²
Honkarannantie 8 kerhorakennus	114 m ²
Sulkavantie 4 päiväkeskus *	152 m ²
Vuorelan hyvinvointineuvola, Vuorelantie 6 *	396 m ²
Vuorelantie 12 asuinkiinteistö 24 asuntoa	1 530 m ²
Risuharjuntie 5 valmistuskeittiö *	1 012 m ²
Risuharjuntie 2 asuinkiinteistö 45 asuntoa	2 130 m ²
Pajaharjuntie 3-5 asuinkiinteistö 20 asuntoa	1 119 m ²
Vattuahontie 3, erityisryhmien kohde 9 as.	287 m ²
Yhteensä	6 948 m²

*) vuokrattu Siilinjärven kunnalle.

Asukasvalinnat	2021	2020	2019
Normaalit vuokra-asunnot	90	120	110
Valmistunut uustuotanto**	0	0	45
Yhtiön sisäiset vaihtajat	17	18	48
Vanhusten asunnot (asukasvalinta SAS -työryhmä kunnassa) *	23	27	33
Kehitysvammaisten asunnot (asukasvalinta kunnassa)	2	2	1
Yhteensä	132	167	237

*) koskee Vanhan Pappilan palvelukodin, Kaaripolun palvelukodin ja Kotipolku 6:n asukasvalintoja

***) Risuharjuntie 2 vapaarahoitteinen kerrostalo

Valituista 16 hakijaruokakuntaa muutti Siilinjärvelle toiselta paikkakunnalta, joista neljä työpaikan takia. Normaalista vuokra-asuntokannasta vapautui asukkaan irtisanoutumisen kautta 90 asuntoa kalenterivuoden 2021 aikana eli vaihtuvuus keskimäärin kuusi (6) asuntoa/kuukausi. Yhtiön palveluksessa oli vuoden 2021 päättyessä 8 vakituista henkilöä, tilikauden tulos oli EVL poistojen jälkeen 0,00 euroa, hyllypoistot vuoden 2021 tilinpäätöksessä 565.375,12 euroa, jonka jälkeen tilikauden tulos on -565.375,12 euroa.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvio on toteutunut suunnitelmien mukaisesti. Vuosille 2021-2024 mukaan toteutettu hyllypoisto vuonna 2021 aiheuttaa negatiivisen tuloksen.

	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Vuosikate t€	1 544	1 589	1 589
Poistot t€	1 066	2 068	1 768
Tilikauden tulos t€	0	0	-565
Kumulat. ali-/ylijäämä	0	0	-565
Nettoinvestoinnit t€	0	10 500	10 500
Lainakanta t€	31 881	40 033	40 033
Vuokravastuut t€	28	28	28

Muut ei-taloudelliset asiat

Siilinjärven Kotipolku Oy noudattaa toiminnassaan Siilinjärven Kotipolku Oy:n hallituksen vahvistamaa työjärjestystä, toimintasääntöä ja hyväksymismatriisia ja Siilinjärven kunnan konserniohjeistusta, omistajaohjauksen toimintaohjeita ja -periaatteita sekä soveltuvin osin Siilinjärven kunnan hallintosääntöä ja talousarvion täytäntöönpano-ohjetta sekä osakeyhtiölakia ja muuta osakeyhtiön toimintaa ohjaavaa lainsäädäntöä. Siilinjärven kunnan konserniohjeistus käsitellään ja hyväksytään yhtiön hallituksessa ja yhtiökokouksessa.

Ympäristöasiat

Siilinjärven Kotipolku Oy huomioi kaikessa toiminnassaan Siilinjärven kunnan kuntastrategian ja yhtiön hallituksen määrittämän strategian mukaisen vision, mission ja arvojen toteutumisen. Yhtiö noudattaa ympäristöasioihin liittyviä lakeja toiminnassaan ja yrittää vaikuttaa jätteen synnyn ehkäisyyn sekä kiertotalouteen.

Yhtiön strategian mukaisesti toiminnassa huomioidaan kiinteistöjen elinkaariajattelu ja terveellisyys, energiatehokkuus, uusiutuvan energian käyttöönotto (esim. aurinko- ja geoenergia), turvallisuus ja uusien teknologioiden hyödyntäminen. Kiinteistöjen ylläpidossa kiinnitetään huomiota taloudellisuuteen ja ennalta ehkäisevään toimintaan. Rakentamisessa on käytössä Kuivaketju 10 -toimintamalli.

Toimintamalli

Yhtiö kehittää toimintaansa siten, että digitalisaatiota hyödynnetään enenevässä määrin kiinteistöjen ylläpidossa, hankkeissa ja päivittäistoiminnoissa. Sähköiset allekirjoitukset asiakkaiden ja yhtiön sisäisten

asiakirjojen osalta on käytössä. Muita käytössä olevia tapoja ovat sähköinen raportointi huoneistotarkastusten osalta, sähköinen piirustusarkisto, sähköiset projektipankit/ huoltokirjat rakennuttamisessa ja kilpailuttamisessa. Kokoukset on toteutettu enenevässä määrin etäkokouksina.

Henkilöstöasiat

Siilinjärven Kotipolku Oy on laatinut työterveyshuollon toimintasuunnitelman Kallaveden Työterveys Oy:n työterveyspalvelujen kanssa. Tavoitteena on terveellinen ja turvallinen työympäristö, hyvin toimiva työyhteisö, työhön liittyvien sairauksien ehkäisy sekä työntekijätyö- ja toimintakyvyn ylläpitäminen ja edistäminen ja seuranta työuran eri vaiheissa. Yhtiö tukee henkilökunnan työkykyä ylläpitävää toimintaa.

Yhtiö on huomionnut työtilojen, työvälineiden ja -laitteiden osalta ergonomian ja työturvallisuuden sekä toimialakohtaiset erityispiirteet.

Riskien hallinta

Yhtiö toimittaa Siilinjärven kunnalle vuosittain sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteot. Korruptiota ja lahjontaa ei ole esiintynyt. Sisäinen tarkastus on tehnyt selvitykset yhtiön johdon ja hallituksen esteellisyydestä. Hankinnat suoritetaan hankintalakia noudattaen avoimena menettelyinä. Hallitus seuraa yhtiön riskejä.

Kiinteistö Oy Isoharja

Toiminta-ajatus

Kiinteistö Oy Isoharja perustettiin 5.2.2001 hallinnoimaan, vuokraamaan sekä kehittämään entisen Harjamäen sairaala-alueen kiinteistöjä ja maa-alueita. Yhtiöllä on omistuksessaan 11 erilaista kiinteistöä ja n. 55 ha:n maaomaisuus. Kiinteistöyhtiöstä käytetään nimitystä Yrityskeskus INNOCUM.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Korona pandemia on muuttanut toimitilamarkkinoita. Työntekemisen ”hybridimallista” lähi- ja etätyön yhdistämisestä on tullut vakiintunut toimintamalli sellaisille yrityksille ja yhteisöille, joiden työn luonne sen sallii. Myös osa INNOCUMissa olevista työpaikoista on jo siirtynyt tähän malliin. Muutos on vaikuttanut mm. Lounasravintola Lataamon päivittäisen kävijämäärän suureen vaihteluun. Kokoustilojen kysyntää on heikentänyt etäpalaverien yleistymisen, vaikkakin käyttöaste hieman parantui viime vuoden aikana kysynnän seurattessa kulloinkin voimassa olevia kokoontumisrajoituksia. Silti edelleen kokoustilojen varaustilanne on huomattavassa määrin jäljessä koronaa edeltävästä ajasta. Tilojen käyttöaste on kokonaisuudessaan on kuitenkin pysynyt hyvällä yli 96 %:n tasolla ja vuokratuotoissa laskua edelliseen vuoteen oli 1,8 %.

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet 2021

Tavoitteet 2021–2023	Toimenpiteet 2021	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
<i>Kiinteistöjen käyttöasteen pitäminen taloudellisesti kannattavalla tasolla</i>	Vastata niin uusien kuin nykyisten asiakkaiden tilatarpeisiin ylläpitämällä sekä parantamalla vuokrattavien tilojen tasoa.	Taloudellinen käyttöaste yli 92 %. ROI yli 4 %.	96,5 % 7,5 %
<i>Markkinointinimen INNOCUM tunnettavuuden lisääminen</i>	Järjestetään yritystapahtumia, verkottumalla sekä käytetään sähköisiä kanavia.	Vähintään yksi merkittävä tapahtuma /vuosi, yksi maakunnallisesti merkittävä kumppani (KaIPa 2021-22), INNOCUM uutiset vähintään 4 krt. vuodessa.	INNOCUM Yrityscup peruttu Koronasta johtuen. Kalpa-yhteistyösopimus jatkuu. pienemmät väh. 1 krt/kk. koonti 3 krt.

Tavoitteet 2021–2023	Toimenpiteet 2021	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
<i>Vuosittaisten suunniteltujen korjausten ja investointien toteuttaminen siten, ettei velkapääoma kasva nykyisestäään</i>	Korjaussuunnitelman jatkuva päivittäminen kiinteistöjen korjaustarpeet huomioiden.	Yli 400 m ² /vuosi vuosittaisen budjetin toteutuminen.	n. 500 m ² käyt./budj. korj. 274/285 t€ inv. 262/300 t€
<i>Uuden toimitalon rakentaminen yhtiön resurssit ja vuonna 2020 laaditun asemakaavan mahdollisuudet huomioiden</i>	Uuden toimitalon suunnittelu ja tilojen tarjoaminen uusille asiakkaille ja vanhoille asiakkaille.	60 % suunnitelluista neliöistä.	Suunnittelu meneillään. n. 58 % "myyty"

Talousarvion toteutuminen

Vuoden jälkipuoliskolla oli havaittavissa pientä piristymistä tilojen kysynnässä. Korona tilanteen helpotuksessa yritysten luottamus tulevaisuuteen on palautumassa. Näin ollen vuoden 2021 tilojen keskimääräinen taloudellinen käyttöaste oli 96,5%. Korjauskustannukset ja investoinnit hoidettiin budjetoidusti.

Yhtiön tulosta edellisistä vuosista heikentää uusi poistosuunnitelma Kevättömän hoivakodin osalta. Sen vaikutus koko yhtiön tulosta heikentävästi on 152 t€. Tilikauden tulos oli kuitenkin selkeästi plussamerkkinen 248 t€. Lainojen lyhennykset ja korot on hoidettu suunnitelman mukaisesti. Uuden toimitalon hanke eteni suunnitteluvaiheeseen ja ensimmäiset ennakkosopimukset tilojen vuokrauksesta on tehty.

	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Vuosikate t€	973	796	904
Poistot t€	397	361	520
Tilikauden tulos t€	401	286	248
Kumulat. ali-/yli jäämä	3 014	3200	3263
Nettoinvestoinnit t€	279	300	262
Lainakanta t€	6 562	6182	6182
Leasing vuokravastuut t€	6	3	3

Muut ei-taloudelliset asiat

Toiminnan hallittavuus

Kiinteistöyhtiön toiminnan hallittavuus pienellä organisaatiolla perustuu toimiviin sähköisiin järjestelmiin, joita ovat Maestro taloushallintojärjestelmä, Eners kiinteistöjen sähköinen huoltokirja ja INNOCUM asiakashallintajärjestelmä liitettynä sähköisiin kokoustilojen infotauluihin. Lisäksi käytössä on Honeywell Oy:n toimittama kiinteistövalvomokeskus, joka on liitetty ISS:n energiahallintakeskukseen. Tällä järjestelyllä on varmistettu 24/7 tapahtuva kiinteistöjen päivystystoiminta ja samalla lyhyt vasteaika mahdollisen ongelman ilmaantuessa. Yleisesti ottaen sähköisten järjestelmien ja ohjelmien käytön tehostaminen on mahdollistanut tilojen tehokkaan käytön ja hallittavuuden pienillä henkilöresursseilla.

Riskien hallinta

Toimintaa suunniteltaessa ja eri tehtäviä toteutettaessa on riskienhallintaan kiinnitetty erityistä huomiota. Taloudellisten riskien hallitsemiseksi vuokraustoiminnassa on määritelty vuokravakuudet sekä hallituksen hyväksymä perintäohjeistus. Rakennusten korkean iän tuomat taloudelliset riskit pyritään hallitsemaan tarkkailemalla rakennusten kuntoa, tekemällä niissä tarvittavia kuntotutkimuksia sekä suunnitelmallisella pitkäjänteisellä korjaus- ja kunnostustyöllä. Turvallisuusriskien osalta tietotekniset suojausratkaisut ovat jatkuvassa päivytyksessä. Alueen vartiointia on tehostettu aina tarpeen mukaan etenkin kesäaikoina ja kesällä asennettu tallentava ja etävalvonnan mahdollistama kameravalvontajärjestelmä lisää valvonnan kattavuutta edelleen. Kiinteistöjen turvallisuuteen liittyvien riskien kartoitus on päivittäiseen toimintaan liittyviä ennalta ehkäiseviä toimenpiteitä korkean turvallisuustason säilyttämiseksi. Myös asianmukaiset rakennusten turvallisuuteen liittyvät viranomaistarkastukset on suoritettu ajallaan. Niukat henkilöstöresurssit muodostavat toiminnalle riskin, jota on pyritty hallitsemaan lisäämällä työhyvinvointia.

Konsernin talous

Konsernin avainluvut	2021	2020
Tilikauden tulos	1 769	3 723
Vuosikate	13 669	16 267
Omavaraisuusaste, %	27,4	27,5
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	84,4	86,7
Kertynyt yli-/alijäämä	5 020	3 252
Kertynyt yli-/alijäämä, €/as	236	153
Lainat, €/as	7 294	7 151

Kuntien taloudellista asemaa tarkastellaan konsernikokonaisuuden perusteella. Tällöin kunnan alijäämien piilottaminen tytäryhtiöihin ja yhteistyöorganisaatioihin estyy ja kuntakokonaisuuksia tarkastellaan entistä vertailukelpoisemmalta pohjalta. Kuntien taloudellista asemaa arvioidaan uusien kriisikuntakriteerien (voimaan 1.3.2019) perusteella ensimmäistä kertaa vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätöksen tunnuslukujen perusteella.

Vuoden 2020 konsernitilinpäätöstä on korjattu, johtuen Siilinjärven Kotipolku Oy:n muuttuneesta tilinpäätöksestä. Vaikutus edellisen tilikauden ylijäämään on 61.356,81 € heikentävä. Konsernituloslaskelma, -tase, -rahoituslaskelma ja -tunnusluvut on korjattu.

Konsernituloslaskelman tilikauden tulos osoittaa ylijäämää noin 1,769 milj. euroa (ed.v. 3,723 milj.). Konsernin vuosikatteen muodostui 13,669 milj. euroa ja poistojen määrään suhteutettuna tunnusluvuksi muodostui 109,3 % (ed.v. 131 %). Vuosikate kuitenkin supistui n. -2,598 milj. euroa edellisestä vuodesta. Taustalla oli kunnan oman vuosikatteen muodostuminen edellisvuotta pienemmäksi. Konserniyhtiöiden (pl. kunta) vuosikatteen vahvistuivat edellisvuoteen nähden yht. n. 1,148 milj. euroa. Vuosikatetta kasvattivat Uimala konserni, Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri, Savon koulutuskuntayhtymä, Kotipolku Oy ja Pysäköinti Oy. Valtakunnan tasolla konserneissa vuosikatteen osuus poistoista oli vuonna 2020 yht. 147 %. Ennakkotietoja vuodesta 2021 ei ole käytettävissä. Vuosikatteen osuuden ylittäessä 80 % poistoista, kriisikuntakriteeri ei täyty.

Negatiivisen tuloksen teki ainoastaan Kotipolku Oy:n konserni, jossa poistokirjaukset aiheuttivat alijäämäisen tuloksen. Satunnaisia tuottoja oli kirjattu sairaanhoitopiirissä käyttöomaisuuteen liittyen. Kunnan osuus sairaanhoitopiirin ylijäämästä muodostui konsernissa 0,447 milj. euroon. Kohennusta edellisvuoteen oli n. 0,745 milj. euroa.

Bruttoinvestoinnit olivat rahoituslaskelman mukaisesti yhteensä 17,657 milj. euroa. Summasta Kotipolku Oy:n investoinnit olivat 7,5 milj. euroa, Isoharja Oy 0,3 milj. euroa, Uimala konserni 0,2 milj. euroa ja peruskunnan osuus 4,7 milj. euroa. Loppuosa oli kuntayhtymistä kertyvää investointiosuutta, josta suurin oli Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin osuus 3,7 milj. eurolla ja Savon koulutuskuntayhtymä 1,0 milj. eurolla. Investointien tulorahoitusprosentti aleni 78,1 %:iin (ed. v. 155,3 %). Tunnusluku kuvaa kuinka paljon tehtyjen investointien omahankintamenoista on pystytty kattamaan toiminnan tuottamalla rahoituksella. Valtakunnan tasolla keskimääräinen luku oli vuonna 2020 yht. 77 %.

Konsernitaseen loppusumma oli 256,027 milj. euroa, jossa oli lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna 6,120 milj. euroa. Lisäykseen vaikuttaa eniten käyttöomaisuuteen tulleet lisäykset, esim. Kotipolku Oy:llä on keskeneräisissä hankinnoissa n. 8,5 milj. euron vuokratilikohteet, kunnan osuus sairaanhoitopiirin keskeneräisistä oli 4,2 milj. euroa ja vastaavalla tavalla Savon koulutuskuntayhtymästä n. 1,2 milj. euroa. Rahavaroissa lisäystä tapahtui erityisesti kunnan osuudessa sairaanhoitopiirin rahavaroista, jotka kasvoivat 2,7 milj. eurolla aina 7,9 milj. euroon asti. Myös Kotipolun rahavarat kaksinkertaistuivat 6,3 milj. euroon. Peruskunnan supistuneilla rahavaroilla mahdollistettiin nostovaltuutta pienempi talousarviolainaa.

Konsernin omavaraisuus- % mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona on pidetty keskimäärin 70 %:n omavaraisuutta. Jos omavaraisuusaste on 50 % tai sitä alempi, merkitsee se merkittävän suurta velkarasitetta. Vuonna 2021 omavaraisuusaste säilyi käytännössä ennallaan 27,4 % eli pysyi edelleen hyvin heikolla tasolla (ed. 27,5 %). Kuntien keskimääräinen konsernitason omavaraisuusaste oli 42,1 % vuonna 2020. Uudempia lukuja ei ole saatavilla. Omavaraisuusaste on poistunut erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn kriteeristön tunnusluvuista (kuntalaki 118 §).

Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo kuinka paljon kuntakonsernin käyttötuloista tarvittaisiin konsernin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on sitä paremmat mahdollisuudet koko kuntakonsernilla on selviytyä velkojen takaisinmaksuista tulorahoituksella. Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus oli 84,4 % (ed. 86,7). Eli käytännössä tulorahoitusta jää hyvin niukasti varsinaisen toiminnan pyörittämiseen, lähes kaikki tarvittaisiin vieraan pääoman takaisin maksamiseksi. Kuntien keskimääräinen konsernitason suhteellinen velkaantuneisuus oli samalla tasolla eli 84,3 % vuonna 2020. Uudempia lukuja ei ole saatavilla.

Koko konsernin lainamäärä oli tilinpäätösvuonna 155,347 milj. euroa. Lainamäärän sisälsi nettolisäystä n. 3,4 milj. euroa. Lisäyksestä 9,4 milj. tulee Kotipolku Oy:stä, 1,4 milj. sairaanhoitopiiristä ja 0,2 milj. Savon koulutuskuntayhtymästä. Lainakanta pienentyi peruskunnassa -6,8 milj. euroa, Uimala konsernissa n. -0,5 milj. ja Isoharja Oy:ssä n. -0,4 milj. euroa. Lainat asukasta kohti olivat vuoden lopussa 7 294 euroa (ed. 7 151 euroa). Kuntien keskimääräinen konsernivelka asukasta kohden oli 7 458 euroa vuonna 2020. Uudempia lukuja ei ole vielä saatavissa.

Lainojen ja vuokravastuiden yhteismäärä konsernissa oli yht. 211,606 milj. euroa eli 9 936 euroa per asukas. Yhteismäärässä tapahtui kasvua edellisestä vuodesta 5,664 milj. eurolla. Peruskunnan osuus vähensi kasvua -4,410 milj. euroalla joten kasvu muodostui konserniyhtiöiden puolelta. Tunnusluvun ylitäessä koko maan asukaskohtaisen keskiarvon yli 50 %:lla, kriisikuntakriteeri täyttyy. Vuoden 2020 kuntien keskimääräinen tunnusluku oli 8 765 euroa per asukas.

Vuoden 2020 konserniin kertynyttä 3,252 milj. euron ylijäämää voitiin vahvistaa edelleen toteutuneella tilikauden ylijäämisellä tuloksella 1,769 milj. eurolla. Asukasta kohden ylijäämää oli vuoden lopussa 236 euroa. Kriisikuntakriteeristön raja-arvot alijäämästä ovat -1 000 euroa per asukas viimeisessä konsernitiilinpäätöksessä (tilivuosi) ja -500 euroa per asukas sitä edeltäneenä vuonna.

Konsernitarkastelussa rahoituksen riittävyyttä ja vakavaraisuutta koskevista raja-arvoista ei tällä kertaa täyttynyt yksikään kriisikuntakriteeristön täyttävä tunnusluku. Kuntien keskimääräinen veroprosentti muodostui vuodelle 2021 yht. 20,02 %:iin. Kriisikuntakriteeri veroprosentista muodostuu, kun siihen lisätään 2 prosenttiyksikköä eli 22,02 % olisi ollut kriisikunnan tunnusluku.

Kunta maksaa konserniyhtiöille toiminta-avustuksena tai vuokravastikkeina mm. osakaslainojen korkokuluihin, rahoitusvastikemenoihin ja ylläpitomenoihin seuraavasti (netto):

	TP 2021	TP 2020
Uimala Oy	1 030 549	552 101
Kiinteistö Oy Siilinjärven Vapaa-aikakeskus	528 138	309 463
Pysäköinti Oy	50 850	40 655
Siilinjärven Kotipolku Oy	0	0
Yhteensä	1 609 537	902 219

Konserniyhtiöiden antolainasaamisten kokonaismäärä tilinpäätöksessä

	TP 2021	TP 2020
Uimala Oy	1 614 603	1 614 603
Kiinteistö Oy Siilinjärven Vapaa-aikakeskus	1 537 614	1 537 614
Pysäköinti Oy	1 510 768	1 510 768
Siilinjärven Kotipolku Oy	169 517	169 517
Yhteensä	4 832 501	4 832 501

1.6.4 Konsernivalvonnan selonteko

Konsernivalvonnan selonteko on annettu kunnan sisäisen valvonnan selonteon yhteydessä.

1.6.5 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut 2021–2020

1000 euroa	2021	2020
Toimintatuotot	76 063	68 058
Toimintakulut	-202 752	-189 294
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta	119	174
Toimintakate	-126 569	-121 063
Verotulot	97 505	91 601
Valtionosuudet	42 167	45 201
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	705	823
Muut rahoitustuotot	1 061	938
Korkokulut	-1 179	-1 226
Muut rahoituskulut	-20	-8
	567	527
Vuosikate	13 669	16 267
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-12 477	-12 026
Arvonalentumiset	-28	-389
Satunnaiset erät	606	29
Tilikauden tulos	1 770	3 879
Tilinpäätössiirrot	41	44
Tilikauden verot	-73	-115
Laskennalliset verot	40	-64
Vähemmistöosuudet	-8	-22
Tilikauden ylijäämä	1 769	3 723
KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot / Toimintakulut %	37,5	36,0
Vuosikate / Poistot %	109,3	131,0
Vuosikate, €/as	642	765
Asukasmäärä	21 297	21 250

Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut 2021–2020

1000 euroa	2021	2020
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	13 669	16 267
Satunnaiset erät	606	29
Tilikauden verot	-73	-115
Tulorahoituksen korjauserät	-2 894	-1 346
	11 309	14 835
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-17 657	-10 504
Rahoitusosuudet investointimenoihin	151	31
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4 160	4 174
	-13 345	-6 299
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 037	8 536
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-63	-5
Antolainasaamisten vähennykset	334	124
	270	119
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 890	19 626
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-17 977	-16 172
Lyhytaikaisten lainojen muutos	480	-306
	3 393	3 148
Oman pääoman muutokset	-77	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	206	60
Vaihto-omaisuuden muutos	-40	-30
Saamisten muutos	-1 499	-611
Korottomien velkojen muutos	1 143	-443
	-190	-1 024
Rahoituksen rahavirta	3 396	2 242
Rahavarojen muutos	1 360	10 778
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	27 032	25 673
Rahavarat 1.1.	25 673	14 895
	1 360	10 778
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	11 072	11 751
Investointien tulorahoitus, %	78,1	155,3
Laskennallinen lainanhoitokate	0,8	0,9
Kassan riittävyys, pv	41	43

Konsernitase ja sen tunnusluvut 2021–2020

VASTAAVAA, 1000 euroa	31.12.2021	31.12.2020
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	1 838	1 256
Muut pitkävaikutteiset menot	793	1 062
Ennakkomaksut	639	997
	3 270	3 315
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	26 137	25 259
Rakennukset	111 348	117 584
Kiinteät rakenteet ja laitteet	22 501	23 179
Koneet ja kalusto	4 668	5 639
Muut aineelliset hyödykkeet	332	322
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	16 264	5 327
	181 249	177 310
Sijoitukset		
Osakkuusyhtiö osakkeet ja osuudet	1 045	1 327
Osakkeet ja osuudet	7 950	7 979
Joukkovelkakirjalainasaamiset	7	7
Muut lainasaamiset	22 012	22 345
Muut saamiset	722	659
	31 736	32 317
Pysyvät vastaavat	216 256	212 942
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	559	628
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	262	255
Muut toimeksiantojen varat	79	68
	900	951
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	518	474
Keskeneräiset tuotteet	0	4
Muut vaihto-omaisuus	429	429
	947	907
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	72	
Muut saamiset	73	76
Siirtosaamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	5 000	5 746
Lainasaamiset	366	5
Muut saamiset	1 872	1 666
Siirtosaamiset	3 508	1 941
	10 891	9 434
Rahoitusarvopaperit	4 599	50
Rahat ja pankkisaamiset	22 434	25 623
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	38 871	36 014
VASTAAVAA	256 027	249 907

VASTATTAVAA, 1000 euroa	31.12.2021	31.12.2020
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	62 575	62 575
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	2	2
Muut omat rahastot	1 850	2 042
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	3 251	-471
Tilikauden yli-/alijäämä	1 769	3 723
	69 448	67 870
VÄHEMMISTÖOSUDET	595	543
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	1 843	1 944
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	884	734
Lahjoitusrahastojen pääomat	404	411
Muut toimeksiantojen pääomat	84	73
	1 372	1 218
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	128 880	125 253
Lainat julkisyhteisöiltä	7 290	8 230
Siirtovelat	51	71
Laskennalliset verovelat	513	542
	136 733	134 096
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	266	0
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	17 971	17 330
Lainat julkisyhteisöiltä	940	1 141
Saadut ennakot	731	736
Ostovelat	8 558	8 744
Liittymismaksut ja muut velat	3 485	3 518
Siirtovelat	14 022	12 711
Laskennalliset verovelat	64	55
	46 036	44 235
Vieras pääoma yhteensä	182 769	178 332
VASTATTAVAA	256 027	249 907
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Konsernin omavaraisuusaste, %	27,4	27,5
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	84,4	86,7
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	5 020	3 252
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	236	153
Konsernin lainat, €/asukas	7 294	7 151
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	155 347	151 954
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., 1000 €	211 606	205 942
Lainat ja vuokravastuut €/asukas	9 936	9 691
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	22 019	22 352
Kunnan asukasmäärä 31.12.	21 297	21 250

1.7 Tilikauden 2021 tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

Voimassa olevan kuntalain 110 §:n mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Talousarvio- ja taloussuunnitelma on kuitenkin laadittava niin, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Vuoden 2021 tilinpäätös muodostui tilikauden tuloksen osalta 542 268 euroa ylijäämäiseksi. Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- Tilikauden tulokseen kirjataan vahinkorahastosta vähennystä 26 631 euroa kattamaan tilikauden aikana tapahtuneita vahinkoja. Vahinkorahastossa on tämän jälkeen yhteensä 218 072 euroa.
- Tilikaudelle muodostunut ylijäämä yhteensä 568 900 euroa kirjataan taseessa Oman pääoman erään Edellisten vuosien yli-/alijäämä.

Vuoden 2021 alkavassa taseessa on edellisiltä vuosilta kertynyttä ylijäämää yhteensä 5 484 899 euroa. Yhdessä tilikauden ylijäämän kanssa taseen oman pääoman ylijäämäksi muodostuu yhteensä 6 053 798 euroa.

Tuloksen käsittely vuosina 2019–2024

1000 euroa	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Edellisten kausien ylijäämä	1 721	4 975	5 485	6 054	857	1 116
Tilinpäätös	3 254	510	569			
Talousarvio/taloussuunnitelma				-5 197	259	-1 103
Ylijäämä vuoden lopussa	4 975	5 485	6 054	857	1 116	13

Vuoden 2021 tilinpäätös toteutui lopulta pelättyä parempana. Tämä merkitsi edellisten kausien ylijäämän säilymistä taseessa ja niiden vahvistumista tilikauden tuloksella. Vuoden 2022 talousarvioon laadittua tulosta ajatellen tällä on suuri merkitys. Mikäli tulos toteutuu talousarvion mukaisena, se olisi mahdollista kattaa kertyneillä ylijäämillä. Vuoden 2022 tulos jää nykymuotoisen kunnan viimeiseksi vuoden lopussa toteutuvan sosiaali- ja terveystalouden uudistuksen vuoksi. Vuoden lopussa tasataan sairaanhoitopiiriin kertynyt tulos kuntiin, jolla voi olla edelleen jatkuvan koronatilanteen vuoksi vaikutuksia myös kunnan tuloksen muodostumiseen (ei ole huomioitu talousarviossa).

Vuoteen 2026 saakka valtuusto on hyväksynyt 14.12.2020 pitkän tähtäimen suunnitelma (PTS) joka tuo vuosittain kasvavan summan säästöä, mikäli siihen merkityt kohteet toteutetaan suunnitelman mukaisesti. Valtuusto on kuitenkin edellyttänyt toteuttamisesta erilliset päätökset. Vuoden 2021 tavoiteltu vuosivaikutus tasapainottamissuunnitelmassa oli 0,415 milj. euroa tulosta vahvistava. Tämä ei kuitenkaan toteutunut suunnitellulla tavalla, koska suurimmaksi säästökohteeksi merkitty työmarkkinatuen kuntasuuden alentaminen ei toteutunut, kulut kasvoivat.

Vuoden 2023 ja 2024 taloussuunnitelmassa huomioitiin molempien vuosien toimintakuluihin vain n. 1,5 %:n kasvu. Tulopohjaa ko. vuosille rakennettiin niiden ennakkotietojen varaan mitä Kuntaliitto ja Valtiovarainministeriö julkaisivat sote-uudistuksen jälkeisestä tulokehityksestä. Vasta keväällä 2022 selviää mikä on esim. tuloveroon tulevan prosenttimääräisen leikkauksen suuruus.

PTS suunnitelman ohella on edelleen löydettävä lisää keinoja alijäämän välttämiseksi. Sivistyspalveluiden kustannuskehityksen on arvioitu taloustarkasteluun perustuen olevan maltillisen ja talouden vakauden kannalta uhka on toimitila- ja investointikustannusten talouden kestävyys kovemmassa kasvussa. Muilta osin kunnan talouden hallinta kaipaa terävöittämistä ja pitkäjänteisiä, vaikuttavia toimenpiteitä koko konsernin tasolla.

Pitkän tähtäimen suunnitelma	2021	toteutunut 2021	2022	2023	2024
Toimitilat					
Toimitilojen vähentäminen	50 000	50 000	100 000	150 000	250 000
Energia ja valaistus					
Led ulkovalaistus			50 000	50 000	50 000
Henkilöstön vähentäminen (5,10,15,20 hlö)			200 000	400 000	600 000
Uudet digiratkaisut ja etätyö	50 000	50 000	100 000	150 000	200 000
Työmarkkinatuen alentaminen					
max vuoden 2021 budjettitaso	150 000	-268 026	150 000	150 000	150 000
Työterveyskustannusten alentaminen			50 000	50 000	50 000
Poistojen lakkaaminen					
Päivärinteen pk				64 000	64 000
Päiväkotiverkko					
Toivalan viipaleesta luopuminen				100 000	100 000
Kunnonpaikan toimitilasta luopuminen				165 000	165 000
Harjamäen päiväkodin lakkautus	65 000	65 000	65 000	65 000	65 000
Kiinteistöveroselvitys ja veron tarkistus			250 000	400 000	450 000
Hulevesilaskutuksen kustannusvastaavuus	100 000	-25 493	200 000	300 000	400 000
Kumulatiivinen vaikutus	415 000	-128 519	1 165 000	2 044 000	2 544 000
Tavoiteltu vuosivaikutus	415 000		750 000	879 000	500 000

2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1 Strategisten tavoitteiden toteutuminen

KASVU

Väestön ja työpaikkojen kasvu

Väestön ja työpaikkojen kasvu on Siilinjärvellä harkittu strateginen valinta. Kunta on kasvanut ja haluaa kasvaa edelleen. Vuoden 2015 jälkeen väestön kasvu on nollassa. Nykyisen strategian mukaan Siilinjärven vahva tahto on tehdä kasvua, jotta kunnan kehitys mahdollistuu. Kasvun mittareita ovat väestön määrä ja uusien asuntojen vuosittaisen määrän kasvu sekä työpaikkojen määrä ja kasvu. Työpaikkaomavaraisuusaste on hyvä mittari kehyskunnalle, kuten Siilinjärvi on.

Kunnan kasvu vaatii paljon työtä ja kehittämistä. Tarvitaan raakamaan hankintaa vuosittain, jotta kunnalla on riittävät maa-alueet kaavoitukseen. Kaavoituksen onnistuminen takaa uusien asuntoalueiden rakentamisen. Kunnan imago yhdessä viihtyisän elinympäristön ja hyvien palveluiden kanssa houkuttelee kuntaan uusia asukkaita ja yritystä.

Tämä strateginen tavoite koskettaa koko kuntaa ja konserniyhtiöistä Kotipolku Oy:tä ja Kiinteistö Oy Isoharjaa (Innocum).

Monimuotoinen asuminen

Kasvuun ja kuntalaisten hyvinvointiin liittyy oleellisesti monimuotoinen asuminen. Kunnassamme tarvitaan omakotitaloja, rivitaloja ja kerrostaloja.

Toisaalta kuntalaiset haluavat asua niin kaava-alueilla kuin myös haja-asutusalueilla. Siilinjärvi kehittyy kahdella kärjellä, kirkonkylän keskustan ja eteläisen Siilinjärven osalta. Molempia alueita kehitetään yleis- ja asemakaavoituksella. Kehittyvillä kylillä kehitystä ohjaavat mm. kyläkaavat. Maaseutualueilla rakentamista toteutetaan suunnittelutarveratkaisuilla.

Osa kuntalaisista omistaa asuntonsa, osa haluaa asua vuokralla ja asumisoikeusasuntojen kysyntä on viime vuosina kasvanut merkittävästi Siilinjärvellä. Tarvetta on myös hyvin erikokoisille asunnoille. Mittareita ovat eri asuntomuotojen valmistuneet asunnot.

Tämä strateginen tavoite ohjaa kunnan eri toimintoja ja myös konserniyhtiö Kotipolku Oy:tä.

Vetovoimainen ja yrittäjäaktiivinen kunta

Vetovoima perustuu mm. hyvän liikenteellisen aseman hyödyntämiseen, tonttitarjontaan, toimivaan yhteistyöhön kunnan, yritysten ja sidosryhmien välillä, sekä toimiviin palveluihin joita yritykset ja niiden työntekijät tarvitsevat.

Kunta huolehtii siitä, että pääteiden läheisyydessä molempien taajamien tuntumassa on rakennuskelpoisia yritystontteja saatavissa. Kunta jalostaa tontteja silloin kun on tarpeen niiden saattamiseksi helposti käyttöönotettavaan tasoon.

Kunta tekee yhteistyötä yritysten, koulutusorganisaatioiden, rahoittajaorganisaatioiden ja muiden kuntien kanssa sekä oman että maakunnan kasvutavoitteiden saavuttamiseksi. Jatkossa entistä tärkeämpää on huolehtia eläköityvien yrittäjien osaamisen säilyttämisestä maakunnassa.

Kunta tekee yhteistyötä yritysten, yrittäjäjärjestön ja yrittäjyyttä lähellä olevien toimijoiden kanssa palvelujen ja puitteiden kehittämiseksi yritysten tarpeita vastaavasti.

Tämä strateginen tavoite koskettaa koko kuntaa ja konserniyhtiöistä Kotipolku Oy:tä ja Innocumia.

Kasvun valtuustokauden tavoitteet ja vuositavoitteet

VALTUUSTON SITOVA TAVOITTEET			
Suunnittelukauden tavoite 2021–2023	Tavoitetaso	Riski-arvio	TOTEUTUMINEN
Väestön kasvu	Uusien asuntojen määrä +150/vuosi. Väestömäärä pysyy nykyisellään.	Raakamaan saata- vuus. Kuopion seudun vetovoimaisuus. Syntyvyyden lasku ja Kuopion seudun veto- voimaisuus.	Raakamaata saatu hankittua vuonna 2021 84,4 ha. Raakamaan hankinta pitää jatkua aktiivisena. Kuopion seudulla vetovoimai- suutta ja vetovoima näyttää säilyvän. Uusia asuntoja valmis- tus 51 kpl. Väestömäärä kasvoi +46 henkilöä.
Työpaikkojen kasvu	50 työpaikkaa / vuosi.	Työvoiman saatavuus. Kuopion seudun veto- voimaisuus.	Työpaikat vähenevät (uusi mittari). Vertailu edellisiin vuosiin vai- kea.

Informatiiviset tunnusluvut

KASVU Mittari / vuodet	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Väestön kasvu	+46	-179	-245	+18	-111	-33
Kunnan väkiluku	21 297	21 251	21 430	21 675	21 657	21 768
Valmistuneet asunnot	51	86	113	152	88	111
Rakennuslupien määrä	271	285	287	302	355	364
Tonttireservi	36/7/7***	35/9/3***	21/5/1**	35/0/1*	38/0/1*	39/1/4*

Vuoden 2021 alusta alkaen kaikki lupapäätökset on tehty uudella Trimble Rakennusvalvonta sovelluksella, jossa saman rakennuspaikan kaikki rakennukset luvitetaan samalla lupalnumerolla. Aiemmalla ohjelmalla luku olisi ollut 350 kpl, koska eri rakennukset saivat vielä vuonna 2020 oman lupalnumeron.

*omakotitalot / rivitalot / kerrostalot

**rakentamiskelpoinen rakennuspaikkareservi

***arvio vuoden lopussa kunnallistekniikan piirissä olevista jaettavissa olevista rakennuspaikoista

KASVU

Sivistyksen, sosiaalisen toimintakyvyn ja terveyden edistäminen

Siilinjärvi edistää asukkaiden hyvinvointia tarjoamalla kuntalaisten tarpeita vastaavia palveluita. Hyvinvointia, terveyttä ja sosiaalista toimintakykyä tukevat laadukkaat sivistyspalvelut, kuten varhaiskasvatus-, opetus- ja vapaa-aikapalvelut sekä ennaltaehkäisevät sosiaali- ja terveystyöpalvelut. Hyvinvoinnin edistämistä toteutetaan monialaisesti ja yhteistyössä kunnan, kuntalaisten, järjestöjen ja seurakunnan kanssa. Keskeistä on kuntalaisten palvelutarpeisiin oikea-aikaisesti vastaavat palvelut, joita tuotetaan johdetusti ja näyttöön perustuen. Tavoitteena on tukea ja vahvistaa elämän eri tilanteissa kuntalaisten hyvinvoinnin edellytyksiä ja tarjota mahdollisuuksia hyvinvointia edistäville valinnoille. Hyvinvoinnin edistämiseksi pyritään edistämään kuntalaisten psyykkistä ja fyysistä hyvinvointia, päihteettömyyttä, työ- ja toimintakyvyn tukemista sekä osallisuutta syrjäytymisen ehkäisemiseksi.

Viihtyisä elinympäristö

Viihtyisä elinympäristö muodostuu yhteisöllisyydestä, yhdenvertaisuudesta ja turvallisuudesta, missä huomioidaan kestävä kehitys. Kuntalaiset voivat luottaa päätöksenteon avoimuuteen ja vastuullisuuteen. Päätöksenteossa arvioidaan päätösten vaikutuksia kuntalaisten ja ympäristön hyvinvointiin. Viihtyisyyttä

ja elämänlaatua parantavat kuntalaisten tarpeet ja ympäristöterveyden huomioiva yhdyskuntasuunnittelu. Kuntalaisten osallisuutta, osallistumista ja yhteisöllisyyttä tuetaan erilaisin tapahtumin sekä tarjoamalla mahdollisuuksia vaikuttaa toimintaan ja kehittämiseen.

Monipuoliset harrastusmahdollisuudet

Harrastukset parantavat kokonaisvaltaista hyvinvointia ja elämänlaatua. Ne tarjoavat mahdollisuuden toteuttaa itselle mieluisia asioita ja tarjoavat vastapainoa arkeen. Harrastukset voivat olla ohjattuja tai oma-toimisia ja niitä voi toteuttaa yksin tai ryhmässä. Harrastukset voivat liittyä erilaisiin kohteisiin aina tieteestä ja taiteesta liikkumiseen liikuntakeskuksissa tai ulkona luonnossa. Lasten harrastamista tuetaan syksyllä 2021 käynnistyneen Harrastamisen Suomen mallin mukaisella toiminnalla ja lähes jokaisella alakoululla on tarjolla vähintään yksi kerho. Siilinjärvi tarjoaa monipuolisia harrastusmahdollisuuksia kaiken ikäisille ja kannustaa kuntalaisia arjen aktiivisuuteen.

Osaava ja innostunut henkilöstö

Osaava ja innostunut henkilöstö on positiivisen työhyvinvointitoiminnan tavoite. Henkilöstön innostusta ja hyvinvointia lisäävät mahdollisuus vaikuttaa omaan työhön, avoin vuorovaikutus sekä esihenkilöiden ja työyhteisön tuki.

Henkilöstöpolitiikan tavoitteena on työhyvinvoinnin ja tulokellisuuden parantaminen. Tuottavuusnäkökulmaan sisältyy kokonaisvaltainen toiminnan kehittäminen, laatu, innovatiivisuus sekä työhyvinvointi. Kuntataloutta voidaan osaltaan parantaa kehittämällä järjestelmällisesti henkilöstön osaamista. Tavoitteiden saavuttamista tukevat organisaation, työyksikön ja työntekijän ratkaisukeskeinen ja ennakoiva toimintatapa. Hyvään keskittymällä ja sitä vahvistamalla voidaan saada aikaan myönteistä uudistumista.

Yhteiskunnan ja työelämän muutoksessa mukana pysyminen edellyttävät kokeilemista ja uuden oppimista. Kokeilukulttuuri syntyy rohkeudesta ideoida ja valita erilaisia toimintatapoja, joilla voidaan parantaa työn sujuvuutta ja asiakaspalvelua. Kokeilukulttuuri vaatii organisaatiolta kokeilun mahdollistamisen ja epäonnistumisen sallivan ilmapiirin.

Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen taloussuunnitelmassa

Siilinjärveläiset voivat useiden mittareiden mukaan hyvin. Esimerkiksi sairastavuusindeksi (108,1) on Pohjois-Savon matalin ja vain hieman valtakunnan tasoa (100) korkeampi. Indeksii kuvaa kunnan sairastavuutta suhteessa koko maan tasoon ja siinä on huomioitu eri sairausryhmiä kuten tuki- ja liikuntaelinsairauden, mielenterveyden ongelmat ja tapaturmat.

Siilinjärven kunnan hyvinvoinnin edistämistä ohjaavassa hyvinvointikertomuksessa nousee kuitenkin esiin myös huolenaiheita. Näitä ovat muun muassa mielenhyvinvoinnin haasteet sekä päihteiden käyttö. Kehitettävää on lisäksi arjen ihmissuhteissa ja turvallisuudessa, kuten vanhemmuus, perheiden tuen tarpeet ja koulukiusaaminen. Lisäksi kuntalaisten opiskelu-, työ- ja toimintakyky vaativat tukea. Kuntalaisten osallisuutta ja yhteisöllisyyttä on myös edelleen vahvistettava.

Hyvinvointia edistetään luomalla mahdollisuuksia kuntalaisille tehdä omaehtoisesti hyvinvointia ja elämänlaatua tukevia valintoja. Siilinjärvi tukee kuntalaisia ennalta ehkäisevillä ja matalan kynnyksen palveluilla, joita kehitetään vastaamaan kuntalaisten tarpeita. Lasten ja nuorten hyvinvointia tuetaan mm. oppilas- ja opiskelijahuoltotyöllä, johon sisältyy myös kiusaamisen ehkäisy ja yhteisöllisyyden vahvistaminen. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukemiseksi Siilinjärvellä on käynnissä myös useita kehittämistoimenpiteitä ja hankkeita, kuten Nuoret PySTyY (psykososiaalinen tuki, työllisyys ja yhteistyö), Siilin nuoret sekä Sitouttava kouluyhteisö -hankkeet. Työikäisten hyvinvoinnin edistämiseksi käynnissä on puolestaan Tapaamo-hanke ja ikäihmisten osallisuutta pyritään tukemaan mm. Ospa-hankkeen kehittämistoiminnan kautta. Ikäihmisten toimintakykyä tuetaan myös Voimaa vanhuuteen -toiminnan kautta. Lasten ja nuorten terveyttä ja hyvinvointia edistäviä valintoja vahvistetaan mm. Ruokakunta- ja Maistuva Koulu -toimintamalleilla. Ikääntyneiden vajaravitsemukseen ehkäisyllä pyritään tukemaan ikääntyneiden toimintakykyä ja ehkäisemään mm. kaatumisia. Päihteiden ja riippuvuuksien vähentämistä toteutetaan monialaisessa yhteistyössä oppilaitosten ja ammattilaisten kanssa. Kuntalaisten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia edistetään tukemalla vaikuttamistoimielinten toimintaa, avoimella viestinnällä sekä tarjoamalla matalan kynnyksen vaikuttamismahdollisuuksia kuten, sähköisiä kyselyitä. Kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia vahvistaa myös Siilinjärvi-sovellus ja digitaalisten palveluiden kehittäminen.

Siilinjärven terveyden edistämisen aktiivisuus on Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen TEAviisarin (2021) mukaan tasolla ”parannettavaa” (69/100). TEAviisari kuvaa kunnan terveydenedistämisen aktiivisuutta ja prosesseja seitsemän osa-alueen kautta (1. sitoutuminen; 2. johtaminen; 3. seuranta ja tarveanalyysi; 4. voimavarat; 5. yhteiset käytännöt; 6. osallisuus; 7. muut ydin toiminnot). Tulokset arvioidaan liikennevalojen mukaisesti huono tulos, parannettavaa ja hyvä tulos -asteikolla (max 100 pistettä). TEAviisarin mukaan vuonna 2021 paras tilanne oli kuntajohdon (94/100) ja liikunnan -sektoreilla (77/100). Eniten kehitettävää oli puolestaan kulttuurin (53/100), perusopetuksen (64/100) ja perusterveydenhuollon (64/100) osa-alueilla.

Hyvinvoinnin valtuustokauden tavoitteet ja vuosittavoitteet

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
Suunnittelukauden tavoite 2021–2023	Tavoitetaso	Riskiarvio	TOTEUTUMINEN
<i>Ehkäisevän päihde- ja mielenterveyden toimintaohjeen laatiminen ja käyttöönotto psykkisen hyvinvoinnin edistämiseksi ja päihteiden käytön vähentämiseksi</i>	Toimintaohje laaditaan henkilöstöä osallistaen ja otetaan käyttöön vuoden 2021 aikana; havaitaan edullisia muutoksia psykkisessä hyvinvoinnissa ja päihteiden käytössä. Toimintaohje myös perusopetukseen.	Psyykkinen pahoinvoinnin ja päihteiden käytön sekä niihin liittyvien hoitokäytien ja yleisen turvattuuden lisääntyminen.	Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma on valmisteltu yhteistyössä eri palvelualueiden kanssa. Suunnitelma hyväksytään 2022. Perusopetuksen suunnitelma ja toimintaohje on valmis ja sitä on käsitelty henkilöstön kanssa useissa tilaisuuksissa.
<i>Ikääntyneiden vajaaravitsemuksen ehkäisyn ja hoidon toimintamallin kehittäminen ja käyttöönotto</i>	Toimintamalli laaditaan henkilöstöä osallistaen ja otetaan käyttöön vuoden 2021 aikana, jonka myötä vajaaravitsemuksen esiintyvyys vähenee.	Vajaaravitsemuksen esiintymisen lisääntyneen ikääntyneiden terveyttä sekä toimintakykyä ja lisästen terveydenhuollon kustannuksia.	Toimintamalli on laadittu ja sen vahvistamista juurrutetaan kotihoidossa POSTE20-hankkeen tuella 2022. Vajaaravitsemuksen ehkäisyyn liittyen on valmistunut Anni Rantalalan pro gradu -tutkielma.
<i>Kuntalaisten osallistamisen mahdollisuudet hyvinvoinnin edistämässä lisääntyvät</i>	Kuntalaisten osallistamisessa hyödynnetään sähköisiä kanavia, kuntalaisraateja ja Siilinjärvellä toimii lapsiparlamentti. Mahdolliset uudet osallisuusrakenteet; päätösten vaikutusten ennakoarviointi käytössä; kokemus- ja kehittämissasiakkuuksien hyödyntäminen.	Kuntalaisten osallisuus ja yhteenkuuluvuuden tunne heikkenee, jonka myötä myös tyytymättömyys kunnan toimintaan lisääntyy	Kuntalaiset ovat voineet osallistua ja vaikuttaa sähköisten palvelukanavien, sosiaalisen median sekä Siilinjärvi-sovelluksen kautta. Lisäksi kuntalaisille on toteutettu mm. kulttuurihyvinvointi, yhdenvertaisuus- ja tasa-arvo sekä ikääntyneiden asukaskysely. Lapsiparlamentti-toimintaa ei koronan vuoksi päästy käynnistämään. Toiminta käynnistyy keväällä 2022. Toimija- ja järjestöfoorumi, vanhus- ja vammaisneuvosto sekä nuorisovaltuusto olivat toiminnassa.

			Kuntalaisten osallisuutta kehitettiin myös mm. Tapaamo- ja Ospa-hankkeiden toiminnan kautta.
Hyvinvoinnin edistämistä toteutetaan Siilinjärvellä aktiivisesti, laaja-alaisesti ja poikkihallinnollisesti yhteistyössä paikallisten järjestöjen kanssa ja myös maakunnan tasolla	Kunnan palvelurakenne mahdollistaa toimivan ja vaikuttavan hyvinvoinnin edistämisen toteutumisen. Kunnassa kokoontuu säännöllisesti hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmä sekä järjestöjen ja kunnan yhteinen asiantuntijaelin, järjestö- ja toimijafoorumi.	Erilaisia palveluja tuotetaan erillään toisistaan ja jopa päällekkäisesti eivätkä tuotettavat palvelut löydä niitä tarvitsevia oikea-aikaisesti	Hyte-ryhmä kokoontui kuukausittain ja toimija ja järjestö foorumi viisi kertaa. Lisäksi erilliset monialaiset työ/teemaryhmät (mm. Voimaa vanhuuteen, Lape-ryhmä, Norppa) vahvistivat palvelualueiden sekä järjestöjen ja seurakunnan välistä yhteistyötä. Nuoret pystyy -hankkeessa kartoitettiin lisäksi palvelukatveita osana hanketta erityisesti nuorten palveluiden kehittämiseksi.

Informatiiviset tunnusluvut

HYVINVOINTI Mittari / vuodet	2021	2020	2019	2018	2017	2016
	Prosentti/määrä/sijoitus/pistemäärä (valtakunnan taso)					
Kokee terveydentilansa keskimääräiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista *)	24,9 (25,7)	-	22,6 (20,9)	-	20,3 (18,8)	-
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista *)	21,4 (19,4)	-	13,9 (12,9)	-	12,3 (12,2)	-
Ei yhtään läheistä ystävää, % 8. ja 9. luokan oppilaista *)	10,8 (9,4)	-	8,7 (9,1)	-	-	-
Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista *)	6,0 (6,0)	-	5,9 (5,5)	-	-	-
Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25–64-vuotiaat/1000 vastaavan ikäistä	-	33,7 (26,9)	30,7 (26,5)	29,3 (23,6)	25,3 (21,1)	22,3 (18,5)
Tupakoi päivittäin, % 8.–9. -luokan oppilaista *)	6,3 (5,3)	-	8 (5,6)	-	7,7 (6,9)	-
Kokeillut huumeita ainakin kerran, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista *)	32,8 (17,7)	-	19,8 (20,1)	-	17,3 (18,6)	-
Kokeillut huumeita ainakin kerran, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista *)	6,5 (12,6)	-	6 (14)	-	7,0 (11,5)	-
Menetetetyt elinvuodet (PYLL) 0–80 v./100 000 asukasta (2017)	-	4 629 (5 728)	4 456 (5 771)	-	4575 (6321)	-
RAI-arvioidut 75 vuotta täyttäneet asiakkaat, (%) vastaavanikäisestä väestöstä (kaikki RAI arvioidut)	33,27	-	21,7	25	26,5	-
Vajaaravitsemuksen esiintyminen (RAI) ikääntyneiden palveluissa	29	35	44	45	35	33
Asiakkaiden keskimääräinen arki-suorittuminen päivittäisistä toiminnoista (RAI, ADL-H-6; itsenäinen 0–6 täysin autettava)	0,89 -	-	1,2 1,1	1,4 0,9	1,2 0,8	1,0 1,0

<i>HYVINVOINTI Mittari / vuodet</i>	<i>2021</i>	<i>2020</i>	<i>2019</i>	<i>2018</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>
- kotihoito - omaishoito						
Asiakkaiden terveydentilan vakaus (RAI/CHESS-mittari; (hyvä 0 - 5 erittäin epävaka))	1,26	-	1,3	1,4	1,2	0,8
- kotihoito - omaishoito	-		1,3	1,1	0,9	0,8
Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa, % (2017)	50,4 (55,1)	-	-	-	54,8 (58,9)	-
Asukastyytyväisyyden valtakunnallinen sijoitus ja tyytyväisyyspisteet (max. 100) **)	-	-	-	-	3. 79,8	4. 81
Terveystiedon edistämisen aktiivisuus (TEAvisari, yhteispisteet) ***)	69 (68)	64 (67)	61 (68)	67 (70)	71 (70)	69 (70)
TEA Perusterveydenhuolto (2020)	-	67 (65)	-	53 (67)	-	57 (67)
TEA Perusopetus: huoltajien vaikutusmahdollisuudet/ osallisuus (2019)	-	-	44 (40)	-	48 (40)	-
TEA Kuntajohto: palveluiden suunnittelu/ osallisuus (2021)	33 (69)	-	57 (74)	-	67 (74)	-
TEA Kulttuuri (2021)	55 (66)	-	43 (59)	-	-	-

*) Lähteenä Kouluterveyskysely. Uusimmat tulokset ovat vuodelta 2019 ja seuraava selvitys toteutuu 2021

***) Lähteenä Suomen kuntien asukastyytyväisyys-tutkimus (EPSI Rating) (Tutkimusta ei toteutettu viime vuosina)

****) Lähteenä THL:n Terveystiedon edistämisen aktiivisuus -selvitys (TEAvisari, max. pisteet 100). Esitetään yhteispisteet sisältäen: kuntajohto, perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen koulutus, liikunta, perusterveydenhuolto ja kulttuuri).

TALOUS

Investointikyky

Investointikyvyn ylläpitäminen on edellytys kunnan kehittymiselle. Kyvyn mittarina on vuosikatteen riittävyys investointien toteuttamiseen. Vuosikatteen ylittävät investoinnit joudutaan rahoittamaan ulkoisella rahoituksella, minkä seurauksena velkamäärä kasvaa ja toimintaedellytykset heikkenevät.

Valtaosa välttämättömistä investoinneista rahoitetaan leasing-rahoituksella elinkaarimallia hyödyntäen. Rahoituksesta aiheutuva vuokratulo kirjautuu tulosvaikutteisesti ennen vuosikatetta ja on vuosikatetta alentava. Kun rahoituskulu ajoitetaan poistokäytäntöä vastaavalle aikajänteelle, vaikutus tulokseen on käytännössä marginaalinen. Investoinnista aiheutuva kulu kirjautuu tuloslaskelmaan vuokrana, millä on talouden hallinnan kannalta myönteinen vaikutus, kun vuokra kirjautuu muihin kuluihin rinnasteisena kuluna laskennallisen poiston sijasta.

Kunnan omistamien toimitilojen sisäilmaongelmien poistaminen ja välttäminen merkitsevät mittavia investointeja toimitiloihin lyhyellä ja keskipitkällä aikajänteellä. Tarve vaikuttaa kunnan kykyyn toteuttaa muita kunnan kehittymisen kannalta tarpeellisia investointeja: yhtäältä suora vuosikatetta alentava vaikutus (leasing) tai rahoitusosuus investointeihin vuosikatteesta (investoinnit taseeseen) sekä toisaalta väliaikaisratkaisuiden kulujen vuosikatetta alentava vaikutus.

Kun alueiden käyttöönotto tapahtuu hallitusti, käyttöönotosta saatavilla tuloilla (tontin myynnit, maanvuokrat ja lohkomismaksut) katetaan käyttöönotosta aiheutuvat kulut keskipitkällä aikajänteellä. Keskeisenä tekijänä on investointien oikea-aikainen ajoittuminen suhteessa tuottavaan käyttöönottoon.

Talouden pitkän tähtäimen tarkasteluun (PTS) perustuen investointivaraa suunniteltujen leasingkohteiden lisäksi aikavälillä 2020–2025 ei ole, ellei talouden tasapainotusohjelmassa vuosille 2021–2022 ja talouden PTS-ohjelmassa vuosille 2021–2025 saavuteta asetettuja tavoitteita.

Tarkastelussa käytetty verotuloluonteisen rahoituksen kehitysarvio on; verot taloussuunnitelman mukaan 2021–2023 ja vuoden 2023 taso vuosina 2024–2025. Valtionosuudet taloussuunnitelman mukaan 2021–

2023 ja vuoden 2023 taso 2024–2025. Tase on eo. toimintakate oletuksella alijäämäinen jakson alussa ja lopussa ellei talouden tasapainottamisessa onnistuta. Taseen säilyminen ylijäämäisenä edellyttää, että toimintakatteen kasvu saisi olla 1 % luokkaa koko tarkastelujakson ajan.

Tulokselliset palveluprosessit

Palvelutuotannon tuloksellisuus ilmenee palveluiden vaikuttavuutena ja tuottavuutena. Vaikuttavuus painottuu tuotannon laadullisiin tekijöihin (onnistumiseen/asiakaskokemukseen), kun tuottavuus kuvaa palveluprosessien resurssien käyttöä (€/suorite) ja kulurakenteeseen liittyvien tekijöiden kehittymistä.

Siilinjärven kunta on ollut kärkisijoilla kuntien palveluiden asiakaskokemusta mittaavissa tutkimuksissa. Kunnan palvelutuotannon kulut suhteessa asukasmäärään ovat maakunnan alhaisimmat. Em. perustuen kunnan palveluprosessien voidaan olettaa olevan tuloksellisia suhteessa kuntiin keskimäärin. Talouden tasapainottaminen edellyttää, että kuntavertailuissa todettu palvelutuotannon sopeuttamisvara n. 3 milj. euroa saadaan hyödynnettyä vuosittain taloussuunnitelma vuosina 2021-2023.

Tulosalueet kuvaavat omissa taloussuunnitelman osioissaan omien palveluprosessiensa tuloksellisuuden osatekijöitä vaihtelevasti. Tuloksellisuuden tarkasteluun ja palvelutuotannon benchmarkkaukseen on tarvetta panostaa nykyistä enemmän.

Talouden valtuustokauden tavoitteet ja vuositavoitteet

VALTUUSTON SIVOTAV TAVOITTEET			
Suunnittelukauden tavoite 2021–2023	Tavoitetaso	Riskiarvio	TOTEUTUMINEN
Velkamäärä €/asukas alle kuntien keskiarvon	Taseluonteisten nettoinvestointien omarahoitusosuus on taloussuunnitelma-kaudella keskimäärin vähintään 80 %.	Toimintakate ei kehity suunnitellusti. Verotulojen kehitys-arvio on virheellinen. Muutokset valtion-osuuksien perusteissa. Äkilliset, ennustamatomat investointitarpeet.	Tavoite ei toteutunut: velat €/asukas kunnassa 3 480 (kunnat keskimäärin 3 469). Taseen investointien tulorahoitusosuus tilinpäätöksen ja vuosien 2022–2023 perusteella olisi noussut 88 %:iin. Koronavuosi on edelleen vaikuttanut kokonaisvaltaisesti tulokseen.

Informatiiviset tunnusluvut

TALOUS Mittari / vuodet	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Tilikauden yli-/alijäämä (M€)	+0,6	+0,5	* +3,2	-4,5	+1,8	+0,9
Taseen kumulatiivinen yli-/alijäämä (M€)	+6,1	+5,5	+5,0	+1,7	+6,2	+4,4
Vuosikate (M€)	+7,4	+9,5	-2,3	+3,3	+8,2	+7,2
Lainamäärä / asukas (€)	3 480	3 809	3 653	3 220	2 927	2 806
Konsernilainat / asukas (€)	7 294	7 151	6 944	6 152	5 672	5 583

*ilman vesihuoltolaitoksen satunnaista voittoa -9,4

2.2 Käyttötalouden toteutuminen

Kuntalaissa on säädetty talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden asettamisesta eli kunnan tulee määrärahojen ja tuloarvioiden lisäksi seurata myös sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutumista.

Tilinpäätöksen käyttötalouso-osassa valtuustolle esitettävät määrärahat, tuloarviot ja toiminnalliset tavoitteet esitetään palvelualueiden mukaisessa järjestyksessä valtuuston hyväksyminä kokonaisuuksina. Käyttötalouden talousarvio on valtuustoon nähden sitova pääsääntöisesti lautakuntatasoisena tai tulosalueetasoisena (kv 8.6.2015 § 13). Kunkin sitovuustason talousarviovertailu esitetään tiliryhmittäin eriteltynä siten, että sitovat erät on taulukoissa merkitty harmaalla. Myös sisäiset erät sisältyvät tulosalueiden loppusummiin valtuustoon nähden sitovina erinä. Erikseen varsinaisten menojen jälkeen tulosaluekohtaisissa taulukoissa esitetään poistot.

Valtuuston sitovuustasojen jälkeen on esitetty informatiivisena myös toimielinten omat sitovat tulosalueet sekä tavoitteiden että talouden osalta. Tulosalueet jakautuvat edelleen tulosyksiköihin, joiden määrärahoista ja tuloarvioista (= käyttösuunnitelmat) ja tavoitteista päättävät asianomaiset toimielimet.

Talouden vertailuissa esitetään valtuuston talousarviossa hyväksymät määrärahat ja tuloarviot, valtuuston hyväksymät muutokset talousarvioon ja talousarvio näiden muutosten jälkeen. Muutossarakkeen jälkeen taulukoissa esitetään tilivuoden toteutuma sekä poikkeama muutettuun talousarvioon nähden.

Henkilöstöpalvelut, Tietotekniikkapalvelut, Talouspalvelut sekä Hankinnat ja Muista tukipalveluista keskitetty asiakaspalvelu on laskutettu sisäisinä menoina eri yksiköistä käytettyjen määrien perusteella. Työllistämistoiminta on laskutettu sisäisinä menoina niiltä yksiköiltä, jotka ovat työllistäneet työttömiä, opiskelijoita ja koululaisia. Koulutoimen hallinto on vyöryttänyt omat kustannuksensa opetuspalveluihin ja vastaavasti sosiaali- ja terveystalouden yhteiset palvelut (johto, toimisto, atk) on vyörytetty eri yksiköille.

ELINVOIMA- JA KONSERNIPALVELUT

Vastuuhenkilö: kunnanjohtaja Vesa Lötjönen

Elinvoima- ja konsernipalvelut on yksi kunnan viidestä palvelualueesta. Palvelualue tuottaa koko kunnan hallinto-, kehittämis- ja elinkeinopalvelut, sisäisen tarkastuksen, kaavoituksen ja maankäytön. Lisäksi palvelualue vastaa maaseutu- ja ympäristöterveyspalveluiden tuottamisesta yhteistoiminta-alueilla, joiden isäntäkuntana Siilinjärvi toimii. Palvelualueen vastuulla on lisäksi kunnan kokonaiskehityksen, kunnan toiminnan ja talouden sekä alueellinen kehitys sekä konsernijohtaminen. Palvelualueelle sijoittuvat myös keskusvaalilautakunnan alaisten vaalien järjestäminen sekä tarkastuslautakunnan alainen tilintarkastus.

Palvelualue sisältää seuraavat valtuustoon nähden sitovat kokonaisuudet:

SITOVUUSTASOT	Toimintamenot	Toimintatulot	Toimintakate
<i>Keskusvaalilautakunta</i>			
Vaalit	-142 259	22 869	-119 390
<i>Tarkastuslautakunta</i>			
Tilintarkastus (brutto)	-66 584		-66 584
<i>Ympäristöterveyslautakunta</i>			
Ympäristöterveyspalvelut (netto)	-2 093 158	1 543 124	-550 034
<i>Maaseutulautakunta</i>			
Maaseutuhallinto (netto)	-734 027	637 487	-96 539
<i>Kunnanhallitus</i>			
Joukkoliikenne	-2 632 955	1 540 583	-1 092 372
Pelastustoimi (brutto)	-1 697 132		-1 697 132
Elinvoima- ja konsernipalvelut	-5 947 365	4 099 933	-1 847 432
Sitovuustasot yhteensä	-13 313 478	7 843 995	-5 469 483

Tuloslaskelma

ELINVOIMA- JA KONSERNIPALVELUT

	TP 2020	TA 2021	Muutos	MB 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk)	2 768 175	3 069 640	0	3 069 640	2 685 529	-384 111	-12,5
Myyntituotot (sis)	300 860	328 335	0	328 335	280 901	-47 434	-14,4
Maksutuotot	540 486	283 000	0	283 000	175 373	-107 627	-38,0
Tuet ja avustukset	682 265	594 222	0	594 222	898 321	304 099	51,2
Vuokratuotot (ulk.)	1 927 557	1 879 430	0	1 879 430	2 007 180	127 750	6,8
Muut toimintatuotot	1 109 328	956 550	0	956 550	1 796 692	840 142	87,8
Toimintatuotot	7 328 671	7 111 177	0	7 111 177	7 843 995	732 818	10,3
Henkilöstökulut	-3 763 246	-3 770 746	0	-3 770 746	-3 885 671	-114 925	3,0
Palvelujen ostot	-5 871 858	-6 173 320	-20 000	-6 193 320	-6 209 122	-15 802	0,3
Palvelujen ostot (sis.)	-180 877	-185 866	0	-185 866	-167 802	18 064	-9,7
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-93 770	-78 821	0	-78 821	-236 645	-157 824	200,2
Avustukset	-453 015	-591 500	-80 000	-671 500	-1 076 858	-405 358	60,4
Muut toimintakulut (ulk.)	-1 615 820	-1 540 564	0	-1 540 564	-1 671 978	-131 414	8,5
Muut toimintakulut (sis.)	-75 585	-65 665	0	-65 665	-65 402	263	-0,4
Toimintakulut	-12 054 171	-12 406 482	-100 000	-12 506 482	-13 313 478	-806 996	6,5
Toimintakate	-4 725 500	-5 295 305	-100 000	-5 395 305	-5 469 483	-74 178	1,4
Poistot ja arvonalentumiset	-2 058 668	-184 302	0	-184 302	-130 797	53 505	-29,0

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

KESKUSVAALILAUTAKUNTA 2021–2025 alkaen 1.8.2021		
jäsen	Varajäsen (kutsutaan järjestysnumeron mukaisessa järjestyksessä)	varajäsenen järjestysnumero
Hirvonen Heidi, pj	Heikkinen Kaarina	1.
Niskanen Tuula, vpj	Ruotsalainen Olavi	2.
Jäykkä Raimo	Savolainen Kalle	3.
Konttinen Heidi	Ratilainen Aleks	4.
Rasi Hannu	Savolainen Pirkko	5.
	Kuosmanen Mari	6.
	Roivainen Aira	7.
	Berg Pauli	8.

KESKUSVAALILAUTAKUNTA 31.7.2021 saakka		
jäsen	Varajäsen (kutsutaan järjestysnumeron mukaisessa järjestyksessä)	varajäsenen järjestysnumero
Leussu Leena, pj	Berg Pauli	1.
Hirvonen Heidi, vpj	Voutilainen Josi	2.
Haaranen Ari	Jäppinen Eeva	3.
Jäykkä Raimo	Häkkinen Urpo	4.
Rasi Hannu	Jolkin Arja	5.
	Hakonen Antti	6.
	Renvall Riitta	7.
	Suhonen Raija	8.

Vaalit

Sitovuus: valtuusto, netto

Vastuuhenkilö: hallintoasiantuntija, keskusvaalilautakunnan sihteeri Pekka Kauhanen

Valtuuston on vaalilain mukaan asetettava kuntaan toimikaudekseen kunnan keskusvaalilautakunta. Keskusvaalilautakunta kokoontuu vaalilaissa säädettyinä aikoina sekä muulloin lautakunnan puheenjohtajan kutsusta tarvittaessa. Keskusvaalilautakuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä. Keskusvaalilautakunnan esittelijänä ja sihteerinä on toiminut hallintoasiantuntija ja kehitysjohtaja. Keskusvaalilautakunnan tehtävä on ylläpitää valmiutta vaalien ja kansanäänestysten järjestämiseen, vastata vaalien ja kansanäänestysten järjestämisestä sekä suorittaa vaalien alustava tuloksen laskenta valtakunnallisten ohjeaikojen puitteissa. Kuntavaaleissa keskusvaalilautakunta huolehtii lisäksi ehdokasasettelusta ja tuloksen laskennasta.

Toiminnalliset muutokset ja riskien toteutuminen

Kuntavaalien siirto huhtikuulta kesäkuulle ja koronatilanne aiheutti ylimääräisiä järjestelyitä. Kesäkuun kuntavaalien ja loppuvuodesta aloitettujen Aluevaalien 2022 terveysturvalliseen järjestämiseen koronapandemian aikana kiinnitettiin suurta huomiota. Huolimatta haastavasta koronatilanteesta kuntavaalit 2021 saatiin järjestettyä suunnitellusti ja terveysturvallisesti.

Talousarvion toteutuminen

Valtio korvaa vuoden 2021 kuntavaalien järjestelyistä 1,4 euroa/äänioikeutettu eli Siilinjärven kunnan osalta 22 869 euroa. Vaalien osalta henkilöstökulut ylittivät johtuen ennakoöänestysajan pidentymisestä (1 viikosta 2 viikkoon), vaalivirkkailijoiden normaalia suuremmasta määrästä sekä äänestyspaikkojen pidentymisestä aukioloajoista. Lisäksi henkilöstökuluja kasvattivat koti- ja laitosäänestysten ja keskus-

vaalilautakunnan aiempaa suurempi työmäärä. Vaalien terveysturvallisuuteen liittyviä pakollisia hankintoja ei ole huomioitu talousarviossa eikä myöskään uusien vaalitietokoneiden ja esteettömien äänestyskoppien hankintoja.

Tulot

- Valtion korvaus vaalien järjestämisestä + 22 869 €

Menot

- Henkilöstömenojen ylitys + 65 302 €
- Ylitys vaalitarvikkeissa (terveysturvallisuus) ja kalustossa + 25 072 €

Keskusvaalilautakunta

	TP 2020	TA 2021	Muutos	MB 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk)	0	0	0	0	22 869	22 869	0,0
Toimintatuotot	0	0	0	0	22 869	22 869	0,0
Henkilöstökulut	0	-40 921	0	-40 921	-106 223	-65 302	159,6
Palvelujen ostot	0	-6 046	0	-6 046	-8 903	-2 857	47,3
Palvelujen ostot (sis.)	0	0	0	0	-153	-153	0,0
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	0	-600	0	-600	-25 672	-25 072	4 178,7
Muut toimintakulut (ulk.)	0	0	0	0	-1 308	-1 308	0,0
Toimintakulut	0	-47 567	0	-47 567	-142 259	-94 692	199,1
Toimintakate	0	-47 567	0	-47 567	-119 390	-71 823	151,0

TARKASTUSLAUTAKUNTA

TARKASTUSLAUTAKUNTA VUONNA 2021

<i>Jäsen 31.7.2021 saakka</i>	<i>Henkilökohtainen varajäsen</i>
Juvonen Toni, pj.	Ukkonen Mari
Heikkinen Hanna, vpj.	Rissanen Päivi
Apell Harri	Gröhn Matti
Kerkola Riitta	Kaitokari Jarkko
Tuppurainen Jukka	Savolainen Kalle

<i>Jäsen 1.8.2021 alkaen:</i>	<i>Henkilökohtainen varajäsen</i>
Laatikainen Tarja, pj.	Juvonen Toni
Lyytinen Simo, vpj.	Savolainen Kalle
Aallosvirta Veijo	Niemitz Pirjo
Oksman Mika	Gröhn Matti
Väätäinen Liisa	Demirhan Kirsi

Tilintarkastus

Sitovuus: valtuusto, netto

Vastuuhenkilö: tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Tarja Laatikainen

Toiminta-ajatus

Siilinjärven kunnan hallintosäännön mukaan lautakunnassa on puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä kolme muuta jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Kuntalain mukaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Tarkastuslautakunta seuraa tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista ja muutoinkin tehtävien suorittamista. Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Tarkastuslautakunta on jakanut keskuudessaan seurantavastuut hallinto-organisaation päävastuualueiden mukaisesti.

Tarkastuslautakunta esittelee tilintarkastajan antaman tilintarkastajakertomuksen ja oman arviointikertomuksensa suoraan valtuustolle. Valtuusto päättää vastuuvapauden myöntämisestä hyväksyessään tilinpäätöksen.

Toiminnalliset muutokset ja riskien toteutuminen

-

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet 2021

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
<i>Suunnittelukauden tavoite 2021–2023</i>	<i>Tavoitetaso</i>	<i>Riskiarvio</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
<i>Arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla</i>	Tulostavoitteiden selvittäminen ja raportointi.	Resurssien käytettävyys.	Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelman 2021 mukainen arviointitoiminta pääosin toteutunut.

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
<i>Suunnittelukauden tavoite 2021–2023</i>	<i>Tavoitetaso</i>	<i>Riskiarvio</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
	Arviointikertomuksen laatiminen ja käsittely lain vaatimusten mukaisesti.		Vuoden 2020 arviointikertomus laadittu ja käsitelty KV 31.5.2021 § 12. Selvitykset vuoden 2020 arviointikertomuksen havaintoihin annettu KV 15.11.2021 § 72.
	Tilinpäätöksen käsittely lain vaatimusten mukaan.	Aikataulutus, resursien käytettävyys.	Vuoden 2020 tilinpäätös käsitelty KV 31.5.2021 § 13.
<i>Valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi</i>	Sidonnaisuusilmoitusten riittävyys ja ajantasaisuus.	Sidonnaisuusilmoitusten puutteellisuus, esteellisyys päätöksen-teossa.	Sidonnaisuusilmoitukset annettu kunnanvaltuustolle tiedoksi KV 15.11.2021 § 73.

Informatiiviset tunnusluvut

Lautakunnan hyväksymät tavoitteet	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Kokousten lukumäärä		10	13

Tarkastuslautakunta

	TP 2020	TA 2021	Muutos	MB 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	m%
Henkilöstökulut	-31 367	-31 552	0	-31 552	-38 345	-6 793	21,5
Palvelujen ostot	-30 733	-29 442	0	-29 442	-26 791	2 651	-9,0
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-248	-300	0	-300	-159	141	-47,1
Muut toimintakulut (ulk.)	-1 437	-840	0	-840	-1 235	-395	47,1
Muut toimintakulut (sis.)	-55	-55	0	-55	-55	0	-0,7
Toimintakulut	-63 839	-62 189	0	-62 189	-66 584	-4 395	7,1
Toimintakate	-63 839	-62 189	0	-62 189	-66 584	-4 395	7,1

YMPÄRISTÖTERVEYSLAUTAKUNTA

YMPÄRISTÖTERVEYSLAUTAKUNTA VUONNA 2021

Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Kröger Risto, Siilinjärvi, pj	Pitkänen Marjaana
Tiilikainen Hilikka, Kaavi, vpj	Mononen Petri
Ahonen Matti, Rautavaara, vpj	Korhonen Jorma
Puurunen Ritva, Tuusniemi	Smolander Hannu
Rannio Jorma, Lapinlahti	Jääskeläinen Minna

Ympäristöterveyspalvelut

Sitovuus: valtuusto, netto

Vastuuhenkilö: vs. ympäristöterveysjohtaja Antti Hartikainen

Toiminta-ajatus

Tulosalue vastaa kunnan viranomaiselle määrättyjen ympäristöterveydenhuollon tehtävien hoitamisesta ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen kunnissa (Kaavi, Lapinlahti, Rautavaara, Siilinjärvi ja Tuusniemi). Lisäksi hoidetaan Kuopion kaupungin eläinlääkintähuollon tehtäviä Kuopion ja Siilinjärven välisen ostopalvelusopimuksen mukaisesti.

Ympäristöterveyspalveluiden tarkoituksena on turvata lainsäädännön vaatimusten mukainen suunnitelmallinen, säännöllinen, laadukas, terveyshaittoja ja -vaaroja sekä kuluttajien taloudellisia tappioita ehkäisevä paikalliseen riskinarvioon ja valtakunnalliseen valvontaohjelmaan perustuva ympäristöterveydenhuollon tehtävien hoito. Tähän sisältyy myös laadukas ja tarkoituksenmukainen kunnallinen eläinlääkintähuolto sekä eläinlääkäripäivystys. Yhteistoiminta-alueella turvataan koko ympäristöterveydenhuollon riittävien palvelujen saatavuus ja toiminta siten, että toiminta on tehokasta, tasapuolista sekä avointa.

Toiminnalliset muutokset ja riskien toteutuminen

COVID-19 tilanteen johdosta etätyöt ovat jatkuneet erityisesti terveysvalvonnassa ja hallinnossa. Perinteisiä eläinlääkärin tehtäviä ei voida tehdä etänä. Etätyön tekeminen on sujunut hyvin ja etätyön käytännöt ovat vakiintuneet. Etätöiden tekemiseen on saatu uusia työkaluja. Jatkossa töitä tullaan pitkälti tekemään ns. hybridimallilla.

Terveysvalvonnan toimitilojen siirto uusiin tiloihin Lentokapteeniin aloitettiin joulukuussa 2021. Terveysvalvonnassa on vuoden 2021 aikana ollut resurssivajetta, johon on pyritty reagoimaan palkkaamalla määräaikaista työntekijöitä.

Yhteistoiminta-alueen toiminnassa keskitytään hyödyntämään tehokkaasti olemassa olevia resursseja ja kehittämään toimintaa työjärjestelyiden sekä priorisoinnin kautta.

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet 2021

YMPÄRISTÖTERVEYSLAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2021–2023	Toimenpiteet 2021	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
Yhteneväiset toimintatavat ja osaamisen varmistaminen	Laatujärjestelmän käyttöönotto.	Laatujärjestelmän toiminta.	Otettu käyttöön
	Henkilöstö osallistuu sisäiseen ja ulkoiseen täydennyskoulutukseen koronavirustilanteen sallimissa puitteissa. Ulkoisessa koulutuksessa saatu tieto jaetaan organisaatiossa eteenpäin.	Jokainen osallistuu oman toimialansa koulutukseen/ Aluehallintoviraston työkokouksiin vuosittain. Osa koulutuksista etäkoulutuksia.	

YMPÄRISTÖTERVEYSLAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Tavoitteet 2021–2023	Toimenpiteet 2021	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
Riittävien resurssien varaaminen koko yhteistoiminta-alueelle	Luodaan käytännöt töiden tasaamiseksi.	Työmäärä jakautuu mahdollisimman tasaisesti eläinlääkäreiden kesken, jolloin myös si-jaisten tarve voidaan optimoida.	Pääosin

Informatiiviset tunnusluvut

Valtuuston hyväksymät tavoitteet Tuotantotavoitteet	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Terveysvalvonta -tulosyksikön menot €/asukas (Siilinjärvi)*	6,82	9,52	7,26
Eläinlääkintähuolto-tulosyksikön menot (Siilinjärvi)** €/asukas	17,69	17,22	17,67
€/eläinyksikkö	93,06	90,47	92,87
Ympäristöterveyspalveluiden eläinlääkintähuolto- tulosyksikön bruttokustannus*** €/yhteistoiminta-alueen asukas	18,89	17,49	17,79
€/eläinyksikkö	45,35	42,08	42,71
Ympäristöterveyspalveluiden terveysvalvonta - tulosyksikön bruttokustannus**** €/yhteistoiminta-alueen asukas	9,65	11,33	10,06

* Siilinjärven osuus ulkoisista bruttokustannuksista (kustannuspaikka 5630)

** TA 2021: Siilinjärven osuus yhteistoiminnan ulkoisista bruttokustannuksista + muut eläinlääkintähuollon ulkoiset brutto-kustannukset eli kustannuspaikat 5610, 5611, 5612 ja 5621

***Ainoastaan kustannuspaikka 5610 eli ei sisällä eläinsuojaa, pieneläinpäivystystä eikä toimitilakuluja, mutta sisältää yleiskustannukset (Siilinjärven sisäiset jaettavat kustannukset). Vain yhteistoiminta-alue; ei Kuopio

**** Kustannuspaikka 5630, sisältää myös yleiskustannukset (=Siilinjärven sisäiset jaettavat kustannukset)

Lautakunnan hyväksymät tavoitteet Tuotantotavoitteet	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Eläinlääkärikäyntien määrä kunnittain			
Kaavi , suurelaimet	212	233	207
pienelaimet	554	468	583
AVIn viranomaistarkastukset	8	18	18
terveydenhuoltokäynnit	16	20	14
nautaeläintilat	37	35	35
Lapinlahti , suurelaimet	1 053	1072	843
pienelaimet	920	953	967
AVIn viranomaistarkastukset	45	43	46
terveydenhuoltokäynnit	32	52	37
nautaeläintilat	144	131	131
Rautavaara , suurelaimet	139	143	170
pienelaimet	207	239	220
AVIn viranomaistarkastukset	4	4	2
terveydenhuoltokäynnit	11	11	12
nautaeläintilat	20	19	19
Siilinjärvi , suurelaimet	1 171	1174	1187
pienelaimet	1 685	1926	1609
AVIn viranomaistarkastukset	65	76	69

terveydenhuoltokäynnit	30	13	27
nautaeläintilat	61	60	60
Tuusniemi, suurelaimet	169	142	122
pienelaimet	271	286	294
AVIn viranomaistarkastukset	10	9	5
terveydenhuoltokäynnit	4	14	4
nautaeläintilat	28	25	25
Kuopio, suurelaimet	3 632	3832	3407
pienelaimet	2 300	2221	2611
AVIn viranomaistarkastukset	160	144	138
terveydenhuoltokäynnit	209	169	189
nautaeläintilat	330	310	310

Talousarvion toteutuminen

Vuoden 2021 talousarvion kustannustenjakoa perustuu tuotteistukseen eläinlääkintähuollon osalta (kustannuspaikka 5610). Terveysvalvonnan osalta kustannukset jaetaan kuntien kesken asukasluvun ja valvontakohteiden edellyttämän työpanoksen perusteella. Talouden hoitaminen on ollut tulosalueella tiukahkoa ja sama suuntaus on pidetty myös vuonna 2021.

Yksikön tilinpäätös vuodelta 2021 oli ylijäämäinen. Yksittäisten kuntien osalta muutokset talousarvioon verrattuna johtuvat eläinlääkäripalveluiden arvioitua suuremmasta tai pienemmästä käyttösuudesta.

Tulot

- Korvaukset valtiolta (valvontaeläinlääkärit) + 17000 €
- Terveysvalvontamaksut - 6200 €
- Muut palvelumaksut - 6100 €

Menot

- Henkilöstökulut (säästö) + 66000 €
- Ostot tilikauden aikana - 11000 €

Ympäristöterveyslautakunta

	TP 2020	TA 2021	Muutos	MB 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk)	1 500 170	1 438 783	0	1 438 783	1 442 979	4 196	0,3
Myyntituotot (sis)	5 082	6 660	0	6 660	5 460	-1 200	-18,0
Maksutuotot	95 697	107 000	0	107 000	94 684	-12 316	-11,5
Toimintatuotot	1 600 949	1 552 443	0	1 552 443	1 543 124	-9 319	-0,6
Henkilöstökulut	-1 733 281	-1 705 765	0	-1 705 765	-1 639 792	65 973	-3,9
Palvelujen ostot	-144 332	-166 136	0	-166 136	-167 560	-1 424	0,9
Palvelujen ostot (sis.)	-88 008	-89 179	0	-89 179	-86 388	2 791	-3,1
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-30 253	-32 000	0	-32 000	-47 377	-15 377	48,1
Avustukset	-47 915	-55 000	0	-55 000	-53 077	1 923	-3,5
Muut toimintakulut (ulk.)	-101 228	-95 100	0	-95 100	-97 750	-2 650	2,8
Muut toimintakulut (sis.)	-1 213	-1 213	0	-1 213	-1 213	0	0,0
Toimintakulut	-2 146 230	-2 144 393	0	-2 144 393	-2 093 158	51 235	-2,4
Toimintakate	-545 281	-591 950	0	-591 950	-550 034	41 916	-7,1

MAASEUTULAUTAKUNTA

MAASEUTULAUTAKUNTA VUONNA 2021	
<i>Jäsen</i>	<i>Henkilökohtainen varajäsen</i>
Toivanen Tomi, Siilinjärvi, pj.	Mykkänen Timo
Suihkonen Mikko, Suonenjoki, vpj.	Nuutinen Kirsi
Haukka Raija, Rautalampi	Ilomäki Emma
Huuskonen Sirje, Vesanto	Jännti Eeva
Hänninen Pirjo, Tervo	Farin Anja
Kilpeläinen Johanna, Varkaus	Martikainen Olavi
Konttinen Timo, Leppävirta	Havukainen Heikki
Luostarinen Eija, Kuopio	Laitinen Taina
Pursiainen Rauni, Rautavaara	Kukkonen Eero
Räsänen Reijo, Tuusniemi	Holopainen Teuvo
Tiilikainen Hilikka, Kaavi	Kostilainen Päivi

Maaseutuhallinto

Sitovuus: valtuusto, netto

Vastuuhenkilö: maaseutujohtaja Juha Nykänen

Toiminta-ajatus

Kuopion, Suonenjoen ja Varkauden kaupunkien sekä Kaavin, Leppävirran, Rautalammin, Rautavaaran, Siilinjärven, Tervon, Tuusniemen ja Vesannon kuntien alueella toimivan Sydän-Savon maaseutupalvelujen tehtävänä on huolehtia maaseudun elinkeinojen, elinolosuhteiden ja palvelujen kehittämisestä sekä maaseutuelinkeinoja koskevien viranomaistehtävien hoitamisesta.

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen toimielimiä ovat maaseutulautakunta, sen mahdollisesti asettamat jaostot sekä sen alainen palveluorganisaatio, Sydän-Savon maaseutupalvelu.

Yhteistoiminta-alueella turvataan maaseutuhallinnon palvelujen saatavuus ja toiminta siten, että toiminta on tehokasta, tasapuolista ja avointa.

Toiminnalliset muutokset ja riskien toteutuminen

Koronapandemia on aiheuttanut muutoksia toiminnassa. Asiakaspalvelupisteet ovat olleet suljettuina pandemian aikana ja henkilöstö pääasiassa etätoisissa. Asiakaspalvelu on hoidettu ajanvarauksella ja asiakkaita on ohjattu käyttämään sähköisiä palveluita. Korona-aikana ovat palvelut toimineet hyvin ja poikkeusolot eivät ole vaikuttaneet viljelijätukien maksuaikatauluihin.

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet 2021

MAASEUTUTULAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
<i>Tavoitteet 2021–2023</i>	<i>Toimenpiteet 2021</i>	<i>Tavoitetaso</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
<i>Kehitetään aktiivisesti maatilataustaista yritystoimintaa ja toimintaympäristöä</i>	Osallistutaan aktiivisesti yhteistyökumppaneiden kanssa tehtäviin kehittämistoimenpiteisiin.	Osallistutaan maatalayritysten investointeja, omistajanvaihdoksia ja yrittäjien hyvinvointia edistäviin kehittämishankkeisiin sekä maaseudun elinkeinojen toimintaympäristön ja työvoiman saantia edistäviin kehittämistoimenpiteisiin.	Toteutunut tavoitteiden mukaisesti Yhteistyössä maakunnan kehittämistoimijoiden kanssa jatkettu em. tavoitteita tukevia kehittämishankkeita

Tavoitteet 2021–2023	Toimenpiteet 2021	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
Henkilöstön ammattitaidon hyödyntäminen ja kehittäminen	Viranomaistehtävien lisäksi annetaan maaseudun yritys- ja kehittämispalveluja.	Viranomaistehtävät 80 % kehittämistehtävät 20 %.	Viranomaistehtävät 78 %, kehittämistehtävät 22 %
Palveluiden hallittu kustannuskehitys / tehostaminen	Yhteistyön tiivistäminen sidosryhmien kanssa kehittämällä asiakaskeskeisiä palvelupolkuja.	Toimintamenot -5 % edellisen vuoden tasosta. Sydän-Savon maaseutupalvelu toimii entistä tiiviimmin osana täydentyvää verkostoa, missä maatalouden eri viranomais- ja kehittämistahot sekä sidosryhmät tekevät yhteistyötä asiakaslähtöisesti, valmentajamaisella otteella.	Toimintamenot -1 % edellisen vuoden tasosta Maatilataustaisen yritystoiminnan kehittämispalveluja kehitetty yhdessä muiden toimijoiden kanssa.

Informatiiviset tunnusluvut

Lautakunnan asettamat tavoitteet	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Yhteistoiminta-alueen aktiivimaatilat	1694	1 694	1650
Maksetut maataloustuet, M€	58	60	60
Maaseutuviranomaistehtävät			
- Maatilaa / htv	178	188	184
- €/aktiivimaatila	338	335	344
- €/peruslohko	14,74	14,63	14,81
Maaseutuyritysten kehittäminen*			
- €/aktiivimaatila	90,06	97,20	95,86
- €/maaseutualueen asukas	2,16	2,25	2,27

*ei sisällä erillisten kehittämishankkeiden kuntavastinrahaa

Talousarvion toteutuminen

Tulot

- Myyntituotot - 17 330 €

Menot

- Palvelujen ostot - 36 830 €
- Aineet, tarvikkeet ja tavarat +10 653 €

Maaseutulautakunta

	TP 2020	TA 2021	Muutos	MB 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk.)	640 519	647 089	0	647 089	629 759	-17 330	-2,7
Vuokratuotot (ulk.)	3 390	5 000	0	5 000	7 729	2 729	54,6
Toimintatuotot	643 909	652 089	0	652 089	637 487	-14 602	-2,2
Henkilöstökulut	-583 613	-577 484	0	-577 484	-579 405	-1 921	0,3
Palvelujen ostot	-23 442	-41 249	0	-41 249	-13 889	27 360	-66,3
Palvelujen ostot (sis.)	-36 482	-39 405	0	-39 405	-29 935	9 470	-24,0
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-8 502	-9 501	0	-9 501	-20 154	-10 653	112,1
Avustukset	-2 897	-10 000	0	-10 000	-4 421	5 579	-55,8
Muut toimintakulut (ulk.)	-82 907	-81 000	0	-81 000	-86 223	-5 223	6,4
Toimintakulut	-737 844	-758 639	0	-758 639	-734 027	24 612	-3,2
Toimintakate	-93 936	-106 550	0	-106 550	-96 539	10 011	-9,4

KUNNANHALLITUS

Joukkoliikenne

Sitovuus: valtuusto, brutto

Vastuuhenkilö: kehitysjohtaja Pekka Kauhanen

Toiminta-ajatus

Joukkoliikenteen tulosalueen tehtävänä on edistää ja ylläpitää joukkoliikennettä yhteistyössä toimivaltaisen joukkoliikenneviranomaisen, liikennöitsijöiden, naapurikuntien ja ELY-keskuksen kanssa niin, että se tarjoaa hyvät ja riittävät yhteydet niin työssäkäyntiin kuin erilaisten palveluiden hyväksikäyttöön. Kuopion kaupunki ja Siilinjärven kunta muodostavat yhteisen joukkoliikennealueen.

Toiminnalliset muutokset ja riskien toteutuminen

Koronavirus-epidemia virusmuunnoksineen hallitsi yhteiskuntaa koko vuoden 2021. Epidemian vuoksi oppilaitoksia oli aika ajoin etäopetuksessa ja etätöyt jatkuvat suosituksen mukaisesti laajasti. Tämä heijastui Siilinjärvi-Kuopio väliseen joukkoliikenteen matkustajamääriin, joka jäi -15,2 % vuoden 2019 tason alapuolelle. Määrä oli kuitenkin 17,5 % vuotta 2020 parempi. Tarjonta säilytettiin joukkoliikennesuunnitelman mukaisella tasolla, joka lisäsi kunnan nettokustannuksia.

Joukkoliikenteestä annettiin vuoden aikana palautejärjestelmän kautta palautteita 1 041 kappaletta, joka oli lähes 13 % edellistä vuotta enemmän. Asiakastyytyväisyyskyselyjä tehtiin tammikuussa, maaliskuussa, elokuussa ja marraskuussa. Kaikissa kyselyissä yleisarvosanaksi Vilkulle annettiin yli neljä asteikolla 1-5. Paperisesta aikataulukirjasta luovuttiin kesäaikatauluihin siirryttäessä lautakunnan päätöksellä 26.11.2020. Aikataulutulosteita toimitettiin mm. kunnantalolle, palvelupisteisiin, kirjastoihin, toimintakeskuksiin ja palvelutaloihin.

Waltissa aloitettiin kesällä tunnistepohjaiseen järjestelmään siirtyminen kausilipuissa. Mobiililipun käyttö lisääntyi jopa 46 %. Kertalipuista jopa 44 % oli mobiililippuja. Käyttöön otettiin myös Waltin mobiilikausiliput. Waltti -mobiililiput otettiin käyttöön myös Kuopion Waltti -järjestelmään sisältyvässä Ely -liikenteessä. Ajoneuvolatauksista luovuttiin 7.6.2021.

Oppivelvollisuuden laajentuminen kasvatti koulumatkatukeen oikeutettujen oppilaiden määrää, jonka seurauksena Kelan korvaamien koulumatkojen määrä kaksinkertaistui. Osana oppivelvollisuuden laajentamista oppilaille tuli tuoda tarjolle uusi puolen kuun Kela -kausilippu.

Maksuvyöhyke-, lippujen hinta- ja kustannusjakoselvitys valmistui toukokuussa 2021. Käsitellessään selvitystä 27.5.2021 joukkoliikennelautakunta päätti alentaa Kuopion ja Siilinjärven välisten AB-lippujen

asiakashinnat samanhintaisiksi vyöhykkeiden A ja B lipunhintojen kanssa. Muilta osin lautakunta hyväksyi selvityksen sisältämät suositukset tavoitteellisina joukkoliikenteen lähivuosien kehittämistyölle. Helmikuusta 2022 alkaen AB-vyöhykkeelle myydään vain kahden vyöhykkeen lippuja (AB) eli käytöstä poistuvat vyöhykkeiden A ja B sisäiset liput. Tämän vuoksi koko paikallisliikennealueella (vyöhykkeet A-B) tulee olla myös sama vaihtoaika. Lautakunta päätti 25.11.2021 vaihtoajaksi 60 minuuttia. AB-vyöhykkeiden lipunhintojen yhtenäistämispäätöksen vuoksi syntyi tarve määritellä kustannustenjako yhteisen liikenteen osalta uudelleen. Loppuvuodesta käynnistettiin kustannusjakoselvitys, joka perustuu edellisen selvityksen suosituksen mukaisesti keskimatkan pituuteen.

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet 2021

VALTUUSTON SITOAVAT TAVOITTEET			
Suunnittelukauden tavoite 2021–2023	Tavoitetaso	Riskiartio	TOTEUTUMINEN
Kasvu: Kasvavan työssäkäyntiliikenteen vaatimukset huomioidaan joukkoliikennetarjonnassa	Palvelutason / vuorotarjonnan säilyttäminen.	Riittämätön palvelutaso / vuorotarjonta heikentää joukkoliikenteen houkuttelevuutta työssäkäyntiliikenteessä.	Palvelutaso ja vuorotarjonta pysynyt entisellään.
Hyvinvointi: Väestön ja työpaikkojen kasvua sekä sijoittumista vastaava joukkoliikennetarjonta	Asumisen, työpaikkojen ja palveluiden suunnittelemista siten, että ne ovat saavutettavissa joukkoliikenteellä.	Linjastojen karsiminen heikentää joukkoliikenteen saavutettavuutta. Joukkoliikenteen käytön väheneminen riittämättömien linjastojen seurauksena.	Pieniä, ei merkittäviä, linjastomuutoksia tehty aikatauluvarmuuden ja liikenteen sujuvuuden parantamiseksi.
Talous: Siilinjärvi-Kuopio yhteysväli yhdeksi vyöhykkeeksi	Yksi vyöhyke koko alueella.	Pystyykö yhteinen lautakunta toteuttamaan yhteisen vyöhykkeen.	Päätös tehty joukkoliikennelautakunnassa 27.5.2021.

Informatiiviset tunnusluvut

Lautakunnan hyväksymät tavoitteet	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Myydyt Waltti-kausiliput (kpl)	2 905	3 100	1 880 *
Joukkoliikenteen nettokustannukset (€/asukas)	53,58	42,50	51,29

* Waltti-kausilipuista puuttuvat loppuvuoden tunnistepohjaiset kausilipputuotteet, lippujärjestelmään tehdyn muutoksen takia

Talousarvion toteutuminen

Kuljetuskustannukset kasvoivat vuodesta 2020 yhteensä 117 037 euroa (+5,4%). Joukkoliikenteen lipputulot vähenivät vuodesta 2020 edelleen -51 472 euroa. Traficom avusti koronatilanteesta aiheutuneita lipputulomenetyksiä. Avustukset valtiolta kasvoivat 129 020 euroa.

Siilinjärven osuus valtionavustuksesta vuonna 2021 oli yhteensä 502 013 euroa lipputulomenetyksen hyvityksen jälkeen. Talousarvioon nähden valtion avustus ylittyi 348 595 €.

Kuopio-Siilinjärvi lähiliikenteen kuljetuskustannukset nousivat 23 308 euroa (+1,5 %) vuodesta 2020. Talousarvioon nähden ylitystä kertyi 26 965 €. Lähiliikenteen lipputulot vähenivät vuoteen 2020 verrattuna 59 466 € (-10,4 %). Talousarvio alittui lipputulojen osalta n. -402 008 €. Lähiliikenteen nettokustannukset olivat 336 855 euroa. Nettokustannukset pienenevät edellisestä vuodesta 142 261 €, koska valtion korona-avustus kompensoi lipputulomenetyksiä 309 257 eurolla.

Siilinjärven sisäisen maaseutuliikenteen kuljetuskustannukset vuonna 2021 olivat yhteensä 544 052 € (+12,5 %) ja lipputuloja kertyi yhteensä 183 402 € (+24,7 %). Maaseutuliikenteen nettokustannukseksi muodostui 360 650 €. Nettokustannukset kasvoivat edellisestä vuodesta 24 348 € (+7,2 %).

Palveluautoliikenteen kuljetuskustannukset vuonna 2020 olivat 186 102 euroa. Lisäystä edellisestä vuodesta kustannuksissa kertyi 33 102 € (+21,6 %).

Toimivaltaisen viranomaisen asiantuntijakulut Siilinjärven osalta kasvoivat edellisestä vuodesta +17 345 € (+10,3 %) ja talousarvio ylittyi 34 984 €.

Olenneiset poikkeamat talousarvioon:

Tulot

• Kuopio–Siilinjärvi lähiliikenteen lipputulot	- 402 008 €
• Siilinjärven maaseutuliikenteen lipputulot ml. Nilsiä suunta	- 15 431 €
• KELA:n koulumatkatuet	- 34 299 €
• Lisäys valtion avustuksissa	+ 348 596 €

Menot

• Kuopio–Siilinjärvi lähiliikenteen kuljetuskustannukset	+ 26 966 €
• Siilinjärven maaseutuliikenteen kuljetuskustannukset ml. Nilsiä suunta	+ 14 583 €
• Siilinjärven kuntakausi-ilipun kuntaosuus	- 16 350 €
• Sähköiset pysäkinäyttötaulut ja linja-autoaseman odotustilan vuokrat	+ 14 840 €
• ELY-liikenteen kuntaosuus	+ 31 670 €

Joukkoliikenne

	TP 2020	TA 2021	Muutos	MB 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk)	596 098	952 968	0	952 968	544 625	-408 343	-42,8
Myyntituotot (sis)	172 547	221 001	0	221 001	216 244	-4 757	-2,2
Tuet ja avustukset	573 439	465 417	0	465 417	779 713	314 296	67,5
Toimintatuotot	1 342 084	1 639 386	0	1 639 386	1 540 583	-98 803	-6,0
Henkilöstökulut	-5 621	-5 205	0	-5 205	-4 475	730	-14,0
Palvelujen ostot	-2 436 024	-2 519 287	0	-2 519 287	-2 599 949	-80 662	3,2
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-8 590	0	0	0	-41	-41	0,0
Avustukset	-21 038	-30 000	0	-30 000	-13 650	16 350	-54,5
Muut toimintakulut (ulk.)	-9 310	0	0	0	-14 840	-14 840	0,0
Toimintakulut	-2 480 583	-2 554 492	0	-2 554 492	-2 632 955	-78 463	3,1
Toimintakate	-1 138 498	-915 106	0	-915 106	-1 092 372	-177 266	19,4

Pelastustoimi

Sitovuus: valtuusto, brutto

Vastuuhenkilö: kunnanjohtaja Vesa Lötjönen

Toiminta-ajatus

Pohjois-Savon kunnat ovat sopineet pelastustoimen järjestämisestä siten, että Pohjois-Savon alueella pelastustoiminnasta vastaa Kuopion kaupunki. Pelastustoimi toteutetaan alueellisesti lainsäädännön, sisäministeriön päätösten ja ohjeiden, kuntien erityisolosuhteiden sekä aluepelastuslautakunnan päättämän palvelutason mukaisesti.

Talousarvion toteutuminen

Pohjois-Savon kunnat ovat sopineet pelastustoimen järjestämisestä siten, että Pohjois-Savon alueella pelastustoiminnasta vastaa Kuopion kaupunki. Pelastustoimi toteutetaan alueellisesti lainsäädännön, sisäministeriön päätösten ja ohjeiden, kuntien erityisolosuhteiden sekä aluepelastuslautakunnan päättämän palvelutason mukaisesti.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Siilinjärven uuden pelastuslaitoksen suunnittelu ja kilpailutus toteutettiin. Hinta muodostui liian kovaksi, joten kilpailutus uudistetaan vuonna 2022.

Talousarvion toteutuminen

Talous toteutui talousarvion mukaisesti.

Pelastustoimi

	TP 2020	TA 2021	Muutos	MB 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	m%
Henkilöstökulut	-25 855	-27 593	0	-27 593	-23 265	4 328	-15,7
Palvelujen ostot	-1 657 922	-1 663 630	0	-1 663 630	-1 673 867	-10 237	0,6
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-199	-800	0	-800	0	800	-100,0
Toimintakulut	-1 683 976	-1 692 023	0	-1 692 023	-1 697 132	-5 109	0,3
Toimintakate	-1 683 976	-1 692 023	0	-1 692 023	-1 697 132	-5 109	0,3

Elinvoima- ja konsernipalvelut

Sitovuus: valtuusto, brutto

Vastuuhenkilö: kunnanjohtaja Vesa Lötjönen

Toiminta-ajatus

Elinvoima- ja konsernipalvelut sitovuustason tehtävänä on tuottaa keskitetysti kunnan hallinto- ja kehittämispalvelut, sisäinen tarkastus, elinkeinopalvelut, maankäyttö, kaavoitus ja konserniyhtiöille maksettavat avustukset ja muut korvaukset.

Sisältää valtuustoon sitovana seuraavat tulosalueet

Tulosalueet	Toimintamenot	Toimintatulot	Toimintakate
Hallinto ja kehittäminen	-1 854 749	119 807	-1 734 942
Elinkeinot	-963 063	607 207	-355 855
Maankäyttö	-824 859	3 158 838	2 333 978
Kaavoitus	-456 497	12 144	-444 353
Sisäinen tarkastus	-126 915	90 192	-36 723
Konserniyhtiöt	-1 721 281	111 744	-1 609 537
Sitovuustaso yhteensä	-5 947 365	4 099 933	-1 847 432

Toiminnalliset muutokset ja riskien toteutuminen

Pitkittyneestä koronatilanteesta ja talouden epävarmuustekijöistä huolimatta toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet. Elinkeinopalveluiden henkilöstössä oli vajausta johtuen pitkästä poissaolosta.

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet 2021

VALTUUSTON SITOVA TAVOITTEET			
Suunnittelukauden tavoite 2021–2023	Tavoitetaso	Riskiarvio	TOTEUTUMINEN
Kasvu: Väestön kasvu	Uusien asuntojen määrä +150/vuosi. Väestömäärä pysyy nykyisellään.	Raakamaan saatavuus. Kuopion seudun veto-voimaisuus. Syntyvyyden lasku ja Kuopion seudun veto-voimaisuus.	+42 tammi-kesäkuussa Syntyvyys parantunut
Työpaikkamäärän kasvu	+50/vuosi.	Työvoiman saatavuus. Kuopion seudun veto-voimaisuus.	Työpaikkojen määrä pysyi samana johtuen koronatilanteesta
Talous: Talouden tasapainottamisohjelman onnistuminen	Talousarviossa pysyminen.	Tulotason heikkeneminen ja menojen kasvu.	Talouden aktiivista seuraamista on jatkettu
Hyvinvointi: Viihtyisä elinympäristö	Laadukas yhdyskuntasuunnittelu.	Pystyykö kunta vastaamaan muuttuvan yhteiskunnan vaateisiin? Turvattomuuden lisääntyminen.	Kaavoittaminen on jatkunut aktiivisena valmistuneiden ja viireillä olevien asemaja yleiskaavojen muodossa.

Talousarvion toteutuminen

Toimintakate parani talousarvioon verrattuna 132 488 euroa muiden toimintatuottojen ylittyessä 832 674 eurolla johtuen lähinnä maanmyynnin onnistumisella. Toimintamenot ylittyivät 700 186 eurolla, jota selittää henkilöstökulujen kasvut, palveluiden ostot ja avustukset konsernin sisällä.

	TP 2020	TA 2021	Muutos	MB 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk.)	31 388	30 800	0	30 800	45 296	14 496	47,1
Myyntituotot (sis.)	123 231	100 674	0	100 674	59 197	-41 477	-41,2
Maksutuotot	444 789	176 000	0	176 000	80 689	-95 311	-54,2
Tuet ja avustukset	108 826	128 805	0	128 805	118 607	-10 198	-7,9
Vuokratuotot (ulk.)	1 924 166	1 874 430	0	1 874 430	1 999 451	125 021	6,7
Muut toimintatuotot	1 109 328	956 550	0	956 550	1 796 692	840 142	87,8
Toimintatuotot	3 741 729	3 267 259	0	3 267 259	4 099 933	832 674	25,5
Henkilöstökulut	-1 383 509	-1 382 226	0	-1 382 226	-1 494 167	-111 941	8,1
Palvelujen ostot	-1 579 404	-1 747 530	-20 000	-1 767 530	-1 718 163	49 367	-2,8
Palvelujen ostot (sis.)	-56 387	-57 282	0	-57 282	-51 326	5 957	-10,4
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-45 978	-35 620	0	-35 620	-143 243	-107 623	302,1
Avustukset	-381 165	-496 500	-80 000	-576 500	-1 005 711	-429 211	74,5
Muut toimintakulut (ulk.)	-1 420 938	-1 363 624	0	-1 363 624	-1 470 622	-106 998	7,8
Muut toimintakulut (sis.)	-74 318	-64 397	0	-64 397	-64 134	263	-0,4
Toimintakulut	-4 941 699	-5 147 179	-100 000	-5 247 179	-5 947 365	-700 186	13,3
Toimintakate	-1 199 970	-1 879 920	-100 000	-1 979 920	-1 847 432	132 488	-6,7
Poistot ja arvonalentumiset	-2 058 668	-184 302	0	-184 302	-130 797	53 505	-29,0

Hallinto- ja kehittäminen

Sitovuus: kunnanhallitus, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuhenkilö: kunnanjohtaja Vesa Lötjönen

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet 2021

KUNNANHALLITUKSEN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2021–2023	Toimenpiteet 2021	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
Talouden tasapainottamisohjelman onnistuminen	Säästötoimenpiteiden toteuttaminen.	Talousarviossa py-syminen.	Talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteitä toteutettiin suunnitelman mukaisesti. Koronatilanteen jatkuminen aiheutti epävarmuutta koko vuoden talouden seurantaan ja ennustamiseen.
Kunnan kehitystoiminnan (projektit ja hankkeet) kehittäminen kuntastrategian näkökulmasta	Kehityshankkeiden eteenpäin vieminen yhteisen tiedon parem-	Kuntastrategiaa tukevat projektit ja hankkeet.	Hankkeiden vaikuttavuutta ja tulosten mitareita hyödynnettiin käynnissä olevien ja

	malla jakamisella ja toimintatapojen kehittämällä.		käynnistyvien hankkeiden osalta.
Tuetaan kolmannen sektorin projekteja ja rahoituksen saamista	Osallistuminen kolmannen sektorin projektien suunnitteluun.	Kunnan erillisrahoitus vähintään kahdessa hankkeessa.	Kaksi kylähanketta toteutettu sekä Huoltoliitto ry:n Perheentalo -hankkeen jatkuvuus pysyvän rahoituksen mukaiseksi.

Talousarvion toteutuminen

Henkilöstökulut ylittyivät n. 99 000 euroa luottamushenkilöpalkkioiden kasvusta, uudesta vakanssista (viestintäasiantuntija 8/2021 alkaen) sekä hyvinvointisuunnittelijan vakanssiirrosta (8/2021 alkaen) johtuen. Uuden vakanssin kustannukset katetaan palvelualueen sisältä ja vakanssiirron kustannukset katetaan puolestaan palvelualueiden välillä. Palveluiden ostoissa kertyi 18 362 euron säästö, joka syntyi kehittämishankkeiden asiakaspalveluiden ostoissa.

Olennot muutokset talousarvioon

Menot

- Ylitys henkilöstökuluissa (luottamushenkilöpalkkiot, uudet vakanssit ja palkkajaksotukset) + 99 063 €
- Alitus palveluiden ostoissa - 18 362 €
- Ylitys muissa kuluissa (Kuntarahoitus Oyj:n läpilaskutuserä) + 72 081 €

Hallinto- ja kehittäminen

	TP 2020	TA 2021	Muutos	MB 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk)	0	0	0	0	1 200	1 200	0,0
Tuet ja avustukset	107 026	128 805	0	128 805	118 607	-10 198	-7,9
Muut toimintatuotot	4 215	0	0	0	0	0	0,0
Toimintatuotot	111 241	128 805	0	128 805	119 807	-8 998	-7,0
Henkilöstökulut	-525 617	-519 434	0	-519 434	-618 497	-99 063	19,1
Palvelujen ostot	-964 748	-1 028 996	-20 000	-1 048 996	-1 030 634	18 362	-1,8
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-12 691	-11 900	0	-11 900	-13 182	-1 282	10,8
Avustukset	-24 865	-36 500	0	-36 500	-10 301	26 199	-71,8
Muut toimintakulut (ulk.)	-175 799	-45 250	0	-45 250	-130 118	-84 868	187,6
Muut toimintakulut (sis.)	-59 666	-52 264	0	-52 264	-52 018	246	-0,5
Toimintakulut	-1 763 386	-1 694 344	-20 000	-1 714 344	-1 854 749	-140 405	8,2
Toimintakate	-1 652 145	-1 565 539	-20 000	-1 585 539	-1 734 942	-149 403	9,4
Poistot ja arvonalentumiset	-15 197	-18 237	0	-18 237	0	18 237	-100,0

Elinkeinot

Sitovuus: kunnanhallitus, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: elinkeinopäällikkö Pekka Turunen

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Koronatilanteen jatkumisesta huolimatta olennaisia toimintaan tai talouteen liittyviä riskejä ei vuoden aikana ilmaantunut. Henkilökunnassa oli vajausta johtuen pitkästä poissaolosta.

Koronatilanteesta huolimatta elinkeinopalvelujen toiminnalliset tavoitteet edistyivät suunnitellusti. Koronatilanteen pitkittyminen aiheuttaa epävarmuustekijöitä toiminnallisten tavoitteiden toteutumisessa.

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet 2021

KUNNANHALLITUKSEN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2021–2023	Toimenpiteet 2021	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
Työpaikkamäärän kasvu	Rakentamisen edistäminen.	Kahdeksan rakennushanketta.	Viisi hanketta käynnissä
Liikekeskustojen vetovoimaisuuden parantaminen	Investointien edistäminen.	Uudet erikoistavara-kaupan/palveluyritysten liikerakennuspaikat / 1 hanke/vuosi	Linja-autoaseman korttelin käynnistyminen ei toteutunut vielä vuoden 2021 aikana.

Informatiiviset tunnusluvut

Valtuuston hyväksymät tavoitteet	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Työpaikkamäärän muutos	+44	+50	0
Teollisten työpaikkojen määrä	7360	7400	7400
Luovutetut tontit ja toimitilat	+10	+6	+12

Talousarvion toteutuminen

Tulot

- Myynti- ja vuokratuottojen ylitys + 23 637 €

Menot

- Säästö EU-hankkeiden kuntarahoitusosuuksissa - 60 974 €
- Ylitykset painatuksissa, ilmoituksissa, atk-palveluissa sekä muissa palveluissa + 14 943 €

Elinkeinot

	TP 2020	TA 2021	Muutos	MB 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk.)	11 221	9 000	0	9 000	12 639	3 639	40,4
Tuet ja avustukset	1 800	0	0	0	0	0	0,0
Vuokratuotot (ulk.)	574 578	574 570	0	574 570	594 568	19 998	3,5
Toimintatuotot	587 599	583 570	0	583 570	607 207	23 637	4,1
Henkilöstökulut	-61 419	-70 867	0	-70 867	-69 465	1 402	-2,0
Palvelujen ostot	-221 143	-311 215	0	-311 215	-270 033	41 182	-13,2
Palvelujen ostot (sis.)	-440	0	0	0	-1 994	-1 994	0,0
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-16 735	-9 500	0	-9 500	-13 897	-4 397	46,3
Avustukset	-300	-20 000	0	-20 000	-20 000	0	0,0
Muut toimintakulut (ulk.)	-625 356	-599 200	0	-599 200	-587 492	11 708	-2,0
Muut toimintakulut (sis.)	-2 599	-182	0	-182	-182	0	0,0
Toimintakulut	-927 991	-1 010 964	0	-1 010 964	-963 063	47 901	-4,7
Toimintakate	-340 392	-427 394	0	-427 394	-355 855	71 539	-16,7
Poistot ja arvonalentumiset	-40 898	-40 898	0	-40 898	-40 898	0	0,0

Maankäyttö

Sitovuus: kunnanhallitus, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: maankäyttöpäällikkö Heikki Pietikäinen

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Organisaatiossa tapahtuneiden henkilöstövaihdoksien jälkeen organisaatio on saatu järjestettyä uudelleen ja toimintatapoja on muokattu vastaamaan uutta henkilöstöä. Henkilötön vahvuus on saatu palautettua entiselle tasolle ja täten kuormitus saadaan jaettava tasaisemmin. Etätöihin siirtyminen on onnistunut maankäyttö- ja paikkatietopalveluiden osalta hyvin ilman suurempia haasteita ja työtehtävien hoito on onnistunut myös ns. hybridimallilla. Rakennuspaikkojen kysyntä jatkui hyvällä tasolla ja rakennuspaikkoja on luovutettiin tasaisesti. Pandemian alun tasaantumisen jälkeen ihmisten into rakentamiseen palautui ja rakennuspaikkojen kysyntä jatkui hyvänä. Rakentamisen tahti pysyi myös hyvänä, joka osaltaan auttoi väestönkasvuun kunnassa. Mikäli pandemia tai muu maailman tilanne nostaa rakennustarvikkeiden hintatasoa ja saatavuutta näyttää rakentamisen osalta tulevaisuus positiiviselta.

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet 2021

KUNNANHALLITUKSEN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2021–2023	Toimenpiteet 2021	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
Maankäyttöpolitiikka, maanhankinta ja -luovutus on suunnitelmallista ja tukee kunnan kokonaiskehitystä ja kasvutavoitetta	Maankäyttöpoliittisen ohjelman päivittämisen valmistelu ohjausryhmän hyväksymän suunnitelman mukaisesti.	Ohjelman päivittäminen etenee aikataulun mukaisesti (luonnos kevät 2021, käsitteily syksy 2021, viimeistely ja hyväksyminen kuntastrategian yhteydessä).	Uuden valtuuston ja hallituksen aloitessa maankäyttöpoliittisen ohjelman läpivientiä jatketaan yhdessä strategiatyön kanssa. Työtä jatketaan vuonna 2022
	Raakamaan hankinta reservin ylläpitämiseksi tavoitetasolla.	Kymmenen vuoden tarvetta vastaava.	
Riittävä ja monipuolinen rakentamiskelpoinen rakennuspaikkavaranto asuntorakentamiselle	Pyöreälahden asemakaavan neljännen vaiheen rakennuspaikkojen ja Taivalahden asemakaava-alueen kolmannen vaiheen rakennuspaikkojen jakaminen.	40 asuinrakennuspaikkaa.	Rakennuspaikat varattiin heti varaustilaisuudessa ja osittain rakentaminen on lähtenyt alueilla käyntiin 35kpl
		80 %	91,7%
	Rivitalorakennuspaikkojen jakaminen.	2-4 paikkaa	1
	Kerrostalorakennuspaikkojen jakaminen.	2 paikkaa	5
Paikkatietopalvelut turvaa maaomaisuuden hallinnan, karttatuotannon, kaavoituksen, lupaviranomaisten sekä kunnallistekniikan suunnittelun paikkatietoteknisen palvelukyvyn	Paikkatietojärjestelmän hankinta ja käyttöönotto suunnitellun vaiheistuksen mukaan.	Järjestelmä käyttöön otettu 2021-2022 maaomaisuuden (maaomaisuuden hallinta, sähköinen tonttihaiku), kaavoituksen, rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun (lupakäsittely ja sähköinen asiointi) sekä kuntatekniikan (hulevesilaskutus, sähköisen venepaikkavaraus- ja lasutusjärjestelmä) ohjelmistojen osalta.	Otettu käyttöön. Lisäosien käyttöönottoa tehdään palvelemaan muita kunnan toimialoja.

Informatiiviset tunnusluvut

Kunnanhallituksen hyväksymät tavoitteet	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Hankittu raakamaata (ha)	-	-	84,4
Jaettavissa olevat asuinrakennuspaikat (kpl)		50	48
Luovutetut asuinrakennuspaikat (kpl)		40	50
Ajantasaistettua kaavan pohjakarttaa hyväksymisvalmiudessa (ha)		50	275

Talousarvion toteutuminen

Talousarvion luvut ylitettiin. Tämä johtuu siitä, että pandemian arviointi ihmisten kulutustottumuksiin oli hieman haasteellista. Vuosi on osoittanut, että ihmisten halu rakentamiseen on pysynyt samana tai jopa kasvanut hiipumisen sijaan. Ihmiset suuntasivat muihin asioihin varattuja rahoja rakentamiseen, joka näkyi toimintatuottojen kasvuna. Maankäyttösopimusten tuloja jäi saamatta vuodelle -21, koska vastaanottaja ei saanut laskua kunnasta johtumattomista syistä. Menot kasvoivat Vuorelassa alkaneiden projektien myötä ja laskut suuntautuvat maankäyttöön.

Tulot

- Työpalvelujen myyntituotto oli parantunut hieman +9000 €
- Maankäyttösopimusten tulo on jäänyt tulematta vuodelle 2021, mutta se siirtyy vuodelle 2022 - 115 000 €
- Maan myynnistä saatavat tulot kasvoivat +200 000 €

Menot

- Palvelujen ostot nousevat esille kunnanpaikan ja vuorelantien hankkeiden alkaessa . -100 000 €

Maankäyttö

	TP 2020	TA 2021	Muutos	MB 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk)	4 602	600	0	600	10 813	10 213	1 702,2
Myyntituotot (sis)	200	0	0	0	0	0	0,0
Maksutuotot	433 010	164 000	0	164 000	68 640	-95 360	-58,1
Vuokratuotot (ulk.)	1 243 700	1 185 860	0	1 185 860	1 293 139	107 279	9,0
Muut toimintatuotot	1 104 356	955 800	0	955 800	1 786 246	830 446	86,9
Toimintatuotot	2 785 868	2 306 260	0	2 306 260	3 158 838	852 578	37,0
Henkilöstökulut	-460 232	-437 166	0	-437 166	-443 994	-6 828	1,6
Palvelujen ostot	-72 179	-143 042	0	-143 042	-106 636	36 406	-25,5
Palvelujen ostot (sis.)	-38 572	-39 197	0	-39 197	-34 903	4 294	-11,0
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-14 458	-11 620	0	-11 620	-114 813	-103 193	888,1
Muut toimintakulut (ulk.)	-78 198	-62 534	0	-62 534	-112 707	-50 173	80,2
Muut toimintakulut (sis.)	-11 925	-11 824	0	-11 824	-11 807	17	-0,1
Toimintakulut	-675 563	-705 383	0	-705 383	-824 859	-119 476	16,9
Toimintakate	2 110 306	1 600 877	0	1 600 877	2 333 978	733 101	45,8
Poistot ja arvonalentumiset	-8 500	-125 167	0	-125 167	-89 899	35 268	-28,2

Kaavoitus

Sitovuus: kunnanhallitus, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: kaavoituspäällikkö Timo Nenonen

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Maanpuolustuksen lisääntyneiden tarpeiden vuoksi valmistuneita työpaikka-alueiden asemakaavoja jää toteutumatta ja asuinalueiden kaavoitukseen hankittua maata kaavoittamatta Joensuuntien varressa. Kaavoitusta suunnataan jatkossa enemmän Viitosen varteen, jossa maanhankinnalla on tärkeää saada muodostettua riittävän isoja ja yhtenäisiä maa-alueita asuinrakentamista varten.

Kaavoitus on työskennelty pääosin etänä poikkeustilan ajan. Etätyöskentely ei ole vaikuttanut suunnittelujen kaavatöiden etenemiseen. Myös lausuntopalaverit ja kaavakokoukset on pidetty etänä. Poikkeustilan jälkeen tulee pohtia kuulemismenettelyn riittävyttä ja tapoja. Uusia kaavoitus- ja paikkatieto-ohjelmistoja on räätälöity käyttöön.

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet 2021

KUNNANHALLITUKSEN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2021–2023	Toimenpiteet 2021	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
Yleiskaavat ohjaavat asemakaavoitusta taajamissa sekä rakentamista kylä- ja ranta-alueilla	Etelä-Siilinjärven yleiskaavan päivittäminen.	Yleiskaava hyväksytty.	Kaavaehdotus pidetty nähtävillä. Hyväksyminen 5/2022.
Riittävä asemakaavavaroitus asuntorakentamiselle	Kirkonkylän uusi asuinpientaloalue (Kasurila).	Asemakaava hyväksytty.	Kaavaluonnos valmis-teilla. Hyväksyminen vuoden 2022 loppuun mennessä.
	Etelä-Siilinjärven uusi asuinpientaloalue (Haapamäki).	Asemakaava hyväksytty.	Kaavaehdotus pidetty nähtävillä. Hyväksyminen 5/2022.
		Kaavallinen valmius asuntorakentamiseen kolmen vuoden tarvetta vastaava.	Kerros- ja rivitalojen osalta tarve täyttyy. Asuinpientalojen osalta kaavallinen valmius n. 1 vuoden rakentamiseen.
Riittävä asemakaavavaroitus palvelu- ja yritysra- kentamiselle	Ahmon koulukeskus.	Asemakaavan muutos hyväksytty.	Toteutunut.
	Uusi paloasema.	Asemakaavan muutos hyväksytty.	Toteutunut.
		Kaavallinen valmius palvelu- ja yritysra- kentamiseen viiden vuoden tarvetta vastaava.	Kaavallinen valmius osin tarvetta pienempi. Palvelurakentamista kaavoitetaan hankekohtaisesti. Yritysra- kentamista varten tarvitaan lisää maata kaavoitusta varten.

Informatiiviset tunnusluvut

Valtuuston hyväksymät tavoitteet	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Kaavapäätösten pitävyys (valituksia / hyväksytty kaava)	1/7	-	-/3
<i>Tuotantotavoitteet</i>			
Hyväksytyjen kaavojen mitoitus (asukkaita)	980	500	500
Hyväksytyjen yleiskaavojen määrä	1	1	-

Kunnanhallituksen hyväksymät tavoitteet			
Hyväksytyt asemakaavoja (ha)	44,51	50	17,62
Asemakaavoitettu pinta-ala (ha)	1791	1 800	1791
Hyväksytyjen yleiskaavojen määrä (kpl)	1	1	-

Talousarvion toteutuminen

Kasurilan asuinpientaloalueen asemakaavatyössä jäätin jälkeen suunnitellusta aikataulusta arkeologisten lisäselvitystarpeiden vuoksi. Palvelujen ostoissa on mukana kyläkaavoituksesta saatuja kaavoitusmaksuja, jonka vuoksi budjetoidut palvelunostot alittuvat.

Kaavoitus

	TP 2020	TA 2021	Muutos	MB 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk)	5	200	0	200	14	-186	-93,1
Maksutuotot	11 779	12 000	0	12 000	12 130	130	1,1
Toimintatuotot	11 784	12 200	0	12 200	12 144	-56	-0,5
Henkilöstökulut	-303 617	-319 309	0	-319 309	-326 024	-6 715	2,1
Palvelujen ostot	-63 866	-114 263	0	-114 263	-89 175	25 088	-22,0
Palvelujen ostot (sis.)	-17 376	-18 085	0	-18 085	-14 429	3 656	-20,2
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-887	-2 300	0	-2 300	-1 041	1 259	-54,7
Muut toimintakulut (ulk.)	-25 243	-22 500	0	-22 500	-25 827	-3 327	14,8
Toimintakulut	-410 989	-476 457	0	-476 457	-456 497	19 960	-4,2
Toimintakate	-399 205	-464 257	0	-464 257	-444 353	19 904	-4,3

Sisäinen tarkastus

Sitovuus: kunnanhallitus, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: kunnanjohtaja Vesa Lötjönen

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Toiminnallisia muutoksia tai riskejä ei ole

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet 2021

KUNNANHALLITUKSEN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
<i>Tavoitteet 2021–2023</i>	<i>Toimenpiteet 2021</i>	<i>Tavoitetaso</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
Sisäisen valvonnan vuosisuunnitelma	Vuosisuunnitelman vahvistaminen ja toteuttaminen. Erikseen kohdennetut tarkastukset.	Vuosisuunnitelman mukaisten tarkastusten toteuttaminen. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteko.	Vuosisuunnitelman mukaisia tarkastuksia toteutettu Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteko annettu tilinpäätöksessä 2021

Talousarvion toteutuminen

Sisäinen tarkastus

	TP 2020	TA 2021	Muutos	MB 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk)	15 555	21 000	0	21 000	20 630	-370	-1,8
Myyntituotot (sis)	123 031	100 674	0	100 674	59 197	-41 477	-41,2
Maksutuotot	0	0	0	0	-81	-81	0,0
Muut toimintatuotot	757	750	0	750	10 446	9 696	1 292,8
Toimintatuotot	139 344	122 424	0	122 424	90 192	-32 232	-26,3
Henkilöstökulut	-32 625	-35 450	0	-35 450	-36 187	-737	2,1
Palvelujen ostot	-117 759	-106 014	0	-106 014	-85 538	20 476	-19,3
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-756	-300	0	-300	-310	-10	3,3
Muut toimintakulut (ulk.)	-4 390	-290	0	-290	-4 753	-4 463	1 539,0
Muut toimintakulut (sis.)	-127	-127	0	-127	-127	0	0,3
Toimintakulut	-155 657	-142 181	0	-142 181	-126 915	15 266	-10,7
Toimintakate	-16 314	-19 757	0	-19 757	-36 723	-16 966	85,9

Konserniyhtiöt

Sitovuus: kunnanhallitus, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: kunnanjohtaja Vesa Lötjönen

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet 2021

KUNNANHALLITUKSEN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2021–2023	Toimenpiteet 2021	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
Riittävä määrä vuokra-asuntoja / Kotipolku Oy	Uusien asuntojen rakentaminen.	25 asuntoa/vuosi.	Käynnissä seuraavat rakennushankkeet: Metsontie 1 rivitalo, asuntoja 19 kpl, valmistuu 1/2022 Asematie 11 A ja B kerrostalot, asuntoja 48 kpl, valmistuu 3/2022 Siilinpää, Valkamantie, kerrostalo, alustavasti 38 asuntoa, tontin vuokrasopimus allekirjoitettu 11.8.2021
Työpaikkojen määrän kasvu / Koy Isoharja	Käyttöasteen pitäminen nykyisellä tasolla ja uuden toimitilan suunnittelun aloittaminen.	Nykytaso tai parempi. Suunnittelu valmis.	Käyttöaste pysynyt viimevuotisella 95%:n tasolla. Uuden toimitalon luonnoskuvat valmiit

Tavoitteet 2021–2023	Toimenpiteet 2021	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
Laadukkaat palvelut / Siilinjärven Uimala Oy ja Siilinjärven Vapaa-aikakeskus Oy	Palveluiden ja toimintaympäristön ylläpitäminen sekä kehittäminen. Peruskorjauksen toteuttaminen.	Hyvä. Tarvittavat päätökset on tehty ja rahoitus on saatu sekä työmaa on käynnissä.	Fontanellan palvelut 31.1.-5.2.2021 ajan suljettuna koronan vuoksi, muuten auki. Kävijämäärät jääneet selvästi koronaa edeltävästä ajasta. Peruskorjauksen urakkatarjoukset ylittivät budjettiraamin. Urakat kilpailutetaan uudestaan alkuvuodesta 2022.
Talous / Siilinjärven Pysäköinti Oy	Talouden seuranta ja tarvittavat toimenpiteet.	Yhtiön talous pysyy nykytasossa.	Talous on tavoitteiden mukaisessa tilanteessa. Tarkasteluhetkellä tilikauden tulos on positiivinen.

Talousarvion toteutuminen

Fontanellan uimalarakennuksen peruskorjauksen aloitus viivästyí uudelleenkilpailutuksen takia. Tämän viiveen takia tuli tarve Siilinjärven Uimala Oy:n ja KOY:n vapaa-aikakeskuksen rahoitusvastikkeiden maksulle loppuvuoden 2021 osalta. Rahoitusvastike tarve on yhtiöiltä saadun tiedon mukaan n. 340 000 euroa.

Olellaiset muutokset talousarvioon

Menot

- Ylitys Uimala Oy:n avustuksiin..... + 230 000 €
- Ylitys KOY Vapaa-aikakeskuksen avustuksiin + 225 410 €
- Uudelleen kilpailutuksen ja muiden asiantuntijapalveluiden aiheuttama ylitys + 114 358 €

Konserniyhtiöt

	TP 2020	TA 2021	Muutos	MB 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk.)	5	0	0	0	0	0	0,0
Vuokratuotot (ulk.)	105 888	114 000	0	114 000	111 744	-2 256	-2,0
Toimintatuotot	105 893	114 000	0	114 000	111 744	-2 256	-2,0
Palvelujen ostot	-139 710	-44 000	0	-44 000	-136 147	-92 147	209,4
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-451	0	0	0	0	0	0,0
Avustukset	-356 000	-440 000	-80 000	-520 000	-975 410	-455 410	87,6
Muut toimintakulut (ulk.)	-511 952	-633 850	0	-633 850	-609 724	24 126	-3,8
Toimintakulut	-1 008 112	-1 117 850	-80 000	-1 197 850	-1 721 281	-523 431	43,7
Toimintakate	-902 220	-1 003 850	-80 000	-1 083 850	-1 609 537	-525 687	48,5
Poistot ja arvonalentumiset	-1 994 073	0	0	0	0	0	0,0

SIVISTYSLAUTAKUNTA

SIVISTYSLAUTAKUNTA VUONNA 2021

<i>Jäsen 31.7.2021 asti</i>	<i>Henkilökohtainen varajäsen</i>
Ylikärppä Kauko, pj	Venäläinen Matti
Mykkänen Timo, vpj	Syri Sami
Hiltunen Päivi	Järvinen Sanna
Huttunen Anna	Salo Aleks
Kekäläinen Petri,	Snellman Taina
Kolehmainen Jani	Turunen Waltteri
Niskanen Tuula	Renvall Riitta
Pitkänen Eija	Suhonen Raija
Räsänen Reijo	Sorsa Veli-Pekka

<i>Jäsen 1.8.2021 alkaen</i>	<i>Henkilökohtainen varajäsen</i>
Hiltunen Henna, pj.	Roininen Johanna
Jäppinen Tommi, vpj.	Heino Jari
Haapala Waltteri	Kekäläinen Petri
Iskala Jonna	Manninen Soili
Juha Kinnunen	Haaranen Ari
Niina Laitinen	Suhonen Raija
Morko Miina	Karjalainen Juha
Pitkänen Katja	Ollikainen Milla
Reinikka Niko	Holopainen Jani

SIVISTYSPALVELUT

Sitovuus: valtuusto, brutto

Vastuuhenkilö: sivistysjohtaja Antti Jokikokko

Toiminta-ajatus

Sivistyspalvelut ovat yksi kunnan viidestä palvelualueesta. Palvelualue tuottaa kunnan sivistyspalvelut ja se sisältää seuraavat tulosalueet; *opetuspalvelut, varhaiskasvatuspalvelut, kansalaisopisto, kirjasto, liikuntapalvelut sekä nuoriso- ja kulttuuripalvelut.*

Sivistyspalvelujen tehtävänä on tukea lasten ja nuorten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista. Sivistyspalvelut tarjoavat kuntalaisille mahdollisuuden itsensä kehittämiseen ja virikkeelliseen vapaa- aikaan.

Sisältää valtuustoon sitovana seuraavat tulosalueet:

Tulosalue	Toimintamenot	Toimintatulot	Toimintakate
Opetuspalvelut	-29 041 105	1 486 567	-27 554 537
Varhaiskasvatuspalvelut	-18 553 555	1 326 385	-17 227 170
Kansalaisopisto	-1 047 719	195 503	-852 216
Kirjasto	-1 106 744	26 287	-1 080 457
Liikuntapalvelut	-1 584 501	74 416	-1 510 085
Nuoriso- ja kulttuuripalvelut	-1 046 742	69 970	-976 772
Sitovuustaso yhteensä	-52 380 366	3 179 128	-49 201 237

Toiminnalliset muutokset ja riskien toteutuminen

Syntyvyys on ollut Siilinjärvellä laskeva vuodesta 2014 lähtien (v. 2013 syntyi 269 lasta, v. 2016 syntyi 222 lasta, v. 2019 syntyi 178 lasta, v. 2021 syntyi 190 lasta). Muuttoliike on kuitenkin osittain kompensoi-

nut syntyvyyden laskua. Vuonna 2021 syntyi 190 lasta. Näin ollen näyttäisi sille, että syntyvyys on kääntynyt hienoiseen kasvuun. Lasten ja nuorten määrä heijastuu suoraan sivistyspalveluiden asiakasmäärään.

Toistaiseksi lasten määrän vähentyminen on näkynyt ennen kaikkea varhaiskasvatuksessa. Opetuspalveluissa lasten määrän vähentyminen näkyy ennen kaikkea vuosina 2025 – 30. Lasten määrän vähentymässä varhaiskasvatuksen asiakaspaikkojen määrää on vähennetty ja tullaan jatkossakin vähentämään palvelutarvetta vastaavasti. Vuoden 2021 aikana on lakkautettu Harhamäen ja Päivärinteen päiväkodit. Lisäksi perhepäivähoidon hoitopaikkojen määrä on laskenut. Perhepäivähoitajien määrän vähentymisen johdosta vuoden 2021 aika järjesteltiin uudelleen perhepäiväpäivähoidon esimiestehtävät. Yksityisen hoidon määrä on lisääntynyt Siilinjärvellä. Tämä näkyy talousarvioyhtymisenä palvelusetelikulujen osalta. Varhaiskasvatuksessa asiakasmaksuja alennettiin lakimuutoksella 1.8.2021 alkaen. Muutos vähensi asiakasmaksutuloja noin 30 000 €/kuukausi. Asiakasmaksujen alenema oli tiedossa jo talousarviovalmistelun yhteydessä ja se oli huomioitu talousarviossa. Hyvästä työllisyystilanteesta ja ansiotason noususta johtuen, asiakasmaksuja kertyi talousarviossa arvioitua enemmän.

Koronavirusepidemia on vaikuttanut merkittävästi sivistyspalveluiden toimintaan vuoden 2021 aikana. Kaikessa toiminnassa on noudatettu valtion viranomaisten ja kunnan tartuntatautiviranomaisten antamia ohjeita, joilla on pyritty ehkäisemään viruksen leviämistä. Toimintatapojen noudattaminen on edellyttänyt uusia toimintakäytänteitä ja vaatinut henkilökunnalta ylimääräistä työtä sekä vaatinut materiaalisia hankintoja, joihin ei oltu varauduttu talousarviossa (maskit). Opetuspalveluissa osa oppilaista on ollut etäopetuksessa karanteenien vuoksi. Sivistyspalvelut ovat saaneet valtion erityisavustusta koronan aiheuttamien haasteiden ratkaisemiseen (mm. perusopetus, lukio, kansalaisopisto ja etsivä nuorisotyö).

Oppivelvollisuuden laajeneminen tulee voimaan portaittain 1.8.2021 alkaen. Kokonaisuudessaan uudistus on voimassa 1.8.2023 alkaen. Kyseessä on opetuspalveluiden näkökulmasta iso toiminnallinen muutos. Käytännössä oppivelvollisuuden laajeneminen tarkoittaa kunnalle uusia velvoitteita mm. lukiokoulutuksen maksuttomuuden ja uusien valvontavelvollisuuksien osalta.

Talousarvio 2021 sisälsi määrärahat kuraattoriresurssin lisäämiseen 1.8.2021 alkaen. Lisäys toteutui suunnitellusti. 1.1.2022 voimaan tulleen sitovan kuraattorimitoituksen johdosta, kuraattoriresurssia on jouduttu edelleen lisäämään vuoden 2022 aikana.

Sivistyspalvelut ovat olleet mukana kunnassa tehtävässä sote-uudistuksen muutostyössä mm. kunnan Lape-ryhmässä ja maakunnan Lape-ryhmässä. Kunnallisessa Lape-työryhmässä on laadittu alkuvuoden 2021 aikana perhekeskustoimintamalli, joka on otettu käyttöön syksyn 2021 aikana. Sivistyspalveluilla on myös edustus maakunnallisessa Pohjois-Savon hyvinvointialueen väliaikaisessa valmistelutoimielimessä.

Digitalisaation edistäminen on koko palvelualueella toimintojen kehittämisessä sisäänrakennettuna tavoitteena. Vuoden 2021 aika otettiin käyttöön Vuorelan kirjasto, jossa on käytössä oma-toimikirjaston palveluita. Kirjastossa digitalisaation hyödyntäminen on välttämätöntä, koska talousarvioon sisältyi kirjaston osalta henkilöstövähennystä.

Kansalaisopiston osalta talousarviovuoden aikana on tarkasteltu yhteistyön tiivistämistä Kuopion kansalaisopiston kanssa. Kunnanhallitus palautti asian uudelleen valmisteluun kesäkuussa 2021. Syksyllä sivistyslautakunta päätti, että yhdistymistä ei toteuteta tässä vaiheessa ja asian käsittely päättyi.

Talousarviossa yhdeksi riskiksi on nostettu sisäilmaongelmat. Alkuvuoden osalta merkittävin saavutus sisäilmaongelmien ratkaisemisessa oli Vuorelan uuden koulun ja kirjaston käyttöönotto 1.1.2021. Muita toimenpiteitä on lueteltu alla olevassa taulukossa.

Talousarviossa tunnistetuista riskeistä on realisoitunut kelpoisen henkilöstön saatavuus. Vakinaisten tehtävien osalta sivistyspalveluissa ei ole ollut merkittäviä rekrytointihaasteita. Sen sijaan kaikkiin määräaikaisiin tehtäviin ei ole saatu rekrytoitua henkilöstöä, jolla olisi tehtävän edellyttämä koulutus. Erityisesti tämä koskee opetus- ja varhaiskasvatustaloutta.

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet 2021

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
Suunnittelukauden tavoite 2021–2023	Tavoitetaso	Riskiarvio	TOTEUTUMINEN
<p>Kasvu: Oikein mitoitettu kuntalaisten tarpeita vastaava palveluverkko</p>	<p>Väestöennusteiden mukainen palveluverkko.</p> <p>Asiakastyytyväisyyskyselyissä keskiarvo vähintään 3, jos käytössä on 4 portainen asteikko. Vastaava taso, mikäli käytössä jokin muu asteikko.</p>	<p>Mikäli väestöennusteet eivät pidä paikkaansa, niin tämä voi johtaa palveluverkon yli- tai aliresursointiin.</p> <p>Taloudellisten resursien niukkuus voi vaikeuttaa kuntalaisten tarpeita vastaavien palveluiden tuottamista.</p>	<p>Varhaiskasvatuksen asiakaspaikkoja sopeutettu vastaamaan lasten määrän vähentymistä ja yksityisen hoidon lisääntymistä.</p> <p>Asiakastyytyväisyyskyselyjen keskiarvot: -varhaiskasvatus: 3,45 -perusopetus, huoltajat 3,25 -perusopetus, oppilaat, 3,14 -lukio, huoltajat, 2,95 -lukio, opiskelijat, 3,09 -kansalaisopisto 4,2</p>
<p>Hyvinvointi: Terveelliset ja tarkoituksenmukaiset tilat</p>	<p>Kaikki yksiköt toimivat sisäilmaltaan turvallisisissa toimitiloissa viimeistään vuonna 2025.</p>	<p>Kunnan voimavarojen rajallisuus toteuttaa tarvittavat hankkeet.</p> <p>Uusien sisäilmaongelmien syntyminen.</p>	<p>Vuorelan uusi koulu ja kirjasto otettiin käyttöön 1.1.2021.</p> <p>Toivalan koulun vanhassa osassa on tehty rakennustekninen selvitys, joka valmistui tammikuussa 2021. Tehdyssä tutkimuksessa ei löydetty vahingoittuneita rakenteita.</p> <p>Valtuusto on kokouksessaan 22.2.2021 § 9 hyväksynyt Siilinlahden koulun hankeselvityksen ja päättänyt investoinnin toteuttamisesta.</p> <p>Kasurilan koulussa on tehty tiivistyskorjauksia kesän 2021 aikana.</p> <p>Siilinkosken päiväkodin suunnittelua on jatkettu. Päiväkodin rakentaminen päätetylle paikalle edellyttää kaavamutosta. Valituksen vuoksi hyväksytty kaava ei ole saanut lain voimaa ja näin ollen päiväkodin rakentaminen viivästyy päätetystä aikataulusta.</p>

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
Suunnittelukauden tavoite 2021–2023	Tavoitetaso	Riskiarvio	TOTEUTUMINEN
Monipuoliset oppimisympäristöt	Nykyisen oppimiskäsityksen mukaiset oppimisympäristöt kaikissa kouluissa ja varhaiskasvatuksessa.	Resurssien niukkuus estää oppimisympäristöjen kehittämisen.	Vuorelan uuden koulun kalustaminen koulun käyttöönoton yhteydessä. Lisäksi on uusittu vanhenevaa tekniikkaa talousarvion määrärajojen puitteissa.
Virikkeellinen asuin- ja toimintaympäristö	Vuorelan sivukirjaston toiminnan suunnittelu ja toiminta omatoimikirjaston periaatteella.	Taloudellisten resurssien niukkuus voi vaikuttaa palvelun laatuun.	Omatoimiasiointi on käynnistynyt suunnitellusti tammikuussa 2021.
	Tarvetta vastaava liikuntapaikkaverkosto, lähiliikuntapaikkojen kehittäminen.	Mahdollinen harrastustoiminnan vähentyminen vaikuttaa negatiivisesti kuntalaisten hyvinvointiin.	Vuorelan lähiliikuntapaikan rakentaminen kesän 2021 aikana. Kuulun kuntoportaat valmistuivat.
	Kansalaisopiston toimipisteiden määrä säilyy vuoden 2019 tasolla ja opetustuntien määrä lukuvuoden 2020–21 tasolla.	Koronaepidemia voi vaikuttaa kansalaisopiston kurssien opiskelijamääriin ja siten opetustunteihin.	Vuonna 2018 oli 31 toimipistettä, 2019 oli 34 toimipistettä ja 2020 toimipisteitä oli 29. Vuonna 2021 opistolla oli 30 toimipistettä. Lukuvuosi 21-22 on suunniteltu opetustuntien osalta samalla lukumäärällä kuin lukuvuosi 20-21. Opetustunteja toteutui v. 2021 lähes 350 enemmän kuin v. 2020, mutta ryhmät olivat normaalia pienempiä.
	Kuntalaisten osallistaminen ja vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen.	Kyselyllä tavoitetaan vain pieni joukko, eikä asiakasraatia saada laaja-alaiseksi.	Järjestöyhteistyötä lisätty mm. Toimijaforumin ja Tapaamon kautta. Osallistutaan aktiivisesti Osallisuus-hankkeeseen.
Osaava ja motivoitunut henkilöstö	Henkilöstön työtyytyväisyys vähintään samalla tasolla kuin kunnassa keskimäärin. Työtapaturmista ja ammattitaudeista johtuvia sairauspoissaoloja alle 150 päivää.	Sisäilmaongelmat ja korona voivat näkyä sairauspoissaolojen lisääntymisenä. Henkilöstön saatu vuus. Toteutettavat säästötoimenpiteet voivat heijastua negatiivisesti työtyytyväisyyteen.	Henkilöstön työtyytyväisyyskysely toteutettu keväällä 2020. Kyselyn perusteella on muodostettu kehittämistavoitteet, joita on toteutettu vuoden aikana. Työtapaturmista johtuvia poissaoloja vuoden aikana 163 päivää.
Talous: Taloudellinen palvelurakenne ja toimintatavat.	Toiminta on Pohjois-	Väistötilat ja leasing-kustannukset lisäävät	Talousarviossa esitetyt säästötoimenpiteet on

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
Suunnittelukauden tavoite 2021–2023	Tavoitetaso	Riskiarvio	TOTEUTUMINEN
Tilojen käytön tehostaminen.	Savon mittakaavassa kustannustehokasta.	kiinteistökustannuksia, mikä vaikuttaa kustannustehokkuuteen.	toteutettu suunnitellusti. Toimintojen kustannustehokkuutta on eritelty tulosalueiden kohdalla.

Talousarvion toteutuminen

Sivistyspalveluiden ulkoiset toimintatuotot ylittivät talousarvion noin 327 000 eurolla. Toimintatuotoissa ylittivät opetus- ja varhaiskasvatuspalveluiden myyntituotot muille kunnille, varhaiskasvatuksen asiakasmaksut sekä opetuspalveluiden hanketuotot. Koronasta johtuen kansalaisopiston kurssimaksut alittavat talousarvion. Kurssimaksujen alittumista kompensoi kuitenkin valtion erityisavustus.

Ulkoiset toimintakulut ylittivät talousarvion noin 936 000 eurolla. Kun huomioidaan myös sisäiset kulut, ylitys on 687 000 euroa. Henkilöstökulut ylittivät opetus- ja varhaiskasvatuspalveluissa sekä nuoriso- ja kulttuuripalveluissa. Henkilöstökulujen ylittymiseen vaikutti mm. hankkeet, sijaiskulut ja arvioitua suuremmat palkan sivukulut. Merkittävin ylitys tapahtui varhaiskasvatuksen palvelusetelikuluissa, jotka ylittivät yli 1 milj. eurolla. Ylittyminen johtuu useista syistä: asiakasmaksujen alenemisesta, joka nostaa palvelusetelikustannuksia, yksityisessä hoidossa olevien lasten määrän arvioitua suuremmasta määrästä ja talousarviovalmistelun 2021 aikana tehdyistä leikkauksista ko. määrärahaan. Muiden palveluiden ostoissa ja tarvikeostoissa on hienoista ylittymistä. Palveluostojen ylittyminen johtuu liikuntapaikkojen kunnossapitopalveluiden ylittymisestä (luminen talvi). Tarvikeostojen ylittymisen aiheutti oppilaille ja opiskelijoille hankitut maskit, mihin ei oltu varauduttu talousarviossa. Avustukset ja vuokrat alittivat talousarvion. Avustusten alittuminen johtuu siitä, että kotihoidon tukea maksettiin arvioitua vähemmän, koska syntyvyys on ollut alhainen.

Tulot

• Myyntituotot.....	+ 95 000 €
○ josta kotikuntakorvaukset	+ 33 000 €
○ josta varhaiskasvatuspalveluiden myynti muille kunnille.....	+ 51 000 €
• Maksutuotot	+ 66 000 €
○ josta varhaiskasvatuksen asiakasmaksut.....	+100 000 €
○ josta kansalaisopiston kurssimaksut	-34 000 €
• Avustukset.....	+ 153 000 €

Menot

• Henkilöstökulut.....	+ 190 000 €
○ josta henkilösivukulut.....	+164 000 €
○ josta palkat.....	+ 93 000 €
○ josta henkilöstökorvaukset.....	- 66 000 €
• Asiakaspalveluiden ostot	+ 1 082 000 €
○ josta varhaiskasvatuksen palvelusetelikulut.....	+ 1 014 000 €
• Muiden ulk. palvelujen ostot.....	+ 40 000 €
○ josta liikuntapalveluiden liikuntapaikkojen kunnossapitopalvelut	+ 60 000 €
• Ostot (ulk.).....	+ 21 000 €
○ josta opetuspalveluiden maskihankinnat.....	+ 40 000 €
• Avustukset.....	- 271 000 €
○ josta lasten kotihoidontuet	- 251 000 €
• Vuokrat (ulk.).....	-171 000 €
○ josta rakennusten vuokrat.....	-134 000 €
○ josta koneiden vuokrat.....	-41 000 €

SIVISTYSPALVELUT

	TP 2020	TA 2021	Muutos	MB 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk)	1 056 564	946 100	0	946 100	1 040 777	94 677	10,0
Myyntituotot (sis)	35 409	33 000	0	33 000	42 351	9 351	28,3
Maksutuotot	1 405 155	1 383 500	0	1 383 500	1 449 050	65 550	4,7
Tuet ja avustukset	437 705	459 676	0	459 676	612 695	153 019	33,3
Vuokratuotot (ulk.)	21 659	17 300	0	17 300	25 722	8 422	48,7
Muut toimintatuotot	2 564	2 920	0	2 920	8 533	5 613	192,2
Toimintatuotot	2 959 056	2 842 496	0	2 842 496	3 179 128	336 632	11,8
Henkilöstökulut	-26 985 269	-27 799 923	19 000	-27 780 923	-27 971 437	-190 514	0,7
Palvelujen ostot	-2 439 465	-2 632 385	-1 863 540	-4 495 925	-5 618 510	-1 122 585	25,0
Palvelujen ostot (sis.)	-4 938 057	-5 295 059	0	-5 295 059	-5 142 749	152 310	-2,9
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-1 213 112	-1 243 245	0	-1 243 245	-1 264 386	-21 141	1,7
Avustukset	-3 237 985	-3 224 440	1 863 540	-1 360 900	-1 089 762	271 138	-19,9
Muut toimintakulut (ulk.)	-4 616 265	-4 758 721	0	-4 758 721	-4 631 278	127 443	-2,7
Muut toimintakulut (sis.)	-6 776 513	-6 758 567	0	-6 758 567	-6 662 244	96 323	-1,4
Toimintakulut	-50 206 667	-51 712 340	19 000	-51 693 340	-52 380 366	-687 026	1,3
Toimintakate	-47 247 610	-48 869 844	19 000	-48 850 844	-49 201 237	-350 393	0,7
Poistot ja arvonalentumiset	-1 147 149	-1 022 305	0	-1 022 305	-937 317	84 988	-8,3
Vyörytystulot	263 316	0	0	0	442 056	442 056	0,0
Vyörytysmenot	-263 316	0	0	0	-442 056	-442 056	0,0

Opetuspalvelut

Sitovuus: sivistyslautakunta, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: sivistysjohtaja Antti Jokikokko

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Koronavirus epidemia on vaikuttanut vahvasti opetuspalveluiden toimintaan vuoden 2021 aikana. Kaikissa kouluissa on noudatettu lukuvuoden ajan valtion viranomaisten sekä alueellisten ja kunnan tartuntatautiviranomaisten antamia ohjeita, joilla pyrittiin ehkäisemään viruksen leviämistä. Näiden toimintatapojen noudattaminen on muuttanut useita koulujen käytänteitä ja vaatinut henkilökunnalta ylimääräistä työtä. Koulutyö on pystytty toteuttamaan suurimmaksi osaksi lähiopetuksena. Laajoja koronavirusaltistuksia ja niistä seuranneita etäopetusjaksoja on ollut kuitenkin useissa kouluissa. Tämän lisäksi yksittäisiä oppilaita on ollut karanteenissa/eristyksessä kaikilla kouluilla. Ylioppilaskirjoitusten onnistuneen toteuttamisen varmistamiseksi Siilinjärven lukio oli etäopetuksessa kaksi viikkoa ennen kevään 2021 ylioppilaskirjoituksia. Vaikka etäopetus niin perusopetuksessa kuin lukiossa on onnistunut hyvin, se ei vastaa tavanomaista luokkaopetusta ja näin ollen oppilaille on voinut muodostua aukkoja osaamiseen. Lisäksi vaikuttaa sille, että korona-ajalla on ollut negatiivinen vaikutus oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvointiin. Siilinjärven kunta on saanut opetus- ja kulttuuriministeriöltä avustusta koronan aiheuttamien poikkeusolojen tasoittamiseen lukuvuosille 2020 – 21 ja 2021 - 22. Avustus on käytetty ylimääräisten koulunkäynnin ohjaajien ja opettajien palkkaamiseen. Tällä ylimääräisellä tuella pyritään vähentämään epidemian aiheuttamia haittoja oppilaille ja opiskelijalle.

Lainsäädännän kautta on tullut useita uusia velvollisuuksia kunnille. Oppivelvollisuuden laajeneminen tulee voimaan portaittain 1.8.2021 – 1.8.2023. Kyseessä on opetuspalveluiden näkökulmasta iso toiminta-

nallinen muutos. Tässä yhteydessä kunnalle on tullut uusia velvollisuuksia, jotka liittyvät oppivelvollisuuden suorittamisen valvontaan, oppivelvollisuuden keskeyttämiseen sekä koulupaikan osoittamiseen. Lisäksi lukio-opinnoissa tarvittavat välineet ovat opiskelijalle maksuttomia syksyllä 2021 aloittavien opiskelijoiden osalta. Oppilas- ja opiskelijahuoltolain muutoksella lainsäädäntöön on sisällytetty sitova kuraattorimitoitus. Lakimuutoksen johdosta opetuspalveluiden kuraattoriresurssia on ollut tarpeen vahvistaa. Kuraattoriresurssin vahvistaminen on aloitettu vuonna 2021 ja se jatkuu vuonna 2022.

Perusopetuksen oppilasmäärässä ei ole tapahtunut vuoden aikana merkittävää muutosta. Syksyllä 2021 perusopetuksessa oli neljä oppilasta vähemmän kuin syksyllä 2020. Lukion opiskelijamäärä sen sijaan laski vuoden aikana 31 opiskelijalla. Perusopetuksen oppilasmäärien kehitys on ollut kuitenkin kouluittain epätasaista. Alakouluissa oppilasmäärä on laskenut ja yläkouluissa (ennen kaikkea Ahmon koulussa) kasvanut. Alakouluissa oppilasmäärä on laskenut eniten Kasurilan, Siilinlahden ja Toivalan kouluissa.

Opetuksen kehittämiseen tähtäävä työtä on tehty perusopetuksessa ja lukiossa useiden eri hankkeiden puitteissa. Kaikki perusopetuksen koulut ovat mukana Opetushallituksen rahoittamassa Tutor-opettaja hankkeessa, jonka puitteissa kehitetään uudenlaista opettajuutta ja lisätään opettajien digitaalisia valmiuksia. Yhteisten hankkeiden lisäksi kouluilla on ollut omia hankkeita, joihin on saatu ulkopuolista rahoitusta (esimerkiksi kansainvälisyyshankkeet, lukion liikkuva opiskelu). Koronatilanne on vaikuttanut kansainvälisyyshankkeiden toteuttamisen mahdollisuuksiin. Vuoden 2021 aikana käynnistyi monikunnalliset hankkeet ”*Sitouttavan koulu yhteistyön pilotointi*” ja ”*Oppimisen tukea ja inklusiota Pohjois-Savossa*”. Näiden hankkeiden puitteissa pyritään ehkäisemään koulupudokkuutta ja kehittää erityisopetusta inklusion suuntaisesti. Syksyllä 2021 käynnistyi Siilinjärvellä Harrastamisen Suomen – mallin mukainen harrastustoiminta perusopetuksen oppilaille. Kunta on saanut toimintaan valtionavustusta, jolla kunta hankkii oppilaille harrastustoimintaa seuroilta ja järjestöiltä.

Talousarviossa on esitetty useita riskejä, jotka liittyvät opetuspalveluiden toimintaan. Näiden riskien konkretisoitumista on pyritty pienentämään useilla eri toimienpiteillä. Yksi talousarviossa mainittu riski on sisäilmaongelmien paheneminen. Koulujen sisäilmaongelmien ratkaiseminen on yksi osa parantaa palvelun laatua, lisätä kunnan houkuttelevuutta lapsiperheiden asuinpaikkana sekä vähentää toimitiloihin liittyviä riskejä. Toimitilojen turvallisuuden lisäämiseksi on tehty vuoden 2021 aikana seuraavat toimenpiteet:

- Vuorelan uusi koulu ja kirjasto otettiin käyttöön 1.1.2021.
- Toivalan koulun vanhassa osassa on tehty rakennustekninen selvitys, joka valmistui tammikuussa 2021. Tehdyssä tutkimuksessa ei löydetty vahingoittuneita rakenteita.
- Valtuusto on kokouksessaan 22.2.2021 § 9 hyväksynyt Siilinlahden koulun hankeselvityksen ja päättänyt investoinnin toteuttamisesta.
- Kesän 2021 aikana Kasurilan koulussa on tehty tiivistyskorjauksia.
- Syksyn 2021 aikana on valmisteltu Ahmon koulukeskuksen ja Siilinlahden koulun rakentamishankkeiden kilpailutusta, joka on käynnistetty joulukuussa 2021.

Talousarviossa yhdeksi riskiksi on nostettu kelpoisen henkilöstön saatavuus. Vakinaisten tehtävien osalta opetuspalveluissa ei ole ollut merkittäviä rekrytointihaasteita. Sen sijaan kaikkiin määräaikaisiin tehtäviin ei ole saatu rekrytoitua henkilöstöä, jolla olisi tehtävän edellyttämä koulutus. Lisäksi lyhyt aikaisten sijaisien rekrytoinnissa on ollut suuria haasteita syyslukukaudella 2021.

Vuoden 2021 talousarviossa yhdeksi riskiksi nostettiin se, että erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten määrä kasvaa. Talousarviossa ei ole osoitettu opetukseen lisäresursseja tähän työhön, mutta kuraattoripalveluita on vahvistettu syksyllä 2021. Perusopetuksessa erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden määrä on jatkanut kasvamista (syksy 2021 276 oppilasta, syksy 2020 259 oppilasta). Koska erityisopetuksen resurssit ovat säilyneet ennallaan, aiheuttaa erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden määrän lisääntyminen haasteita näiden lasten opetukseen.

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet 2021

SIVISTYSLAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2021–2023	Toimenpiteet 2021	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
Oikein mitoitettu ja alueellisesti kattava kouluverkko	<p>Palveluverkkoselvityksen koulukohtaisten oppilasennusteiden tarkistaminen.</p> <p>Koulukohtaisten oppilasmäärien muutosten hallinta.</p>	<p>Tarkistaminen tehty.</p> <p>Kouluverkko ja koulujen tilat vastaavat oppilasennusteita.</p> <p>Opetuksen saavutettavuus on vähintään samaa tasoa kuin Pohjois-Savossa keskimäärin.</p>	<p>Oppilasennusteet tarkistettu TA 22 laadinnan yhteydessä. Lyhyellä tähtämellä oppilasmäärissä ei tapahdu merkittäviä muutoksia. Kuluvan vuosikymmenen loppupuolella oppilasmäärä kuitenkin laskee merkittävästi.</p> <p>1.8.2021 alkaen tuli voimaan uusi oppilaaksiottoaluejako Vuorelan ja Toivalan koulujen välillä. Muutoksella tasataan koulujen oppilasmääriä jolloin koulujen tilat vastaavat paremmin oppilasmäärää.</p> <p>Opetuksen saavutettavuus (alle 5 km:n etäisyys koulusta) on Siilinjärvellä alakouluissa 89 % ja yläkouluissa 81 % koululaisista. Vastaavat luvut Pohjois-Savossa ovat 81 % ja 67 %.</p>
Oppilaiden/opiskelijoiden terveen kasvun ja hyvän oppimisen mahdollistaminen	Ajanmukaisten oppimisympäristöjen rakentaminen. Vuorelan uuden koulun kalustamisen loppuun saattaminen.	Opetussuunnitelman mukaiset oppimisympäristöt, jotka tukevat toiminnallisuutta ja yhteistyötä. Vuorelan uusi koulu kalustettu.	Toteutunut
	Valmistautuminen oppivelvollisuuden laajenemiseen II asteelle.	Luodaan malli oppivelvollisuuden seurantaan ja toimenpiteet koulunsa keskeyttäneiden varalle.	Malli on luotu kevään -21 aikana. Valtuusto on hyväksynyt lisäykset hallintosääntöön kokouksessaan 31.5.2021 § 22.
	Koulukiusaamiseen puuttumisen tehostaminen.	Turvallinen ja terveyttä edistävä koulupäivä. Koulukiusaaminen vähenee ja siihen puuttuminen tehostuu.	Maksuton lukiokoulutus 2021 aloittaville.
			<p>Valtuustoaloite koulukiusaamiseen puuttumisesta on käsitelty loppuun valtuustossa 22.2.2021 § 10. Valtuustoaloitteen pohjalta on laadittu sivistyslautakunnan edellyttämä ohjeistus ja lomakeisto kouluille.</p> <p>Kevään -21 kouluterveyskyselyn tulosten perusteella koulukiusaaminen on lisääntynyt koko maassa, myös Siilinjärvellä.</p>

<i>Tavoitteet 2021–2023</i>	<i>Toimenpiteet 2021</i>	<i>Tavoitetaso</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
Terveellinen kouluverkko	Uuden Vuorelan koulun käyttöönotto 1.1.2021. Ahmon koulukeskuksen investoinnin kilpailutuksen valmistelu. Siilinlahden koulun hankesuunnittelu.	Koulujen remontit ja suunnitelmat etenevät suunnitellusti.	Uusi Vuorelan koulu on otettu käyttöön 1.1.2021. Ahmon koulukeskuksen ja Siilinlahden koulun rakentamishankkeet ovat edenneet niin, että kilpailutus on avattu joulukuussa 2021.
Henkilöstön työhyvinvoinnin parantaminen	Työhyvinvointikyselyn perusteella valittujen toimenpiteiden toteuttaminen.	Työhyvinvointi vastaava tai parempi kuin kunnassa keskimäärin Suunnitelmassa esitetyt toimenpiteet toteutettu	Talvella 2020 toteutetun työhyvinvointikyselyn perusteella työhyvinvointi on lisääntynyt opetuspalveluissa. Myönteistä kehitystä on tapahtunut mm. työyhteisön ristiriitojen käsittelyssä, ilmapiirissä sekä esimiestyössä. Työhyvinvointikyselyn perusteella laadittuja toimenpiteitä on toteutettu vuoden 2021 aikana mm. sivistysjohtajan webinaarit henkilöstölle, työkyvyn toimintamallien tehostettu käyttö.
Taloudellinen palvelurakenne ja toimintatavat	Kustannustehokas toiminta, talousarviossa esitettyjen säästötoimenpiteiden toteuttaminen.	Perusopetus ja lukio-koulutus järjestetään Pohjois-Savon mitta-kaavassa kustannustehokkaasti.	Opetushallituksen viimeisimmän tilaston vuodelta 2020 mukaan perusopetuksen kokonaiskustannukset Pohjois-Savossa olivat 9 516 € / oppilas ja opetuksen kustannukset 5 077 €/oppilas. Vastavat kustannukset Siilinjärvellä olivat 9 044 €/oppilas ja 4 743 €/oppilas. Kuopiossa kustannukset olivat 9 422 €/oppilas ja 4 846 €/oppilas. Lukion osalta kustannukset olivat Siilinjärvellä 6 140 €/opiskelija ja Pohjois-Savossa keskimäärin 7 936 €/opiskelija

Informatiiviset tunnusluvut

	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Valtuuston hyväksymät tavoitteet			
Opettajien lukumäärä	217	217	215
Kustannukset euroa / oppilas			
- peruskoulu	6 928*	6 260*	7 202*
- lukio	5 009*	4 426*	5 881*
Täydennyskoulutuspäivät / henkilö	1	1	0,5
Sairauspoissaolopäivät / henkilö	8	9	10
Opetustunnit peruskoulussa	178 730	179 545	178 370
Opetustunnit lukiossa	13 188	13 606	13 263

	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Peruskoulun päättäneet	279	287	281
Lukion päättäneet	99	88	75
Lautakunnan hyväksymät tavoitteet			
Oppilaita peruskoulussa, joista vieraskuntalaisia	2758 91	2763 67	2754 65
Opiskelijoita lukiossa, joista vieraskuntalaisia	307 63	307 63	276 71
Kuljetusoppilaat	661	661	663
Peruskoulun tuntikehys / oppilas	1,75	1,75	1,75
Lukion tuntikehys/opiskelija	1,43	1,43	1,59

* Ei sisällä sisäisiä eriä.

Talousarvion toteutuminen

Toimintatuotot ylittivät talousarvion noin 171 000 eurolla. Tämä johtuu arvioitua suuremmista opetuspalveluiden myyntituloista (kotikuntakorvaukset), IP-maksutuotoista ja hanketuotoista. Hanketuotot ylittivät, koska useampi vuotisissa hankkeissa vuodelta 2020 siirtyi arvioitua enemmän tuloja vuodelle 2021. Lisäksi hanketuloja kasvatti uudet hankkeet, joita ei ollut huomioitu talousarviovalmistelussa. Lisääntyneet hanketulot näkyvät toisaalta lisääntyneinä menoina.

Ulkoiset toimintamenot ylittivät talousarvion noin 113 000 eurolla. Toimintamenoissa merkittävintä ylitystä on henkilöstökuluissa. Henkilöstökuluissa palkat ylittivät talousarvion 144 000 eurolla (1,08 %) ja palkan sivukulut 101 000 eurolla (3,44 %). Palkkakulujen ylittyminen johtui hankekuluista sekä sijaiskuluista. Henkilöstösivukulujen ylitykseen vaikutti näiden seikkojen lisäksi tapaturmavakuutusmaksujen merkittävä kasvaminen. Henkilöstökorvaukset ylittivät talousarvion, mikä pienensi henkilöstökulujen ylitymistä.

Talousarviossa ei oltu varauduttu maskien ostamiseen oppilaille ja henkilökunnalle. Näihin hankintoihin käytettiin n. 40 000 €, joka aiheutti ylityksiä ostoihin. Osa ylityksestä on kompensoitu säästöillä. Ulkoiset vuokrat ja avustukset alittivat talousarvion.

Tulot

• Hankeavustukset	+ 138 000 €
• Myyntituotot	+ 25 000 €
○ josta kotikuntakorvaukset	+ 33 000 €
• IP-maksut	+ 8000 €

Menot

• Henkilöstökulut	+ 193 000 €
○ josta palkat	+ 144 000 €
○ josta, henkilösivukulut	+ 101 000 €
▪ josta tapaturmavakuutus	+ 58 000 €
• Aineet, tarvikkeet, tavarat	+ 14 000 €
○ josta maskit	+ 40 000 €
○ josta kalusto	-21 000 €
• Avustukset IP-toimintaan	- 12 000 €
• Vuokrat	-76 000 €
○ josta rakennusten vuokrat	- 46 000 €
○ josta laitteiden vuokrat	- 32 000 €
○ josta muut vuokrat	+ 2000 €

Opetuspalvelut

	TP 2020	TA 2021	Muutos	MB 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk)	946 532	878 630	0	878 630	904 105	25 475	2,9
Maksutuotot	71 098	90 000	0	90 000	98 450	8 450	9,4
Tuet ja avustukset	298 125	346 504	0	346 504	483 587	137 083	39,6
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	425	425	0,0
Toimintatuotot	1 315 754	1 315 134	0	1 315 134	1 486 567	171 433	13,0
Henkilöstökulut	-15 736 117	-16 140 735	19 000	-16 121 735	-16 314 908	-193 173	1,2
Palvelujen ostot	-1 457 564	-1 688 463	0	-1 688 463	-1 676 064	12 399	-0,7
Palvelujen ostot (sis.)	-2 981 796	-3 131 795	0	-3 131 795	-2 898 962	232 833	-7,4
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-693 898	-713 285	0	-713 285	-727 621	-14 336	2,0
Avustukset	-194 405	-190 100	0	-190 100	-177 961	12 139	-6,4
Muut toimintakulut (ulk.)	-2 990 403	-3 054 825	0	-3 054 825	-2 984 513	70 312	-2,3
Muut toimintakulut (sis.)	-4 375 984	-4 372 238	0	-4 372 238	-4 261 076	111 162	-2,5
Toimintakulut	-28 430 167	-29 291 441	19 000	-29 272 441	-29 041 105	231 336	-0,8
Toimintakate	-27 114 412	-27 976 307	19 000	-27 957 307	-27 554 537	402 770	-1,4
Poistot ja arvonalentumiset	-569 249	-541 958	0	-541 958	-498 606	43 352	-8,0
Vyörytystulot	263 316	0	0	0	442 056	442 056	0,0
Vyörytysmenot	-263 316	0	0	0	-442 056	-442 056	0,0

Varhaiskasvatuspalvelut

Sitovuus: sivistyslautakunta, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: varhaiskasvatusjohtaja Sinikka Hyvärinen

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Koronavirus on vaikuttanut koko varhaiskasvatuksen toimintaan vuoden 2021 aikana. Varhaiskasvatuksessa on noudatettu koko toimintavuoden ajan valtion viranomaisten sekä alueellisten ja kunnan tartuntatautiviranomaisten antamia ohjeita, joilla pyrittiin ehkäisemään viruksen leviämistä. Varhaiskasvatuspalvelu on kuitenkin pyrkinyt toimimaan koko ajan niin normaalisti kuin se rajoitusten puitteissa on ollut mahdollista. Korona on vaikuttanut varhaiskasvatuksen osallistumisasteeseen, lasten läsnäoloihin ja sitä kautta käyttöasteeseen. Henkilöstön sairastaessa on jouduttu palkkaamaan paljon sijaisia, jotta lakisääteinen henkilökuntamäärä suhteessa lasten määrään täyttyy.

Kesällä 2021 suljettiin Harjamäen päiväkoti (kaksi lapsiryhmää) ja Päivärinteen päiväkoti. Päivärinteen päiväkodin lapset ja henkilökunta siirtyivät Leppäkaarteeseen. Leppäkaarten päiväkodissa on ollut elokuusta alkaen viisi ryhmää päätalolla ja kaksi esiopetusryhmää viipaleessa. Yksiköiden sulkemisista huolimatta perheet ovat muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta saaneet toivomansa varhaiskasvatuspaikan. Osa perheistä on ohjattu hakemaan yksityiseen varhaiskasvatukseen, koska kunnallisen paikat ovat ko. alueella täyttyneet syksyn mittaan.

Perhepäivähoitajista työnteon lopetti kaksi hoitajaa, toinen siirtyi muihin tehtäviin ja toinen jäi eläkkeelle. Lisäksi elokuussa yksi perhepäivähoitaja siirtyi varahoidon työntekijäksi päiväkotiin. Lisäksi vuoden 2021 aikana on järjestelty uudelleen perhepäivähoidon esimiestehtävät.

Yksityinen palvelutuotanto on vähitellen löytämässä paikkansa siilinjärveläisessä varhaiskasvatuksessa ja yksityiset päiväkodit ovat lähes täynnä. Kaksi uutta yksityistä perhepäivähoitajaa aloitti vuoden aikana toiminnan palvelusetelillä.

Toiminnan painopisteenä on ollut arvioinnin kehittäminen, positiivisuus ja oppimissisältöjen syventäminen. Em. aiheista on järjestetty koulutuksia henkilöstölle ja varhaiskasvatukseen on luotu arviointia ja toiminnan laadun valvomista helpottamaan vuosikellot. Henkilöstö on myös aktiivisesti osallistunut AVI:n järjestämiin maksuttomiin koulutuksiin.

Varhaiskasvatus oli kolmatta vuotta mukana Iloa liikkumiseen hankkeessa. Toivalan päiväkoti sai valtakunnallisen liikkuva päiväkoti palkinnon (palkinnon sai Suomessa kaksi päiväkotiä) ja hanke on tuonut valtavasti hyviä käytäntöjä ja asenteita lasten ja perheiden liikkumisen lisäämiseksi.

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet 2021

SIVISTYSLAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
<i>Tavoitteet 2021–2023</i>	<i>Toimenpiteet 2021</i>	<i>Tavoitetaso</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
<i>Riittävä ja monipuolinen palveluntarjonta</i>	Päiväkotien ryhmiä muunnellaan tarpeen mukaan. Tarjonta suhteutetaan kysyntään.	Vähintään 40 %:n vastausten keskiarvo on 4 koskien palvelujen monipuolisuutta ja järjestämistä.	Vastausten keskiarvo on 3,45 (asteikko 1-4)
<i>Houkuttelevat ja laadukkaat varhaiskasvatuspalvelut</i>	Palvelutuotannon laadusta pidetään huolta säännöllisillä arvioineilla ja kehittämistoimenpiteillä.	Vähintään 80 % 1–6 vuotiaista osallistuu varhaiskasvatukseen.	Osallistumisaste 81,13 %
	Toimintaympäristöön (ml. henkilöstön palveluhenkisyys) kiinnitetään erityistä huomiota.	Vähintään 40 %:n vastausten keskiarvo on 4 koskien toimintaympäristön laatua.	Vastausten keskiarvo on 3,53 (asteikko 1-4)
<i>Pätevä, motivoitunut ja osaava henkilökunta</i>	Koulutukset ajankohtaisista asioista.	Kokonaisarvosana vähintään 3.	Musiikki- ja liikuntakoulutukset kaikille yksiköille, henkilöstö osallistunut AVI:n järjestämiin koulutuksiin, esimiehet osallistuneet positiivisen johtamisen kaksipäiväiseen seminaariin.
	Kehittämispäivät yksiköittäin.	Vähintään kaksi kertaa vuodessa (päivä/ilta-päivä/ilta) vuosi.	Keväällä ja syksyllä pidetty yksiköittäin ilta-päivät tai illat.
	Kelpoisen henkilöstön palkkaaminen.	100 % vakansseista täytetty kelpoisilla henkilöillä.	Kaksi lastenhoitajaa on vakaopettajan tehtävässä sijaisena ja kahdessa erityisopettajan tehtävässä on vakaopekelpoiset henkilöt sijaisena
<i>Taloudellinen palvelurakenne</i>	Suunnitellaan palveluja ennakkoon ja tarkemmin; palveluprosessien kuvaus.	Käyttöasteen keskiarvo vähintään 80 % ja täyttöasteen 95 %.	käyttöaste 76,05 % ja täyttöaste 93 %
	Kartoitetaan erilaisia vaihtoehtoja tuottaa palveluja.	Kunnallinen 75 % / yksityinen 25 %.	Kunnallinen 72,5 % Yksityinen 23,5 %
	Laaditaan varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnitelma.	Suunnitelma päivitetty.	Päivitetään tarvittaessa
	Varhaiskasvatus on Pohjois-Savon mittakaavassa kustannustehokasta.	Hinnaltaan keskiarvolla oleva palvelu.	Vuoden 2020 tilaston (uusin käytössä oleva

Tavoitteet 2021–2023	Toimenpiteet 2021	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
			tilasto) varhaiskasvatuksen kustannukset Siilinjärvellä ovat 5 507 €/0–5 v. vastaava kustannus lisälmissä 6773, Kuopiossa 6 442 ja Varkaudessa 6 647.

Informatiiviset tunnusluvut

Lautakunnan hyväksymät tavoitteet	TP 2020	TA 2021	TP 2021
1–6-vuotiaiden määrä	1 498	1 498	1441
Lapsia % varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa	83	85	83
Lapsia kunnallisissa päiväkodeissa	944	950	873
Lapsia kunnallisessa perhepäivähoidossa	72	75	56
Lapsia yksityisessä varhaiskasvatuksessa	272	245	332
Lapsia esiopetuksessa (sis. päiväk. lapsimäärään)	294	279	311
Lapsia vuorohoidossa (sis. päiväk. lapsimäärään)	54	50	47
Lapsia avoimessa päiväkodissa keskimäärin/päivä	20	10	10
Lapsia leikkitoiminnassa keskimäärin/päivä	0	0	0
Päiväkotien täyttöaste % (keskiarvo vuodelta)	88	95	93

Talousarvion toteutuminen

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksutulot ylittyivät ennustetusta 99 658 € ja myyntituotot kunnilta ylittyivät 51 053 €. Myyntituottojen ylitys johtuu siitä, että Siilinjärvellä on ollut muista kunnista sijoitettuja lapsia, joista olemme laskuttaneet lähettävää kuntaa ja olemme myös pystyneet myymään muutamia paikkoja vieraskuntalaisille Etelä-Siilinjärveltä. Asiakasmaksutuottojen ennustaminen on hankalaa, koska maksetaulukot vaihtuivat kesken vuoden (elokuu 2021) ja perheiden käyttäytymisen (tuntivaraukset) ja tulojen ennakointi on lähes mahdotonta.

Henkilöstökulut kokonaisuutena ylittyivät 38 089 €. Varsinaisista palkoista saatiin säästöä 28 813 €, vaikka sijaisten palkkakulut ovatkin ylittyneet reippaasti. Sijaisia on palkattu sairauslomille, koska yksiköissä on olleet koko ajan varhaiskasvatuksen lainmukainen henkilöstö. Lisäksi useita pieniä erityislapsia on tullut varhaiskasvatuksen palvelujen piiriin, ja he tarvitsevat avustaja päivittäisiin toimintoihin. Henkilösivukulut ylittyivät 61 565 €, merkittävimmät ylitykset KuEL- palkkaperusteisissa maksuissa ja tapaturmavakuutusmaksuissa.

Asiakaspalvelujen ostoissa tapahtui suuri ylitys johtuen palvelusetelikuluista. Ylitys on 1 176 129 €. Palvelusetelin määrärahaa leikattiin useaan otteeseen talousarviota tehtäessä, joten määräraha oli jo lähtökohtaisesti liian pieni. Lisäksi yksityiset palveluntuottajat ovat avanneet kiinni olleita ryhmiä, koska lapsia on tullut ennakoitua enemmän. Vuoden aikana myös kaksi perhepäivähoitajaa aloitti palvelusetelituottajana.

Avustukset kotitalouksille (lastenhoidon tuet) alittui merkittävästi, koska lapsia on ollut ikäluokistaan enimmäks enemmän varhaiskasvatuspalvelujen piirissä ja tämä puolestaan pienentää lasten kotihoidon tuen menoja. Lisäksi syntyvyyden alhaisuus vaikuttaa osaltaan maksettaviin tukiin. Lasten kotihoidon tuesta säästy 251 177 €. Rakennusten ja huoneistojen vuokrien osalta talousarvio alittui 77 947 €.

Tulot

- Myyntituotot kunnilta + 51 053 €
- Asiakasmaksut + 99 658 €

Menot

- Henkilöstökulut + 38 089 €
 - palkat ja palkkiot - 28 813 €
 - Henkilösivukulu + 61 565 €

- Palvelujen ostot..... + 1 176 129 €
- Lasten kotihoidon tuki - 251 177 €
- Rakennusten ja huoneistojen vuokrat - 77 947 €

Varhaiskasvatuspalvelut

	TP 2020	TA 2021	Muutos	MB 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk.)	81 750	43 000	0	43 000	95 590	52 590	122,3
Maksutuotot	1 183 232	1 096 000	0	1 096 000	1 195 908	99 908	9,1
Tuet ja avustukset	10 715	0	0	0	33 388	33 388	0,0
Vuokratuotot (ulk.)	-1 222	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	1 500	1 500	0,0
Toimintatuotot	1 274 475	1 139 000	0	1 139 000	1 326 385	187 385	16,5
Henkilöstökulut	-9 213 076	-9 486 940	0	-9 486 940	-9 525 029	-38 089	0,4
Palvelujen ostot	-474 765	-387 509	-1 863 540	-2 251 049	-3 351 344	-1 100 295	48,9
Palvelujen ostot (sis.)	-1 726 222	-1 886 199	0	-1 886 199	-1 962 033	-75 834	4,0
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-204 942	-205 090	0	-205 090	-199 957	5 133	-2,5
Avustukset	-3 029 749	-2 956 540	1 863 540	-1 093 000	-841 823	251 177	-23,0
Muut toimintakulut (ulk.)	-1 386 022	-1 334 948	0	-1 334 948	-1 292 786	42 162	-3,2
Muut toimintakulut (sis.)	-1 384 813	-1 387 834	0	-1 387 834	-1 380 584	7 250	-0,5
Toimintakulut	-17 419 589	-17 645 060	0	-17 645 060	-18 553 555	-908 495	5,1
Toimintakate	-16 145 114	-16 506 060	0	-16 506 060	-17 227 170	-721 110	4,4
Poistot ja arvonalentumiset	-155 789	-111 403	0	-111 403	-103 168	8 235	-7,4

Kansalaisopisto

Sitovuus: sivistyslautakunta, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: rehtori Anita Heino

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kansalaisopistotoimintaan ei vuodelle 2021 suunniteltu toiminnallisia muutoksia. Vuoden aikana on keskitytty valmistelemaan mahdollista Kuopion ja Siilinjärven kansalaisopistojen yhdistymistä. Sivistyslautakunta päätti syksyn 2021 aikana, että yhdistymistä ei tehdä tässä vaiheessa.

Riskit liittyvät oleellisesti koronatilanteen kehittymiseen, mikä vaikuttaa oppilasmääriin kursseilla ja sitä kautta kurssimaksutulojen toteutumiseen. Alkuvuonna opiskelijoita oli noin 15-20 % normaalivuotta vähemmän kursseilla. Kurssimaksutulojen menetystä kompensoi Opetushallituksen erityisavustus, joka on pienentänyt koronan aiheuttamaa taloudellista riskiä.

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet 2021

SIVISTYSLAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2021–2023	Toimenpiteet 2021	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
Oikein mitoitettu, kuntalais- ten tarpeita vastaava palveluverkko	Eläkeläis- ja potilasjärjestöille suunnattu tietotekniikkahanke.	Toimintamalli valmis ja käytössä.	Hanke valmis ja toimintamalli laadittu ja toteutuksessa.

<i>Tavoitteet 2021–2023</i>	<i>Toimenpiteet 2021</i>	<i>Tavoitetaso</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
<i>Terveelliset ja tarkoituksenmukaiset tilat</i>	Ryhmien pääsy terveellisiin tiloihin.	Tavoitteena nolla.	Taitolan erityistekniikoiden tiloille ei ole korvaavia tiloja edelleenkaan. Kielten opetus myös edelleen Taitolassa.
<i>Osaava ja motivoitunut henkilöstö</i>	Erasmus-hankkeet ja kouluttautuminen. Sisäisen viestinnän kehittäminen.	8 henkilöä. Ka. 4 asteikolla 1-5.	Liikkuvuudet siirtyivät vuodelle 2022. Vastauksia tuli niin vähän, ettei niiden perusteella voitu toteuttaa mitään uudistuksia.
<i>Taloudellinen palvelurakenne ja toimintatavat</i>	Kustannustehokkuus.	Nettotuntihinta ei ylitä vuoden 2020 tasoa.	Nettotuntihinta 2021 oli 103,65 €, mikä on n. 1,40 € alhaisempi kuin v. 2020.

Informatiiviset tunnusluvut

Lautakunnan hyväksymät tavoitteet	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Opiskelijoiden osuus toimialueen asukkaista (%)	11,6	13	9,8
Yli 60-vuotiaiden osuus opiskelijoista (%)	30,2	28	28
Alle 20-vuotiaiden osuus opiskelijoista (%)	27,4	26	29
Opiskelijapalautteen keskiarvo (1-5)	4,43	4,5	4,2
Brutto-opiskelijamäärä	4 477	5 100	3 751
Netto-opiskelijamäärä	2 477	2 650	2 084
Henkilöstön täydennyskoulutuspäivien määrä	12	30	19
Kurssimäärä	384	365	356
Opetustuntimäärä	7 891	8 400	8 222
- josta normaaliopetuksen tunnit	5 824	6 940	6 369
- josta taiteen perusopetuksen tunnit	1 530	1 400	1 455
- josta omakustanneopetuksen tunnit	232	-	-
- josta myyntipalvelun tunnit	304	60	398
Toimipaikkojen määrä	29	28	30

Talousarvion toteutuminen

Koronapandemian jatkuminen on pienentänyt kansalaisopiston netto-opiskelijamäärän ennätysellisen matalaksi vuonna 2021. Opetushallitus kompensoi edelleen kansalaisopiston kurssimaksumenetyksiä, mikä tasapainotti merkittävästi tulomenetyksiä. Lisätuloa kansalaisopisto sai myös kieltenopettajan työpanoksen myynnistä muille oppilaitoksille. Toimintatuotot alittuivat siten vain reilun 2000 euron verran. Suuren peruuntuneen kurssimäärän takia säästöä syntyi henkilöstömenoissa ja kansalaisopiston ulkoinen talousarvio olikin lopulta ylijäämäinen lähes 20 000 €. Sisäiset menot huomioiden, talousarvio päätyi kuitenkin noin 10 000 euron nettoylitykseen.

Tulot

- Toimintatuottojen alitus - 2 070 €

Menot

- Säästöä henkilöstökuluissa - 19 350 €
- Ylitystä sisäisissä vuokrissa 13 390 €
- Ylitystä sisäisissä palveluiden ostoissa 16 750 €

Kansalaisopisto

	TP 2020	TA 2021	Muutos	MB 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk)	21 287	19 500	0	19 500	35 799	16 299	83,6
Myyntituotot (sis)	0	0	0	0	32	32	0,0
Maksutuotot	132 251	169 000	0	169 000	135 437	-33 563	-19,9
Tuet ja avustukset	36 917	9 000	0	9 000	23 764	14 764	164,0
Muut toimintatuotot	94	70	0	70	471	401	572,8
Toimintatuotot	190 549	197 570	0	197 570	195 503	-2 067	-1,0
Henkilöstökulut	-597 783	-615 203	0	-615 203	-595 852	19 351	-3,1
Palvelujen ostot	-45 484	-49 228	0	-49 228	-48 938	290	-0,6
Palvelujen ostot (sis.)	-54 288	-57 027	0	-57 027	-73 777	-16 750	29,4
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-32 223	-32 970	0	-32 970	-32 933	37	-0,1
Avustukset	-726	-800	0	-800	-694	106	-13,3
Muut toimintakulut (ulk.)	-85 129	-98 910	0	-98 910	-96 872	2 038	-2,1
Muut toimintakulut (sis.)	-202 484	-185 263	0	-185 263	-198 653	-13 390	7,2
Toimintakulut	-1 018 117	-1 039 401	0	-1 039 401	-1 047 719	-8 318	0,8
Toimintakate	-827 568	-841 831	0	-841 831	-852 216	-10 385	1,2
Poistot ja arvonalentumiset	-19 384	-16 154	0	-16 154	-16 154	0	0,0

Kirjastopalvelut

Sitovuus: sivistyslautakunta, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: kirjastotoimenjohtaja Jarkko Nevalainen

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kirjastopalvelujen toiminnan keskeisenä painopisteenä ja tavoitteena on kunnioittaa ja edistää sivistyksellisiä, kielellisiä ja kulttuurisia oikeuksia. Edellisten lisäksi pysyvänä painopisteenä on edistää kunta-laisten osallisuutta, kannustaa oppimiseen, kehittymiseen ja aktiiviseen toimijuuteen.

Koronaepidemia muokkasi ja vaikutti kirjaston toimintaan edelleen vuonna 2021. Vuoden ensimmäiset kuukaudet olivat etenkin pääkirjastolla asiakkaiden fyysisten käyntien suhteen normaaliin tilanteeseen verrattuna huomattavasti hiljaisempia. Pitkin vuotta epidemiatilanteen muutokset näkyivät selvästi kirjaston asiakasmäärissä. Tapahtumia järjestettiin vuoden aikana niukasti ja edelleen suosittiin pika-asiointia ja pidempiaikainen oleskelu tai muutoin ajan viettäminen kirjastossa ei ollut suositeltavaa. Aineistojen lainaustilastoissa oli nousua verrattuna edelliseen vuoteen, mutta kirjaston tilastoissakin näkyi selvästi fyysisten käyntien määrän lasku. Kävijämäärien laskua selittää myös kirjastoauton liikennöinnissä ollut muutaman kuukauden tauko ennen uuden kirjastoautonkuljettajan rekrytointia.

Positiivisena kehityksenä voidaan nähdä e-aineistojen ja verkkokirjaston käytön jatkunut kasvu. Tässä kehityksessä koronaepidemiolla on varmasti ollut vaikutusta. Vuorelan uusi omatoiminen lähikirjasto avattiin tammikuussa 2021. Laajentuneet aukioloajat otettiin Vuorelassa hyvin vastaan ja omatoimisopimuksia tehtiin vuoden 2021 aikana noin 600 kappaletta.

Kirjaston hankkeiden etenemistä koronaepidemia haittasi samalla tavalla kuin muutakin toimintaa. Kahdelle hankkeelle jouduttiin hakemaan lisää aikaa toteutukseen vuodelle 2022.

Kirjaston toimintakulut kunnan asukasmäärään verrattuna ovat Siilinjärvellä muihin Pohjois-Savon suurimpiin kuntiin verrattuna alle keskitason, joten kirjaston palveluja voidaan pitää kustannustehokkaina.

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet 2021

SIVISTYSLAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2021–2023	Toimenpiteet 2021	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
Monipuoliset ja kunta-laisten tarpeita vastaavat palvelut	Vuorelan kirjaston omatoimiasioinnin käynnistäminen, kehittäminen ja juurruttaminen.	Toimivat omatoimiasioinnin palvelut.	Omatoimiasiointi käynnistyi suunnitellusti tammikuussa 2021.
Kirjastopalveluiden kehittäminen	Pääkirjaston omatoimiasioinnin lisääminen aineiston palauttamisessa, lainauksessa sekä varatun aineiston noudossa.	Lisääntynyt omatoimiasiointi pääkirjastossa.	Asiakkaita on ohjattu aktiivisesti toimimaan omatoimisesti.
	Henkilökunta on mukana sekä Finna-tiedonhakupalvelun että Koha-kirjastojärjestelmän kansallisessa kehittämisessä.	Ammatillisen osaamisen jatkuva kehittyminen, verkostoituminen ja tiedon jako muiden kirjastokentän toimijoiden kanssa.	Henkilökunta on osallistunut kansallisissa ryhmissä sekä Kohan että Finnan kehittämiseen.
Uusien palvelumuotojen kokeilu	Hankerahoituksella toimintatapojen käynnistäminen ja kehittäminen.	Vähintään kaksi hanketta käynnissä vuosittain.	Käynnissä oli kolme hanketta, joista kaksi jatkuu vuonna 2022.
Taloudellinen palvelurakenne ja toimintatavat	Kustannustehokas toiminta kirjaston palvelutaso huomioiden.	Hinnaltaan keskitasoa olevat palvelut.	Kirjaston vuosittaisen toiminnan yhteydessä talouslukuja on verrattu muihin Pohjois-Savon keski-suuriin ja suuriin kirjastoihin. Siilinjärvi on tässä vertailussa kustannustehokas.

Informatiiviset tunnusluvut

	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Valtuuston hyväksymät tavoitteet			
Kokonaislainaus / vuosi	326 783	390 000	357 050
Kirjastokäynnit / vuosi	161 083	220 000	151 282
Kirjastoaineistoa / asukas	6,82	6,8	6,71
Lainat / asukas	15,25	18	16,80
Verkkopalvelun käyttökerrat	95 622	130 000	104 021
Lautakunnan hyväksymät tavoitteet			
Kirjastonkäytön opetus ja kirjavinkkaus / järjestyskerrat	52	75	37
Osallistuneet oppilaat	1 807	1 500	938

Talousarvion toteutuminen

Kirjaston talousarvion toteutumisessa koronaepidemia näkyy ennen kaikkea kirjaston toimintatuotoissa, jotka eivät toteutuneet arvioidun mukaisesti. Kokonaisuutena talousarvio kuitenkin toteutui ylijäämäisenä. Tätä selittää ennen kaikkea säästöt henkilöstökuluissa.

Tulot

- Toimintatuotot - 11 600 €

Menot

- Henkilöstökulut..... - 44 400 €
- Sisäiset palvelun ostot - 12 300 €

Kirjastopalvelut

	TP 2020	TA 2021	Muutos	MB 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk)	3 457	3 810	0	3 810	3 437	-373	-9,8
Maksutuotot	15 541	21 000	0	21 000	16 219	-4 781	-22,8
Tuet ja avustukset	1 837	11 500	0	11 500	3 733	-7 767	-67,5
Muut toimintatuotot	1 753	1 600	0	1 600	2 897	1 297	81,0
Toimintatuotot	22 588	37 910	0	37 910	26 287	-11 623	-30,7
Henkilöstökulut	-602 336	-621 977	0	-621 977	-577 560	44 417	-7,1
Palvelujen ostot	-35 476	-44 328	0	-44 328	-42 981	1 347	-3,0
Palvelujen ostot (sis.)	-52 703	-60 268	0	-60 268	-47 925	12 343	-20,5
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-165 741	-172 650	0	-172 650	-171 629	1 021	-0,6
Muut toimintakulut (ulk.)	-2 005	-9 775	0	-9 775	-10 584	-809	8,3
Muut toimintakulut (sis.)	-264 884	-264 884	0	-264 884	-256 066	8 818	-3,3
Toimintakulut	-1 123 145	-1 173 882	0	-1 173 882	-1 106 744	67 138	-5,7
Toimintakate	-1 100 557	-1 135 972	0	-1 135 972	-1 080 457	55 515	-4,9
Poistot ja arvonalentumiset	-8 469	-20 000	0	-20 000	-12 155	7 845	-39,2

Liikuntapalvelut

Sitovuus: sivistyslautakunta, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: liikuntatoimenjohtaja Timo Hyötyläinen

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Liikuntapalveluiden tehtävänä on edistää liikuntaa kaikilla osa-alueilla korostaen väestön terveyttä, hyvinvointia sekä lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä liikunnan avulla luomalla edellytyksiä omatoimiseen liikunnan harrastamiseen ja monipuoliseen järjestötoiminnalle.

Liikuntapalveluiden ohjaustoimintaa niin erityisryhmien kuin lasten ryhmien osalta pystyttiin järjestämään lähes keskeytyksettä vuoden 2021 ajan pienin erityisjärjestelyin. Ryhmäkokoja pienennettiin ja ulkoliikuntaa suosittiin entistä enemmän. Koronapandemia on kuitenkin yhä vaikuttanut osallistumisaktiivisuuteen ja isompia tapahtumia jouduttiin perumaan. Toiminnan säännöllisyys on tärkeää, koska erityisliikunnassa pienetkin ohjaustoiminnan tauot passivoivat palvelun piirissä olevia ja toiminnan uudelleen käynnistämisessä on ollut pieniä hankaluuksia joidenkin yksiköiden osalta. Pientä lisäresurssia matalankynnyksen liikuntatoimintaan on saatu Siilinjärven Ikiliikkuja hanketoiminnan kautta mm. toteuttamalla tehokuntosalitoimintaa yhdessä Kunnanpaikan kanssa.

Liikuntapaikoista uusi Vuorelan koulun liikuntasali oli käytössä ensimmäisen kokonaisen toimintavuoden parantaen merkittävästi sisäliikuntaolosuhteita. Vuorelan koulun lähiliikunta-alueen valmistuttua alueen liikuntapalvelut monipuolistuivat hiekkatekonurmen sekä padel-, pickleball ja katukoriskenttien myötä. Ulkoilureittien kehittämiseen saatiin ely-keskukselta avustusta ja tällä hankkeella toteutettiin Kuilun kuntoportaat, esteetön ulkoilureitti LatuRastin majan läheisyyteen, uusia taukopaikkoja ja kunnostettiin ulkoilureittien pohjia harjualueella. Mantun alueen kehittäminen jatkui pysäköintialueen rakentamisella.

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet 2021

SIVISTYSLAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2021–2023	Toimenpiteet 2021	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
Riittävä ja monipuolinen liikuntapaikkaverkosto	Uuden lähiliikuntapaikan / liikuntaympäristön rakentaminen. Esteettömien liikuntareittien suunnittelu.	Vähintään 1 hanke / vuosi. Ensimmäisten lenkien käyttöönotto.	Vuorelan lähiliikunta-alue ja Kuilun kuntoportaat valmistuneet Patakukkulalle rakennettu esteetön reitti
Urheiluseurojen yhteistyöfoorumin aktiivinen toiminta	Tapaamisten lisääminen ja sisällön kehittäminen.	Vähintään kolme tapaamista ja yksi toteutettu yhteistyömalli.	Kolme tapaamista toteutunut, perheliikuntatoiminta on keskeytetty pandemiatilanteessa
Taloudellinen palvelurakenne ja toimintatavat	Erilaisten toimintatapojen kehittäminen kunnossapidossa ja ohjaustoiminnassa, palvelutason ylläpito uusien ratkaisujen myötä.	Seitsemällä lähiökentällä talkoopurit. Ulkoiluystävällisyyden jatkuminen. Liikuntaneuvonnan käynnistäminen ikäihmisille.	Jäädytysapu toteutui kahdeksalla kentällä talvella 2021. Ulkoiluystävällisyyttä jatkettu ja liikuntaneuvontaa käynnistetty rajoitusten sallimissa puitteissa.
	Kustannustehokkuus palvelutaso huomioiden.	Hinnaltaan keskitasoa olevat palvelut.	Vuoden 2020 tilastojen (uusimmat saatavilla olevat) liikunnan kustannukset Siilinjärvellä olivat 209 €/as., josta Fontanellan kertaluontoista alaskirjausta 93,84 €/as. Kuopiossa kustannukset olivat 163 €/as, lisämessä 175 €/as ja Varkaudessa 153 €/as

Informatiiviset tunnusluvut

	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Valtuuston hyväksymät tavoitteet			
Toteutuneet lähiliikuntapaikat	1	1	2
Erytysliikunnan tilaisuudet	511	600	820
Lautakunnan hyväksymät tavoitteet			
Tilaisuudet	646	700	953
Osanottajia*	11 033	12 000	12579

*Osanottajien määrästä jätetty pois Uimalan tuetut käyntikerrat

Talousarvion toteutuminen

Liikuntapalveluiden talousarviossa tuloja kertyi arvioitua enemmän hankeavustuksen ja sisäliikuntatilojen vuokrakertymän seurauksena. Menojen osalta kunnossapidon palvelujen ostot ylittivät pääosin pitkän ja lumisen talven seurauksena.

Tulot

- Tuet ja avustukset + 6 797 €
- Vuokratuotot + 7 970 €

Menot

- Kunnossapitopalvelut + 60 000 €

Liikuntapalvelut

	TP 2020	TA 2021	Muutos	MB 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk.)	1 331	10	0	10	-69	-79	-791,0
Myyntituotot (sis.)	35 409	33 000	0	33 000	42 205	9 205	27,9
Maksutuotot	0	4 500	0	4 500	0	-4 500	-100,0
Tuet ja avustukset	14 840	172	0	172	6 970	6 798	3 952,2
Vuokratuotot (ulk.)	12 933	15 000	0	15 000	22 970	7 970	53,1
Muut toimintatuotot	45	0	0	0	2 340	2 340	0,0
Toimintatuotot	64 558	52 682	0	52 682	74 416	21 734	41,3
Henkilöstökulut	-408 129	-442 206	0	-442 206	-442 505	-299	0,1
Palvelujen ostot	-274 815	-300 363	0	-300 363	-344 510	-44 147	14,7
Palvelujen ostot (sis.)	-80 188	-106 877	0	-106 877	-102 406	4 471	-4,2
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-89 447	-93 360	0	-93 360	-102 187	-8 827	9,5
Avustukset	-11 774	-55 000	0	-55 000	-47 868	7 132	-13,0
Muut toimintakulut (ulk.)	-34 718	-113 633	0	-113 633	-108 221	5 412	-4,8
Muut toimintakulut (sis.)	-419 287	-419 286	0	-419 286	-436 805	-17 519	4,2
Toimintakulut	-1 318 358	-1 530 725	0	-1 530 725	-1 584 501	-53 776	3,5
Toimintakate	-1 253 800	-1 478 043	0	-1 478 043	-1 510 085	-32 042	2,2
Poistot ja arvonalentumiset	-342 063	-329 454	0	-329 454	-303 898	25 556	-7,8

Nuoriso- ja kulttuuripalvelut

Sitovuus: sivistyslautakunta, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: nuoriso- ja kulttuuritoimenjohtaja Tuula Pärnänen

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kulttuuritoimessa laajennettiin nettipohjaista tapahtumatuotantoa mm. streamattujen tapahtumien, henkilötallenteiden (631 katselua) ja virtuaalisen museokierroksen (1525 katselua) kautta. Veteraani- ja Itsenäisyyspäivänä rakennettiin verkkovälitteistä ohjelmaa yhteistyössä alueellisen Kulttuuria kuulolla -verkoston kanssa. Onnistuneita livetapahtumia järjestettiin rajoitusten helpottaessa, mutta pandemian takia moni tapahtuma siirtyi tai peruuntui; järjestötoimijoita tämä kuritti taloudellisesti. Harjamäen sairaalamuseolla ja Pöljän museolla vieraili yht. 1352 asiakasta. Molemmat museot olivat talvella remontissa ja kesällä avoinna yleisölle. Syksyllä sairaalamuseo oli auki 1 ilta/vk ja 5-luokkalaiset pääsivät kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisesti vierailemaan Pöljällä. OSPA-osallisuushanke jatkui. Perustettiin kulttuuriyhdyshenkilöiden verkosto ikäihmisten kanssa ja kehitysvammapalveluissa työskentelevistä henkilöistä.

Keväällä toteutettiin kirjaston ja kansalaisopiston kanssa kuntalaisille laaja kulttuurikysely, minkä lisäksi laadukasta tietoa saatiin syksyllä ikäihmisille sekä lapsiperheille tehdyistä kyselyistä.

Nuorisotoimessa jatkettiin koronan takia nuorisotalolla kävijöiden ryhmäkokojen rajoittamista. Yksilö- ja pienryhmätoimintoja saatiin järjestettyä ja jatkettiin erilaisten somekanavien hyödyntämistä ja osittaista etätyöskentelyä. Siilin nuoret -hanke käynnistyi elokuussa ja yhteistyötä koulupuolelle tiivistettiin. Walkers kohtaavassa nuorisotyössä liikuttiiin kesä pakettiautolla ja marraskuussa aloitti Wolkari-kahvilatoiminta. Ongelmien kasautuminen, syrjäytymisvaaran lisääntyminen, väsyminen ja nuorten eristäytyminen on huolestuttavaa. Tukitoimia ja moniammatillista yhteistyötä lisättiin. Järjestöyhteistyötä vahvistettiin, mutta nuorisotyön kentällä näkyi myös palveluista putoaminen, nuorten huonovointisuuden lisääntyminen.

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet 2021

SIVISTYSLAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
<i>Tavoitteet 2021–2023</i>	<i>Toimenpiteet 2021</i>	<i>Tavoitetaso</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
Monipuoliset lasten ja nuorten tarpeita vastaavat palvelut kustannustehokkaasti tuotettuna	Nuorisotilojen käyttöasteen lisääminen ja toimintojen asiakaslähttäisyys.	Tarjottujen palvelujen ja asiakkaiden oikea-aikainen kohtaaminen.	Palveluja kohdennettiin tarvelähtöisesti. Korona rajoitti osin tilojen käyttöä
Tukipalvelujen lisääminen lapsille ja nuorille	Ennaltaehkäisevä tuki-työ ja palvelujen järjestäminen.	Ennaltaehkäisevä toiminta ja riittävät tukitoimet asiakkaalle.	Koulunuorisotyötä lisättiin ja palveluverkko laajeni mm. Siilin nuoret -hankkeessa
Erityisnuorisotyön ja ehkäisevän päihdetyön sekä etsivän nuorisotyön ennaltaehkäisevän palvelutarjonnan lisääminen	Kohdennettua pienryhmätyöskentelyä ja oppilaitosyhteistyötä. Neuvonta- ja opastustyö osaksi perustyötä.	Syrjäytymisen ehkäiseminen ja tukitoimien kehittäminen, 3. etsivä. Nuorisotakuun toteutuminen.	Etsivässä nuorisotyössä ja ehkäisevässä päihdetyössä asiakastyötä ja pienryhmiä lisättiin.
Uusien palvelujen tarjoaminen asiakkaille	Kulttuuritoimen, museoiden arkistoaineistojen digitalisoinnin jatkaminen.	Digitalisoitu aineisto asiakkaiden käytävissä.	Streamattuja tapahtumia lisättiin. Kulttuuriryhdyshenkilöverkosto perustettiin.
Järjestöyhteistyön syventäminen	HYTE-yhteistyön sekä toimijafoorumien, järjestötoimijoiden kanssa uusien työmuotojen suunnittelu.	Tapahtumatuotannon vakinaistaminen ja lisääminen talousresurssien puitteissa.	Järjestöyhteistyötä lisätty Toimijafoorumien, Tapaamon ja yhdistysyhteistyön kautta
Uusien toimintamallien tarjoaminen asiakkaille	Nuorten tieto- ja neuvontatyön syventäminen, nuorten osallistaminen, jalkautuvan työn toimintamalli.	Tieto- ja neuvontatyö sekä jalkautuva, kohtaava nuorisotyö osana nuorten osallistavaa arkea.	Tavattu paljon talotyön ulkopuolisia nuoria Walkers- kohtaavan työn kautta. Siilin nuoret hanke aloitti toimintansa.

Informatiiviset tunnusluvut

	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Valtuuston hyväksymät tavoitteet			
Tilaisuudet	873	650	1393
Osanottajat	22 165	22 000	20721
Lautakunnan hyväksymät tavoitteet			
Nuorisotalotoimintaan osallistuneet / ilta	63	140	72
Etsivä- ja erityisnuorisotyö sekä ehkäisevä päihdetyö / kk	280	240	255

Talousarvion toteutuminen

Tulot

- Tuet ja avustukset; siirtokirjausten ja koronatuen muk. 3. etsiväavustus ei näy tässä.. -30 230 €
- - 0 €

Menot

- Henkilöstökuluissa Siilin nuoret hanketyöntekijät (määräraha konsernin TAssa v -21). + 22 722 €
- Palveluostot ja toimintakulut suunniteltua pienemmät johtuen koronarajoituksista - 16 146 €
- Ostopalveluita lisätty mm. skeittivuorojen hoito, streamatut tapahtumat + 4 168 €

Nuoriso- ja kulttuuripalvelut

	TP 2020	TA 2021	Muutos	MB 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk)	2 208	1 150	0	1 150	1 915	765	66,5
Myyntituotot (sis)	0	0	0	0	114	114	0,0
Maksutuotot	3 032	3 000	0	3 000	3 036	36	1,2
Tuet ja avustukset	75 272	92 500	0	92 500	61 254	-31 246	-33,8
Vuokratuotot (ulk.)	9 948	2 300	0	2 300	2 752	452	19,6
Muut toimintatuotot	672	1 250	0	1 250	900	-350	-28,0
Toimintatuotot	91 132	100 200	0	100 200	69 970	-30 230	-30,2
Henkilöstökulut	-427 829	-492 862	0	-492 862	-515 584	-22 722	4,6
Palvelujen ostot	-151 361	-162 494	0	-162 494	-154 674	7 820	-4,8
Palvelujen ostot (sis.)	-42 860	-52 893	0	-52 893	-57 645	-4 752	9,0
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-26 860	-25 890	0	-25 890	-30 058	-4 168	16,1
Avustukset	-1 332	-22 000	0	-22 000	-21 416	584	-2,7
Muut toimintakulut (ulk.)	-117 988	-146 630	0	-146 630	-138 304	8 326	-5,7
Muut toimintakulut (sis.)	-129 061	-129 062	0	-129 062	-129 061	1	0,0
Toimintakulut	-897 291	-1 031 831	0	-1 031 831	-1 046 742	-14 911	1,4
Toimintakate	-806 159	-931 631	0	-931 631	-976 772	-45 141	4,8
Poistot ja arvonalentumiset	-52 195	-3 336	0	-3 336	-3 336	0	0,0

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA 31.7.2021 saakka	
<i>jäsen</i>	<i>henkilökohtainen varajäsen</i>
Konttinen Heikki, pj	Pakarinen Tuija
Hassinen Raija, vpj	Jääskeläinen Rauno
Haaranen Ari	Niskanen Tuula
Hilden Mila	Hynynen Anniina
Salmela Veikko	Utriainen Eero
Jäykkä Raimo	Halonen Marko
Kiiski Pekka	Kainulainen Henna, 14.12.2020 saakka
	Snellman Taina, 15.12.2020 alkaen
Korhonen Leena	Repo Esko
Pitkänen Katja	Tuppurainen Tiina

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA 1.8.2021 alkaen	
<i>jäsen</i>	<i>henkilökohtainen varajäsen</i>
Seppo Kiiski, pj	Riitta Korhonen
Terhi Holm, vpj	Tanja Pitkäjoki
Ari Haaranen	Juha Kinnunen
Pia Hämäläinen 7.2.2022 saakka	Pirjo Niemitz
Milla Ollikainen 8.2.2022 alkaen	
Petri Kekäläinen	Anneli Parviainen
Karita Lehikoinen	Markku Jäntti
Heikki Miettinen	Veijo Aallosvirta
Hannu Vartiainen	Jukka Tuppurainen
Karoliina Vikki	Osmo Niskanen

SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT

Sitovuus: valtuusto, brutto

Vastuuhenkilö: sosiaali- ja terveysjohtaja Kati Kantanen

Toiminta-ajatus

Sosiaali- ja terveyspalveluiden palvelualue muodostuu kuudesta tulosalueesta; ¹sosiaali- ja terveyspalveluiden hallinnosta, ²sosiaali- ja perhepalveluista, ³maahanmuutosta, ⁴hoiva- ja vanhuspalveluista, ⁵terveyspalveluista sekä ⁶erikoissairaanhoidosta.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden palvelualueen toiminta, strategia ja tavoitteet suunnittelukaudella pohjautuivat Siilinjärven kunnan strategiaan. Toiminnan asiakaslähtöinen ja pitkäjänteinen kehittäminen jatkui kuntalaisten terveyden, omatoimisuuden, toimintakyvyn, sosiaalisen hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen osalta. Asiakkaiden palvelujen laatu, turvallisuus ja kustannusvaikuttavuus olivat kehittämisen keskiössä, mikä painotti asiakaslähtöisen toiminnan, asiakkaan kuulemisen ja hyvän hoidon toteuttamista kaikissa tilanteissa.

Valtuustoon sitova palvelualue käsittää seuraavat tulosalueet:

Tulosalue	Toimintamenot	Toimintatulot	Toimintakate
Sosiaali- ja terveyspalveluiden hallinto	-3 170 460	816 780	-2 353 680
Sosiaali- ja perhepalvelut	-16 915 592	1 123 162	-15 792 429
Hoiva- ja vanhuspalvelut	-20 081 670	3 520 236	-16 561 434
Terveyspalvelut	-14 970 539	4 823 698	-10 146 842
Erikoissairaanhoido	-30 576 946	188 300	-30 388 646
Sitovuustaso yhteensä	-85 715 207	10 472 176	-75 243 031

Toiminnalliset muutokset ja riskien toteutuminen

Lainsäädännölliset muutokset

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusta ja hyvinvointialueiden perustamista koskeva lainsäädäntö hyväksyttiin eduskunnassa 23.6.2021, ja se tulee voimaan vaiheittain. Uudistuksen voimaantulolaki tuli voimaan 1.7.2021, jolloin myös hyvinvointialueet oikeushenkilöinä on perustettu. Uudistuksen toimeenpanoon liittyen Pohjois-Savon kunnat, sote-kuntayhtymät ja pelastuslaitos sopivat kevään aikana yhdessä Pohjois-Savon hyvinvointialueen väliaikaisen valmistelutoimielimen kokoonpanosta ja asettajasta. Väliaikainen toimielin huolehti hyvinvointialueiden käynnistymisen kannalta välttämättömistä toiminnoista ja valmistelusta ennen valtuustojen aloittamista. Pohjois-Savon maakuntahallitus asetti sovitun väliaikaisen valmistelutoimielimen kokouksessaan 5.7.2021. Väliaikainen valmistelutoimielin toimii uusien aluevaltuustojen käynnistymiseen, eli maaliskuun 2022 alkuun asti.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuja koskevaa lainsäädäntöä myös uudistettiin vastaamaan nykyistä palvelujärjestelmää ja palveluiden käyttöä. Uudistetun lain tavoitteena on parantaa palveluiden yhdenvertaista saatavuutta ja oikea-aikaisuutta poistamalla hoidon esteitä. Uusi laki tuli voimaan 1.7.2021.

Vuoden 2021 lopussa eduskunnan päätöksen mukaisesti tartuntatautilakiin (1227/2016) lisättiin väliaikaisesti uusi 48 a §, missä säädettiin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaiden ja potilaiden suojaamisesta covid-19-taudilta. Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa kaikissa tehtävissä, joihin liittyy lähikontaktin aiheuttama tartuntariski covid-19-taudin vakaville seuraamuksille alttiille asiakkaille tai potilaille, saa käyttää vain erityisestä syystä henkilöä, joka ei ole osoittanut, että hänellä on rokotuksen tai enintään kuusi kuukautta aikaisemmin sairastetun laboratoriovarmistetun taudin antama suoja covid-19-tautia vastaan. Laki astui voimaan 1.1.2022.

Edellä mainittujen lakimuutosten lisäksi lainsäädäntöön on kirjattu sosiaali- ja terveydenhuoltoa koskevia henkilöstömitoituksia. Hoitajamitoitus ympärivuorokautisissa yksiköissä on kirjattu nousevan asteittain siten, että vuoden 2021 alusta henkilöstömitoitus oli vähintään 0,55 ja vuoden 2022 alusta vähintään 0,6 työntekijää asiakasta kohti. Vuoden 2021 aikana tuli lastensuojelulain 13 b §:n muutos, jonka mukaan yhdellä lapsen asioista vastaavalla sosiaaliryhtymällä saa olla enintään 35 lasta asiakkaanaan vuoden 2022 alussa ja vuoden 2024 alusta enimmäismäärä on 30 lasta. Asiakasmäärään ei lasketa jälkihuollossa olevia nuoria. Valtioneuvosto päätti myös, että oppilas- ja opiskelijahuollon psykologi- ja kuraattoripalveluihin tehdään sitova mitoitus ja kuraattorin kelpoisuus tarkistetaan. Oppilas- ja opiskelijahuoltolain soveltamisalan piiriin kuuluvassa perusopetuslain mukaisessa opetuksessa tulisi olla vähintään yksi kuraattori 670:tä oppilasta kohti ja yksi psykologi 780:tä oppilasta kohti ja toisen asteen koulutuksessa tulisi samoin olla vähintään yksi kuraattori 670:tä opiskelijaa kohti ja yksi psykologi 780:tä opiskelijaa kohti.

Talouden muutokset

Sosiaali- ja terveystalouden tilanne vuonna 2021 oli palveluiden järjestämisen kannalta haastava, sillä sosiaali- ja terveystalouden talousarvioon oli kunnanhallitus tehnyt talousarviokäsittelyn yhteydessä sosiaali- ja terveystalouden esityksestä poiketen sosiaali- ja terveystalouden osalta palkkoihin 1,8 %:n ja palveluiden ostoihin 1,5 %:n karsinnan. Palvelualueen talouden toteutumisen pelasti valtion korvaukset Covid-19-epidemiasta aiheutuneista kustannuksista, jotka korvasivat kustannuksia muun muassa testauksesta, jäljityksestä ja rokottamisesta.

Merkittävä muutos taloudessa on sosiaali- ja terveystalouden henkilöstökustannuksissa, joita on säästynyt lähes 900.000 euroa. Säästö on syntynyt valtaosin rekrytointihaasteista ja henkilöstövajauksesta. Henkilöstökustannuksiin on tullut kompensatiota myös Pohjois-Savon hyvinvointialueelta eräiden työntekijöiden hyvinvointialueen valmisteluun annetusta työpanoksesta.

Toiminnan muutokset

Vuonna 2020 alkaneen Covid-19 epidemian vaikutukset sosiaali- ja terveystalouden toimintaan olivat edelleen laaja-alaisia ja merkittäviä. Työpanosta jouduttiin entisestään kohdentamaan muun muassa tartuntaketjujen selvittämiseen / jäljittämiseen sekä rokottamiseen. Lisäksi syyskauden aikana COVID-19-potilaita kohortoitiin omiin erillisiin tiloihinsa. Tämän seurauksena muun muassa työtä jouduttiin rajamaan ja palveluiden järjestäminen viivästyä. Kaikesta huolimatta palvelut pystyttiin järjestämään edelleen lain säätämässä rajoissa.

Vuodelle 2021 sosiaali- ja terveystalouden suunnitellut henkilöstölisäykset saatiin rekrytoitua, vaikka rekrytoinneissa oli todellisia haasteita. Henkilöstön rekrytointi ja osaavan työvoiman saaminen sekä olemassa olevan henkilöstön pysyvyys huonontui entisestään. Rekrytointien viiveet ja poissaolojen sijaistamattomuudet näkyvät taloudessa merkittävänä henkilöstökulujen säästöinä, mutta jonoina palveluihin sekä merkittävänä kasvuna palveluiden ostoissa, kuten vuokratyövoiman käytössä. Lisäksi henkilöstövaajeen takia etenkin kesäkaudella jouduttiin keskeyttämään henkilöstön vuosilomia.

Sosiaali- ja terveystalouden tehtäviä ja organisaatorakenteita tarkasteltiin uudelleen muun muassa keskitetyn varahenkilöstön sekä ikääntyneiden neuvonta- ja palveluohjauksen osalta. Oman toiminnan kehittämispainopiste siirtyi selkeästi syksyllä 2021 tulevan Pohjois-Savon hyvinvointialueen valmisteluun.

Sosiaali- ja terveystalouden talousarviossa esitettyjä muita riskejä on hallittu riskienhallintaan liittyvillä toimenpiteillä, kuten sosiaali- ja terveydenhuollon rakennusinvestoinnin (sote-keskuksen) edistämällä suunnitelman mukaisesti sekä tehtävien ja organisaatorakenteiden uudelleenjärjestelyillä.

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet 2021

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
<i>Suunnittelukauden tavoite 2021–2023</i>	<i>Tavoitetaso</i>	<i>Riskiarvio</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
Kasvu: Oikein mitoitettu kunta-laisten tarpeita vastaava palveluvalikon monipuolistaminen sähköisillä palveluilla	Palveluvalikon monipuolistaminen sähköisillä palveluilla +10% suhteutettuna vuoden 2020 tilinpäätökseen kvartaaleittain; - yhteydenottokanavien monipuolistaminen - etävastaanoton lisääminen, - kuntalaisen sähköisen ajanvarauksen lisääminen eTerveystalouden palveluiden kautta.	Sähköisten asiointikanavien puuttuminen vaikeuttaa vastaamaan asiakaspaineen ennustamattomaan kasvuun ja heikentää asiakastyytyväisyyttä. Kuntalaiset eivät käytä sähköisiä palveluja.	Sähköisten asiointikanavien palveluvalikoimaan vuoden 2021 aikana monipuolistettiin sekä valmisteltiin etävastaanottojen lisäämistä. Vuoden aikana käytöön otettiin neuvolapalveluiden sähköiset lomakkeet ja sosiaalihuollon omapalvelu. Lisäksi Chat-palvelu laajennettiin ikäihmisten neuvontapalveluihin sekä Korona- ja influenssarokotuksiin. Vuoden aikana valmisteltiin myös kotihoidon etäkäyntien käyttöönottoa VideoVisitin välityksellä.
Hyvinvointi: Sosiaalisen toimintakyvyn ja terveyden edistäminen. Tavoitteet johdettu TulSotesta	Laatia ja ottaa käyttöön yhtenäiset palvelumallit - ennaltaehkäisyyn painottuva toimintamalli perhekeskuksen palvelutoimintaan - oppilashuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon kattava palvelumalli nuorten psykososiaaliseen tukeen	Perheet eivät hyödynnä tarjottua Lapset puheeksi -menetelmää. Menetelmää ei tarjota. Nuori ei sitoudu IPC-menetelmän mukaiseen työskentelyyn. Menetelmää ei käytetä. IPC menetelmä koulutus ei toteutettu suunnitellusti. Alueellisesti sovittuja työvälineitä ei oteta käyttöön.	Lapset puheeksi menetelmään on koulutettu lastenneuvolan terveydenhoitajat, käyttöönottomallista on sovittu, mutta systemaattista tarjontaa perheille ei toteutettu vielä vuoden 2021 aikana. IPC-menetelmäkoulutuksen ovat käyneet terveydenhoitajat koulu- ja

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
Suunnittelukauden tavoite 2021–2023	Tavoitetaso	Riskiarvio	TOTEUTUMINEN
	- omahoidon ja elintapaohjauksen palvelumalli Sote keskuksen toimintaan.	Työvälineet eivät ole liitettävissä käytettävissä oleviin alueelliseen tietojärjestelmään.	opiskeluterveydenhuollosta, aluepsykologit ja nuorten psykiatriset sairaanhoitajat. Mallin mukainen työskentely on käynnistynyt; Strukturoidun työskentelyn läpivieminen on joissakin kontakteissa koettu liian sitovaksi.
Talous: Taloudellinen palvelurakenne ja toimintatavat	Toiminta on Pohjois-Savon alueella kustannustehokasta. - terveydenhuollon ikävakioidut kustannukset / asukas - sosiaalihuollon ikävakioidut kustannukset / asukas.	Palvelutuotanto siirtyy aiempaa enemmän ulkoisten palvelujen varaan mm. henkilöstöväjät, palvelutarpeeseen ei pystytä vastaamaan lakisääteisessä ajassa	Siilinjärven sosiaali- ja terveyspalveluiden toiminta on Pohjois-Savon alueella kustannustehokasta*, sillä - terveydenhuollon ikävakioidut kustannukset 1509 €/asukas ovat alueen edullisimmat ja - sosiaalihuollon ikävakioidut kustannukset 996 €/asukas ovat alueen toiseksi edullisimmat.

* Viimeisin Kuntaliiton julkaisu kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon 2021 nettotoimintamenoista sekä niiden vertailusta edellisvuoteen ja talousarvioihin on ajalta tammi-elokuu 2021. Koko vuodesta 2021 julkaisu tulee kuntien tilinpäätösten jälkeen.

Talousarvion toteutuminen

Sosiaali- ja terveyspalveluiden toimintatuotoissa myyntituottoja kertyi noin 476.000 euroa (mm. kotikuntakorvaukset, myyntituotot kunnilta, muut korvaukset valtiolta). Maksutuotot toteutuivat lähes talousarvion mukaisesti. Avustusten osalta valtio korvasi rajanylityspaikkojen (Kuopion lentokenttä) terveysturvallisuuden varmistamisesta sekä Covid-19-epidemiasta aiheutuneita kustannuksia 1.1. – 31.8.2021 yhteensä noin 2.187.000 euroa. Toiseen hakuun kustannuksia on kertynyt 1.171.000 euroa, josta päätöstä odotetaan maaliskuussa 2022. Lisäksi Sosiaali- ja terveysministeriö on ilmoittanut, että se avaa uudelleen haun rajanylityspaikkojen terveysturvallisuuden varmistamisesta 1.7.2021 jälkeen syntyneistä kustannuksista. Ajankohta ja korvausperusteet ilmoitetaan myöhemmin. Asuntojen vuokratuotot jäivät 37.500 euroa talousarviotavoitteen, muita toimintatuottoja kertyi sitä vastoin noin 78.000 euroa talousarviotavoitetta enemmän. Näitä tuottoja olivat mm. vakuutusyhtiöiden vahinkovakuutuskorvaukset.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden toimintakuluissa henkilöstömenojen 899.614 euron säästö johtuu pääosin rekrytointihaasteista ja henkilöstövajauksesta. Palvelujen ostoissa ylitettiin talousarvio noin 1.4 miljoonaa euroa. Suurimpina menoerinä olivat koronatestausten ostot ja työvoiman vuokraus. Asiakaspalvelujen ostoissa säästöä syntyi reilut 572.000 euroa (mm. palveluasumisen palvelusetelikulussa ja palvelujen ostoissa kuntayhtymiltä). Aineiden, tavaroiden ja tarvikkeiden ostoissa syntyi ylitystä vajaa 400.000 €. Ylitystä aiheuttivat mm. hoitotarvikkeet, joihin sisältyvät mm. suojaustarvikkeet. Annettujen avustusten osalta säästöä syntyi noin 190.000 euroa. Muissa toimintakuluissa ylitys oli lähes 130.000 euroa.

Tulot

- Toimintatuotot + 3.914.496 €

Menot

• Henkilöstökulut.....	- 899.614 €
• Palvelujen ostot.....	+ 1.410.434 €
o Asiakaspalvelujen ostot	- 572.319 €
o Muiden palvelujen ostot	+1.982.753 €
• Aineet, tavarat ja tarvikkeet.....	+ 392.660 €
• Avustukset.....	- 190.379 €
• Muut toimintakulut.....	+ 129.900 €

SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT

	TP 2020	TA 2021	Muutos	MB 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk)	1 361 629	1 310 272	0	1 310 272	1 786 480	476 208	36,3
Myyntituotot (sis)	59 497	30 396	0	30 396	55 419	25 023	82,3
Maksutuotot	3 622 986	4 090 096	0	4 090 096	4 093 876	3 780	0,1
Tuet ja avustukset	140 502	326 717	0	326 717	3 695 555	3 368 838	1 031,1
Vuokratuotot (ulk.)	674 395	693 899	0	693 899	656 318	-37 581	-5,4
Muut toimintatuotot	104 450	106 300	0	106 300	184 529	78 229	73,6
Toimintatuotot	5 963 460	6 557 680	0	6 557 680	10 472 176	3 914 496	59,7
Henkilöstökulut	-22 528 903	-25 590 637	0	-25 590 637	-24 691 023	899 614	-3,5
Palvelujen ostot	-44 485 904	-47 541 613	-961 730	-48 503 343	-49 913 777	-1 410 434	2,9
Palvelujen ostot (sis.)	-1 833 593	-1 870 326	0	-1 870 326	-2 281 560	-411 234	22,0
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-2 556 671	-2 143 889	0	-2 143 889	-2 536 549	-392 660	18,3
Avustukset	-5 165 298	-4 429 900	1 473 500	-2 956 400	-2 766 021	190 379	-6,4
Muut toimintakulut (ulk.)	-2 331 455	-2 318 030	0	-2 318 030	-2 447 930	-129 900	5,6
Muut toimintakulut (sis.)	-1 051 167	-1 054 130	0	-1 054 130	-1 078 349	-24 219	2,3
Toimintakulut	-79 952 992	-84 948 525	511 770	-84 436 755	-85 715 207	-1 278 452	1,5
Toimintakate	-73 989 532	-78 390 845	511 770	-77 879 075	-75 243 031	2 636 044	-3,4
Poistot ja arvonalentumiset	-321 614	-451 766	0	-451 766	-447 643	4 123	-0,9
Vyörytystulot	1 976 310	0	2 475 820	2 475 820	2 022 242	-453 578	-18,3
Vyörytysmenot	-1 976 310	0	-2 475 820	-2 475 820	-2 022 242	453 578	-18,3

Sosiaali- ja terveyspalveluiden hallinto

Sitovuus: sosiaali- ja terveyspalvelut, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: sosiaali- ja terveysjohtaja Kati Kantanen

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Hyvinvoinnin edistämisen yksikkö siirtyi Sosiaali- ja terveyspalveluiden hallinnon alta elinkeino- ja konsernipalveluihin elokuussa 2021.

Erikseen palkatut koronarokotuksen rokottajat ovat henkilöstöhallinnollisesti sijoitettu sosiaali- ja terveyspalveluiden hallinnon alle sosiaali- ja terveysjohtajan alaisuuteen.

Hankkeiden hallinnointi hanketyöntekijöineen on sijoitettu sosiaali- ja terveyspalvelujen hallintoon.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden hallinnon alla oli myös resurssivajausta ja vaikeutta saada rekrytoita pitempiin poissaoloihin tekijää. Tämä näkyy työkuorman kasvamisena ja asioiden valmistumisten viiveinä. Tilanteen tekee haastavaksi myös se, että normaalin työn lisäksi tehtiin useamman yhtäaikaisen hankkeen hallinnointia ja valmisteltiin sosiaali- ja terveydenhuollon siirtymistä hyvinvointialueelle.

Talousarvion toteutuminen

Toimintatuottoja kertyi 472.294 euroa talousarviovaitetta enemmän.

Sosiaali- ja terveystalouden hallinnon henkilöstökulut sisältävät koronarokotuksiin tarvittavan henkilöstön (erikseen palkatut rokottajat, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon rokottajat) sekä lentokenttätoimintaan tarvittavan henkilöstön. Henkilöstökuluissa on myös hankehenkilöstön palkat.

Palvelujen ostoissa on koronatestausten ostoja lentokenttätestausta varten.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden tiliryhmä sisältää muun muassa kuntalaisille jaettujen maskien kustannukset.

Muut kulut

Hankkeet:

- Etäpalveluhanke päätynyt toukokuun lopussa. Hankkeen omarahoitusosuudeksi jäi 9.716 €
- Lape/Tulsote-hanke edennyt suunnitellusti. Vuodelta 2021 hankkeelle jäi 212 € hyväksymättömiä kustannuksia. Hanke jatkuu vielä vuonna 2022.
- TuSote -hanke edennyt suunnitellusti. Vuodelta 2021 hankkeelle jäi 1.837 € hyväksymättömiä kustannuksia. Hanke jatkuu vielä vuonna 2022.
- Suomen Humanistisen Ammattikorkeakoulu Oy:n hallinnoima Ydinasia-hanke alkanut 1.2.2021, henkilöstökuluja 1.6.2021 alkaen. Vuoden 2021 lopussa hankkeen toimintakate oli -14.0001 euroa. Hanke jatkuu vielä vuonna 2022. Hankkeella on 20 %:n omarahoitusosuus kokonaiskustannuksista.
- Ympäristöministeriön hallinnoima Ikäihmisten asumisen kehittäminen – hanke edennyt suunnitellusti. Vuoden 2021 lopussa hankkeen toimintakate oli -10.691 euroa. Hanke jatkuu vielä vuonna 2022. Hankkeella on 40 %:n omarahoitusosuus kokonaiskustannuksista.
- Uusi terveystaloudenhanke, edennyt suunnitellusti. Hanke jatkuu vielä vuonna 2022.

Tulot

• Myyntituotot.....	+ 50.492 €
○ Muut yhteistoimintakorvaukset	+ 24.802 €
○ Työpalvelujen myynti	+ 24.160 €
• Tuet ja avustukset.....	+ 402.314 €
○ Hankkeet	+ 1.300 €
○ Valtion korvaus rajanylityspaikkojen terveysturvallisuuden ylläpidosta	+ 197.655 €
○ Valtion korvaus rokottamisesta ja suojaumisesta	+ 147.000 €
○ Valtion korvaus (rokotuskoordinointi ja ohjaus)	+ 56.360 €
• Muut tuotot (ICT-palvelujen myyntejä)	+ 18.838 €

Menot

• Henkilöstökulut.....	+ 202.023 €
○ Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen henkilöstö	+ 167.678 €
○ Hanketyöntekijät	+ 76.186 €
○ Soten hallinto ja toimistopalvelut	- 41.841 €
• Palvelujen ostot.....	+ 113.629 €
○ Asiakaspalvelujen ostot	+ 247.458 €
▪ Asiakaspalv.ostot rajanylityspaikkojen terveysturv. varmist.	+ 252.427 €
○ Muiden palvelujen ostot	- 135.189 €
▪ Asiantuntijapalvelujen ostot	- 29.910 €
▪ ATK-palvelut, ulkoiset	- 64.229 €
▪ Koulutuspalvelut	- 40.895 €
• Aineet, tavarat ja tarvikkeet.....	+ 5.156 €
○ Hoitotarvikkeet	+ 9.727 €
• Avustukset.....	- 1.000 €
• Muut toimintakulut.....	- 4.949 €

Soten hallintopalvelut

	TP 2020	TA 2021	Muutos	MB 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk)	13 014	0	0	0	50 492	50 492	0,0
Maksutuotot	875	0	0	0	650	650	0,0
Tuet ja avustukset	129 995	324 686	0	324 686	727 000	402 314	123,9
Muut toimintatuotot	16 317	19 800	0	19 800	38 638	18 838	95,1
Toimintatuotot	160 202	344 486	0	344 486	816 780	472 294	137,1
Henkilöstökulut	-1 550 929	-1 734 481	0	-1 734 481	-1 936 504	-202 023	11,6
Palvelujen ostot	-575 447	-932 320	0	-932 320	-1 044 589	-112 269	12,0
Palvelujen ostot (sis.)	-99 805	-124 629	0	-124 629	-94 717	29 912	-24,0
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-54 548	-19 183	0	-19 183	-24 339	-5 156	26,9
Avustukset	0	-1 000	0	-1 000	0	1 000	-100,0
Muut toimintakulut (ulk.)	-43 618	-58 656	0	-58 656	-53 707	4 949	-8,4
Muut toimintakulut (sis.)	-16 604	-16 603	0	-16 603	-16 604	-1	0,0
Toimintakulut	-2 340 949	-2 886 872	0	-2 886 872	-3 170 460	-283 588	9,8
Toimintakate	-2 180 748	-2 542 386	0	-2 542 386	-2 353 680	188 706	-7,4
Poistot ja arvonalentumiset	-18 560	-140 380	0	-140 380	-141 259	-879	0,6
Vyörytystulot	1 976 310	0	2 475 820	2 475 820	2 022 242	-453 578	-18,3
Vyörytysmenot	-3 279	0	-6 105	-6 105	-13 603	-7 498	122,8

Sosiaali- ja perhepalvelut

Sitovuustaso: sosiaali- ja terveyslautakunta, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: sosiaali- ja perhepalveluiden johtaja Minna Pitkänen

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Suurimmaksi riskiksi palvelutuotannossa muodostui henkilöstön saatavuus. Lähihoitajien sijaisuuksiin, etenkin äkillisiin, ei saatu sijaisia edes ostopalveluna. Vaje johti tuplavuoroihin ja ylityöhön. Myös sosiaalityöntekijöiden ja erityishenkilöstön rekrytoinnit olivat haasteellisia, sijaisi ei saatu ja vakinaisten työntekijöiden haut pitkittyivät, jonka johdosta työryhmät ovat toimineet ajoittain vajaalla resurssilla, mikä on vaikuttanut kuntalaisten palvelutarpeen arvioinnin valmistumiseen sekä palveluun pääsyyn.

Päivänkierron henkilöstöresurssia nostettiin vastaamaan asukkaiden hoitoisuutta ja mahdollistamaan asumisen jatkumisen yksikössä. Päivänkierrossa tarkasteltiin myös tukitoimintojen toteuttamisen vaihtoehtoja siten, että hoitohenkilöstön työ pystytään suuntaamaan asiakkaiden hoitotyöhön ja tukitoiminnot tuotetaan ruoka- ja puhtauspalveluista.

Siilinjärvellä sijaitsevan Vaalijalan Kihmulan asumisyksikön laajennus ei saanut ARA-rahoitusta, joten laajennus ei käynnisty. Hyvinvointialueen valmistelun yhteydessä ja hyvinvointialueella arvioidaan kuinka Siilinjärvellä sijaitsevien asumispalveluiden; tukiasunnot, palveluasuminen ja tehostettu palveluasuminen, lisäämisessä edetään.

Vammaispalveluissa asiakastyöskentely (asiakassuunnitelma- ja verkostopalaverit) siirtyi Koronana johdosta osittain etäyhteyksin toteutettavaksi.

Asiakasmaksulain muutos heinäkuussa toi palveluasumisessa olevien asiakkaiden osalta ravintomenujen laskutuksen kunnille palveluntuottajilta ja loi uuden työvaiheen kunnan asiakaslaskutukseen.

Vammaispalveluissa henkilökohtaisen avun asiakasmäärä 162 ja palveluasumisen asiakkaat 24 pysyivät lähes edellisvuoden tasossa, mutta palvelun määrän tarkistuksia tulee vireille asiakkaiden palvelutarpeen

kasvaessa. Vaikeavammaisten kuljetuspalveluissa jatkui palvelun matalampi käyttö, mitä selittää Korona, mutta myös palvelua saavien asiakkaiden määrä väheni ja palveluissa oli 390 asiakasta (v. 2020: 402). Vammaispalveluissa hakemusten määrä on kasvanut, vuonna 2021 tuli vireille 592 hakemusta. Vaikeavammaisten palveluhakemuksia jätetään tilanteessa, jossa vaikeavammaisuuden kriteerit eivät täyty, eikä vammaispalveluilla voida vastata palvelutarpeeseen.

Vammaisten lasten tilapäishoidon ja omaishoidon vapaiden järjestäminen ostopalveluna on hankaloitunut palveluntuottajien vähyyden vuoksi.

Hoitorinkien henkilöstön koordinointi siirtyi vammaispalveluista syksyllä käynnistyneeseen varahenkilöstön yksikköön, siirrolla on pystytty sujuvoittamaan sijaisuusjärjestelyjä.

Aikuissosiaalityön sosiaaliohjaajan tehtäviä ja työnkuvaa muokattiin ja painopistettä siirrettiin enemmän kotiin vietävään palveluun, jossa tuetaan asiakkaan arjessa selviytymistä ja itsenäistä asumista suunnitelmallisesti, jolla pyritään vähentämään ostopalvelua.

Lapsiperheiden kotipalvelussa jätettiin yksi lähihoitajantehtävä täyttämättä, palvelun kysynnän vaihtelun vuoksi ja tarvetta seurataan ja arvioidaan. Lapsiperheiden kotipalvelun palvelusetelin laajentaminen akuutista tilapäisestä kotipalvelusta koskemaan tilapäistä kotipalvelua hyväksyttiin sosiaali- ja terveyslautakunnassa otetavaksi käyttöön vuoden 2022 alusta. Perhesosiaalityön asiakkuudet ovat pysyneet edellisvuosien tasolla, palveluissa oli 219 lasta.

Lastensuojelussa systeemisen toimintamallin vakiinnuttaminen jatkui. Lastensuojelun työryhmä valittiin FIT-pilotointiin (feedback-informed treatment, palautetietoinen hoito) syksystä 2021 alkaen, joka toteutetaan osana THL:n kansallista systeemisen lastensuojelun toimintamallin koordinoitua. Lastensuojelun asiakkuudessa olleiden lasta määrä laski ja palveluissa oli 191 lasta (vuonna 2020: 211). Uusia huostaanottoja tehtiin kuusi ja vuoden lopussa huostassa oli 32 lasta ja koko vuonna 40 lasta, (vuonna 2020: 37). Lastensuojeluilmoituksia tuli 776 ja ennakkollisia ilmoituksia 5 kappaletta, taso on edellisvuoden mukainen.

Lastensuojelun avohuollon palveluiden maakunnallisen kilpailutuksen sopimuskausi alkoi huhtikuusta 2021.

Syntyvyyden lasku taittui ja lapsia syntyi 190. Neuvolaikäisten lasten ikäluokat ovat pienentyneet ja äitiys- ja lastenneuvolan henkilöstöresurssia tarkasteltiin kevään aikana. Lastenneuvolasta vähennettiin yksi terveydenhoitajan resurssi ja äitiysneuvolan resurssista tuotetaan jatkossa myös omaishoitajien ja perhehoitajien terveystarkastukset, joiden järjestämisen ratkaiseminen on ollut auki. Omais- ja perhehoitajien terveystarkastuksien toimintamallia kehitetään Tulsoten jatkohankkeessa 2022. Neuvolapalveluissa Korona näkyi läpi vuoden mm. aikojen siirtämisen tarpeena. Terveystarkastajat kaikilta sektoreilta osallistuivat Korona-rokotuksiin ja syksystä alkaen kouluterveydenhuollossa rokotuksien vuoksi muita tarkastuksia kuin lakisääteisiä terveystarkastuksia on jouduttu siirtämään.

IPC-toimintamalliin (interpersonal counseling) koulutettiin yläkoulujen ja opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitajat sekä aluepsykologit ja toimintamallin käyttöönottoa tuetaan menetelmäohjauksella. Toimintamallin käyttö lievien masennusoireiden tunnistamiseen ja tukeen on lähtenyt käyntiin parhaiten opiskeluterveydenhuollossa.

Opiskeluterveydenhuollon uudet henkilöstömitoitukset tulivat tietoon huhtikuussa ja lääkäriresurssia opiskeluterveydenhuollossa lisättiin syksyllä, henkilöstöresurssin lisäykseen ei talousarviossa ollut varausta.

Kasvatus- ja perheneuvonnan sekä lasten- ja nuorten mielenterveyspalveluiden kysyntä on kasvanut. Palvelutarpeissa näyttäytyvät vallitsevan tilanteen mukanaan tuomat haasteet perheiden jaksamisessa, vanhemmuuden tuen tarpeissa ja parisuhdeongelmat. Parisuhdeongelmiin haetaan aktiivisesti apua ja seurakunta pyysi myös kuntaa osallistumaan palveluostoihin perheasiainsovittekeskukselta seurakunnan varaaman määräraha ylittyessä toistamiseen ja perhepalveluista osallistuttiin kertaluontoisesti ostoihin, jotta palvelu kuntalaisille mahdollistui.

Sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmän uusi kanta Efficca/Lifecare otettiin käyttöön vuoden 2021 alusta ja samalla käynnistyi sosiaali- ja perhepalveluiden tulosalueen sosiaalihuollon asiakasasiakirjojen sähköinen arkistointi Kanta-arkistoon. Asiakas ei vielä tässä vaiheessa pääse näkemään OmaKannasta sosiaalihuollon asiakastietojaan. Syksyn aikana valmisteliin sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmässä sähköisten asiointilomakkeiden käyttöönotto vuoden 2022 alusta.

Kunnan Lape-työryhmässä valmisteltu perhekeskussuunnitelma valmistui syksyllä ja vietiin päätöksentekoon. Vuoden 2022 alusta Siilinjärvellä otettiin käyttöön Perhekeskus-nimike lapsiperheiden palveluissa. Perhekeskustoimintamallin mukaisen toimintakulttuurin vahvistamista on viety eteenpäin monialaisessa työskentelyssä sekä hyödyntäen TulSote-hankkeen tarjoamaa tukea ja koulutuksia.

TulSote hanke tarjosi menetelmäkoulutuksia mm. Lapsen puheeksi, Neuvokas perhe sekä koulutuksia, jotka vahvistavat valmiuksia asiakaskohtaamisissa esim. puheeksiotto-koulutukset. Henkilöstö on hyödyntänyt pääasiassa webinaareina järjestettyjä koulutuksia.

Kevään aikana pääasiassa esimiehet osallistuivat hyvinvointialueen vapaaehtoiseen alueelliseen valmisteluun. Lakien vahvistamisen myötä valmisteluun osallistuminen kasvoi ja kehittämisessä painopisteet siirtyivät hyvinvointialueen yhteisiä toimintamalleja huomioivaan ja tukevaan kehittämiseen.

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet 2021

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
<i>Tavoitteet 2021–2023</i>	<i>Toimenpiteet 2021</i>	<i>Tavoitetaso</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
Kasvu: Lapsi- ja perhelähtöiset, yhtenäiset ja toimivat palvelukokonaisuudet lapsiperheille	Luodaan toimivat yhteistyörakenteet perheille palveluja tuottavien yksiköiden välille, mallinusta haetaan kokeilujen kautta.	Monitoimijainen asiakassuunnitelma mahdollistuu perheille, jotka ovat useiden palveluiden käyttäjiä.	Vammaispalveluissa ja lasten omaishoidon tuessa toimitaan yhteisen asiakassuunnitelman toimintamallilla, asiakastietojärjestelmä ei mahdollista yhden suunnitelman kirjaamista. Yhteiskehittäminen on käynnistynyt lapsiperheiden ja vammaispalveluiden kanssa.
Kehitysvamma- ja vammaispalveluiden palveluohjaus on asiakaslähtöistä ja palveluohjauksella yhteensovitaan asiakkaiden tarvitsemia palveluja, palvelutarpeen arviointi tehdään monialaisesti	Kehitysvamma- ja vammaispalveluiden palveluohjausprosessi mallinetaan ja ensivaiheen ohjauksen ja neuvonnan palveluväylät tehdään selkeiksi, selvitetään sähköisen yhteydenoton mahdollisuus, palvelutarpeen arvioinnin monialaisen työskentelyn käytännöt sovitaan.	Yksi yhteinen palvelunumero, sähköinen yhteydenottoväylä, asiakas ohjautuu tarvitsemaansa palveluun, monialainen palvelutarpeen arviointi tehdään kaikille, jotka ovat useiden palvelujen käyttäjiä.	Yksi yhteinen palvelunumero ei ole toteutunut. Sähköinen yhteydenottolomake on kunnan www-sivuilla ja sähköisen hake muksen käyttöönottoa on valmisteltu Efficia- Omapalveluun. Palvelutarpeen arviointi tehdään pääsääntöisesti monialaisesti ja palveluprosessin selkeyteen kiinnitetään erityisesti huomiota.
Hyvinvointi: Monipuolistetaan sosiaalisen toimintakyvyn ja terveyden edistämisen toimintoja	Monipuolistetaan sosiaalista kuntoutusta.	Sosiaalisen kuntoutuksen palveluvalikko laajenee; oma tuotanto, ostopalvelu, kumppanuus 3. sektorin kanssa.	Ostopalveluina hankittava palvelu on monipuolistunut sisällöllisesti. Keväällä 2021 tarjottiin omana toimintana ryhmää, joka ei toteutunut asiakkaiden vähyyden vuoksi. Perhetyöntekijät ovat osallistuneet kuukausittain aamukahvia ja

Tavoitteet 2021–2023	Toimenpiteet 2021	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
	Kumppanuustoiminta perheentalolla. Perhevalmennuksen uudistaminen.	Osallistutaan kahdeksaan perheentalon tilaisuuteen asiantuntijuusperusteisesti. Perhevalmennukseen liittyy vanhampainryhmätoimintaa.	asiaa tapaamiseen, hyvinvointineuvolan henkilöstö on toteuttanut keväällä ja syksyllä Oivalluksia lapsiperheen arkeen teemaillat ja ollut mukana Tietoa ja tukea arkeen ADHD lapsen kanssa illassa syksyllä Perhevalmennuksen mallia on arvioitu, Koronan vuoksi vanhempainryhmätoiminta ei ole toteutunut.
Talous: Taloudellinen palvelurakenne	Arvioidaan palvelutuotannon resurssitarpeet toiminnoissa.	Resurssit vastaavat mitoitussuorituksia ja ilmenevää palvelutarvetta.	Tulosalueen resurssitarpeiden arviointi on viety läpi vuoden 2022 talousarvion valmisteluun liittyen. Kuluvan vuoden aikana neuvolapalveluiden resurssi on tarkistettu asetuksen mukaiseksi. Opiskelu-terveydenhuollon uudet mitoitukset on otettu huomioon.

Informatiiviset tunnusluvut (tulosalueen yhteiset infoluvut)

Lautakunnan hyväksymät tavoitteet	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Laajojen terveystarkastusten määrä äitiysneuvolassa	166	190	*
Laajojen terveystarkastusten määrä lastenneuvolassa	617	650	*
Laajojen terveystarkastusten määrä kouluterveydenhuollossa	892	800	*
Aluepsykologin asiakkaat	468	430	549
Sairaanhoidajan asiakkaat, nuorten mielenterveyspalvelut	113	160	109
Lastenpsykiatriin asiakkaat	142	160	181
Puheterapian asiakkaat	264	240⁽¹⁾	275
Toimintaterapian asiakkaat	126	150	197
Lastensuojelun avohuollon asiakkaat	135	140	114
Huostassa olevien määrä (31.12.)	32	31	32
Lapsiperheiden kotipalvelun asiakkaat	43	60	39
Perhesosiaalityön asiakkaat 0 – 17 v	225	250	219
Päivänkierron käyttövuorokaudet (asumisyksikkö)	4 367	4 600	4256
Toimintakeskuksen käyttöpäivät (Harjamäen työ- ja päivätoimintakeskus)	Toim.keskus 2 668 Avotyö: 1 902	Päivätoiminta 4 300 Avotyö: 1 700	3653 1676
Henkilökohtaisen avun asiakkaat	167	165	162
Kuljetuspalvelun asiakkaat	402	420	390

- potilastietojärjestelmästä tietoa ei ole voitu muodostaa

Talousarvion toteutuminen

Sosiaali- ja perhepalveluiden tilikauden tulos oli 93,2 %.

Tulot

Toimintatuottojen toteuma oli 133,7 %, suunniteltu tulokertymä ylittyi 283 058 €.

Kotikuntakorvauksien sekä myyntituotot kunnilta olivat kertymältään suunniteltua parempia 149 092 euroa, yhteistoimintakorvauksia palautettiin Pohjois-Savon lastensuojelun kehittämissyksikössä 62 331 euroa, koska toimintakulut jäivät alle suunnitellun. Lisäksi toimintatuotoissa on korvauksia rokottamisesta ja suojaumisesta 112 301 euroa, joka nostaa tulokertymää.

Menot

Toimintakulujen toteuma oli 95,4 %, suunnitellut menot alittuivat 813 864 €.

Henkilöstökulujen kertymä oli 5 617 298 €, ylitystä syntyi 67 263 euroa. Suurin ylitys henkilöstökuluissa oli sosiaali- ja vammaispalveluissa 201 525 €, jossa Päiväkierron henkilöstölisäys nosti menoja, säästöä syntyi hyvinvointineuvolassa 57 927 € ja lapsiperheiden sosiaalipalveluissa 66 753 €.

Avustuksia myönnettiin 2 275 198 euroa, toteuma 94,2 %.

Täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki alittui 46 980 euroa, toteuma 63,9 % (83 020 €). Täydentävää ja /tai ehkäisevää toimeentulotukea saaneita kotitalouksia oli 205, määrä laski 36 kotitaloudella edellisvuodesta (241).

Vammaispalveluissa asiakkaille annettavat avustukset toteutuivat suunnitellusti 99,9 % (1 999 211 €), kustannukset pysyivät edellisvuoden tasossa (1 982 723 €), lisäksi palvelusetelillä henkilökohtaista apua ostettiin 97 943 €, joka on ostopalveluja. Suurin osa avustuksista oli henkilökohtaista apua, 162 asiakasta ja palveluasumista omaan kotiin henkilökohtaisella avulla 16 asiakasta. Asunnon muutostöiden osuus vaihtelee vuosittain ja päätöksiä oli 21.

Lapsiperheiden sosiaalipalveluissa avustukset alittuivat 84 555 euroa (172 845 €), mitä selittää jälkihuollossa olevien nuorten taloudellisen tuen tarpeen toteutuminen arvioitua alhaisemmassa tasossa, jälkihuollon ikäraja nousi 25-vuoteen vuoden 2020 alusta.

Palveluja ostettiin 8 219 533 eurolla, joista **asiakaspalveluja** ostettiin 6 821 166 eurolla, joissa kasvua edellisvuoteen on 688 772 euro ja ulkoiset muiden palvelujen ostot olivat 921 157 € ja talousarvio alittui 219 855 eurolla, sisäiset ostot olivat 477 209 € ja ylitystä suunniteltuun 19 621 euroa.

Alitusta syntyi hyvinvointineuvolassa 54 038 euroa, lapsiperheiden sosiaalipalveluissa 621 090 euroa, kehittämissyksikössä 67 737 euroa ja sosiaali- ja vammaispalveluissa 49 803 euroa.

Hyvinvointineuvolan asiakaspalveluiden ostojen säästöt muodostuivat ostojen alituksista terveydenedistämässä, seulonnat, 13 592 euro (35 462 €), neuvoloiden ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa 3 219 euroa, sekä psykologipalveluissa 13 559 euroa, toisen asteen opiskelijoiden kotikuntalaskutuksessa, lääkäripalveluissa 25 064 euroa sekä lasten ja nuorten mielenterveyspalveluissa 10 491 euroa. Suunniteltua enemmän palveluja ostettiin perheneuvonnassa 8 080 eurolla (10 050 €), selittyä osallistumisella seurakunnan ostoihin perheasiainneuvottelukeskuksesta, puhe- ja toimintaterapiassa 7 686 euroa ja perheoikeudellisissa palveluissa 21 660 euroa (47 762 €), jossa tuettujen ja valvottujen tapaamisten sekä tuettujen vaihtojen ostot kasvoivat.

Lapsiperheiden sosiaalipalveluissa alitusta muodostui lastensuojelun laitoshoidon ostoissa 543 831 € (1 310 605 €), avohuollon tukitoimissa, lähinnä ammatillisen tukihenkilöpalvelun ostoissa 45 781 euroa (149 761 €), ylitystä muodostui ammatillisten perhekotien ostoissa 210 628 euroa (282 631 €). Lastensuojelun perhehoidon kustannukset alittuivat suunnitellusta 129 862 euroa (670 234 €) ja lastensuojelun tukiperhetoiminnan ostot alittuivat 61 124 euroa (67 170 €).

Kehitysvammaisten laitoshoidon ostot Vaalijalasta alittui 47 104 euroa (335 790 €) suunnitellusta ja kehitysvammaisten päivätoiminnan ostot alittuivat 21 181 euroa (126 080 €), ostoja Vaalijalan yksiköistä sekä yksityisiltä palveluntuottajilta.

Kehitysvammaisten asumispalveluiden ostot yksityisilta palveluntuottajilta ja Vaalijalasta alittuivat 59 217 euroa (2 492 694 €), kasvua edellisvuoteen 216 588 euroa. Ostot Vaalijalasta ylittyivät kehitysvammaisten kuntoutusjaksoissa 227 665 euroa (625 605 €), kasvua edellisvuoteen 67 865 euroa ja poliklinikka palveluissa 22 665 euroa (71 915 €), kasvua edellisvuoteen 20 800 euroa.

Ulkoisissa muiden palvelujen ostoissa muodostui säästöä 219 855 euroa. Merkittävimmät säästöt syntyivät vakuutuksissa 17 881 euroa, koska vuoden 2021 laskutus oli myöhässä, matkustuspalveluissa ja päivärahoissa 14 050 euroa, henkilökunnan työmatkakorvauksissa 13 517 euroa ja koulutuspalveluissa 39 789 euroa. Vammaispalvelulain mukaisissa kuljetuspalveluissa säästöä syntyi 69 382 euroa (381 766 €), palvelun piirissä oli 390 asiakasta ja säästöä syntyi myös tuki- ja perhehoitajien kulukorvauksissa 57 613 euroa (921 157 €) euroa suunnitellusta.

Muut toimintakulut ylittyivät 69 774 € (697 619 €), suurin ylitys oli ulkoisissa vuokrissa 57 026 €.

Tulot

• Myyntituotot (ulkoiset ja sisäiset)	+ 95 873 €
○ Kotikuntakorvaukset	+ 80.254 €
○ Muut yhteistoimintakorvaukset	- 62.331 €
○ Myyntituotot kunnilta	+ 68.838 €
• Maksutuotot.....	+ 39 455 €
• Tuet ja avustukset.....	+ 112 301 €
○ Valtion korvaus rokottamisesta ja suojautumisesta	
• Vuokratuotot.....	- 30 401 €
• Muut tuotot (Vakuutusyhtiöiden vahinkovakuutuskorvaukset)	+ 65 831 €

Menot

• Henkilöstökulut.....	+ 67 263 €
• Palvelujen ostot (ulkoiset ja sisäiset).....	- 792 667 €
○ asiakaspalveluiden ostot	- 592 434 €
○ muiden palvelujen ostot ulkoiset	- 219 855 €
○ muiden palvelujen ostot sisäiset	+ 19 621 €
• Aineet, tavarat tarvikkeet.....	- 26 183 €
• Avustukset	- 140 202 €
• Muut toimintakulut	+ 69 774 €

Sosiaali- ja perhepalvelut

	TP 2020	TA 2021	Muutos	MB 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk)	400 769	412 792	0	412 792	520 739	107 947	26,2
Myyntituotot (sis)	16 761	30 396	0	30 396	18 322	-12 074	-39,7
Maksutuotot	228 728	224 841	0	224 841	264 296	39 455	17,5
Tuet ja avustukset	141	0	0	0	112 301	112 301	0,0
Vuokratuotot (ulk.)	73 630	92 075	0	92 075	61 674	-30 401	-33,0
Muut toimintatuotot	60 730	80 000	0	80 000	145 831	65 831	82,3
Toimintatuotot	780 760	840 104	0	840 104	1 123 162	283 058	33,7
Henkilöstökulut	-5 137 476	-5 550 035	0	-5 550 035	-5 617 298	-67 263	1,2
Palvelujen ostot	-6 952 339	-8 448 612	-106 000	-8 554 612	-7 742 330	812 282	-9,5
Palvelujen ostot (sis.)	-472 603	-457 588	0	-457 588	-477 209	-19 621	4,3
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-121 235	-123 976	0	-123 976	-97 793	26 183	-21,1
Avustukset	-2 350 050	-2 521 400	106 000	-2 415 400	-2 275 198	140 202	-5,8
Muut toimintakulut (ulk.)	-619 145	-533 124	0	-533 124	-608 291	-75 167	14,1
Muut toimintakulut (sis.)	-94 723	-94 721	0	-94 721	-97 473	-2 752	2,9
Toimintakulut	-15 747 571	-17 729 456	0	-17 729 456	-16 915 592	813 864	-4,6
Toimintakate	-14 966 811	-16 889 352	0	-16 889 352	-15 792 429	1 096 923	-6,5
Poistot ja arvonalentumiset	-21 496	-21 496	0	-21 496	-22 262	-766	3,6
Vyörytysmenot	-478 317	0	-623 967	-623 967	-527 490	96 477	-15,5

Maahanmuutto

Sitovuustaso: sosiaali- ja terveystalokunta, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: sosiaali- ja perhepalveluiden johtaja Minna Pitkänen

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kotouttamiseen liittyvät sosiaalihuollon tehtävät toteutetaan aikuissosiaalityössä. Päivitetty kotouttamissuunnitelma on valmistunut. Tulosalueelle ei ole kohdentunut tuloja eikä kuluja.

Maahanmuutto

	TP 2020	TA 2021	Muutos	MB 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk)	19 093	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	10 226	0	0	0	0	0	0,0
Toimintatuotot	29 320	0	0	0	0	0	0,0
Henkilöstökulut	-28 845	0	0	0	0	0	0,0
Palvelujen ostot	-10 376	0	0	0	0	0	0,0
Palvelujen ostot (sis.)	-2 101	0	0	0	0	0	0,0
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-504	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut (ulk.)	-4 141	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut (sis.)	-139	-139	0	-139	0	139	-100,0
Toimintakulut	-46 106	-139	0	-139	0	139	-100,0
Toimintakate	-16 787	-139	0	-139	0	139	-100,0
Vyörytysmenot	-2 978	0	0	0	0	0	0,0

Hoiva- ja vanhustalpalvelut

Sitovuus: sosiaali- ja terveystalautakunta, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: hoiva- ja vanhustalpalvelujohtaja Marja Kavilo

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Hoiva- ja vanhustalpalveluiden toiminnan osalta suurimmaksi riskiksi on muodostunut työvoiman saataavuus. Koulutetun henkilökunnan rekrytointivaikeudet näyttäytyvät niin vakituisten tehtävien kuin sijaisuuksien osalta tehtävissä rekrytoinneissa. Henkilöstön resurssivaje kuormittaa vakituista henkilökuntaa ja tämä näkyy lisääntyneinä sairaspöissaoloina. Tilanne voi johtaa toiminnan supistamiseen, mikäli lain edellyttämää henkilöstömitoitusta ei kyetä täyttämään.

COVID19-pandemiatilanne on pysynyt hallinnassa hoiva- ja vanhustalpalveluiden henkilöstön ja asiakkaiden keskuudessa. Pandemiatilanne on vaikuttanut kuitenkin yksiköiden toimintaan mm. asumispalveluissa. Omaisten vierailut tapahtuvat edelleen asukkaan huoneessa maskien kanssa ja yksiköissä tapahtuvia muita vierailuja arvioidaan turvallisuuskulmasta. COVID19-pandemiatilanne on lisännyt kustannuksia mm. henkilöstön suojarusteiden, maskien, koronatestien ja siivouskulujen kasvun myötä.

Sosiaali- ja terveystalpalveluissa aloitti syksyllä oppisopimuskoulutusryhmä, jossa opiskelijoiden tavoitteena on suorittaa lähihoitajan tutkinto ikääntyvien hoidon ja kuntoutumisen osaamisalalta. Tutkinnon suorittaminen kestää aiemmasta osaamisesta riippuen keskimäärin 1,5–2 vuotta. Hoiva- ja vanhustalpalveluiden yksiköissä oppisopimusopiskelijoita aloitti 12 opiskelijaa mutta muutamia muutoksia tuli loppuvuoden aikana.

Asumispalvelut

Ympärivuorokautisen hoivan yksiköihin vahvistettiin laissa 1.10.2020 alkaen henkilöstömitoitus, jossa siirtymäajan jälkeen 1.4.2023 mennessä henkilöstömitoituksen tulee olla vähintään 0,7 työntekijää asiakasta kohti. Henkilöstömitoitusta vahvistetaan portaittain lain edellyttämälle tasolle, jonka vuoksi vuonna 2021 henkilöstön määrää lisättiin neljällä uudella lähihoitajan tehtävällä Vanhan Pappilan palvelukotiin. Henkilöstön rekrytointihaasteet ovat näkyneet hakijamäärien pienenemisellä vakituisiin tehtäviin ja määräaikaista sijaisuuksia ei välttämättä saada enää täytettyä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuja koskevaa lainsäädäntöä uudistettiin vastaamaan nykyistä palvelujärjestelmää ja palveluiden käyttöä. Uusi laki astui voimaan 1.7.2021 ja sen myötä erityisesti pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen maksun määräytymisen perusteet muuttuivat.

Kotihoido

Talousarvioon vuodelle 2021 saatiin määrärahat henkilöstön lisäykseen kahdeksalla lähihoitajan toimella mutta kyseisten tehtävien täyttäminen on ollut haasteellista. Tehtävät olivat haussa useaan kertaan vuoden aikana, mutta viimeisimmät rekrytoinnit saatiin tehtyä vasta loppuvuodesta. Haasteellista henkilöstötilannetta on heikentänyt vielä muut henkilöstön irtisanoutumiset.

Henkilöstön koulutuksia on jouduttu vähentämään ja samanaikaisesti toiminnan kehittäminen on ollut haasteellisempaa covid19-pandemiasta johtuvien kokoontumisrajoitusten vuoksi.

Sosiaali- ja terveystalpalveluihin perustettiin syyskaudella uusi keskitetty varahenkilöstö, jonne siirtyi kokonaisuudessaan hoiva- ja vanhustalpalveluiden oma varahenkilöstö. Varahenkilöstön henkilöstömäärää kasvatettiin ja tämän toivotaan helpottavan hieman henkilöstön pöissaolojen sijaistusta.

Sähköisistä yhteydenottokanavista Chat-palvelu on käytössä ikääntyneiden palveluissa.

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet 2021

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
<i>Tavoitteet 2021–2023</i>	<i>Toimenpiteet 2021</i>	<i>Tavoitetaso</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
Kasvu: Palveluvalikon monipuolistaminen sähköisillä palveluilla	<ul style="list-style-type: none"> Etätapaamisten käyttöönoton pilotointi palveluohjauksen palveluissa. Sähköisen hakemuksen käyttöönotto ikäihmisten palveluissa. 	<ul style="list-style-type: none"> 5 % asiakastapaamisista toteutetaan etävastaanottoina. 10 % hakemuksista/yhteydenotoista sähköisesti. 	<p>Etätapaamisia on pilotoitu hoito- ja palvelusuunnitelma-palavereissa mutta tietoliikenneyhteyksissä olevien häiriöiden vuoksi pilotointia ei ole jatkettu.</p> <p>Sähköisen hakemuksen käyttöönotto ei ole toteutunut.</p>
Hyvinvointi: sosiaalisen toimintakyvyn ja terveyden edistäminen	<ul style="list-style-type: none"> Vajaaravitsemuksen ehkäisyn ja hoidon hoitopolun mukaisesti virhe- tai aliravitsemuksen tunnistaminen kotihoidon asiakkailla. Talon ulkopuolisten toimijoiden toteuttamat virkistystuokiot/ käynnit asumispalveluyksiköissä. 	<ul style="list-style-type: none"> Alle 10 %:a säännöllisen kotihoidon asiakkaista kärsii virhe- tai aliravitsemustilasta. Vähintään 12 tuokiota vuodessa. 	<p>Säännöllisen kotihoidon asiakkaista 8 % on kärsinyt virhe- tai aliravitsemustilasta 1.1.-31.12.2021 välisellä ajalla.</p> <p>Koronarajoitusten takia talon ulkopuolisten toimijoiden järjestämiä tuokioita on jouduttu rajoittamaan. Talon sisäistä arkea on aktivoitu mm. Hilda-sovellusta hyödyntäen, vappujuhllilla, puutarhatöillä, juhannusviikon ohjelmilla, leipomalla, ulkoilemalla, pelejä pelaamalla</p> <p>Talon ulkopuolisten toimijoiden toteuttamia tuokioita on ollut yli 12 tapahtuma vuoden aikana. Osa tapahtumista on toteutettu ulkona, mm. kuorojen esiintymiset mutta suurin osa tapahtumista on toteutettu liivestriimauksina, verkkolähetyksinä ym.</p>
Talous: Taloudellinen palvelurakenne ja toimintatavat	<p>Säännöllisen kotihoidon asiakkaan luona käyvien eri hoitajien määrä vähenee.</p> <p>RAI-toimintakykyarvioinnin aktiivinen käyttö. (Haipro)</p>	<p>Viisi tutuinta hoitajaa tekee 60 % käynneistä.</p> <p>Kaatumisten väheneminen 20 % vuoden 2020 lopun tilanteeseen verrattuna.</p>	<p>Viisi tutuinta hoitajaa on tehnyt 60 % käynneistä asiakkaan luona.</p> <p>Kaatumistapauksia on tapahtunut 25 % enemmän verrattuna vuoden 2020 lopun tilanteeseen.</p>

Informatiiviset tunnusluvut

Lautakunnan hyväksymät tavoitteet	TP 2020	TA 2021	TP 2021
SAS	65	100	87
• SAS päätösten määrä (tehostetun palveluasumisen päätös)			
• Keskimääräinen jonotusaika palveluasumiseen (vuorokautta)	49	90	37
Kotihoito			
• Säännöllinen kotihoito (tunteina)	53 440	54 000	51 621
• Säännöllinen kotihoito (käyntimäärä)	134 257	135 000	138 327
• Kotihoidon asiakkaat /kk	237	260	263
Kotihoidon tukipalvelut			
• Turvapalvelut (käyntimäärä)	1 612	1500	1745
• Ateriapalvelu asiakkaat / kk	159	140	152
Asumispalvelut			
• Mummon Kammarin lyhytaik. + pitkäaik. hoitop.	7 825	10 000	7815
• Kaaripolun lyhytaikaishoitopäivät	1 295	1 800	1132
• Kaaripolun pitkäaikaishoitopäivät	9 060	8 640	9010
• Vanhan Pappilan pitkäaik. hoitopäivät	22 698	21 960	20231
Ostopalvelut			
• Kotihoidon ostot (tunteina)	4 919	3 000	7233
• Perhehoitopäivät	1 531	1 600	1515
• Erityisryhmien pitkäaikaishoitopäivät	8 689	8 750	8999
• Ikäihmisten pitkäaikaishoitopäivät	29 209	28 000	29097

Talousarvion toteutuminen

Toimintatuottoja kertyi noin 620 000 euroa talousarviota enemmän. Tuloja kertyi erityisesti asiakasmaksutuottojen osalta 193 000 euroa enemmän asiakasmaksulain muutoksesta johtuen sekä valtiolta saatujen koronakorvausten osuudesta vajaa 330 000 euroa ja kotikuntakorvauksina 30 000 euroa.

Toimintakulut ylittivät noin 700 000 euroa talousarvioon verrattuna.

Henkilöstökuluissa säästöä syntyi lähes 700 000 euroa johtuen vakavista henkilöstön rekrytointivaikeuksista niin kotihoidon kuin asumispalveluidenkin osalta. Erityisesti kotihoidon osalta työvoiman saatavuus on haastavaa sekä vakituisiin että määräaikain tehtäviin.

Palvelujen ostot ylittivät 800 000 euroa, joista merkittävimpinä muiden palveluiden ostoissa työvoiman vuokraus yli 600 000 euroa ja ylimääräisen siivouspalvelun ostoista 62 000 euroa. Asiakaspalveluiden ostoissa kokonaisuudessaan ylitystä muodostui 50 000 euroa.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden osalta kustannukset ylittivät noin 160 000 euroa, joka muodostui hoitotarvikkeiden ostoista 145 000 euroa, apuvälineiden hankinnasta vajaa 12 000 euroa sekä lääkekuiluista vajaa 7000 euroa.

Avustuksissa säästöä syntyi 54 000 euroa. Muut toimintakulut toteutuivat talousarvioin mukaisesti.

Tulot

• Myyntituotot.....	+ 76.268 €
○ Muut korvaukset valtiolta	+ 38.059 €
○ Kotikuntakorvaukset	+ 30.230 €
○ Koulutuskorvaukset	+ 7.254 €
• Maksutuotot.....	+ 193 301 €
○ Muut sosiaalitoimen maksut	+ 211.572 €
○ Muut kodinhoitoapumaksut	+ 11.832 €
○ Vanhainkotimaksut	- 35.111 €

- Tuet ja avustukset..... + 329.417 €
 - Valtion korvaus rokottamisesta, suojautumisesta, toiminnan mukauttamisesta sekä ulkoistetun palveluntuotannon lisäkustannuksista liittyen suojausvälineiden lisääntyneeseen käyttöön
- Muut toimintatuotot..... - 13.620 €

Menot

- Henkilöstökulut - 682.549 €
- Palvelujen ostot + 826 000 €
 - Asiakaspalvelujen ostot + 50.022 €
 - Ostot kunnilta - 41.380 €
 - Ostot kuntayhtymiltä - 22.847 €
 - Kotihoidon palvelusetelikulut + 22.209 €
 - Palveluasumisen palvelusetelikulut - 298.589 €
 - Asiakaspalvelujen ostot muilta + 390.628 €
 - Muiden palvelujen ostot + 776.365 €
 - Asiantuntijapalvelut + 15.307 €
 - ATK-palvelut, ulkoiset + 17.113 €
 - Vakuutukset - 19.584 €
 - Puhtaanapitopalvelut + 62.568 €
 - Rakennusten kunnossapito + 42.423 €
 - Koulutuspalvelut - 13.452 €
 - Työvoiman vuokraus + 611.210 €
 - Muut palvelut + 42.229 €
 - Kulukorvaukset + 7.091 €
- Aineet, tavarat ja tarvikkeet + 166.782 €
 - Hoitotarvikkeet (sis. suojaustarvikkeet) + 145.956 €
 - Kalusto + 11.769 €
 - Lääkkeet + 6.880 €
- Avustukset (omaishoidon tuki)..... - 54.071 €

Hoiva- ja vanhuspalvelut

	TP 2020	TA 2021	Muutos	MB 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk.)	190 791	209 130	0	209 130	285 398	76 268	36,5
Myyntituotot (sis.)	42 736	0	0	0	37 097	37 097	0,0
Maksutuotot	1 864 583	2 078 288	0	2 078 288	2 271 590	193 302	9,3
Tuet ja avustukset	10 366	2 031	0	2 031	331 448	329 417	16 219,4
Vuokratuotot (ulk.)	600 765	601 824	0	601 824	594 644	-7 180	-1,2
Muut toimintatuotot	2 304	6 500	0	6 500	60	-6 440	-99,1
Toimintatuotot	2 711 545	2 897 773	0	2 897 773	3 520 236	622 463	21,5
Henkilöstökulut	-8 335 620	-9 943 258	0	-9 943 258	-9 260 709	682 549	-6,9
Palvelujen ostot	-4 373 641	-4 337 686	-1 367 500	-5 705 186	-6 531 573	-826 387	14,5
Palvelujen ostot (sis.)	-705 314	-715 082	0	-715 082	-1 132 204	-417 122	58,3
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-1 281 236	-1 000 037	0	-1 000 037	-1 166 819	-166 782	16,7
Avustukset	-1 341 969	-1 907 500	1 367 500	-540 000	-485 929	54 071	-10,0
Muut toimintakulut (ulk.)	-1 241 173	-1 318 844	0	-1 318 844	-1 322 857	-4 013	0,3
Muut toimintakulut (sis.)	-157 009	-160 029	0	-160 029	-181 579	-21 550	13,5
Toimintakulut	-17 435 961	-19 382 436	0	-19 382 436	-20 081 670	-699 234	3,6
Toimintakate	-14 724 416	-16 484 663	0	-16 484 663	-16 561 434	-76 771	0,5
Poistot ja arvonalentumiset	-170 146	-170 146	0	-170 146	-170 146	0	0,0
Vyörytysmenot	-891 028	0	-1 075 643	-1 075 643	-871 525	204 118	-19,0

Terveyspalvelut

Sitovuus: sosiaali- ja terveystalouden, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: johtava lääkäri Katri Hollmén

Toiminnan painopistealueet ja keskeiset muutokset

Terveyspalveluiden tulosalue tuottaa tai hankkii Siilinjärven kunnan väestölle sekä perusterveydenhuollon että erikoissairaanhoidon sairaanhoidolliset palvelut lukuun ottamatta kotisairaanhoidoa ja toteuttaa lisäksi merkittävässä määrin keskeisten kansantautien ennaltaehkäisyä. Palveluiden kysyntä on ollut viime vuodet kasvavaa.

Vuosi 2021 oli hankala terveyspalveluiden toteuttamiselle. Koronapandemian vaikutukset olivat vaihtelevia kuukaudesta toiseen ja toimintaa jouduttiin jatkuvasti sopeuttamaan kulloiseenkin tilanteeseen. Tarvinnanjaljitys, näytteenotto, rokotukset, virallisten karanteeni- ja eristysmääräysten tekeminen niihin liittyvine ilmoituksineen ja infektiopotilaiden hoito muista eristettynä suojavaatteisiin pukeutuneena ovat sitoneet resurssia ja vieneet aikaa eri yksiköissä. Lentokentän terveysturvallisuuteen liittyvien tarkastusten järjestäminen on ollut terveyspalveluiden vastuulla ja vienyt resurssia. Aikaa meni erityisesti kesällä, kun suuri joukko kausityöntekijöitä saapui maahan Kuopion lentokentän kautta. Osa tähän liittyvistä kuluista on jo saatu takaisin valtionavustuksena ja loppuosakin oletetaan saatavan. Samoin muista koronan aiheuttamista kuluista on saatu valtiolta korvauksia.

Lääkärtilanne on ollut enimmäkseen hyvä mutta muun valtakunnan lailla hoitajatilanteen heikkeneminen näkyy voimakkaasti Siilinjärvelläkin. Erityisesti sijaisten saaminen on ollut hankalaa ja aiheuttanut työkuorman kasaantumista töissä olijoille. Työvoimapula on väistämättä vaikuttanut palvelutasoon. Sijaispula näkyy henkilöstökulujen säästönä.

Liikuntalääketieteen erikoistuva lääkäri on työskennellyt 50 % työajalla yliopiston/yliopistosairaalan rahoituksella terveyskeskuksessa. Liikunta- ja ravitsemusohjausta on toteutettu avoimissa ryhmissä.

Koronanäytteiden oton on hoitanut edelleen pääosin ISLAB omien yksiköiden sisäistä näytteenottoa lukuun ottamatta.

Kehittämistoiminta suuntautui jo tulevaan hyvinvointialueaikaan. Omaan toimintaan ei enää kannattanut tehdä suuria eri suuntaan vieviä muutoksia. Huomattavan paljon suunnittelua ja ajankäyttöä on suunnattu uuden terveyskeskusrakennuksen suunnitteluun, varustamiseen ja toimintaan. Syksyllä 2021 alkoi THL:n Hyvä vastaanotto -valmennus. Siihen osallistuu vastaanotolta 8 hengen työryhmä, joka suunnittelee muutoksia, joilla pääsisimme jatkossa lähemmäs 7 vuorokauden hoitotakuuta. Syksyn 2021 aikana tehtiin alkukartoituksia ja alustavia analyysejä, joiden pohjalta suunnittelu jatkuu. Edelleen olemme osallistuneet Valtimotautien laatuverkoston toimintaan. Syksyllä 2021 tehdyssä laatumittauksessa tuloksemme olivat erittäin hyviä.

COVID19-pandemia on vaikuttanut suun terveydenhuollon työskentelytapoihin ja -nopeuteen lisääntyneiden suojausvaatimusten kautta. Edellisen vuoden pandemian alussa muodostunutta suuhygienistikutsujen 1–2 kk:n myöhässä oloa ei ole saatu kirittyä tämän vuoden aikana kiinni, mutta hammaslääkärikutsut ovat pysyneet ajantasaisina. Suun terveydenhuollossa on jatkettu edelleen ehkäisevän hoidon ja työnjaon korostamiseen perustuvaa kustannustehokasta toimintatapaa, johon kuuluu mm. takaisinkutsujärjestelmä. Sillä voidaan ehkäistä erittäin hankalien hoitojen tarvetta hoitamalla sairaudet jo alkuvaiheessa. Kiireettömän ajanvarauksen saa 2–3 kk:n päähän. Keväällä 2021 työntekijöiden keskuudessa ollut covid-19 tartunta johti 10 työntekijän karanteeniin ja potilaiden hoitoaikojen peruuntumiseen kahden viikon ajalta. Tästä johtui laskennallinen potilasmaksujen 10 000 € tappio.

Elokuussa 2021 Kuopion veden jakelu keskeytyi puhtaan veden osalta Siilinjärven kirkonkylän alueella viikonlopun aikana ja suun terveydenhuollon toiminta jouduttiin viikonlopun jälkeisenä maanantaina järjestelemään puhtaan veden saannin ehdoilla Siilinjärven toimipisteessä. Heti maanantaina saimme siirrettyä hammaslääkärit iltavuoroon Vuorelan toimipisteeseen ja jatkoimme tätä erityisjärjestelyä kahden viikon ajan. Tänä aikana Siilinjärven toimipisteiden hammashoitokoneisiin ostettiin puhdasvesijärjestelmiä 4000 € edestä ja vesikriisin viimeisten kahden viikon aikana pystyimme jatkamaan toimintaamme normaalina päivätyönä kahdessa toimipisteessä. Vesikriisistä ei aiheutunut havaittavia tappioita asiakasmaksuissa.

Siilinjärven toimipisteessä työskennellyt oikomishoitoon erikoistuva hammaslääkäri valmistui lokakuussa ja siirtyi pois palveluksestamme joulukuussa rekrytoinnin erikoishammaslääkäriin tehtävään oltua vielä

kesken. Loppuvuoden oikomishoito toteutettiin osin ostopalvelun ja osin oman oikomistiimin voimin. Oikomistiimi työskentelee edelleen terveystieteiden keskuksen takapihan viipalerakennuksessa. Suurkirurgian toimenpiteitä on tehty erikoistuvan suurkirurgin työpanoksella 1 pv/kk sekä tarvittaessa ostopalvelun avulla. Erikoishammaslääkäritasoista protetiikan ja parodontologian hoitoa toteutettiin yhteistyössä Itä-Suomen yliopiston hammaslääketieteen laitoksen opetusklinikan kanssa.

Mielenvireyspalveluissa erillinen kotikuntoutusyksikkö sellaisenaan purettiin ja työntekijät siirtyivät mielen- vireyspalveluiden tiimiin toteuttamaan kotona tapahtuvaa psykiatrista hoito- ja kuntoutustyötä. Tässä yhteydessä joitakin asiakkaita siirtyi kotihoidon piiriin. Tällä muutoksella on voitu tarjota hoitoa yhä useammalle ja tavoitettu myös ilman psykiatrista diagnoosia kotiin jääneitä nuoria aikuisia. Toukokuusta alkaen mielen- vireyspalveluissa on ollut täysipäiväinen psykiatri.

Vuodeosasto toimi 30-paikkaisena ja kuormitus pysyi kohtuullisena ajoittaisia ruuhkahuippuja lukuun ottamatta. Osastolla pystyttiin hoitamaan perusterveydenhuollon sairaalahoitoon tarjotut COVID19-potilaat joko yksittäisissä eristys- huoneissa tai kohortissa, eikä tälle potilasryhmälle tarvinnut lähteä perustamaan erillistä yksikköä. COVID19-potilaiden hoidon järjestäminen hidasti marraskuussa muiden potilaiden ottoa osastolle. Eristystarpeita lisäsi tarve hoitaa eristyksessä oireiset, koronanäyte- vastausta odottavat potilaat. Testausvälineitä ja suojaimia oli saatavilla hyvin. Vuodeosastolla hoidettavat potilaat voitiin sijoittaa turvavälit huomioiden myös isoimmissa potilashuoneissa. Pienet potilashuoneet tarvittiin saattohoitopotilaille sekä eristystä tarvitseville. Vuodeosastolla hoidettiin heinäkuusta lähtien myös erikoissairaanhoidosta jatkohoitoon tulevia kuopiolaisia potilaita Kuopion pyynnöstä. Vuodeosaston lääkäriresurssi hoidettiin pääosin sijaisjärjestelyin. Hoitohenkilöstön vakanssit oli täytetty ja pitkiin työ- lomiiin saatiin rekrytoitua päteviä sijais- ta. Sen sijaan hoitajia oli haastavaa saada äkillisiin poissaoloihin. Uuden terveystieteiden keskuksen tila- ja kalusteratkaisut ja hankintojen kartoitus vaativat resursseja.

Kuntoutuksessa apu- ja lainausvälineiden tarve on kasvanut ikääntymisen myötä. Kuntoutusohjaajan palveluita laajennettiin myös aikuisasiakkaisiin. Fysioterapiassa on jouduttu työskentelemään hieman vajaan johtuen useista osa- aikaisuuksista, joiden myötä sijaiselle olisi ollut vain n.10–20 % sijaisuus. Muuten sijaistilanne on ollut hyvä äkillisiä sairauspoissaoloja lukuun ottamatta. Suoravastaanotto- toiminnan kehittäminen on siirtynyt vuodelle 2022 uusiin tiloihin siirtymisvaiheeseen.

Lainausvälineiden ylitys johtuu pitkälti moottoroitujen painehaavapatjojen uusimisesta koti- hoitoon ja hoitokodeissa oleville. Samoin uusittavana oli tavallista enemmän poikkeuksellisen kalliita yksilöllisiä pyörätuoleja.

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet 2021

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
<i>Tavoitteet 2021–2023</i>	<i>Toimenpiteet 2021</i>	<i>Tavoitetaso</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
<i>Ryhmämuotoiseen fysioterapiaan osallistuvien henkilöiden kuntoutuksen tavoitteellisuuden vahvistaminen.</i>	Asiakkaan, fysioterapeutin ja muiden tarvittavien osallisten kanssa mietitään yhdessä tavoite ja tavoitteen saavuttamisen keinot sekä kirjataan tavoite fysioterapialehdelle.	80 % pitkäaikaiskuntoutujista	<i>Kirjattu 94,59 %:lle.</i>
<i>Henkilöstön osallistuminen täydennyskoulutuksiin ja tuoreen tiedon ja hoitokäytäntöjen tuominen työyhteisöön</i>	Luodaan seuranta- ja koulutuspalautemalli.	Suurin osa osallistuu täydennyskoulutukseen STM:n suosituksen mukaan ja antaa koulutuspalautteen työyhteisölle.	Koulutuksia on ollut tavanomaista vähemmän kuten myös yksiköiden kokouksia, joissa palautteen voisi antaa.

Informatiiviset tunnusluvut

Lääkäreiden ja hoitajien vastaanotto toiminta	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Lääkäreiden vastaanottokäynnit	21 050	31 000	23628
Lääkäreiden akuuttivastaanottokäynnit	5 644	4 500	6899
Hoitajien vastaanottokäynnit (Sis.rokotuskäynnit, ei vertailukelpoinen aiempaan)	24 175	35 500	58893
Hoitajien akuuttivastaanottokäynnit	1 023	2 500	338
Radiologiset tutkimukset röntgen / UÄ	4 756/ 1 158	5 000/ 1 500	5132/ 1334
Terveyskeskuksen sairaala			
Hoitopäivät	7 941	9 800	8472
Hoitajaksot	1 228	1 400	1281
Keskimääräinen hoitoaika	7	7	6,6
Täyttöaste (huom. paikkamäärä)	75	90	77
Suun terveydenhuolto			
Käynnit	26 780	24 000	28558
Kuntoutus			
Apuvälinelainaukset	1 804	2 450	2018
Lääkinnäll. kuntoutuksen päätökset	47	70	61
Apuvälinepäätökset	278	350	283
Yksilökäynnit	3 405	6 000	2428
Ryhmäkäynnit	437*	2 500	594
Perhekäynnit	479*	550	419
Mielenterveys- ja päihdepalvelut			
Käynnit vastaanotolla	3 524	4 800	4649
Kotikuntoutuksen käynnit	4 611	7 000	lakkautettu

Talousarvion toteutuminen

Tulot

• Myyntituotot	+ 241.201 €
○ Koulutuskorvaukset	- 25.493 €
○ Kotikuntakorvaukset	+ 151.777 €
○ Muut yhteistoimintakorvaukset	+ 54.173 €
○ Täyskustannuskorvaukset pakollisista vakuutuksista	+ 10.244 €
○ Muut myyntituotot	+ 37.431 €
• Maksutuotot	- 229.627 €
○ Vuodeosastohoito	- 54.404 €
○ Avohoidon käyntimaksut	- 64.222 €
○ Päivystysmaksut	- 12.007 €
○ Hammashoitomaksut	- 86.463 €
○ Muut maksut	- 14.751 €
• Tuet ja avustukset	+ 2.336.806 €
○ Valtion korvaus koronatestauksesta, jäljittämisestä, hoidosta, rokottamisesta ja suojaustumista	

Menot

• Henkilöstökulut	- 488.072 €
• Palvelujen ostot	+ 1.584.204 €

○ Asiakaspalvelujen ostot	+27.028 €
○ Muiden palvelujen ostot (sis. koronanäytteenotto).....	+ 1.557.176 €
● Aineet, tarvikkeet ja tavarat.....	+ 246.905 €
○ Lääkkeet	+ 61.824 €
○ Hoitotarvikkeet (sis. suojavarusteet).....	+ 128.232 €
○ Lainausvälineet	+ 49.003 €
● Muut toimintakulut	+ 55.669 €
○ Vuokrat	- 24.935 €
○ Muut kulut (luottotappiot)	+ 80.603 €

Terveyspalvelut

	TP 2020	TA 2021	Muutos	MB 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk)	737 962	688 350	0	688 350	929 551	241 201	35,0
Maksutuotot	1 528 799	1 786 967	0	1 786 967	1 557 340	-229 627	-12,9
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	2 336 806	2 336 806	0,0
Muut toimintatuotot	14 872	0	0	0	0	0	0,0
Toimintatuotot	2 281 633	2 475 317	0	2 475 317	4 823 698	2 348 381	94,9
Henkilöstökulut	-7 301 694	-8 187 984	0	-8 187 984	-7 699 911	488 073	-6,0
Palvelujen ostot	-3 330 182	-2 615 629	0	-2 615 629	-4 199 833	-1 584 204	60,6
Palvelujen ostot (sis.)	-553 771	-573 027	0	-573 027	-577 430	-4 403	0,8
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-1 099 148	-1 000 693	0	-1 000 693	-1 247 598	-246 905	24,7
Muut toimintakulut (ulk.)	-423 378	-407 406	0	-407 406	-463 075	-55 669	13,7
Muut toimintakulut (sis.)	-782 693	-782 638	0	-782 638	-782 693	-55	0,0
Toimintakulut	-13 490 865	-13 567 377	0	-13 567 377	-14 970 539	-1 403 162	10,3
Toimintakate	-11 209 232	-11 092 060	0	-11 092 060	-10 146 842	945 218	-8,5
Poistot ja arvonalentumiset	-111 412	-119 744	0	-119 744	-113 976	5 768	-4,8
Vyörytysmenot	-599 864	0	-770 105	-770 105	-609 624	160 481	-20,8

Erikoissairaanhoido

Sitovuus: sosiaali- ja terveyslautakunta, brutto

Vastuuhenkilö: johtava lääkäri Katri Hollmén

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

KYSin toiminta on jatkunut koronasta huolimatta normaalina, vain aivan loppuvuodesta peruttiin joitakin leikkauksia. Erikoissairaanhoidon käyttö toteutui suurin piirtein ennakoidusti korona huomioon ottaen. Sairaanhoidopiiriin vuoden 2020 alijäämän kattamiseen oli varauduttu ennakkoon tekemällä taseeseen 763.000 euron pakollinen varaus mikä siis purettiin elokuussa lisäkannon yhteydessä. Varauksen yli menevä osuus kirjattiin avustuksiin.

Talousarvion toteutuminen

Tulot

● Tuet ja avustukset.....	+ 188.000 €
○ Valtion korvaus PSSHP:n ottamista koronatesteistä potilaalle osana erikoissairaanhoidoa	

Menot

• Palvelujen ostot.....	- 304.393 €
○ Asiakaspalvelujen ostot PSSHP:ltä	- 241.018 €
○ Asiakaspalvelujen ostot muu erikoissairaanhoido	- 71.152 €
○ Asiakaspalvelujen ostot sairaankuljetus	+ 7.777 €
• Avustukset (PSSHP jäsenkuntien lisäkanto)	+ 4.894 €

Erikoissairaanhoido

	TP 2020	TA 2021	Muutos	MB 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk)	0	0	0	0	300	300	0,0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	188 000	188 000	0,0
Toimintatuotot	0	0	0	0	188 300	188 300	0,0
Henkilöstökulut	-174 341	-174 879	0	-174 879	-176 601	-1 722	1,0
Palvelujen ostot	-29 243 920	-31 207 366	511 770	-30 695 596	-30 395 452	300 144	-1,0
Avustukset	-1 473 279	0	0	0	-4 894	-4 894	0,0
Toimintakulut	-30 891 540	-31 382 245	511 770	-30 870 475	-30 576 946	293 529	-1,0
Toimintakate	-30 891 540	-31 382 245	511 770	-30 870 475	-30 388 646	481 829	-1,6
Vyörytysmenot	-844	0	0	0	0	0	0,0

TEKNINEN LAUTAKUNTA

TEKNINEN LAUTAKUNTA VUONNA 2021 **9.8.2021 saakka**

Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Katainen Lauri (SDP), pj	Ryynänen Keijo (SDP)
Parviainen Lassipekka (KOK)	Pöyhönen Arttu (KOK), 10.4.2020 saakka Nenonen Esko (KOK), 11.4.2020 alkaen
Iskala Jonna (KESK)	Meyes Helena (KESK)
Partanen Aki (KESK)	Vestenius Mikko (KESK)
Puustinen Ritva (KESK)	Valtanen Marjo (KESK)
Renvall Riitta (VIHR)	Jääskeläinen Heikki (VIHR)
Uljonen Henri (PS)	Kaija Merja (PS)

TEKNINEN LAUTAKUNTA VUONNA 2021 **9.8.2021 alkaen**

Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Syväys Katariina (SDP), pj.	Räsänen Reijo (SDP)
Apell Harri (PS)	Uljonen Henri (PS), 16.12.2021 saakka Holopainen Jani (PS), 17.12.2021 alkaen
Jääskeläinen Heikki (VIHR)	Santti Ulla (VIHR)
Markkanen Tapio (KESK)	Mononen Satu (KESK)
Puurunen Jukka (KOK)	Pellikka Jussi (KOK)
Puustinen Ritva (KESK)	Korhonen Ritva (KESK)
Timonen Pirjo (KD)	Kuivalainen Ville (KD)

TEKNISET PALVELUT

Vastuuhenkilö: tekninen johtaja Ari Kainulainen

Tekniset palvelut ovat yksi kunnan viidestä palvelualueesta. Tekniset palvelut tuottavat tukiluonteisia palveluita muille palvelualueille toimitiloihin, varikkopalveluihin ja hankintoihin liittyvissä tehtävissä sekä vastaa kuntatekniikasta. Palvelualueeseen kuuluvat lisäksi lakisääteisinä viranomais toimintoina rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu sekä yksityistieasiat.

Palvelualueen ydintoiminta-alueet ovat:

- toimitilojen ja kuntatekniikan uudisrakentaminen ja -rakennuttaminen, peruskorjaus ja ylläpito
- ydintoimintoja tukevat tekninen hallinto- ja varikkopalvelut (ml. pysäköinninvalvonta)
- viranomaislautakunnan alaisuudessa viranomaispalveluina toimivat rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu sekä
- yksityistieasiat (teknisen lautakunnan jaosto).

Palvelualue sisältää seuraavat valtuustoon nähden sitovat kokonaisuudet:

SITOVUUSTASOT	Toimintamenot	Toimintatulot	Toimintakate
<i>Tekninen lautakunta</i>			
Tekniset palvelut (brutto)	-3 874 406	1 427 312	-2 447 094
<i>Teknisen lautakunnan jaosto</i>			
Yksityistieasiat (brutto)	-121 741		-121 741
<i>Viranomaislautakunta</i>			
Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu (brutto)	-618 386	314 728	-303 658
<i>Laskennallisesti eriytetyt taseyksiköt</i>			
Toimitilojen ylläpito (tilikauden tulos)	-4 917 955	7 245 007	2 327 052
Sitovuustasot yhteensä	-9 532 487	8 862 476	-545 440

Palvelualueen tuloslaskelma

TEKNISET PALVELUT

	TP 2020	TA 2021	Muutos	MB 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk.)	1 314 707	462 100	0	462 100	1 686 630	1 224 530	265,0
Myyntituotot (sis.)	115 281	141 620	0	141 620	206 280	64 660	45,7
Maksutuotot	359 944	328 000	0	328 000	338 148	10 148	3,1
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	4 476	4 476	0,0
Vuokratuotot (ulk.)	307 639	297 295	0	297 295	250 376	-46 919	-15,8
Vuokratuotot (sis.)	6 344 240	6 309 491	0	6 309 491	6 227 721	-81 770	-1,3
Muut toimintatuotot	96 019	150 000	0	150 000	148 845	-1 155	-0,8
Toimintatuotot	8 537 829	7 688 506	0	7 688 506	8 862 476	1 173 970	15,3
Valmistus omaan käyttöön	163 717	130 000	0	130 000	124 571	-5 429	-4,2
Henkilöstökulut	-2 428 140	-2 413 071	40 435	-2 372 636	-2 657 658	-285 022	12,0
Palvelujen ostot	-2 185 870	-1 844 759	0	-1 844 759	-2 895 728	-1 050 969	57,0
Palvelujen ostot (sis.)	-416 240	-480 754	0	-480 754	-465 473	15 281	-3,2
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-2 141 873	-2 175 560	0	-2 175 560	-2 316 722	-141 162	6,5
Varastojen lisäys/vähennys	1 546	0	0	0	-373	-373	0,0
Avustukset	-162 113	-201 708	0	-201 708	-141 958	59 750	-29,6
Muut toimintakulut (ulk.)	-577 594	-540 700	0	-540 700	-552 670	-11 970	2,2
Muut toimintakulut (sis.)	-492 882	-493 363	0	-493 363	-501 905	-8 542	1,7
Toimintakulut	-8 403 166	-8 149 915	40 435	-8 109 480	-9 532 487	-1 423 007	17,5
Toimintakate	298 381	-331 409	40 435	-290 974	-545 440	-254 466	87,5
Poistot ja arvonalentumiset	-5 213 570	-4 851 327	0	-4 851 327	-5 091 433	-240 106	4,9

Tekniset palvelut

Sitovuus: valtuusto, brutto

Vastuuhenkilö: tekninen johtaja Ari Kainulainen

Toiminta-ajatus

Teknisten palveluiden sitovuustaso sisältää ydintoimintoja tukevat teknisen hallinnon ja varikkopalvelut sekä kuntatekniikan uudisrakentamisen, peruskorjauksen ja ylläpidon.

Sisältää valtuustoon sitovana seuraavat tulosalueet:

Tulosalue	Toimintamenot	Toimintatulot	Toimintakate
Tekninen hallinto ja varikkopalvelut	-801 118	367 128	-433 990
Kuntatekniikka	-3 073 288	1 060 184	-2 013 103
Sitovuustaso yhteensä	-3 874 406	1 427 312	-2 447 094

Toiminnalliset muutokset ja riskien toteutuminen

Merkittäviä toiminnallisia muutoksia ei ole näkyvillä. Henkilöstöresurssit ovat paikoin niukat eikä varahenkilöitä pystytä järjestämään.

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet 2021

VALTUUSTON SITOVA TAVOITTEET			
Suunnittelukauden tavoite 2021–2023	Tavoitetaso	Riski-arvio	TOTEUTUMINEN
Kasvu: Vastataan rakentamisella kunnan väestönkasvun tavoitteeseen	Pitkántähtäimen mukainen suunnittelu ja hallittu kasvu.	Kunnan talous, resurssit.	Taivallahden 3. vaihe ja Pyöreälahden 4. vaihe valmistuivat.
Hyvinvointi: Vanhoista alueista huolehtiminen	Pitkántähtäimen mukainen kunnossapito.	Kunnan talous, resurssit.	Infran saneerauksia on jatkettu suunnitelman mukaisesti Simonsalossa (asuntokadut) ja aloitettu Leppäkaarteentien peruskorjaus.
Talous: Tiukka talouskuri	Talousarvion mukainen toiminta.	Voimakkaat sääilmiöt, ilmastonmuutos.	Toteutui melko hyvin. Runsas luminen talvi aiheutti ylimääräisiä kustannuksia.

Talousarvion toteutuminen

Sitovuustason talousarvio toteutui lähes suunnitellulla tavalla, vaikka edellinen talvikausi aiheutti ylimääräisiä kunnossapitokustannuksia. Syynä tähän oli käyttötalouden määrärahojen niukkuus.

	TP 2020	TA 2021	Muutos	MB 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk)	1 100 036	423 600	0	423 600	977 788	554 188	130,8
Myyntituotot (sis)	113 203	141 620	0	141 620	202 120	60 500	42,7
Maksutuotot	36 651	35 000	0	35 000	35 818	818	2,3
Vuokratuotot (ulk.)	4 416	12 000	0	12 000	3 159	-8 841	-73,7
Muut toimintatuotot	83 917	150 000	0	150 000	83 856	-66 144	-44,1
Toimintatuotot	1 338 223	762 220	0	762 220	1 302 741	540 521	70,9
Valmistus omaan käyttöön	163 717	130 000	0	130 000	124 571	-5 429	-4,2
Henkilöstökulut	-1 310 075	-1 192 606	0	-1 192 606	-1 397 199	-204 593	17,2
Palvelujen ostot	-1 301 837	-1 109 180	0	-1 109 180	-1 415 367	-306 187	27,6
Palvelujen ostot (sis.)	-240 369	-289 967	0	-289 967	-333 839	-43 872	15,1
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-476 674	-461 130	0	-461 130	-475 110	-13 980	3,0
Varastojen lisäys/vähennys	1 546	0	0	0	-373	-373	0,0
Avustukset	-48 901	-86 860	0	-86 860	-28 689	58 171	-67,0
Muut toimintakulut (ulk.)	-53 549	-50 650	0	-50 650	-71 614	-20 964	41,4
Muut toimintakulut (sis.)	-152 215	-152 213	0	-152 213	-152 215	-2	0,0
Toimintakulut	-3 582 073	-3 342 606	0	-3 342 606	-3 874 406	-531 800	15,9
Toimintakate	-2 080 133	-2 450 386	0	-2 450 386	-2 447 094	3 293	-0,1
Poistot ja arvonalentumiset	-2 115 807	-2 172 704	0	-2 172 704	-2 123 065	49 639	-2,3

Tekninen hallinto ja varikkopalvelut

Sitovuustaso: tekninen lautakunta, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: tekninen johtaja Ari Kainulainen

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Vuonna 2021 tehtiin kalustohankintoja yhteistyössä Sansia Oy:n kanssa: uusi puutarha-/kunnossapitotraktori sekä kuorma-auto tienhoitovaruksella. Nämä hankittiin leasing-mallilla. Traktori saatiin jo tuotantokäyttöön. Kuorma-auto saapuu v. 2022.

Tietyissä tehtävissä ei ole edelleenkään varahenkilöjä.

Talousarvion toteutuminen

Toimintatuotot jäivät n. 10 000 € pienemmäksi kuin muutostalousarvio. Vastaavasti toimintakulut ylittivät muutostalousarvioon nähden n. 24 000 €.

Tulot

- myyntituotot + 52 000 €
- valmistus omaan käyttöön (varastolisä) - 46 000 €

Menot

- palvelujen ostot (kaluston korjauskulut) + 34 000 €
- henkilöstökulut - 34 000 €

Tekninen hallinto ja varikkopalvelut

	TP 2020	TA 2021	Muutos	MB 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk.)	6 143	2 000	0	2 000	4 947	2 947	147,4
Myyntituotot (sis.)	113 203	141 620	0	141 620	193 887	52 267	36,9
Vuokratuotot (ulk.)	0	0	0	0	-15	-15	0,0
Muut toimintatuotot	81 721	150 000	0	150 000	84 323	-65 677	-43,8
Toimintatuotot	201 067	293 620	0	293 620	283 142	-10 478	-3,6
Valmistus omaan käyttöön	163 717	130 000	0	130 000	83 986	-46 014	-35,4
Henkilöstökulut	-390 769	-438 009	0	-438 009	-403 669	34 340	-7,8
Palvelujen ostot	-113 016	-94 686	0	-94 686	-128 441	-33 755	35,6
Palvelujen ostot (sis.)	-59 137	-61 090	0	-61 090	-32 989	28 101	-46,0
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-47 076	-69 350	0	-69 350	-79 025	-9 675	14,0
Varastojen lisäys/vähennys	1 546	0	0	0	-373	-373	0,0
Muut toimintakulut (ulk.)	-31 860	-37 000	0	-37 000	-30 914	6 086	-16,4
Muut toimintakulut (sis.)	-125 707	-125 706	0	-125 706	-125 707	-1	0,0
Toimintakulut	-766 019	-825 841	0	-825 841	-801 118	24 723	-3,0
Toimintakate	-401 236	-402 221	0	-402 221	-433 990	-31 769	7,9
Poistot ja arvonalentumiset	-17 288	-8 253	0	-8 253	-8 253	0	0,0

Kuntatekniikka

Sitovuus: tekninen lautakunta, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilöt: kuntatekniikan päällikkö Timo Korhonen

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Käyttötalouden osalla ei ole näkyvissä merkittäviä toiminnallisia muutoksia. Asemakaavasta tehdystä valituksesta, koronavuoden aiheuttamasta rakentamiskustannusten kallistumisesta (suhdanne) ja yksityisen sektorin hankkeiden viivästymisistä johtuen suunniteltuja investointihankkeita ei ole voitu edistää.

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet 2021

TEKNISEN LAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2021–2023	Toimenpiteet 2021	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
Uusien asuinalueiden infra-rakentaminen määrärahojen puitteissa	Uusien asuinalueiden esirakentaminen heti vuoden alusta.	Työohjelman mukaisesti jatketaan Taivallahti 3. vaihe ja Pyöreälahti 4. vaihe sekä aloitetaan Siilikoskentien jatkon rakentaminen (sekä Mutkajouheen saneeraus). Tonttien luovutus-tavoite (maan-käyttö).	Taivallahti 3. vaihe valmistui Pyöreälahti 4. valmistui Siilikoskentien jatko ja Mutkajouheen rakentaminen: ei toteutunut asemakaavavalituksesta johtuen

Tavoitteet 2021–2023	Toimenpiteet 2021	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
Jatketaan vanhojen asuin-alueiden infran saneeraamista määrärahojen puitteissa	Uusien saneerauskoh- teiden osalta raken- nustyöt käynnistyvät keväällä 2021.	Työohjelman mukai- sesti: jatketaan mm. Simonsalossa ja Pyylammella. Aloite- taan Leppäkaar- teentien saneeraus. Liikenneväylien infra-omaisuuden kokonaisarvo ei laske.	Simonsalo valmistui ja Leppäkaarteentien saneeraus aloitettiin
Säilytetään katujen ja mui- den yleisten alueiden kun- nossapidon nykyinen taso	Huolehditaan kunnos- sapidosta määräraho- jen puitteissa.	Negatiivisen kunta- laispalautteen vähe- neminen.	Varauduttiin ja rea- goitiin esim. talvikun- nossapitokauteen mm. tiedottamalla ja kalustohankinnoilla
Säilytetään olemassa ole- van liikenneväylien infra- omaisuuden arvo ylläpito- korjauksilla	Tehdään liikennetur- vallisuus- ja käytettä- vyysparannuksia lii- kenneväylille (mm. Mäntyrinteen kevyen liikenteen silta).	Liikenneväylien infra-omaisuuden arvo ei laske.	Mäntyrinteen kevyen- liikenteen silta: ei to- teutunut liian kalliiden kustannusten vuoksi. Siirto vuodelle 2022

Informatiiviset tunnusluvut

Teknisen lautakunnan hyväksymät tavoitteet	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Kadut, m	107 271	107 700	108 640
Valaistus, m	99 489	100 100	101 040
Erilliset kevyenliikenteen väylät, m	38 990	27 400	27 700
Kevyenliikenteen väylien valaistus	14 500	14 800	15 100
Puistot, ha	43,9	46,5	46,5
Leikkikentät, kpl	38	39	38
Hakkuut m ³	7 104	3 000	2515

Talousarvion toteutuminen

Talvikunnossapitokustannukset kokonaisuudessaan ylittyivät runsaan lumen aurauksen ja ajon seu- rauksena n. 200 000 €.

Kuopion Vesi Oy:lle vesihuollon rakentamisen läpilaskutuksen vuoksi kirjanpidollisesti palvelujen ostot näyttivät ylitystä 362 000 €. Todellisuudessa tulot-menot asiassa olivat ±0. Kadunrakennuksen yhtey- dessä suunniteltiin ja rakennettiin vesihuoltoa Kuopion Vedelle. Siitä saatiin suunnittelu- ja työmaanhal- linnan yleiskulutuloja 90 000 €. *Nämä erät piti kirjata käyttötalouteen eikä investointeihin.*

Säästöjä saatiin kilpailuttamalla ja tehostamalla maankaatopaikan toimintaa sekä tuloja tarkistamalla maankaatopaikan maksuja 110 000 €. Isot yksityiset rakennushankkeet toivat katutyölupamaksuja odo- tettua enemmän 35 000 €. Hulevesimaksuja jäi perimättä kunnan kiinteistötietojen virheiden takia saa- matta 20 000 €.

Menoja lisäsi tuntuvasti sähköisten palveluiden käyttöönotot (50 000 €), joihin ei voitu talousarviossa varautua.

Tulot

- Maankaatopaikka..... + 70 000 €

- Katutyöluupamaksut..... + 35 000 €
- infran rakentaminen Kuopion Vesi Oy:lle + 90 000 €
- Hulevesimaksut..... - 20 000 €

Menot

- ICT-palvelut..... + 50 000 €
- Kunnossapitokustannukset (auraus, lumen ajo, liukkauden torjunta) + 200 000 €
- Maankaatopaikka - 40 000 €

Kuntatekniikka

	TP 2020	TA 2021	Muutos	MB 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk.)	1 093 893	421 600	0	421 600	972 841	551 241	130,7
Myyntituotot (sis.)	0	0	0	0	8 233	8 233	0,0
Maksutuotot	36 651	35 000	0	35 000	35 818	818	2,3
Vuokratuotot (ulk.)	4 416	12 000	0	12 000	3 174	-8 826	-73,5
Muut toimintatuotot	2 196	0	0	0	-467	-467	0,0
Toimintatuotot	1 137 156	468 600	0	468 600	1 019 599	550 999	117,6
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	40 585	40 585	0,0
Henkilöstökulut	-919 306	-754 597	0	-754 597	-993 530	-238 933	31,7
Palvelujen ostot	-1 188 821	-1 014 494	0	-1 014 494	-1 286 926	-272 432	26,9
Palvelujen ostot (sis.)	-181 233	-228 877	0	-228 877	-300 850	-71 973	31,4
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-429 597	-391 780	0	-391 780	-396 086	-4 306	1,1
Avustukset	-48 901	-86 860	0	-86 860	-28 689	58 171	-67,0
Muut toimintakulut (ulk.)	-21 689	-13 650	0	-13 650	-40 699	-27 049	198,2
Muut toimintakulut (sis.)	-26 508	-26 507	0	-26 507	-26 508	-1	0,0
Toimintakulut	-2 816 054	-2 516 765	0	-2 516 765	-3 073 288	-556 523	22,1
Toimintakate	-1 678 898	-2 048 165	0	-2 048 165	-2 013 103	35 062	-1,7
Poistot ja arvonalentumiset	-2 098 518	-2 164 451	0	-2 164 451	-2 114 813	49 638	-2,3

VIRANOMAISLAUTAKUNTA

VIRANOMAISLAUTAKUNTA VUONNA 2021 9.8.2021 saakka

<i>Jäsen</i>	<i>Henkilökohtainen varajäsen</i>
Snellman Tuomo, pj	Nenonen Esko
Repo Kari, vpj	Puustinen Ritva
Haaranen Ari	Jääskeläinen Heikki
Hynynen Anniina	Järvinen Sanna
Ryynänen Keijo	Räsänen Jukka
Snellman Taina	Kiiski Pekka
Valtanen Marjo	Malyshev Anton

VIRANOMAISLAUTAKUNTA VUONNA 2021 9.8.2021 alkaen

<i>Jäsen</i>	<i>Henkilökohtainen varajäsen</i>
Rojo Petri, pj	Manninen Soili
Klemelä Taina, vpj	Virtanen Tiina
Halonen Jukka	Rissanen Viljo
Hartikainen Joni	Utriainen Eero
Hynynen Tuulikki	Järvinen Sanna
Korhonen Leena	Hakkarainen Heikki
Pennanen Vesa	Raatikainen Jari-Pekka

Rakennusvalvonta ja Ympäristönsuojelu

Sitovuus: valtuusto, brutto

Vastuuhenkilöt: rakennustarkastaja Kari Nuutinen ja ympäristönsuojelupäällikkö Matti Nousiainen

Toiminta-ajatus

Viranomaislautakunta hoitaa lainsäädännössä kunnan rakennusvalvontaviranomaiselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle määrättyjä tehtäviä.

Valtuuston sitovuustaso sisältää seuraavat tulosalueet

Tulosalue	Toimintamenot	Toimintatulot	Toimintakate
Rakennusvalvonta	-320 411	271 630	-48 781
Ympäristönsuojelu	-297 974	43 097	-254 877
Sitovuustaso yhteensä	-618 386	314 728	-303 658

Toiminnalliset muutokset ja riskien toteutuminen

Viranomaislautakunnan tehtäviä hoitava henkilöstö on ollut pääosin palvelusihteereitä lukuun ottamatta etätyössä. Palvelusihteerit ovat työskennelleet kunnantalolla. Lentokapteenin ja Oppipojantien tiloja on käytetty viikkopalaverien pitämiseen. Tarkastustoimintaa on tehty muutoin normaalisti, mutta tarkastuksiin liittyviä neuvotteluita on pidetty osittain etänä. Järjestelyt eivät ole aiheuttaneet toiminnalle riskiä eikä lupa-asioiden käsittelyajat ole juurikaan pidentyneet poikkeusjärjestelyjen takia. Viranomaislautakunnan alaisten viranomaistehtävien hoitaminen on tehty pääosin toimintasuunnitelmien ja valvontaohjelmien mukaisesti.

Rakennusvalvonnalla oli henkilöstön eläkejärjestelyjen vuoksi 0,4 htv vajuus henkilöstöresursseissa vuonna 2021. Järjestely on aiheuttanut hiukan viivettä mm. katselmuksien suorittamisessa. Vuonna 2022 myös toinen rakennuslupainsinööri siirtyy osittaiselle eläkkeelle. Vuoden lopulla rakennusvalvontaan täytettiin rakennuslupainsinöörin uusi virka, minkä myötä rakennusvalvonnan henkilöresurssit ovat riittävät.

Trimble-ohjelmistoja otettiin vaiheittain käyttöön vuoden 2021 aikana. Tuotantokäytössä ovat karttaohjelmisto sekä rakennusvalvonta- ja ympäristövalvontaohjelmistot. Sähköinen asiointi on otettu rakennusvalvonnassa käyttöön loppuvuonna 2021. Ympäristönsuojelussa sähköisen asiointin käyttöönotto jatkuu vuonna 2022.

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet 2021

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
<i>Suunnittelukauden tavoite 2021–2023</i>	<i>Tavoitetaso</i>	<i>Riskiarvio</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
Kasvu, hyvinvointi ja talous			
Lakiperusteiset ja sujuvat palvelut	Valitusviranomaisen pysyttää viranomaislautakunnan ja sen alaisten viranhaltijoiden päätökset muutoksenhaussa.	Riskit hallittavissa, kun varmistetaan henkilökunnan hyvä ammattitaito.	Yhteen ympäristölupapäätökseen haettiin muutosta hallinto-oikeudesta. Hallinto-oikeus ei ottanut myöhästynyttä valitusta käsiteltäväksi. Hallinto-oikeus pysytti viranhaltijan päätöksen vuodelta 2020 vesihuoltolain mukaisessa vapautusasiassa. Hallinto-oikeudessa on edelleen käsitellessä vuodelta 2020 valitukset kolmesta lautakunnan antamasta päätöksestä oikaisuvaatimuksista ja yhdestä lautakunnan yhteislupapäätöksestä.
	Sähköinen asiointi on käytössä ja pääosa hakemuksista jätetään sähköisesti.	Riskinä on, että hakemukset jätettäisiin edelleen pääosin paperisina, mikä aiheuttaisi lisätyötä. Käyttöönotto vaatii henkilöstön koulutusta sekä asiakkaille laajaa tiedotusta ja neuvontaa, millä riskiä pienennetään.	Sähköisen asiointi on otettu osittain käyttöön. Käyttöönottoa jatketaan vuonna 2022.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvio toteutui suunnitellusti.

Viranomaislautakunta

	TP 2020	TA 2021	Muutos	MB 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk)	3 210	2 500	0	2 500	4 488	1 988	79,5
Myyntituotot (sis)	2 078	0	0	0	4 160	4 160	0,0
Maksutuotot	323 293	293 000	0	293 000	302 329	9 329	3,2
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	3 750	3 750	0,0
Toimintatuotot	328 581	295 500	0	295 500	314 728	19 228	6,5
Henkilöstökulut	-456 496	-465 388	0	-465 388	-472 017	-6 629	1,4
Palvelujen ostot	-28 352	-75 383	0	-75 383	-47 226	28 157	-37,4
Palvelujen ostot (sis.)	-32 410	-35 760	0	-35 760	-29 473	6 287	-17,6
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-2 105	-4 980	0	-4 980	-5 451	-471	9,5
Muut toimintakulut (ulk.)	-54 320	-45 900	0	-45 900	-55 680	-9 780	21,3
Muut toimintakulut (sis.)	-7 824	-8 579	0	-8 579	-8 538	41	-0,5
Toimintakulut	-581 508	-635 990	0	-635 990	-618 386	17 604	-2,8
Toimintakate	-252 927	-340 490	0	-340 490	-303 658	36 832	-10,8

Rakennusvalvonta

Sitovuus: viranomaislautakunta, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: rakennustarkastaja Kari Nuutinen

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Koronaepidemian vuoksi vuonna 2021 rakennusvalvonnan henkilöstöstä rakennustarkastaja ja molemmat rakennuslupainsinöörit ovat olleet toimistotöiden osalta osittain etätöissä. Sovitut katselmukset rakennuskohteissa sekä lupatyöryhmän kokoontumiset on pidetty viikoittain normaalisti. Molemmat palvelusihteerit ovat olleet kunnantalolla toimisto- ja asiakaspalvelutyössä koko ajan.

Vuoden 2021 alusta alkaen toinen rakennuslupainsinööreistä on siirtynyt osittaiselle varhennetulle eläkkeelle. Koska vuonna 2022 myös toinen rakennuslupainsinööri siirtyy osittaiselle varhennetulle eläkkeelle, on rakennusvalvonnan resurssien säilyttämiseksi tehty joulukuussa 2021 uuden rakennuslupainsinöörin rekrytointi.

Vuoden aikana on otettu vaiheittain käyttöön uusi Trimble Rakennusvalvontaohjelmisto. Kaikki rakennuslupapäätökset on tehty uudella ohjelmalla vuonna 2021. Ohjelmistoon liittyvä sähköinen lupa-asiointipalvelu on otettu käyttöön loppuvuonna ja jatkossa suositeltavin tapa lupahakemuksen jättämiseksi on sähköinen asiointipalvelu, jonka kautta hankkeeseen liittyvä kaikki kommunikointi on mahdollista tehdä.

Järjestelyt eivät ole aiheuttaneet toiminnalle riskiä. Sähköisellä asiointipalvelulla on tarkoitus helpottaa luvan hakijoiden lupaprosessia ja rekrytoinnilla turvataan rakennusvalvonnan resurssit.

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet 2021

VIRANOMAISLAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2021–2023	Toimenpiteet 2021	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
Asiakaslähtöiset, lakiperusteiset ja asian- tuntevat viranomais- palvelut	Valitusviranomaisen muuttamien lupapäätösten määrä suhteessa tehtyihin lupapäätöksiin.	Muutoksen haku ei muuta päätöstä.	Päätöksiin ei ole haettu muutosta.
	Lupapäätökset.	Päätökset 360 kpl.	271 kpl (350 kpl ottaen huomioon, että saman rakennuspaikan kaikki rakennukset luvitetaan uudessa ohjelmassa samalla lupanumerolla, aiemmassa rakennusvalvontaohjelmassa kaikille rakennuksille annettiin oma lupanumero)
	Sähköinen lupa-asiointi, hakemusten käsittely ja lupapäätökset samassa sovelluksessa.	Asiakas voi jättää rakennusvalvontaan hakemuksen sähköisesti käsiteltäväksi, kommunikointi voi tapahtua järjestelmän kautta hankkeeseen ryhtyvän, suunnittelijoiden ja vastaavien työnjohtajien kesken.	Sähköinen asiointipalvelu on otettu käyttöön.

Informatiiviset tunnusluvut

Lautakunnan hyväksymät tavoitteet	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Lautakunnan muuttamien lupapäätösten määrä suhteessa tehtyihin lupapäätöksiin (kpl/kpl)			
- viranhaltijat	0/285	0/360	0/271
Lupapäätöksiä, kpl	285	360	271
Myönnetyt luvat, asuntoja	104	150	114
Valmistuneet asunnot	86	130	51
Nettomenot €/asukas	2,56	2,93	2,45
Maksujen kattavuus menoista, %	82,9	79,7	83,9

Talousarvion toteutuminen

Tuotot ovat toteutuneet 110,6 prosenttisesti, 26 010 € talousarviota suurempana. Kulut ovat toteutuneet 97,9 prosenttisesti, 6 524 € talousarviota pienempänä.

Rakennusvalvonta

	TP 2020	TA 2021	Muutos	MB 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk)	3 210	2 500	0	2 500	4 478	1 978	79,1
Myyntituotot (sis)	748	0	0	0	1 120	1 120	0,0
Maksutuotot	258 753	242 000	0	242 000	266 032	24 032	9,9
Toimintatuotot	262 711	244 500	0	244 500	271 630	27 130	11,1
Henkilöstökulut	-251 181	-242 026	0	-242 026	-248 176	-6 150	2,5
Palvelujen ostot	-13 446	-38 092	0	-38 092	-18 191	19 901	-52,2
Palvelujen ostot (sis.)	-16 544	-18 084	0	-18 084	-14 575	3 509	-19,4
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-969	-1 980	0	-1 980	-3 461	-1 481	74,8
Muut toimintakulut (ulk.)	-30 200	-24 850	0	-24 850	-30 596	-5 746	23,1
Muut toimintakulut (sis.)	-4 733	-5 438	0	-5 438	-5 412	26	-0,5
Toimintakulut	-317 073	-330 470	0	-330 470	-320 411	10 059	-3,0
Toimintakate	-54 362	-85 970	0	-85 970	-48 781	37 189	-43,3

Ympäristönsuojelu

Sitovuus: viranomaislautakunta, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: ympäristönsuojelupäällikkö Matti Nousiainen

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Ympäristönsuojelu-tulosalueen vuoden 2021 viranomaistyön painopisteet olivat valvontaohjelman mukaisessa säännöllisessä valvonnassa, lupa- ym. hakemusten käsittelyssä ja roskaantumisen valvonnassa. Säännöllisen valvonnan tarkastukset painoutuivat vuoden loppupuoliskolle ja toteutuivat pääosin valvontaohjelman mukaisesti. Tarkastukset tehtiin kaikkiin ohjelman mukaisiin valvontakohteisiin, joilla oli toimintaa. Viranomaislautakunta teki toukokuussa teollisuusalueiden siisteysvalvontaohjelman mukaiset tarkastukset ja viranhaltijat tekivät roskaantumisen valvontaa kuntalaisten yhteydenottojen perusteella sekä lautakunnan siisteysvalvonnan jälkivalvontaa. Lautakunnan toteuttama siisteysvalvonta on todettu vaikuttavaksi, mutta jälkivalvontatarve sitoo jonkin verran valvontaresursseja. Lautakunta on antanut lausuntoja mm. Yara Suomi Oy:n lupakäsittelyistä, Pohjois-Savon vesienhoidon toimenpideohjelmasta vuosille 2022–2027 ja Siilinjärven ilmasto-ohjelmasta. Ympäristönsuojelun edistämistehtäviin liittyen tulosalue oli tiiviisti mukana kunnan ilmasto-ohjelman valmistelussa ja osallistui myös vesistöjen kunnostushankkeisiin. Ilmanlaatua mitattiin Sulkavanniityllä osana Kuopion ilmanlaadun mittausverkostoa.

Kunnan ympäristönsuojelumääräyksiä valmisteltiin vuonna 2021. Valmistelun yhteydessä todettiin, että lopullinen esitys määräyksistä on mahdollista antaa vasta Harjamäki-Kasurila pohjavesialueen jatkotutkimusten ja rajausmuutoksen valmistumisen jälkeen, koska määräyksissä on useita kohtia, jotka koskettavat pohjavesialueita. Vuonna 2021 otettiin osittain käyttöön sähköinen ympäristönsuojelun tietojärjestelmä ja valmisteltiin sähköisen asiointin käyttöönottoa. Henkilöstö on ollut palvelusihiteeriä lukuun ottamatta epidemiatilanteen takia paljolti etätyössä. Epidemian aikana viranomaistehtävät ovat hoituneet toimintatapojen uusimisella ja järjestelyillä.

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet 2021

VIRANOMAISLAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2021–2023	Toimenpiteet 2021	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
Terveellisen ja viihtyisän elinympäristön turvaaminen	Roskaantumisen suunnitelmallinen valvonta.	Tarkastuksia 20	Tarkastuksia tehtiin Vuorelan ja Toivalan teollisuusalueilla 31 kpl.
	Kunnan ympäristönsuojelumääräysten valmistelu.	Viranomaislautakunta hyväksynyt määräysten luonnoksen.	Määräysten alustava luonnos on käsitelty lautakunnassa.
Tavoitteiden ja toimenpiteiden asettaminen kunnan ilmastotyölle	Kunnan ilmasto-ohjelman valmistelu.	Kunnan ilmasto-ohjelma valmis.	Ilmasto-ohjelma on hyväksytty kunnanvaltuustossa.

Informatiiviset tunnusluvut

Lautakunnan hyväksymät tavoitteet	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Maa-aines- ja ympäristölupahakemusten käsittelyaika keskimäärin (kk)	3,2	3,5	3,8 kk
Valvontaohjelman mukaisten tarkastusten toteuma (%)	86	100	73¹⁾

¹⁾ Tarkastukset toteutuivat suunnitellusti niiden kohteiden osalta, joilla oli ympäristöluvan mukaista toimintaa

Talousarvion toteutuminen

Toimintatuotot jäivät hiukan suunnitellusta johtuen lupakäsittelyjen määrästä. Muutoin talousarvio toteutui suunnitellusti.

Ympäristönsuojelu

	TP 2020	TA 2021	Muutos	MB 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk)	0	0	0	0	10	10	0,0
Myyntituotot (sis)	1 330	0	0	0	3 040	3 040	0,0
Maksutuotot	64 539	51 000	0	51 000	36 297	-14 703	-28,8
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	3 750	3 750	0,0
Toimintatuotot	65 869	51 000	0	51 000	43 097	-7 903	-15,5
Henkilöstökulut	-205 315	-223 362	0	-223 362	-223 841	-479	0,2
Palvelujen ostot	-14 906	-37 291	0	-37 291	-29 035	8 256	-22,1
Palvelujen ostot (sis.)	-15 866	-17 676	0	-17 676	-14 898	2 778	-15,7
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-1 136	-3 000	0	-3 000	-1 990	1 010	-33,7
Muut toimintakulut (ulk.)	-24 120	-21 050	0	-21 050	-25 084	-4 034	19,2
Muut toimintakulut (sis.)	-3 091	-3 141	0	-3 141	-3 127	14	-0,5
Toimintakulut	-264 435	-305 520	0	-305 520	-297 974	7 546	-2,5
Toimintakate	-198 566	-254 520	0	-254 520	-254 877	-357	0,1

TEKNISEN LAUTAKUNNAN JAOSTO

TEKNISEN LAUTAKUNNAN JAOSTO VUONNA 2021

<i>Jäsen (26.8.2021 lähtien)</i>	<i>Henkilökohtainen varajäsen</i>
Ritva Puustinen	Pirjo Timonen
Katariina Syväys	Reijo Räsänen
Heikki Jääskeläinen	Jukka Puurunen

<i>Jäsen (26.8.2021 saakka)</i>	<i>Henkilökohtainen varajäsen</i>
Ritva Puustinen	Jonna Iskala
Lassipekka Parviainen	Esko Nenonen
Riitta Renvall	Heikki Jääskeläinen

Yksityistiet

Sitovuus: valtuusto, brutto

Vastuuhenkilö: maaseutuasiamies Erkki Väätäinen

Toiminta-ajatus

Yksityistiehallinnon tehtävänä on kehittää ja toteuttaa toimenpiteitä yksityistieverkon parantamiseksi.

Toiminnalliset muutokset ja riskien toteutuminen

Kuntien tielautakunnat lakkasivat toimimasta yksityistielain mukaisena tiehallintoviranomaisena 1.1.2020 alkaen. Investointien -ja kunnossapidon avustukset ovat kuitenkin edelleen tarpeen. Teknisen lautakunnan tiejaos päättää hallintosäännön ja kuntalain mukaisesti ja päättää kunnan varoista (kunnossapidon ja investointien avustaminen) yksityisteille myönnettävistä avustuksista ja jakoperusteista.

Tiekuntien yhdistämiset, jakamiset ja perustamiset voidaan päättää tiekuntien omilla päätöksillä, kiinteistörekisterin pitäjän päätöksillä tai maanmittaustoimiston toimituksissa. Maanmittaustoimisto tekee tietoi- mitukset ja käräjäoikeus käsittelee moitekanteet. Lisäksi tieosakas voi tehdä tiekunnan päätöksestä oi- kaisuvaatimuksen suoraan tiekunnalle.

Siilinjärvellä oli 2021 yli puolen kilometrin mittaisia yksityisteitä 261 km ja 115 tiekuntaa. Yksitystieverkon kunnossapidossa ja parantamishankkeissa tiekuntien ja sidosryhmien välinen yhteistyö korostuu eri hankkeissa. Valtion yksityistieavustusmäärärahat säilyivät hyvällä tasolla 2021.

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet 2021

VALTUUSTON SITOVIK TAVOITTEET			
<i>Suunnittelukauden tavoite 2021–2023</i>	<i>Tavoitetaso</i>	<i>Riskiarvio</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
Yksitystieverkon ylläpito	5-6 ylläpitoa hanketta/ vuosi liikenteellisesti merkittävillä yksityis- teillä.	Valtion rahoitusratkai- sut.	Kuusi hanketta yksi- tyisteille toteutui vuonna 2021

Talousarvion toteutuminen

Talousarvio toteutui suunnitelman mukaisesti.

Yksityistieasiat

	TP 2020	TA 2021	Muutos	MB 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	m%
Henkilöstökulut	-4 939	-6 430	0	-6 430	-6 625	-195	3,0
Palvelujen ostot	-652	-250	0	-250	-630	-380	151,9
Palvelujen ostot (sis.)	-113	-129	0	-129	-231	-102	79,2
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	0	0	0	0	-107	-107	0,0
Avustukset	-113 212	-114 848	0	-114 848	-113 269	1 579	-1,4
Muut toimintakulut (ulk.)	-380	-380	0	-380	-879	-499	131,4
Toimintakulut	-119 296	-122 037	0	-122 037	-121 741	296	-0,2
Toimintakate	-119 296	-122 037	0	-122 037	-121 741	296	-0,2

YHTEISET PALVELUT**Sitovuus: valtuusto, brutto**

Vastuuhenkilö: talousjohtaja Petteri Ristikangas

Toiminta-ajatus

Yhteiset palvelut on yksi kunnan viidestä palvelualueesta. Yhteisten palveluiden (palvelualue) sitovuus-taso tuottaa kunnan sisäisiä tukipalveluita sisältäen tulosalueina talouspalvelut, henkilöstöpalvelut, työllisyystoiminnan ja muut tukipalvelut, tietotekniikkapalvelut, ruoka- ja puhtauspalvelut sekä hankinnat.

Valtuustoon sitova palvelualue käsittää seuraavat tulosalueet:

Tulosalue	Toimintamenot	Toimintatulot	Toimintakate
Yhteisten palvelujen hallinto	-112 112	112 112	0
Henkilöstöpalvelut	-1 458 764	1 458 776	12
Talouspalvelut	-570 758	577 530	6 772
Työllisyystoiminta ja muut tukipalvelut	-2 140 132	434 120	-1 706 012
Tietotekniikkapalvelut	-1 527 421	1 706 718	179 296
Ruoka- ja puhtauspalvelut	-7 377 073	7 449 453	72 380
Hankinnat	-27 187	27 187	0
Sitovuustaso yhteensä	-13 213 447	11 765 896	-1 447 551

Toiminnalliset muutokset ja riskien toteutuminen

Korona pandemia on vaikeuttanut työllisyystoiminnan tuloksellisuutta. Talouden PTS suunnitelmassa tavoitellut säästöt muuttuvat noin 268.000 euron lisäkustannuksiksi työmarkkinatukeen. Ruoka- ja puhtauspalveluissa on vaikeuksia työvoiman saatavuudessa erityisesti sijaisuuksiin. Hyvinvointialueen perustamisen myötä tulevat muutokset tulevaisuudessa tuovat epävarmuutta ja kuormittavat henkilöstöä. Tietotekniikkapalveluissa on palvelutuotannon muutoksen myötä tunnistettu henkilöriskejä, joiden minimointia jatketaan palveluntuottajan (Tiera Oy) kanssa yhteistyössä sekä dokumentoimalla kriittisiä prosesseja entistä kattavammin.

Monetra Oy kilpailutti ja uudisti myynti- ja ostopalveluiden välityspalvelun sekä hinnoittelun. Hinnoittelu ohjaa entistä enemmän suoraan sähköisesti saapuviin ja lähteviin laskuihin. Riskin kustannusten hallinnalle muodostaa kunnasta lähtevien paperilaskujen suuri osuus. Työtaturmat kasvoivat, joten asetettuun tavoitteeseen ei päästy.

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet

VALTUUSTON SITOVA TAVOITTEET			
Suunnittelukauden tavoite 2021–2023	Tavoitetaso	Riskiario	TOTEUTUMINEN
Kasvu: Talouden hallinta ja kehittämisen arviointi perustuvat kehittymistä kuvaaviin skenaarioihin	Valitaan tavoiteltava kehityspolku väestötekijöiden muutokseen perustuvan skenaarion pohjalta.	Onnistuminen skenaarioiden peruslähtökoh-tien arvioinnissa.	Toteutetaan osana talouden suunnittelua.
Hyvinvointi: Palvelutuotannon tukena ovat ajanmukaiset ja toimintavarmat tietojärjestelmät.	Palvelutuotannon tuki järjestetään kustannustehokkaasti ulkoistetun palvelutuottajan toimesta.	Riippuvuus ulkoisesta toimijasta sopimus- ja kustannushallinnassa kasvaa.	Tietotekniikkapalveluissa siirretty 1.4. luku Kuntien Tieran sopimuksen mukaiseen palvelutuotantoon.

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
Suunnittelukauden tavoite 2021–2023	Tavoitetaso	Riskiarvio	TOTEUTUMINEN
Mahdollistetaan digitalisaation hyödyntäminen palvelutuotannossa ja asiakaspalvelussa.			Talushallinnon raportoinnin ja johdontyöpöydän digitalisointi toteutettu.
Talous: Lainanhoitokuluissa ei tapahtu hallitsematonta muutosta mahdollisista korkovaihteluista huolimatta	Noin 2/3-osa lainasalkusta on sidottu 5/10 vuoden korkoon tai suojattu korkojohdannaisilla.	Koronapandemia aiheuttaa rahoitusmarkkinoilla epävakautta (Etelä-Euroopan pankit) joka heijastuu korkotasoon.	Korkotaso on pysynyt vahvasti negatiivisena. Nykyisestä lainakanhasta on suojattu 76 %.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvion toteutumiseen vaikuttaa olennaisesti työmarkkinatukimenojen kehittyminen; arvioitu ylitys n. 268 000 euroa. Monetran palveluveloitukset kokonaisuudessaan jäivät n. 25 000 € talousarviota pienemmäksi. Ruokapalveluiden osalta myyntituottojen kirjautumiseen sisäiseksi- ja ulkoiseksi vaikutti sosiaali- ja terveystalouden asiakaspalvelu maksulain muutos 1.7.2021 alkaen. Myyntituotot toteutuivat kokonaisuudessaan hieman talousarviota paremmin. Ruoka- ja puhtauspalveluiden henkilöstökuluissa tuli säästöä 226.000 euroa heikon työvoimasaatavuuden vuoksi. Osa vakituisista tehtävistä on täyttämättä, kun ei ole hakijoita. Tämä asia näkyy vastaavasti lisääntyneenä vuokratyövoiman käyttönä, joka näkyy palvelujen ostojen kasvuna. Myös pesulapalveluiden käyttöä on laajennettu heikon työvoiman saatavuuden vuoksi. Työterveyshuoltopalveluista tuli vuoden 2021 säästöä n. 30.000 € verrattuna vuoteen 2020. Muilta osin yhteisten palveluiden toteuma on talousarvion mukainen.

YHTEISET PALVELUT

	TP 2020	TA 2021	Muutos	MB 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk)	1 194 364	1 196 626	0	1 196 626	991 838	-204 788	-17,1
Myyntituotot (sis)	7 131 345	7 610 750	0	7 610 750	7 873 621	262 871	3,5
Tuet ja avustukset	390 551	522 501	0	522 501	443 040	-79 461	-15,2
Vuokratuotot (sis.)	2 322 788	2 319 018	0	2 319 018	2 313 289	-5 729	-0,2
Muut toimintatuotot	12	0	0	0	144 109	144 109	0,0
Toimintatuotot	11 039 061	11 648 895	0	11 648 895	11 765 896	117 001	1,0
Henkilöstökulut	-5 258 855	-5 589 927	49 996	-5 539 931	-5 271 821	268 110	-4,8
Palvelujen ostot	-2 872 087	-3 819 749	75 000	-3 744 749	-3 760 677	-15 928	0,4
Palvelujen ostot (sis.)	-273 625	-312 096	0	-312 096	-400 989	-88 893	28,5
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-1 743 011	-1 654 045	0	-1 654 045	-1 707 153	-53 108	3,2
Avustukset	-1 241 970	-1 062 000	0	-1 062 000	-1 327 229	-265 229	25,0
Muut toimintakulut (ulk.)	-538 455	-499 893	0	-499 893	-512 469	-12 576	2,5
Muut toimintakulut (sis.)	-270 881	-256 784	0	-256 784	-233 110	23 674	-9,2
Toimintakulut	-12 198 884	-13 194 494	124 996	-13 069 498	-13 213 447	-143 949	1,1
Toimintakate	-1 159 823	-1 545 599	124 996	-1 420 603	-1 447 551	-26 948	1,9
Poistot ja arvonalentumiset	-297 447	-225 852	0	-225 852	-222 751	3 101	-1,4

Yhteisten palvelujen hallinto

Sitovuus: kunnanhallitus, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: talousjohtaja Petteri Ristikangas

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Toiminnassa ei havaittuja muutoksia tai riskejä.

Talousarvion toteutuminen

Toimintamenot ylittivät noin 11.000 euroa. Peruste Kunnanhallituksen palkantarkistus päätös.

Yhteisten palvelujen hallinto

	TP 2020	TA 2021	Muutos	MB 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	m%
Myyntituotot (sis)	87 007	99 394	0	99 394	112 112	12 718	12,8
Toimintatuotot	87 007	99 394	0	99 394	112 112	12 718	12,8
Henkilöstökulut	-80 890	-93 956	0	-93 956	-106 866	-12 910	13,7
Palvelujen ostot	-946	-2 719	0	-2 719	-345	2 374	-87,3
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-1 162	-460	0	-460	-1 095	-635	138,1
Muut toimintakulut (ulk.)	-3 826	-3 930	0	-3 930	-3 623	307	-7,8
Muut toimintakulut (sis.)	-182	-182	0	-182	-182	0	0,0
Toimintakulut	-87 007	-101 247	0	-101 247	-112 112	-10 865	10,7
Toimintakate	0	-1 853	0	-1 853	0	1 853	-100,0

Henkilöstöpalvelut

Sitovuus: kunnanhallitus, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: henkilöstöjohtaja Tiina Veijola

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Henkilöstöjohtaja irtisanoutui syksyllä 2021, loppuvuoden henkilöstöjohtajan tehtävät hoidettiin sijaisuusjärjestelyillä. Työntekemisen tapojen monipuolistamiseen on panostettu ja etätyöohjetta on uudistettu.

Matalan kynnyksen tukimuotojen kehittämiseen panostettiin, koska tarve niihin on ollut nousussa. Pilotointiin auntie-palvelu, joka on verkkovälitteinen palvelu, jossa henkilöstö voi käydä luottamuksellista keskustelua ammattihenkilöstön kanssa ilman lähetettä.

Sairauspoissaolo kehityksessä ei ole ollut poikkeavaa edellisiin vuosiin verrattuna.

Korvaavan työn vakiinnuttamista on kehitetty ja siitä on tullut kunnan toimintatapa ja sitä kehitetään edelleen.

Työtapaturmien vähentäminen. Tavoitteeseen ei päästy, koska työtapaturmat lisääntyivät.

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet 2021

KUNNANHALLITUKSEN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2021–2023	Toimenpiteet 2021	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
Etätyön käytäntöjen kehittäminen ja vakiinnuttaminen normaalioloissa	Menetelmät etätyön johtamiseen, seurantaan ja työhyvinvoinnin ylläpitämiseen.	Etätyön uudistettu ohjeistus on viety käytäntöön.	Etätyöohjeen uudistus on aloitettu, ei täysin valmis.

Työkyvyttömyyden kustannusten vähentäminen	Työterveysyhteistyön laadun parantaminen ja ehkäisevän työn muotojen kehittäminen erityisesti psykososiaalisten ongelmien ratkaisemiseksi. Korvaavan työn käytäntöjen vakiinnuttaminen.	Sairauspoissaolot alle 13 kpv / työntekijä.	Sairauspoissaolot 14,0 kpv/kaikki työntekijät. Työterveysyhteistyön kehittämissanke TieTTY! käynnistynyt 1/2021. Pilotti sähköisestä mielenterveyden tuesta hankkeeseen liittyen. Korvaavan työn päiviä 1.1.-30.6.2021 yht. 181 päivää.
	Työtapaturmien systemaattinen ehkäisy: työn vaarojen tunnistaminen ja riskien systemaattinen arviointi ja turvallisuushavaintojen tekemiseen kannustaminen.	Tapaturmien aiheuttamat poissaolopäivät alle 400 päivää.	Työtapaturmien poissaolot olivat 731 päivää. Tavoitteeseen ei päästy, vaan se ylittyi reippaasti.

Talousarvion toteutuminen

Työterveyshuoltopalveluista tuli vuodelta 2021 säästöä n. 30 000€ verrattuna vuoteen 2020.

Tulot

- myyntituotos sis. jäätiin arviosta - 26 780 €
- tuet ja avustukset jäätiin arviosta - 16 023 €

Menot

- henkilöstökuluissa säästöä 43 114 €
- palvelujen ostossa säästöä 21 363 €

Henkilöstöpalvelut

	TP 2020	TA 2021	Muutos	MB 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk)	14 310	15 000	0	15 000	14 248	-752	-5,0
Myyntituotot (sis)	1 098 616	1 182 330	0	1 182 330	1 155 550	-26 780	-2,3
Tuet ja avustukset	305 419	305 000	0	305 000	288 977	-16 023	-5,3
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	2	2	0,0
Toimintatuotot	1 418 345	1 502 330	0	1 502 330	1 458 776	-43 554	-2,9
Henkilöstökulut	-455 501	-492 776	0	-492 776	-449 662	43 114	-8,7
Palvelujen ostot	-922 121	-1 007 348	0	-1 007 348	-985 712	21 636	-2,1
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-20 354	-8 300	0	-8 300	-2 423	5 877	-70,8
Muut toimintakulut (ulk.)	-15 551	-15 947	0	-15 947	-16 992	-1 045	6,6
Muut toimintakulut (sis.)	-4 816	-7 736	0	-7 736	-3 975	3 761	-48,6
Toimintakulut	-1 418 343	-1 532 107	0	-1 532 107	-1 458 764	73 343	-4,8
Toimintakate	2	-29 777	0	-29 777	12	29 789	-100,0

Talouspalvelut

Sitovuus: kunnanhallitus, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: talouspäällikkö Eeva Miettinen

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Monetra Pohjois-Savo Oy kilpailutti valtakunnallisesti sekä myynti- että ostolaskujen välityspalvelut. Palveluntarjoajat vaihtuivat syyskuussa. Vaihdoistilanteen toteutuksen vaikutuksia asiakkaiden suuntaan saatiin hyvin minimoitua. Monetra uudisti myös hinnoitteluaan, jonka vaikutukset tulevat näkymään 2022. Hinnoittelu ohjaa entistä enemmän suoraan sähköisesti saapuviin ja lähteviin laskuihin. Valitettavasti varsinkin kunnasta lähtevien paperilaskujen osuus on suuri ja se tulee näkymään kustannuksissa.

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet 2021

KUNNANHALLITUKSEN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2021–2023	Toimenpiteet 2021	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
Taloustraportoinnin uudistaminen	Käyttöönottovalmius viimeistely. Kunnan oma raportointi toimii hankitulla ohjelmistolla.	Automatisoidun taloustraportoinnin käyttöönotto 2021 ja kunnan oman raportoinnin kehittäminen.	Valtakunnallisesta raportoinnista on toteutettu neljännes- ja puolivuosisraportointi sekä luotu valmiuksia loppujen raporttien toimittamiseen tilinpäätöksen jälkeen. Kunnan omassa raportoinnissa on otettu käyttöön uusi ohjelmisto.
Tietosuojatyö	Tietosuojatyötä ohjaamaan laaditaan vuosisuunnitelma.	Eu:n tietosuojasetuksen mukainen toiminta.	Vuosisuunnitelma laadittu ja toimintaa toteutettu sen mukaisesti.

Talousarvion toteutuminen

Poikkeama toimintatuotoissa johtuu ennakoitua pienempänä toteutuneista toimintakuluista ja sen myötä pienemmästä kunnan eri yksiköille tapahtuvasta veloituksesta. Monetran palveluveloitukset kokonaisuudessaan jäivät n. 25 000 € pienemmäksi. Tästä projektien osuus oli yht. n. 15 000 € tarjouksia pienempi (konserni ja käyttöomaisuus, n. 7 000 € siirtyi laskutettavaksi 2022 ja loppuosa toteutui tarjouksia pienempänä) ja loppuosa muodostui pienemmistä käyttömääristä. Käyttöön otetun raportointiohjelmisto Accunan veloitus alkoivat vasta heinäkuusta alkaen (vaikutus myös poistoihin).

Talouspalvelut

	TP 2020	TA 2021	Muutos	MB 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	m%
Myyntituotot (sis)	573 820	618 436	0	618 436	577 530	-40 906	-6,6
Toimintatuotot	573 820	618 436	0	618 436	577 530	-40 906	-6,6
Henkilöstökulut	-161 710	-150 827	0	-150 827	-152 205	-1 378	0,9
Palvelujen ostot	-396 527	-447 383	10 000	-437 383	-403 517	33 866	-7,7
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-239	-500	0	-500	-319	181	-36,2
Muut toimintakulut (ulk.)	-15 344	-15 400	0	-15 400	-14 717	683	-4,4
Toimintakulut	-573 820	-614 110	10 000	-604 110	-570 758	33 352	-5,5
Toimintakate	0	4 326	10 000	14 326	6 772	-7 554	-52,7
Poistot ja arvonalentumiset	0	-13 333	0	-13 333	-6 688	6 645	-49,8

Työllisyystoiminta ja muut tukipalvelut

Sitovuus: kunnanhallitus, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: henkilöstöjohtaja Tiina Veijola

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Tukipalveluiden yhtenä tärkeänä tavoitteena oli sähköisen arkistointiin siirtyminen. Sähköiseen arkistointiin siirtyminen on siirtynyt ja työ on edelleen kesken.

Työllisyyspalveluissa on ollut henkilöstövaihdoksia ja esimies on puuttunut kokonaan loppu vuoden 2021, joka on vaikuttanut toiminnan vakiinnuttamisen ja työllisyydenhoidon kuntakokeilun toiminnan vakiinnuttamisessa.

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet 2021

KUNNANHALLITUKSEN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2021–2023	Toimenpiteet 2021	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
Nuorisotyöttömyyden vähentäminen	Eri toimijoiden yhteistyö, Nuoret Pystyy -hanke.	Nuorisotyöttömien määrä laskee 10 %.	Nuorisotyöttömien määrä on kääntynyt laskuun.
Työmarkkinatuen kuntaosuuden vähentäminen	Työllisyyden kuntakokeilun aloitus ja kehittämistoimet, työmarkkinatuen kuntaosuudella olevien tehostettu ohjausaktiivointitoimiin, Tapaamo-hanke.	Työmarkkinatuen kuntaosuuden vähentäminen 5 %.	Työmarkkinatuen kuntaosuus ei ole laskenut vaan nousut edellisistä vuosista. Tapaamohanke ja työllisyyden kuntakokeilu ovat käynnistyneet.
Sähköiseen arkistointiin siirtyminen	Toteutetaan selvitys sähköisestä arkistoinnista.	Selvitys sisältää toimeenpanosuunnitelman sähköisen arkistoinnin toteuttamisesta ja aikataulutuksesta.	Kuntaan on palkattu 09/21 alkaen tiedonhallinta-asiantuntijan, joka aloittaa sähköisen arkistoinnin suunnittelun ja toteuttamisen.

Talousarvion toteutuminen

Työmarkkinatuen kuntaosuus ylitti 268 000€ talousarvion laaditun ennusteen. Tähän vaikutti erityisesti se, että kuntakokeilun käynnistymisessä oli haasteita ja työttömien asiakkaiden palveluihin ja palveluihin ohjautumisessa tuli katkoksia.

Tapaamo-hanke järjestää monipuolista toimintaa ja tarjoaa matalan kynnyksen kohtaamispaikan ja neuvontaa siilinjärveläisille.

Työllisyystoiminta ja muut tukipalvelut

	TP 2020	TA 2021	Muutos	MB 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk)	589	300	0	300	438	138	46,1
Myyntituotot (sis)	216 602	301 165	0	301 165	279 587	-21 578	-7,2
Tuet ja avustukset	84 256	217 501	0	217 501	152 988	-64 513	-29,7
Muut toimintatuotot	12	0	0	0	1 107	1 107	0,0
Toimintatuotot	301 459	518 966	0	518 966	434 120	-84 846	-16,3
Henkilöstökulut	-311 058	-488 455	0	-488 455	-461 620	26 835	-5,5
Palvelujen ostot	-168 394	-323 449	15 000	-308 449	-247 807	60 642	-19,7
Palvelujen ostot (sis.)	-9 969	-10 705	0	-10 705	-47 548	-36 843	344,2
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-7 856	-19 960	0	-19 960	-11 863	8 097	-40,6
Avustukset	-1 241 970	-1 062 000	0	-1 062 000	-1 327 229	-265 229	25,0
Muut toimintakulut (ulk.)	-15 925	-24 200	0	-24 200	-19 932	4 268	-17,6
Muut toimintakulut (sis.)	-24 900	-18 402	0	-18 402	-24 132	-5 730	31,1
Toimintakulut	-1 780 072	-1 947 171	15 000	-1 932 171	-2 140 132	-207 961	10,8
Toimintakate	-1 478 614	-1 428 205	15 000	-1 413 205	-1 706 012	-292 807	20,7

Tietotekniikkapalvelut

Sitovuus: kunnanhallitus, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: digijohtaja Tiia Häsä

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Suurimmat muutokset tietotekniikkapalveluiden tuottamisessa ajoittuivat vuoden 2021 ensimmäiselle puoliskolle, kun tietotekniikkapalveluiden palvelutuotanto siirtyi Kuntien Tieran vastuulle, sopimuksen mukainen palvelutuotanto käynnistyi 1.4.2021. Sopimuksen mukaisten palvelutasojen (SLA) mittaaminen ja raportointi käynnistyi 1.9.2021. Toinen merkittävä muutos toteutui 1.9.2021 kunnan konesalilaitteiston omistajuuden siirryttyä Kuntien Tieralle.

Siilinjärven kunta jatkoi, yhteistyössä Kuntien Tieran kanssa, vuonna 2020 käynnistettyä Microsoft-O365-projektia. O365-projektin tavoitteena oli valmistella ja päivittää kunnan hallintoverkon käyttäjätunnukset ja verkossa tuotetut palvelut yhteensopivaksi Microsoftin O365-pilviteknologian kanssa. Tämä projekti päättyi joulukuussa 2021, projekti viivästyi noin puoli vuotta johtuen laajentuneesta sisällöstä, jonka projektin ohjausryhmä hyväksyi. Lopputuloksena kaikki kunnan tietoverkon käyttäjät ovat uusien O365-pilviteknologioiden piirissä, teknologinen arkkitehtuuri tukee uusia työvälineitä ja monipaikkaista työskentelyä.

Vuoden 2021 aikana tunnistettiin kunnan palveluiden tuotannossa henkilöriskejä, joiden minimointia jatketaan edelleen siirtämällä tietotaitoa Tieralle sekä dokumentoimalla kriittisiä prosesseja entistä kattavammin. Lisäksi tietojärjestelmien pääkäyttäjien tehtäväkuvaa ja ohjeistusta päivitettiin vastaamaan nykyistä Tieran palveluntuottajamallia ja tietojärjestelmien pääkäyttäjille järjestettiin koulutustilaisuuksia.

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet 2021

KUNNANHALLITUKSEN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2021–2023	Toimenpiteet 2021	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
Siirtoprojektivaiheen loppuunsaattaminen	Toteutetaan tietotekniikkapalveluiden siirtoprojekti Kuntien Tieralle.	Palvelutasolupauksen (SLA) mukaiset palvelut käytössä 1.9.2021 lukien.	Siirtoprojekti päättyi elokuussa 2021 ja toteutui suunnitellusti. SLA seuranta aloitettiin 1.9.2021.

Aiesopimuksen toimeenpano / Kuntien Tiera Oy	Konesalilaitteiston/palvelimien myynti Kuntien Tiera Oy:lle.	Palvelinlaitteet ja niiden varusohjelmistot ovat siirtyneet Kuntien Tieralle.	Konesalilaitteiston myyntisopimus on tehty ja allekirjoitettu. Omistajuus siirtyi Kuntien Tieralle 1.9.2021 alkaen.
Microsoft Office O365-pilviteknologian käyttöönotto koko henkilöstölle	Kunta jatkaa yhteistyössä Kuntien Tieran kanssa O365-projektia. Projektissa aloitetaan valmistautumaan tulevaan O365-käyttöönottoon (migraatioon).	Uusi Microsoft lisenssien hankintamalli on sovittu kesäkuun loppuun mennessä. M365 käyttöönoton projektisuunnitelma on hyväksytty ja päivitetty 06/2021 mennessä. Kunnan henkilöstö on siirtynyt vuoden loppuun mennessä käyttämään O365 pilvitekniologiaa tehokkaasti.	Lisenssien hankintamalli on sovittu ja uusi kolmi-vuotinen EA-sopimus laadittu ja voimassa 1.7.2021 alkaen. Toteutui. Toteutui. Pilvipohjaisten tallennuspalvelujen käyttöönotto jatkuu yksiköissä.
Tietohallinnon ulkoistuskustannusten seuranta-prosessin vakiinnuttaminen	Luodaan prosessi ja ohjausmenetelmät, joiden avulla seurataan ulkoistusprosessin vaikutuksia kunnan ICT-palveluiden kustannuksiin ja palvelun laatuun.	Toteumaraportointi antaa riittävät tiedot ICT-käyttötaloustalouksista vuoden 2022 talousarvion laadintaan.	Toteumaraportointi toteutuu kuukausittain.
ICT-kehittämishankkeiden käynnistäminen	Käynnistetään vähintään kaksi digitalisointia edistävää ICT-kehityshanketta.	ICT-kehityshankkeet ovat mahdollistaneet uudenlaisten palveluiden käyttöönottoja henkilöstölle / kuntalaisille.	1.OmaKunta-hanke käynnistynyt helmikuussa 2021 Kuopion kanssa, toteutetaan kuntalaisille tarkoitettu keskitetty palvelualue. 2.Siilinjärvi-sovellus kehitetty tuotantokäyttöön kesäkuussa 2021. 3.Tiera integraatioalustan (TIA) käyttöönotto aloitettu 06/2021.

Talousarvion toteutuminen

Palveluiden ostot kokonaisuutena ylittivät 34 602 €, ylityksen suurin osuus oli Tieran asiantuntijatyön ostoissa ulkoistusprojektille ja M365-projektille. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot ylittivät vähän yli 6 000 €, hankinnat olivat kuitenkin suunniteltuja ja pakollisia. Tietotekniikkapalvelut käytti OmaKunta-projektissa yksikön ulkoista resurssia, jonka korvauksia ei oltu budjetoitu, tästä seurasi henkilöstökuluihin ylitystä 5 400 €.

Kokonaisuutta tarkasteltaessa tietotekniikkapalveluiden osalta kaikki tavoitteet vuodelle 2021 täyttyivät ja kehityshankkeet toteutettiin suunnitellusti.

Tulot

- Konesalilaitteiston myynti Kuntien Tiera Oy:lle..... 143 000 €

Menot

- Asiantuntijapalveluiden ostot Tieralta kehityshankkeisiin..... - 129 981 €
- Aineet, tarvikkeet ja tavarat..... - 6 059 €
- Henkilöstökulut, projektiresurssin korvaus - 5 400 €

Tietotekniikkapalvelut

	TP 2020	TA 2021	Muutos	MB 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk)	3 360	0	0	0	1 585	1 585	0,0
Myyntituotot (sis)	1 493 363	1 489 151	0	1 489 151	1 562 132	72 981	4,9
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	143 000	143 000	0,0
Toimintatuotot	1 496 723	1 489 151	0	1 489 151	1 706 718	217 567	14,6
Henkilöstökulut	-358 126	-83 338	0	-83 338	-96 859	-13 521	16,2
Palvelujen ostot	-654 194	-1 239 087	50 000	-1 189 087	-1 225 297	-36 210	3,0
Palvelujen ostot (sis.)	-608	-1 801	0	-1 801	-194	1 607	-89,2
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-4 388	0	0	0	-6 060	-6 060	0,0
Muut toimintakulut (ulk.)	-224 513	-185 000	0	-185 000	-199 011	-14 011	7,6
Muut toimintakulut (sis.)	-28 608	-18 084	0	-18 084	0	18 084	-100,0
Toimintakulut	-1 270 437	-1 527 310	50 000	-1 477 310	-1 527 421	-50 111	3,4
Toimintakate	226 287	-38 159	50 000	11 841	179 296	167 455	1 414,2
Poistot ja arvonalentumiset	-226 286	-160 639	0	-160 639	-179 296	-18 657	11,6

Ruoka- ja puhtauspalvelut

Sitovuus: kunnanhallitus, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuhenkilö: ruoka- ja puhtauspalvelujohtaja Sirpa Kurki

Korona- tilanne alueella on ollut aaltoilevaa, mutta tilanne on pysynyt rauhallisena. Kaikki toimipaikat ovat olleet auki. Kesällä toiminta päättyi Harjamaen – ja Päivärinteen päiväkodeissa, näistä lapset siirtyivät alueen muihin päiväkodeihin. Ruoka- ja puhtauspalvelujen henkilöstö siirtyi avoimiin tehtäviin toisiin yksiköihin. Työvoiman saatavuus sijaisuuksiin ruoka- ja puhtauspalveluissa on erittäin haasteellista. Tieto sote-kohteiden tukipalvelujen siirtymisestä pois kunnalta v.2023 alkaen teki muutostarpeen keittiöverkostosuunnitelmaan. Terveyskeskuksen puhtauspalvelut jäävät pois kunnalta uuden kiinteistön valmistuttua elinkaarihankkeena syksyllä 2022. Tulevaisuuden tuomat muutokset toimintaympäristössä ja epävarmuus kuormittavat henkilöstöä.

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet 2021

KUNNANHALLITUKSEN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2021–2023	Toimenpiteet 2021	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
<i>Ruoka- ja puhtauspalvelut</i> Talouden tasapainottaminen	Kustannusten säästöt.	Kustannusten säästöt.	Toteuma talousarvion mukainen.
<i>Ruoka- ja puhtauspalvelut</i> Työhyvinvoinnin lisääminen	Työhyvinvointikyselyn purku ja teemaan liittyvät koulutukset.	Tunnistetaan kehitystarpeita ja keinoja työhyvinvoinnin lisäämiseksi. Onnistutaan korjaavissa toimenpiteissä.	Toteutunut. Käynnistetty oma työhyvinvointiryhmä, joka koontuu säännöllisesti liikunnallisissa merkeissä.
<i>Ruokapalvelut</i> Keittiöverkostosuunnitelman tarkentaminen	Ahmon koulukeskuksen uuden tuotantokeittiön vaikutusten kokonaisuuden suunnittelu.	Suunnitelma etenee hallitusti vaiheittain.	Keittiöverkostosuunnitelma tehty huomioiden sote-aterioiden tuotannon poistuminen kunnasta. Suunnitelma tarkentuu tammi-helmikuussa 2022.

Tavoitteet 2021–2023	Toimenpiteet 2021	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
<i>Ruokapalvelut</i> Yhteistyö ja toiminnan kehittäminen eri palvelualueiden kanssa	Yhteiset hankkeet ja koulutukset.	Toimivat, selkeät erityisruokavalioilmoituslomakkeet ja käytänteet. Ikääntyneiden kotipalveluasiakkaiden vajaanaravitsemuksen ennalta ehkäisy.	Ruokakuntahanke käynnistyi ja jatkuu Vanhan pappilan ruokapalveluesimies on käynyt Sakkyn järjestämän koulutuksen
<i>Puhtauspalvelut</i> Laadunseuranta, toiminnan kehittäminen	INSTA – 800 puhtaustason laadun mittaus ja arviointijärjestelmän käyttöönotto.	Puhtauspalveluissa on aktiivisesti käytössä standardisoitu siivouksen teknisen laadun arviointimenetelmä. Tuloksia hyödynnetään systemaattisesti kehitystyössä.	INSTAn käyttöönotto siirtyy ensi vuoteen. Laatueroja jatketaan.
<i>Puhtauspalvelut</i> Ympäristövastuu	Ympäristövastuuasioiden tarkastelu ja toimenpiteet tarvittavin osin.	Ympäristövastuu ymmärretään ja huomioidaan omassa työssä.	Ympäristöosaaja testin läpäisi 75 % laitoshuoltajista

Talousarvion toteutuminen

Myyntituottojen kirjautumiseen sisäiseksi- ja ulkoiseksi vaikutti sosiaali- ja terveystalouden asiakaspalvelu maksulain muutos 1.7.2021 alkaen. Myyntituotot toteutuivat kokonaisuudessaan hieman talousarviota paremmin. Henkilöstökuluissa on säästöä heikon työvoimasaatavuuden vuoksi. Osa vakituisista tehtävistä on täyttämättä, kun ei ole hakijoita. Tämä asia näkyy vastaavasti lisääntyneenä vuokratyövoiman käyttönä, joka näkyy palvelujen ostojen kasvuna. Pesulapalveluiden käyttöä on laajennettu, kun ei ole työvoimaa hoitamaan omaa pyykkihuoltoa, tämä kasvattaa osaltaan palvelujen ostoja.

Ruoka- ja puhtauspalvelut

	TP 2020	TA 2021	Muutos	MB 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk.)	1 176 104	1 181 326	0	1 181 326	975 566	-205 760	-17,4
Myyntituotot (sis.)	3 653 317	3 900 623	0	3 900 623	4 159 523	258 900	6,6
Tuet ja avustukset	877	0	0	0	1 075	1 075	0,0
Vuokratuotot (sis.)	2 322 788	2 319 018	0	2 319 018	2 313 289	-5 729	-0,2
Toimintatuotot	7 153 086	7 400 967	0	7 400 967	7 449 453	48 486	0,7
Henkilöstökulut	-3 886 645	-4 275 433	49 996	-4 225 437	-3 999 304	226 133	-5,4
Palvelujen ostot	-712 005	-782 908	0	-782 908	-873 199	-90 291	11,5
Palvelujen ostot (sis.)	-263 048	-299 590	0	-299 590	-353 247	-53 657	17,9
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-1 723 215	-1 626 825	0	-1 626 825	-1 688 308	-61 483	3,8
Muut toimintakulut (ulk.)	-263 297	-255 416	0	-255 416	-258 193	-2 777	1,1
Muut toimintakulut (sis.)	-212 374	-212 380	0	-212 380	-204 822	7 558	-3,6
Toimintakulut	-7 060 584	-7 452 552	49 996	-7 402 556	-7 377 073	25 483	-0,3
Toimintakate	92 503	-51 585	49 996	-1 589	72 380	73 969	-4 655,1
Poistot ja arvonalentumiset	-71 161	-51 880	0	-51 880	-36 766	15 114	-29,1

Hankinnat

Sitovuus: kunnanhallitus, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: kehitysjohtaja Pekka Kauhanen

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Hankintayhtiö Sansia toteutti hankintojen johtamis- ja sopimushallintajärjestelmän muutoksen vuoden 2021 aikana. Siilinjärven kunta liittyi Cludia Tilaaajaportaaliin loppuvuodesta 2021. Hyvinvointialueelle siirtyvien hankintasopimusten valmistelu aloitettiin vuoden 2021 lopussa

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet 2021

KUNNANHALLITUKSEN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2021–2023	Toimenpiteet 2021	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
Hankintojen osaamisen ja tehokkuuden lisääminen	Hankintakoulutukset	Vuoden aikana vähintään kolmeen koulutustilaisuuteen osallistuu kunnan eri palvelualueiden edustajia.	Webinaarityyppisiä koulutuksia tarjottu henkilöstölle ja osallistuttu.

Talousarvion toteutuminen

Hankinnat

	TP 2020	TA 2021	Muutos	MB 2021	Toteuma 2021	Poikkeama	m%
Myyntituotot (sis)	8 620	19 651	0	19 651	27 187	7 536	38,3
Toimintatuotot	8 620	19 651	0	19 651	27 187	7 536	38,3
Henkilöstökulut	-4 925	-5 142	0	-5 142	-5 304	-162	3,1
Palvelujen ostot	-17 900	-16 855	0	-16 855	-24 799	-7 944	47,1
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	14 205	2 000	0	2 000	2 916	916	45,8
Toimintakulut	-8 620	-19 997	0	-19 997	-27 187	-7 190	36,0
Toimintakate	0	-346	0	-346	0	346	-100,0

2.3 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Valtuusto hyväksyi alkuperäisen talousarvion 14.12.2020. Talousarviovuoden aikana siihen hyväksyttiin muutosbudjetti 22.2.2021. Muutoksilla vahvistettiin toimintakatetta yht. 0,596 milj. euroa ja vuosikatetta yht. 2,179 milj. eurolla. Toiminnallisten muutosten vaikutus oli vähäinen, suurin erä kohdistui erikoissairaanhoidon kulujen vähennykseen. Vuosikatteeseen vaikutti verotuloihin tehdyt lisäykset. Toteutuneen tuloksen muodostumiseen vaikutti lopulta eniten saadut korona-avustukset, erikoissairaanhoidon pysyminen alle talousarvion sekä verotulojen kehittyminen. Alla olevat tekstiosuudet vertaavat tilinpäätöksen toteumaa käsiteltyyn muutostalousarviokokonaisuuteen nähden.

Toimintatuotot

Toimintatuotot olivat kokonaisuudessaan n. 42,124 milj. euroa ja ylittyivät tehtyyn talousarvioon nähden noin 6,275 milj. eurolla (17,5 %). Tästä ulkoiset toimintatuotot muodostivat 25,124 milj. euroa ja niihin kohdistui 6,048 milj. ylitys. Loppuosa toimintatuotoista oli sisäistä, 17,000 milj. euroa ja niiden osuus puolestaan ylittyi 0,227 milj. euroa.

Myyntituotot sisältävät sekä ulkoisia että sisäisesti kunnan eri yksiköille myytyjä tuotteita. Ulkoisten myyntituottojen toteuma ylitti talousarvion 1,206 milj. eurolla. Suurimmasta ylityksestä vastasi teknisten palveluiden laskuttamat työpalveluiden myynnit investointikohteiden yhteydessä tehdyistä vesiverkostotöistä Kuopion Vedelle sekä laskutetut leasingkohteiden projektikustannukset, yht. n. 1,177 milj. euroa (ei budjetoitu). Myyntituotoissa poikkeamia oli myös mm. joukkoliikenteen lipputuloissa jotka toteutuivat n. -0,408 milj. euroa pienempänä edelleen vallinneesta koronatilanteesta johtuen sekä ruokapalveluiden ateriamyynneissä, joiden ulkoinen myynti toteutui myös -0,209 milj. euroa talousarviota pienempänä asiakasmaksumuutoksesta johtuen. Vastaavasti myyntituloja kertyi arvioitua enemmän mm. sosiaali- ja terveyspalveluiden saamina kotikuntakorvauksina.

Sisäiset myyntituotot ylittyivät yht. 0,314 milj. euroa. Niissä merkittävimmät poikkeamat kohdistuivat ateriamyyntiin, joka myytiin sisäisesti hoiva- ja vanhuspalveluille (aterioiden osuus sisällytettiin asumispalvelun hoitopäivämaksuun).

Maksutuottojen poikkeama kokonaisuudessaan muodostui edellisvuoden tasolle. Ryhmän sisällä muutoksia oli mm. varhaiskasvatuksen asiakasmaksuissa, muissa sosiaalitoimen maksuissa (asumispalvelu) ja rakennusvalvonnan maksuissa; näiden maksutuotto kasvoi. Sen sijaan mm. maankäyttö- ja kehittämiskorvauksia ei ollut lainkaan ja terveyspalveluiden asiakasmaksutulot jäivät alle talousarvion.

Tuet ja avustukset ylittyivät 3,751 milj. euroa. Merkittävin muutos aiheutui korona-avustusten kirjautumisesta suoraan tuet ja avustukset -ryhmään. Saadut ja haetut korona-avustukset olivat yht. 3,160 milj. euroa ja ne kohdistuivat sosiaali- ja terveyspalveluihin. Lisäksi mm. joukkoliikenteen, sivistyspalveluiden ja muut sosiaali- ja terveyspalveluiden saamat avustukset valtiolta ylittivät talousarvion.

Muut toimintatuotot ylittyivät yhteensä 1,031 milj. euroa. Ulkoisten tuottojen osuus tästä oli yht. 1,119 milj. euroa ja sisäiset tuotot jäivät erotuksen verran arvioitua alemmaksi. Lisäykset kohdistuivat maa-alueiden myyntiin yht. 1,031 milj. eurolla ja vähäisessä määrin myös vuokratuottoihin ja saatuihin vakuutuskorvauksiin. Pysäköintivirhemaksuja kertyi edelleen arvioitua vähemmän.

Toimintakulut

Toimintakuluja kertyi kokonaisuudessaan n. 174,155 milj. euroa, josta ulkoisia toimintakuluja oli yht. 157,155 milj. euroa ja loput sisäisesti toisilta yksiköiltä siirtyviä kuluja yht. 17,000 milj. eurolla. Ulkoiset kulut ylittivät talousarvion 4,112 milj. eurolla ja sisäiset erät vastaavasti 0,227 milj. euroa. Kuluryhmien sisällä poikkeamia oli runsaasti suuntaan ja toiseen.

Henkilöstökulut toteutuivat yht. -0,577 milj. euroa pienempinä. Tästä varsinaisia palkkakuluja jäi käyttämättä -0,459 milj. euroa ja saatuja henkilöstökorvauksiakin (sairausvakuutus, tapaturma) saatiin huomattavasti ennakoitua enemmän (0,303 milj.). Henkilösivukulujen kokonaisuus toteutui 0,281 milj. euroa budjetoitua suurempana. Erityisesti tapaturmavakuutusmaksut kohosivat ennakoitua suuremmaksi 0,224 milj. eurolla. Muutoin henkilösivukulut toteutuivat palkkaperusteisia kuluja vastaavasti.

Palvelualueittain henkilöstökulujen suurin poikkeama toteutui sosiaali- ja terveystaloudissa, jossa ne alittuivat yht. -0,900 milj. eurolla. Huomionarvoista on, että koronasta aiheutuvia henkilöstökuluja, joita ei oltu budjetoitu, sisältyi summaan 0,256 milj. euroa. Palvelualue käytti työvoiman vuokrauspalvelua 0,646 milj. euroa enemmän (palveluostoja). Vastaavalla tavalla yhteisissä palveluissa kulut alittuivat -0,268 milj. eurolla, kohdistuen ruoka- ja puhtaustaloudeihin. Myös täällä käytettiin työvoimapalvelun vuokrausta n. 0,052 milj. euroa arvioitua enemmän. Henkilöstökulujen budjetti ylittyi elinvoima ja konsernipalveluissa 0,115 milj. eurolla, sivistyspalveluissa 0,190 milj. eurolla ja teknisissä palveluissa 0,285 milj. eurolla. Lomapalkkajaksotuksen määrä kasvoi yht. 0,331 milj. eurolla ja on nyt yht. 7,764 milj. euroa.

Palvelujen ostot kokonaisuutena ylittivät lähes neljällä miljoonalla eurolla (3,930 milj.). Tästä ulkopuolelta ostettujen palvelujen osuus oli 3,616 milj. euroa. Asiakaspalvelujen ostojen osuus tästä oli maltilliset 0,475 milj. euroa ja se kohdistui varhaiskasvatukseen antamiin palveluseteleihin 1,082 milj. eurolla. Vastaavasti sosiaali- ja terveystaloudien asiakaspalveluostot tällä kertaa supistuivat n. -0,572 milj. euron verran, koska mm. erikoissairaanhoidon käyttö oli pienempää ja palveluasumiseen annettavien palvelusetelien kulut jäivät arvioitua pienemmäksi.

Muihin kuin asiakaspalveluostoihin käytettiin 3,140 milj. arvioitua enemmän rahaa. Merkittävin ylitys kirjautui terveystaloudiin 1,434 milj. eurolla, josta osan muodostivat suoraan koronakuluina raportoidut testauspalvelut 0,821 milj. euron edestä. Seuraavaksi eniten 0,760 milj. euroa ylitystä tuli asiantuntijapalveluista, joita käytettiin toimitilapalveluiden rakennushankkeiden suunnittelussa (ylitys 0,584 milj.) ja mm. tietotekniikkapalveluissa (0,130 milj.). Lisäksi rahaa käytettiin ennakoitua enemmän mm. rakennusten kunnossapidossa (0,638 milj.), työvoiman vuokrauksessa (0,697 milj.). Sitä vastoin suurimpia kulusäästöjä budjettiin nähden muodostui mm. atk-palvelussa, vakuutuksissa ja matkustamiseen sekä koulutukseen käytettiin koronasta johtuen vähemmän rahaa (yht. n. -0,555 milj.).

Palveluiden ostoihin kirjautuvat sisäiset erät kasvoivat 0,314 milj. euroa. Nämä eri yksiköiltä veloitettavat erät olivat kuljetus-, ruoka-, atk-palvelu- ja muita hallinnon palveluita ja niiden poikkeamat kohdistuivat ruoka- ja kuljetusmenoihin.

Aineiden ja tarvikkeiden ostot toteutuivat 0,766 milj. euroa talousarviota suurempina. Suoraan koronasta johtuvia kuluja oli kirjattu 0,298 milj. euron edestä. Suurimpina poikkeamina olivat hoitotarvikkeet, lääkkeet ja hygieniamenot (0,437 milj.), energiakulut (0,234 milj.) ja elintarvikkeisiin (0,1 milj.) käytettyjen määrärahojen ylitykset.

Myönnettyjen avustusten ylityksen kokonaisuus jäi maltillisesti yhteensä 0,149 milj. euroon, mutta ryhmän sisällä oli isoja muutoksia. Yhteisöille annettavissa avustuksissa kirjautui yht. 0,607 milj. euron määräraha-ylitykset. Nämä muodostuivat konserniyhtiöille annetuissa avustuksissa 0,455 milj. eurolla (valtuusto käsitellyt 27.9. mutta lisämääräraha 0,410 jäänyt myöntämättä, ei huomioitu budjetissa) ja työmarkkinatuen kuntaosuudesta 0,268 milj. euroa, jota maksettiin yli 300 päivää tai enemmän työttömänä olleista henkilöistä. Palvelualueiden yhteisöille myöntämissä avustuksissa oli myös joitakin pienempänä toteutuneita kohteita. Kotitalouksille annettujen avustusten käyttö sen sijaan kirjautui -0,458 milj. euroa arvioitua pienempänä. Suurimmat poikkeamat olivat lasten kotihoidontuessa (-0,251 milj.), omaishoidontuki (-0,071 milj.) ja muissa kotitalouksille annettavissa avustuksissa (-0,136 milj.)

Muiden toimintakulujen n. 0,071 milj. euron ylitykseen sisältyy -0,106 milj. pienempänä toteutuneet ulkoiset vuokratulot, 0,264 milj. suurempana toteutuneet muut kulut (luottotappioihin kirjattuja saamisia yms.) ja -0,087 milj. pienempänä toteutuneet sisäiset vuokratulot.

Toimintatuottojen ylityksessä 6,275 milj. eurolla ja vastaavasti toimintakulujen toteutuessa 4,339 milj. euroa suurempana, muodostui toimintakate 1,930 milj. euroa talousarviota paremmaksi.

Verotulot

Verotuloja vuodelta 2021 kertyi yhteensä n. 97,504 milj. euroa ja verotulot ylittivät yhteensä 2,257 milj. euroa talousarvion. Kunnan tuloveron tuotto oli 83,956 milj. euroa ja se ylitti lopulta talousarvion vain 0,523 milj. eurolla. Tähän vaikutti jo heti alkuvuodesta tehty muutostalousarvio, johon ennakoitiin kasvua verokehitykseen huomioidun talouskasvun, työllisyyden ja toteutuneen vuoden 2020 perusteella. Loka-kuussa toteutettu kuntaryhmän jako-osuuskoikaisu oikaisi valtion ja kuntien välistä suhdetta. Taustalla oli noususuhdanteesta johtuva pääomaverotulojen vahva kasvu. Asukasmäärä kehittyi vuoden loppua kohti suotuisasti. Tällä tulee olemaan positiivinen vaikutus vuoden lopullisen verotulon tilityksissä.

Yhteisöveron tuottoa kertyi 7,831 milj. euroa. Se toteutui lopulta 1,731 milj. paremmin. Kuntien kuntaryhmäosuutta korotettiin tilapäisesti 10,0 prosenttiyksiköllä vuosille 2020 – 2021 koronasta johtuvien yhteisöverotulomenetysten kompensoimiseksi. Ilman tukea tuotto olisi jäänyt n. 1,5 milj. euroa pienemmäksi. Yhteisöverojen tuotto oli yllättävän voimakasta, kumulatiivinen kasvu valtakunnallisesti 34 %. Vielä elokuussa ennakoitiin n. 6,7 milj. tuottokertymää, mutta sekin ylittyi loppuvuodesta vielä runsaalla miljoonalla eurolla.

Kiinteistöveron tuottoon toteutui arvioidusti, joskin verovelvolliskohtainen valmistuminen (nk. jousta valmistuminen) on siirtänyt n. 10 % kiinteistöverotuotosta seuraavalle vuodelle (kuten edellisessä vuodenvaihteessa). Kiinteistöveroprosentit ovat olleet kunnassa samat vuodesta 2014 lähtien.

Kunnan verotulot verolajeittain vuonna 2021

1 000 euroa	TA 2021	TA 2021 muutos	TA 2021 muutettu	Toteutuma	Poikkeama
Kunnan tulovero	82 113	1 320	83 433	83 956	523
Kiinteistövero	5 451	263	5 714	5 717	3
Osuus yhteisöveron tuotosta	6 100	0	6 100	7 831	1 731
Verotulot yhteensä	93 664	1 583	95 247	97 504	2 257

Kunnan veroprosentit ja verotettava tulo

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Tuloveroprosentti	21,25	21,25	21,25	21,25	22,00	22,00
Verotettava tulo, milj. euroa	357,7	352,5	356,6	367,9	373,1	386,3*
Verotettavan tulon muutos %	0,7	-1,4	1,2	3,2	1,4	3,5*
<i>*ennuste</i>						
Yleinen kiinteistöveroprosentti	1,25	1,25	1,25	1,25	1,25	1,25
Vakituinen asuinrakennus	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65
Vapaa-ajan kiinteistöt	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Rakentamaton tontti	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00

Valtionosuudet

Valtionosuuksien yhteismäärä toteutui 40,859 milj. euroon. Valtionosuuksien määrä pieneni, koska koronatuotet siirtyivät maksettavaksi valtionavustuksina. Edellisen vuoden summaan sisältyi koronatukia 6,273 milj. euroa. Kokonaismäärään vaikutti omalta osaltaan myös kustannustenjaon tarkistus ja valtionosuuksien indeksitarkistus. Peruspalvelujen valtionosuuteen ei syntynyt olennaista kokonaispoikkeamaa. Opetus- ja kulttuuriministeriön osuutta oikaistiin vielä tammikuun 2022 puolella.

Käyttötalouden valtionosuudet vuonna 2021

1 000 euroa	TA 2021	TA 2021 muutos	TA 2021 muutettu	Toteutuma	Poikkeama
Peruspalvelujen valtionosuus	28 018	-	28 018	28 211	193
Verotuloihin perustuva valtionosuus	6 095	-	6 095	6 123	28
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	-1 711	-	-1 711	-1 820	-108
Veromenetysten kompensatiot	8 228	-	8 228	8 345	117
Valtionosuudet yhteensä	40 630	-	40 630	40 859	229

Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuottojen ja -kulujen netto toteutui 0,026 milj. euroa talousarviota pienempänä. Vuoden aikana päätettiin Kuopion Veden omistusosuudet uudelleen, jonka vaikutuksesta korkotuottojen määrä muuttui pienemmäksi. Muissa rahoitustuotoissa osinkotuottoja kertyi hivenen arvioitua enemmän. Lisäksi Vaalijalan kuntayhtymä palautti ylijäämäänsä jäsenkunnille. Sisäisenä eränä kirjattava korvaus toimitilojen jäänköspääomasta jäi hivenen arvioitua pienemmäksi.

Vuosikate

Vuosikatetta muodostui lopulta 7,372 milj. euroa, mikä oli 4,390 milj. euroa muutostalousarviota enemmän. Siihen vaikutti 1,930 milj. euroa vahvempi toimintakate ja loppuvuonna ennakoitua suurempana kertynyt veroluonteisen rahoituksen lisäys 2,486 milj. eurolla. Toimintakulujen kasvu 2,6 % muutostalousarvioon nähden sisälsi koronakuluja n. 1,477 milj. eurolla, mutta vastaavasti saadut / saatavat koronavastukset muodostuivat n. 3,160 milj. euroon. Korvaukset määräytyivät tehtyjen suoritteiden (esim. rokotukset) mukaisesti, mutta niille määritelty kiinteä yksikköhinta ylitti kustannukset. Tulopohjan lisäykseen vaikutti yllättävän vahvasti kehittynyt yhteisövero. Vuosikate riitti sekä normaalipoistoihin että käytöstä poistuvan Ahmon koulukiinteistön kaikkein vanhimpien menojäännösten poistamiseen lisäpoistoina.

Poistot ja arvonalentumiset

Suunnitelmanmukaisia poistoja kertyi 6,546 milj. euroa, ja ne muodostuivat lopulta n. 0,189 milj. eurolla ennakoitua pienemmäksi. Lisäpoistoja em. Ahmon koulukeskuksen rakennuksiin kirjattiin yht. 0,283 milj. eurolla, jolla lisäpoistojen / tasearvon alaskirjausten aloitus saatiin käyntiin. Poistojen ja arvonalentumisten kokonaismäärä ylitti vain n. 0,094 milj. talousarvion. Varsinaisia arvonalentumisia ei kirjattu.

Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu 2021

Sisältää sisäiset erät

1000 euroa	Alkuperäinen TA 2021	Talousarvio- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma 2021	Poikkeama
Toimintatuotot					
Myyntituotot	15 129	0	15 129	16 650	1 521
Maksutuotot	6 085	0	6 085	6 056	-28
Tuet ja avustukset	1 903	0	1 903	5 654	3 751
Muut toimintatuotot	12 732	0	12 732	13 763	1 031
	35 849	0	35 849	42 124	6 275
Valmistus omaan käyttöön	130	0	130	125	-5
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-65 164	109	-65 055	-64 478	577
Palvelujen ostot	-70 156	-2 770	-72 926	-76 856	-3 930
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 296	0	-7 296	-8 062	-766
Avustukset	-9 510	3 257	-6 253	-6 402	-149
Muut toimintakulut	-18 286	0	-18 286	-18 357	-71
	-170 412	596	-169 816	-174 155	-4 339
Toimintakate	-134 433	596	-133 837	-131 907	1 930
s Verotulot	93 664	1 583	95 247	97 505	2 258
s Valtionosuudet	40 630	0	40 630	40 859	229
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	793	0	793	661	-132
Muut rahoitustuotot	2 515	0	2 515	2 543	28
Korkokulut	-490	0	-490	-442	49
Muut rahoituskulut	-1 876	0	-1 876	-1 847	29
s	942	0	942	915	-26
Vuosikate	802	2 179	2 982	7 372	4 391
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 736		-6 736	-6 830	-94
Arvonalentumiset	0			0	0
	-6 736	0	-6 736	-6 830	-94
Tilikauden tulos	-5 933	2 179	-3 754	542	4 296
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys(+)			0	27	27
Tilikauden yli- tai alijäämä	-5 933	2 179	-3 754	569	4 323

S =Sitova erä

2.4 Investointiosan toteutuminen

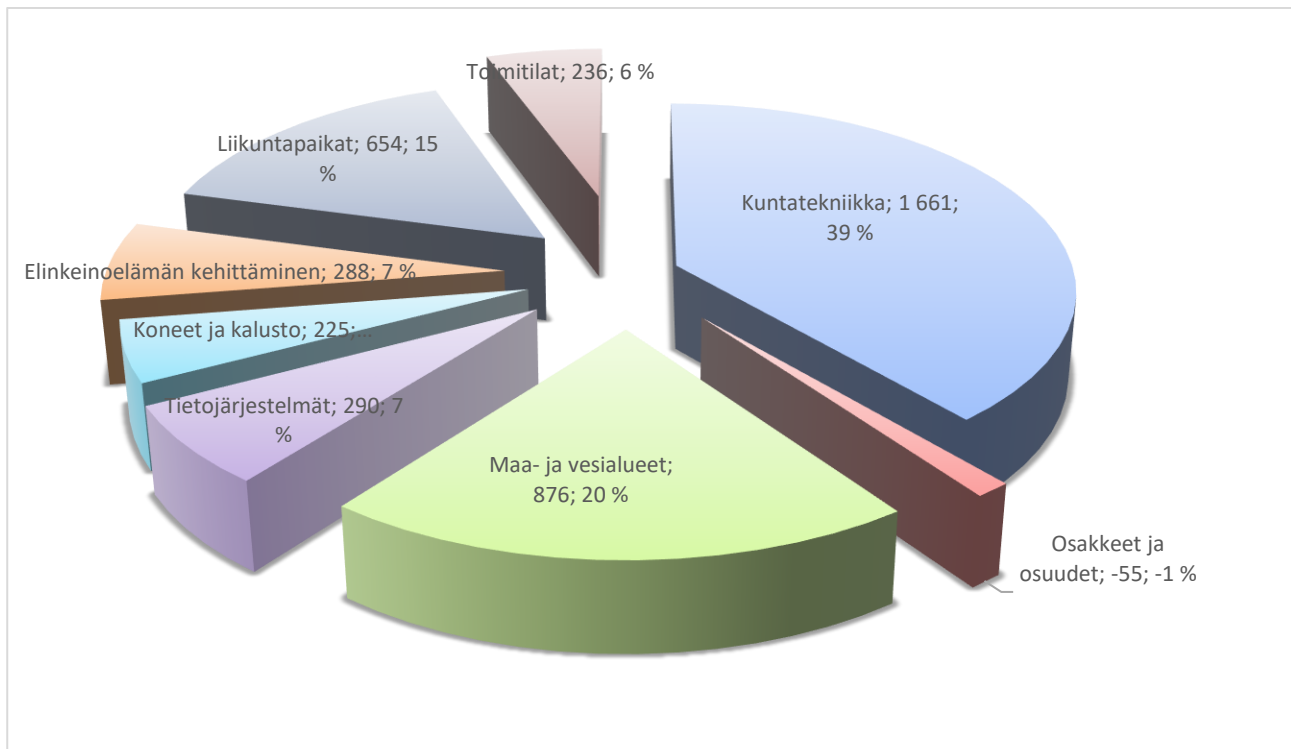
Investointeja toteutettiin yht. 4,731 milj. eurolla (brutto). Investointisumman taso oli taloustilanteeseen suhteutettuna oikean suuntainen. Rahaa näytti jäävän bruttomenoista käyttämättä 2,730 milj. euroa ja kaantuen teknisen lautakunnan palveluihin 2,339 milj. eurolla, sosiaali- ja terveyslautakunnan palveluihin 0,116 milj. eurolla, kunnanhallituksen alaisiin palveluihin 0,206 milj. eurolla ja sivistyslautakunnan alaisiin 0,069 milj. eurolla. Teknisen lautakunnan summan suuruuteen vaikuttaa uuden Siilinkosken päiväkodin rakentamisen lykkäytyminen kaavavalituksen vuoksi (1,887 milj.), terveyskeskuksen kulujen laskutus Kuntarahoitukselta ja kunnallistekniikan maa- ja vesirakentamiseen käytetyn rahamäärän alittuminen. Kunnanhallituksen alaisissa palveluissa rahaa käytettiin tietokoneohjelmistojen ja laitteiden hankintaan arvioitua vähemmän.

Suurimmat investoinnit kohdistuivat kuntatekniikan maa- ja vesirakenteisiin (1,661 milj.) joita toteutettiin Metsäkoulu / Pyöreälahti, Leppäkaarre, Simonsalo, Taivallahti ja Vuorela alueella. Kunnanhallituksen ostamiin maa- ja vesialueisiin käytettiin yht. 1,288 milj. euroa. Summa muodostui pääsääntöisesti kolmesta kaupasta joilla hankittiin maa-alueita lähinnä Etelä-Siilinjärven alueelta (Mansikkamaa, Konttihovi, Lappala). Sivistyslautakunta käytti liikuntapaikkarakentamiseen 0,742 milj. euroa. Summasta valtaosa kohdistui Vuorelan lähiliikuntapaikkaan. Toimitiloihin käytettiin n. 0,549 milj. euroa. Summaan sisältyi mm. Kasurilan ja Suininlahden koulun korjauksia sekä pieniä toimitilahankkeita useammassa kohteessa. Lisäksi uusilla rakennuksilla korvattavien kohteiden suunnittelukustannuksia kohdistui mm. Ahmon ja Siilinjärven koulujen hankkeisiin. Toimitilojen kokonaissummaa pienensi terveyskeskuksen kustannusten laskutus Kuntarahoitukselta yht. 0,314 milj. eurolla. Tietojärjestelmä hankintoja tehtiin yht. 0,290 milj. eurolla, pääsääntöisesti kohdistuen sosiaali- ja terveystalouteen. Kalustohankintoihin käytetystä n. 0,225 milj. euron summasta valtaosa kohdistui koulujen ja päiväkotien kalustamiseen. Elinkeinoelämää edistävien tonttien muodostamisiin käytettiin n. 0,288 milj. euroa.

Investointeihin kirjattiin toteutuneita tuottoja yht. 0,555 milj. euron edestä. Summaan sisältyi pienempiä maa-alueenmyyntejä n. 0,412 milj. eurolla. Osakkeisiin kohdistui Itä-Suomen Päihdehuollon kuntayhtymän (Tuustaipale) purkautuminen sekä Kiinteistöyhtiö Prosetan purkautuminen yht. 0,055 milj. euroa. Liikuntapaikkarakentamiseen saatiin avustusta 0,088 milj. euroa.

Kokonaisuudessaan nettoinvestointien määräksi jäi myyntien jälkeen yht. 4,175 milj. euroa. Nettoinvestointien määräksi asukasta kohden tuli 196 euroa. Vuosikate ylitti investointimenot 77 %:lla.

Nettoinvestoinnit yhteensä 4,175 milj. euroa

Yhteenveto nettoinvestoinneista

1000 euroa	TP 2020	Muutos TA 2021	Toteutuma 2021	Poikkeama
Kunnanhallituksen alaiset				
Tietojärjestelmät	239	140	62	-78
Maa- ja vesialueet	-1 742	1 300	876	-424
Koneet ja kalusto, hallinto	142	130	57	-73
Koneet ja kalusto, ruoka- ja puhtauspalvelut	14	30	0	-30
Osakkeet ja osuudet	-506	0	-55	-55
Elinkeinoelämän kehittäminen	255	300	288	-12
Sivistyslautakunnan alaiset				
Liikuntapaikat	89	586	654	68
Koneet ja kalusto, opetuspalvelut	227	185	88	-97
Koneet ja kalusto, varhaiskasvatuspalvelut	30	30	19	-11
Koneet ja kalusto, vapaa-aika	84	0	0	0
Teknisen lautakunnan alaiset				
Toimitilat	619	2 350	236	-2 114
Maa- ja vesirakenteet	1 790	1 889	1 661	-228
Koneet ja kalusto	0	20	23	3
Sosiaali- ja terveyslautakunnan alaiset				
Tietojärjestelmät	357	333	228	-105
Koneet ja kalusto	2	50	38	-12
Nettoinvestoinnit yhteensä	1 602	7 343	4 175	-3 168
Vuosikate	9 512	2 982	7 372	
Vuosikate investoinneista	594 %	41 %	177 %	
Investoinnit euroa per asukas	75	342	196	
Asukasluvut	21 251	21 454	21 297	

Investointiosan tavoitteiden toteutuminen ja talousarvion toteutumisvertailu

Investointiosan toteutumisvertailussa esitetään hankeryhmittäin valtuuston hyväksymät määrärahat ja tuoarviot. Hankkeet ja hankeryhmät on eritelty toimielimittäin valtuuston hyväksymässä muodossa.

Lisäksi toimitilainvestointien uudisrakentamisessa ja saneerauskohteissa yli 1,0 milj. euroa suuremmat hankkeet, maa- ja vesirakenteiden ja vesihuoltoon perustetun taseyksikön yli 0,5 milj. euroa ylittävät hankkeet ja uusien alueiden käyttöönotossa yli 0,5 milj. euroa ylittävät hankkeet on eritelty. Yksittäisissä kone- ja kalustohankinnoissa valtuusto päättää yli 0,2 milj. euron hankkeet.

Investointien hanketavoitteet 2021–2023

KUNNANHALLITUKSEN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2021–2023	Toimenpiteet 2021	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
MAANKÄYTTÖ			
Raakamaan hankinta turvaa asemakaavoituksen palvelukyvyyn	Raakamaan hankinta reservin ylläpitämiseksi tavoitetasolla.	Kymmenen vuoden tarvetta vastaava	Raakamaata on vuoden 2021 loppuun mennessä saatu hankittua noin 84,4 ha
Paikkatietopalvelut turvaa maaomaisuuden hallinnan, karttatuotannon, kaavoituksen, lupaviranomaisten sekä kunnallistekniikan suunnittelun paikkatietoteknisen palvelukyvyyn	Paikkatietojärjestelmän hankinta ja käyttöönotto suunnitellun vaiheistuksen mukaan.	Järjestelmä käyttöön otettu aikataulun mukaisesti maaomaisuuden, kaavoituksen, rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun sekä kuntatekniikan (hulevesilaskutuksen sekä sähköisen venepaikkavaraus- ja laskutusjärjestelmä) ohjelmistojen osalta.	Otettu käyttöön. Osittain vielä käyttöönotto- vaiheessa ja lisäosia paikkatietojärjestelmään liitetään. Projekti etenee.
TIETOTEKNIikka			
Microsoft Office O365-pilviteknologian käyttöönotto koko henkilöstölle (investointiluonteinen osuus)	Kunta jatkaa yhteistyössä Kuntien Tieran kanssa O365-projektia. Projektissa aloitetaan valmistautumaan tulevaan O365-käyttöönottoon (migraatioon).	Uusi Microsoft lisenssien hankintamalli on sovittu kesäkuun loppuun mennessä. M365 käyttöönoton projektisuunnitelma on hyväksytty ja päivitetty 06/2021 mennessä. Kunnan henkilöstö on siirtynyt vuoden loppuun mennessä käyttämään O365 pilviteknologiaa tehokkaasti.	Lisenssien hankintamalli on sovittu ja uusi kolmivuotinen EA-sopimus laadittu ja voimassa 1.7.2021 alkaen. Projektisuunnitelma on päivitetty, sen mukaisesti on edetty. Projekti on päättynyt vuoden 2021 lopussa. Pilvipostilaatitot on otettu käyttöön 06/2021. Uusi pilvipohjainen intra on otettu käyttöön 1.10.2021. Teams-työtiloja on perustettu ja pilvipohjaisten tallennuspalvelujen käyttöönotto jatkuu.
ICT-kehittämishankkeiden käynnistäminen (investointiluonteinen osuus)	Käynnistetään vähintään kaksi digitalisatiota edistävää ICT-kehityshanketta.	ICT-kehityshankkeet ovat mahdollistaneet uudenlaisten palveluiden käyttöönottoja henkilöstölle / kuntalaisille	1.OmaKunta-hanke käynnistynyt helmikuussa 2021 Kuopion kanssa, toteutetaan kuntalaisille tarkoitettu keskitetty digitaalinen alusta. 2.Siilinjärvi-sovellus kehitetty tuotantokäyttöön kesäkuussa 2021.

KUNNANHALLITUKSEN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
<i>Tavoitteet 2021–2023</i>	<i>Toimenpiteet 2021</i>	<i>Tavoitetaso</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
			3.Tiera integraatioalustan (TIA) käyttöönotto aloitettu 06/2021.
RUOKAPALVELUT			
<i>Ruokapalvelujen tuottamisen turvaaminen toimivalla laitekannalla ja nykyaikaisilla menetelmillä</i>	Laitteiden korvausinvestoinnit arvioitu elin-kaarivaiheperusteisesti. Uusitaan maltillisesti keskeisiä tuotannossa välttämättömiä laitteita.	Turvataan ruokapalvelun toteuttaminen suunnitelmallisesti ja laadukkaasti	Ei investointeja.
<i>Ruoka- ja puhtauspalvelujen tuottaminen uudiskohteissa ja väistöiloissa</i>	Investoinnit suunnitelman mukaisesti.	Ruoka- ja puhtauspalvelujen toteuttaminen asiakastarpeita vastaavasti suunnitelmallisesti ja laadukkaasti.	2021 ei ole uudiskohteita -eikä uusia väistöiloja
ELINKEINOTOIMI			
<i>Elinkeinoelämän kehittäminen</i>	Tarpeen mukaan tehtävät kohteet.	Elinkeinoelämän kehittämisen kohtuullinen palvelukyky turvataan. Jatketaan Rissalan ja Radantauksen alueiden esirakentamista.	Rissalan yritysalueiden rakentaminen valmistunut ja eteneminen odottaa valtatie 9 suunnittelun valmistumista. Radantauksen ensimmäisen korttelivaiheen toteutus on valmis. Suunnitelmat Radantauksen alueen pohjoisosan osalta valmistuneet.

Talousarvion toteutuminen

Maankäyttö

-

Tietotekniikka

Palveluiden ostot ylittyivät yli 30000 €, ylitksen suurin osuus oli Tieran asiantuntijatyön ostoissa ulkoistusprojektille ja M365-projektille. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot ylittyivät vähän yli 6000 €, hankinnat olivat kuitenkin suunniteltuja ja pakollisia. Tietotekniikkapalvelut käytti OmaKunta-projektissa yksikön ulkoista resurssia, jonka korvauksia ei oltu budjetoitu, tästä seurasi henkilöstökuluihin ylitystä 5400 €.

Kokonaisuutta tarkasteltaessa tietotekniikkapalveluiden osalta kaikki tavoitteet vuodelle 2021 täyttyivät ja kehityshankkeet toteutettiin suunnitellusti.

Elinkeinotoimi

Puistovarikko ja veneiden talvisäilytyspaikka valmistunut syksyllä 2021. Alueiden valmistuminen vapautti Toivalan teollisuus- ja työpaikka-alueita yritysten käyttöön. Radantauksen pohjoisten alueiden suunnittelu valmistumassa vuodenvaihteessa 2021-22. Loppuvuodesta 2021 saatiin Toivalan padelhallin ja Vuorelantien kerrostaloalueen maanrakennusurakoitsija kilpailutettua ja toteutus alkaa heti vuoden 2022 alusta alkaen.

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	Muutos	Muutettu TA 2021	Toteutuma 2021	Poikkeama
KUNNANHALLITUS						
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET						
Tietokoneohjelmistot						
Tuotot	33 434	0	0	0	0	0
Kulut	-272 678	-140 000	0	-140 000	-61 758	78 242
Netto	-239 245	-140 000	0	-140 000	-61 758	78 242
Aineettomat hyödykkeet YHTEENSÄ						
Tuotot	33 434	0	0	0	0	0
Kulut	-272 678	-140 000	0	-140 000	-61 758	78 242
Netto	-239 245	-140 000	0	-140 000	-61 758	78 242
Maa- ja vesialueet YHTEENSÄ						
Tuotot	1 810 198	0	0	0	412 157	412 157
Kulut	-68 538	0	-1 300 000	-1 300 000	-1 287 753	12 247
Netto	1 741 660	0	-1 300 000	-1 300 000	-875 596	424 404
KONEET JA KALUSTO						
Koneet ja kalusto / KH						
Tuotot	12 775	0	0	0	0	0
Kulut	-155 184	-130 000	0	-130 000	-57 565	72 435
Netto	-142 409	-130 000	0	-130 000	-57 565	72 435
Kon. ja kal. RUOKA ja PUHTAUSP						
Kulut	-13 660	-30 000	0	-30 000	0	30 000
Netto	-13 660	-30 000	0	-30 000	0	30 000
Koneet ja kalusto YHTEENSÄ						
Tuotot	12 775	0	0	0	0	0
Kulut	-168 844	-160 000	0	-160 000	-57 565	102 435
Netto	-156 069	-160 000	0	-160 000	-57 565	102 435
Osakkeet ja osuudet YHTEENSÄ						
Tuotot	505 997	0	0	0	54 995	54 995
Kulut	0	0	0	0	0	0
Netto	505 997	0	0	0	54 995	54 995
Elinkeinoelämän kehittäminen YHTEENSÄ						
Kulut	-255 324	-300 000	0	-300 000	-288 033	11 967
Netto	-255 324	-300 000	0	-300 000	-288 033	11 967
KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ						
Tuotot	2 362 404	0	0	0	467 153	467 153
Kulut	-765 384	-600 000	-1 300 000	-1 900 000	-1 695 108	204 892
Netto	1 597 020	-600 000	-1 300 000	-1 900 000	-1 227 956	672 044

Hanketavoitteet 2021–2023

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
<i>Suunnittelukauden tavoite 2021–2023</i>	<i>Tavoitetaso</i>	<i>Riski-arvo</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
<i>Koulujen ja päiväkotien kasvu- ja oppimisympäristöjen uudistaminen</i>	Opetus- ja varhaiskasvatussuunnitelman mukaiset oppimisympäristöt, jotka tukevat toiminnallisuutta ja yhteistyötä.	Taloudellisten resursien niukkuus voi viivästyttää hankkeita tai oppimisympäristöjen toiminnallisuudesta joudutaan tinkimään.	Kasvu- ja oppimisympäristöjä uudistetaan ennen kaikkea uudisrakennus- ja peruskorjaushankkeiden yhteydessä. Vuoden 2021 aikana kalustettu Vuorelan uusi koulu ja kirjasto.
<i>Riittävät liikuntatilat ja lähiliikuntapaikkojen kehittäminen</i>	Liikuntapaikkaverkosto vastaa seuratoiminnan ja omaehtoisen liikunnan tarpeita.	Taloudellisten resursien niukkuus voi viivästyttää hankkeita.	Tällä hetkellä suurin haaste on palloiluhallin puute. Palloiluhallin toteuttamista suunnitellaan.
	Virikkeellisemmät koulu- ja asuin ympäristöt. Keskimäärin vähintään yksi hanke/vuosi.	Taloudellisten resursien niukkuus voi viivästyttää hankkeita.	Vuorelan lähiliikuntapaikka ja Kuilun kuntoportaat valmistuneet vuoden 2021 aikana.

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet 2021

SIVISTYSLAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
<i>Tavoitteet 2021–2023</i>	<i>Toimenpiteet 2021</i>	<i>Tavoitetaso</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
<i>Koulujen ja päiväkotien kasvu- ja oppimisympäristöjen uudistaminen</i>	Vuorelan uuden koulun kalustaminen. Koulujen ja päiväkotien vanhentuvan kaluston uusiminen.	Opetus- ja varhaiskasvatussuunnitelman mukaiset oppimisympäristöt, jotka tukevat toiminnallisuutta ja yhteistyötä. Uusia kohteita kalustettaessa huomioidaan täysimääräisesti väistötiloihin hankittu käyttökelpoinen kalusto.	Vuorelan uuden koulun kalustus on saatettu loppuun vuoden 2021 aikana. Koulujen ja päiväkotien vanhentuvaa kalustoa on uusittu tarpeen vaatiessa.
<i>Lähiliikuntapaikkojen toteutus, keskimäärin 1/vuosi</i>	Vuorelan koulun lähiliikuntapaikan rakentaminen.	Keskimäärin 1 lähiliikuntapaikkahanke/vuosi.	Vuorelan lähiliikuntapaikka ja Kuilun kuntoportaat valmiit.
<i>Kuntoratojen valojen uusiminen osana energiansäästöohjelmaa</i>	Patakukkulan ulkoilureitit vuonna 2021.	Valot uusittu vuoteen 2023 mennessä.	Määräraha siirretty ulkoilureittien kehittämisen avustuksen omavaraisuudeksi.

Mantun kehittämishanke	Parkkialueen laajennus ja perusparannus.	Parkkialue toteutettu kaavan mukaisesti.	Parkkialueen rakentaminen jatkuu 2022.
-------------------------------	--	--	--

Talousarvion toteutuminen

Investointien toimintatuotot alittavat talousarvion noin 30 000 eurolla, koska Kuilun montun kehittämiseen saatu valtionavustus ei ehtinyt kirjautua vuoden 2021 tilinpäätökseen. Saatua avustusta kirjautuu vuodelle 2022. Investointikulut alittavat talousarvion noin 69 000 eurolla mm. sen vuoksi, että koulujen kaluston uusimista on ollut arvioitua vähemmän. Liikuntapaikkarakentamisessa Vuorelan lähiliikunta-paikka ylitti talousarvion, mutta Mantun kehittäminen alitti talousarvion.

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	Muutos	Muutettu TA 2021	Toteutuma 2021	Poikkeama
SIVISTYSLAUTAKUNTA						
Liikuntapaikat YHTEENSÄ						
Tuotot	0	60 000	57 700	117 700	88 000	-29 700
Kulut	-88 935	-646 000	-57 700	-703 700	-742 316	-38 616
Netto	-88 935	-586 000	0	-586 000	-654 316	-68 316
KONEET JA KALUSTO						
Koneet ja kalusto OPETUSPALV						
Kulut	-227 442	-185 000	0	-185 000	-88 148	96 852
Netto	-227 442	-185 000	0	-185 000	-88 148	96 852
Koneet ja kalusto VARHAISKASV						
Kulut	-30 291	-30 000	0	-30 000	-19 039	10 961
Netto	-30 291	-30 000	0	-30 000	-19 039	10 961
Koneet ja kalusto VAPAA-AIKA						
Kulut	-83 929	0	0	0	0	0
Netto	-83 929	0	0	0	0	0
Koneet ja kalusto YHTEENSÄ						
Kulut	-341 662	-215 000	0	-215 000	-107 187	107 813
Netto	-341 662	-215 000	0	-215 000	-107 187	107 813
SIVISTYSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ						
Tuotot	0	60 000	57 700	117 700	88 000	-29 700
Kulut	-430 597	-861 000	-57 700	-918 700	-849 504	69 196
Netto	-430 597	-801 000	0	-801 000	-761 504	39 496

Hanketavoitteet 2021–2023

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
<i>Suunnittelukauden tavoite 2021–2023</i>	<i>Tavoitetaso</i>	<i>Riskiartio</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
Suurten toimitilahankkeiden toteutus	Kaikki hankkeet saadaan toteutettua.	Kunnan talous, rahoitus ja resurssien riittävyys.	Hankkeita toteutetaan kunnan päätöksen tekojärjestelmän mukaisesti: <ul style="list-style-type: none"> terveyskeskus on toteutusvaiheessa pelastusasema kilpailutusvaiheessa ja muut selvitysvaiheessa

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet 2021

TEKNISEN LAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
<i>Tavoitteet 2021–2023</i>	<i>Toimenpiteet 2021</i>	<i>Tavoitetaso</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
TOIMITILAINVESTOINNIT			
Vuorelan koulu	Rakennustyöt valmiit	Uusi koulu käytössä v. 2021.	Toteutui
Uusi pelastusasema	Hankkeen valmistelu, kilpailuasiakirjojen laadinta.	Uusi paloasema käytössä syyskuussa v. 2022.	Ei toteutunut, koska saadut tarjoukset ylittivät budjetin
Ahmon koulukeskus	Hankkeen valmistelu.	Hankkeen laajuus, urakkamalli ja kustannukset ovat tiedossa.	Valmistelu aloitettiin.
Siilinlahden koulu	Hankeselvitys käynnissä.	Hankkeen laajuus, urakkamalli ja kustannukset ovat tiedossa.	Valmistelu aloitettiin.
Uusi Siilinkosken päiväkot	Hankkeen valmistelu, kilpailuasiakirjojen laadinta.	Uusi päiväkot käytössä elokuussa v. 2022.	Ei toteudu suunnitellulla aikataululla: asemakaavasta on valittu
KUNTATEKNIIKAN INVESTOINNIT			
Pyöreälahti, 4. vaihe	Infran rakennustyöt.	Tontteja on mahdollista luovuttaa kesällä v. 2021.	Toteutui
Taivallahti, 3. vaihe	Infran rakennustyöt.	Tontteja on mahdollista luovuttaa kesällä v. 2021.	Toteutui
Siilinkoskentie ja Mutkajuohde	Infran rakennustyöt.	Uuden Siilinkosken päiväkodin liikenneyhteydet valmiina	Ei toteudu suunnitellulla aikataululla: asemakaavasta on valittu
Infran saneeraustyöt	Simonsalo, Leppäkaarre, Pyylampi	Saneeraustyöt suoritetaan hyväksytyn työohjelman mukaisesti.	Toteutui

Talousarvion toteutuminen

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	Muutos	Muutettu TA 2021	Toteutuma 2021	Poikkeama
TEKNINEN LAUTAKUNTA						
Rakennukset / Toimitilat YHTEENSÄ						
Tuotot	208 453	0	0	0	0	0
Kulut	-827 156	-2 350 000	0	-2 350 000	-235 615	2 114 385
Netto	-618 703	-2 350 000	0	-2 350 000	-235 615	2 114 385
Maa- ja vesirakenteet						
Kadut						
Kulut	-1 013 840	-959 000	0	-959 000	-858 222	100 778
Netto	-1 013 840	-959 000	0	-959 000	-858 222	100 778
Kevyen liikenteen väylät						
Kulut	-186 207	-200 000	0	-200 000	-76 152	123 848
Netto	-186 207	-200 000	0	-200 000	-76 152	123 848
Kestopäällystys						
Kulut	-227 942	-240 000	0	-240 000	-276 700	-36 700
Netto	-227 942	-240 000	0	-240 000	-276 700	-36 700
Valaistus						
Kulut	-62 379	-75 000	0	-75 000	-54 568	20 432
Netto	-62 379	-75 000	0	-75 000	-54 568	20 432
Katokset ym. rak. ja laitteet						
Kulut	-35 021	-240 000	0	-240 000	-136 898	103 102
Netto	-35 021	-240 000	0	-240 000	-136 898	103 102
Leikkipaikat						
Kulut	-75 344	-60 000	0	-60 000	-61 567	-1 567
Netto	-75 344	-60 000	0	-60 000	-61 567	-1 567
Hulevesiverkosto						
Kulut	-189 616	-105 000	0	-105 000	-188 776	-83 776
Netto	-189 616	-105 000	0	-105 000	-188 776	-83 776
Kiinteät rakenteet ja laitteet						
Kulut	0	-10 000	0	-10 000	-7 679	2 321
Netto	0	-10 000	0	-10 000	-7 679	2 321
Maa- ja vesirakenteet YHTEENSÄ						
Kulut	-1 790 349	-1 889 000	0	-1 889 000	-1 660 562	228 438
Netto	-1 790 349	-1 889 000	0	-1 889 000	-1 660 562	228 438
Koneet ja kalusto YHTEENSÄ						
Kulut	0	-20 000	0	-20 000	-23 323	-3 323
Netto	0	-20 000	0	-20 000	-23 323	-3 323
TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ						
Tuotot	208 453	0	0	0	0	0
Kulut	-2 617 505	-4 259 000	0	-4 259 000	-1 919 499	2 339 501
Netto	-2 409 052	-4 259 000	0	-4 259 000	-1 919 499	2 339 501

MAA- JA VESIRAKENTEET

Asuntoalueiden kuntatekniikan investoinnit

Valtuuston sitovuustasot merkitty S:llä = asuntoalueen 0,5 milj. euroa ylittävät hankkeet

	TP 2020	Muutos TA 2021	Toteuma 01-12/2021	Poikkeama	TOT %
Kadut	-260 037	0	0	0	0,0
Valaistus	-2 320	0	0	0	0,0
Keskuskortteli yhteensä	-262 357	0	0	0	0,0
Kadut	0	-180 000	-181 971	1 971	101,1
Valaistus	0	-10 000	-21 231	11 231	212,3
Hulevesiverkosto	0	0	-20 492	20 492	0,0
Leppäkaarre yhteensä	0	-190 000	-223 694	33 694	117,7
Kadut	-11 538	0	0	0	0,0
Panninniemi yhteensä	-11 538	0	0	0	0,0
Kadut	-166 036	0	0	0	0,0
Kestopäällystys	-33 564	-30 000	-33 424	3 424	111,4
Valaistus	-10 010	0	0	0	0,0
Hulevesiverkosto	-38 562	0	0	0	0,0
Pyylampi yhteensä	-248 172	-30 000	-33 424	3 424	111,4
Kadut	0	-60 000	0	-60 000	0,0
Kevyen liikenteen väylät	0	-120 000	0	-120 000	0,0
Valaistus	0	-5 000	0	-5 000	0,0
Hulevesiverkosto	0	-25 000	0	-25 000	0,0
Päivärinne yhteensä	0	-210 000	0	-210 000	0,0
Kadut	0	0	-12 930	12 930	0,0
Hulevesiverkosto	0	0	-916	916	0,0
Radantaus yhteensä	0	0	-13 846	13 846	0,0
Kadut	-181 847	-120 000	-165 143	45 143	137,6
Kestopäällystys	-38 605	-30 000	-15 131	-14 869	50,4
Valaistus	-10 460	-10 000	-7 263	-2 737	72,6
Hulevesiverkosto	-25 740	-25 000	-53 720	28 720	214,9
Simonsalo yhteensä	-256 652	-185 000	-241 257	56 257	130,4
Kadut	-135 753	-119 000	-92 086	-26 914	77,4
Kestopäällystys	-44 828	-40 000	0	-40 000	0,0
Valaistus	-12 525	-10 000	0	-10 000	0,0
Hulevesiverkosto	-40 318	-20 000	-9 671	-10 329	48,4
Taivallahti yhteensä	-233 424	-189 000	-101 757	-87 243	53,8
Kadut	0	0	-27 663	27 663	0,0
Valaistus	0	0	-5 540	5 540	0,0
Hulevesiverkosto	0	0	-7 470	7 470	0,0
Viinämäki, Manttu yhteensä	0	0	-40 673	40 673	0,0

	TP 2020	Muutos TA 2021	Toteuma 01-12/2021	Poikkeama	TOT %
Kadut	-169 801	-430 000	-306 229	-123 771	71,2
Kevyen liikenteen väylät	-26 242	0	0	0	0,0
Kestopäälllystys	-36 790	-30 000	-22 217	-7 783	74,1
Valaistus	-24 358	-10 000	-18 100	8 100	181,0
Hulevesiverkosto	-57 986	-35 000	-96 506	61 506	275,7
S Metsäkoulu, Pyöreälahti yhteensä	-315 177	-505 000	-443 052	-61 948	87,7
Kadut	-3 337	0	0	0	0,0
Kevyen liikenteen väylät	-142 582	0	-7 470	7 470	0,0
Kestopäälllystys	0	-30 000	-35 347	5 347	117,8
Valaistus	-2 706	0	0	0	0,0
Hulevesiverkosto	-27 010	0	0	0	0,0
Vuorela yhteensä	-175 635	-30 000	-42 817	12 817	142,7
Tieviheralueet	-85 492	-50 000	-72 200	22 200	144,4
Kevyen liikenteen väylät	-17 382	-80 000	-68 682	-11 318	85,9
Pintaukset	-74 154	-80 000	-170 580	90 580	213,2
Valaistuksen pienet kohteet	0	-30 000	-2 435	-27 565	8,1
Katokset ym. rakenteet	-35 021	-240 000	-136 898	-103 102	57,0
Leikkipaikat	-75 344	-60 000	-61 567	1 567	102,6
Kiinteät rakenteet	0	-10 000	-7 679	-2 321	76,8
Ilman alue-koodia yhteensä	-287 393	-550 000	-520 041	-29 959	94,6
YHTEENSÄ	-1 790 349	-1 889 000	-1 660 561	-228 439	87,9

Kuntatekniikan vuoden 2021 investointimäärärahoja jäi käyttämättä n. 230 000 €. Toritien peruskorjaus ei toteutunut yksityisen sektorin kauppahankkeen viivästymisestä johtuen eikä Siilinkosken alueen katurakentamista voitu toteuttaa asemakaavavalituksen takia. Säästyneitä investointimäärärahoja kohdennettiin (100 000 €) teknisen lautakunnan päätöksellä päälllystyksiin.

Toimitilainvestoinnit

Siilinkosken päiväkotia ei päästy rakentamaan asemakaavasta tehdyn valituksen vuoksi. Pienet toimitilahankkeet toteutuivat suunnitellusti: korjaukset kohdennettiin käytössä oleviin kohteisiin ns. vuosi- / ylläpitokorjauksina. Koska Siilinkosken päiväkoti hanketta ei päästy aloittaa vuoden 2021 aikana, niin investointikustannuksista toimitilojen osalta jäi käyttämättä n. 2,14 milj. euroa.

Hanketavoitteet 2021–2023

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
<i>Tavoitteet 2021–2023</i>	<i>Toimenpiteet 2021</i>	<i>Tavoitetaso</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
Omni 360 (PSSHP)	Ratkaisu mahdollistaa perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon ja sosiaalihuollon järjestelmien yhdeksi yhdenyhteyksi kokonaisuudeksi.	Hanke jatkuu valmisteluna vuonna 2022.	Henkilöstökoulutukset on osin toteutettu keväällä 2021. Valmistelua ja koulutuksia jatketaan vuoden 2022 ajan.
Una-hanke (PSSHP)	Asiakas- ja potilastietojärjestelmien uudistamisyhteistyö; Una ydin osion käyttöönotto.	Alueellinen Una ydin osio valmistelu ja käyttöönotto vuoden 2021 aikana. Hanke jatkuu edelleen vuonna 2022.	Una lomakkeet ja tilannekuva otettu käyttöön. Ydin osion käyttöönoton valmistelu jatkuu vuoden 2022 ajan.
Pth Effica kannan virtualisointi	Pth Effica jäädytetyn katselukannan virtualisointi, jolla varmistetaan potilastietokannan käyttö.	Jäädytetyt potilastietokannan käyttö on edelleen mahdollista.	Pth Effica kanta virtualisoitu.
eTerveyspalveluiden palveluvalikon laajennus	Lisätään sähköisen asiointin palveluvalikkoa.	Kuntalaisten sähköisen asiointin palvelut lisääntyvät.	Sähköiset lomakkeet otettu käyttöön.
Sosiaalihuollon Fakta	Sosiaalihuollon raportointiratkaisun valmistelu ja käyttöönotto.	Valmistelu ja käyttöönotto vuoden 2021 aikana.	Sosiaalihuollon raportointiohjelma otettu käyttöön.
ProComp	ProComp:n operatiivisen optimoinnin käyttöönotto kotihoitoon.	Valmistelu ja käyttöönotto vuoden 2021 aikana.	Pilotointi toteutettu vuoden 2021 aikana.

Talousarvion toteutuminen

Investoinnit eivät toteutuneet talousarvion mukaisesti, sillä Omni 360 ja UNAn ydin osion käyttöönoton painopisteen siirtyminen vuodesta 2021 vuodelle 2022 siirsi myös ohjelmistokustannuksia. Lisäksi investointeihin tuli säästöä koneiden ja kaluston osalta.

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	Muutos	Muutettu TA 2021	Toteutuma 2021	Poikkeama
SOSIAALI- ja TERVEYSLAUTAKUNTA						
Aineettomat hyödykkeet						
Tietokoneohjelmistot						
Kulut	-356 920	-332 575	0	-332 575	-227 957	104 618
Netto	-356 920	-332 575	0	-332 575	-227 957	104 618
Tietokoneohjelmistot YHTEENSÄ						
Kulut	-356 920	-332 575	0	-332 575	-227 957	104 618
Netto	-356 920	-332 575	0	-332 575	-227 957	104 618
Soten Koneet ja kalusto YHTEENSÄ						
Kulut	-2 299	-50 000	0	-50 000	-38 463	11 537
Netto	-2 299	-50 000	0	-50 000	-38 463	11 537
SOSIAALI- ja TERVEYSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ						
Kulut	-359 218	-382 575	0	-382 575	-266 420	116 155
Netto	-359 218	-382 575	0	-382 575	-266 420	116 155

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	Muutos	Muutettu TA 2021	Toteutuma 2021	Poikkeama
KOKO KUNTA YHTEENSÄ						
Tuotot	2 570 857	60 000	57 700	117 700	555 153	437 453
Kulut	-4 172 704	-6 102 575	-1 357 700	-7 460 275	-4 730 531	2 729 744
Netto	-1 601 847	-6 042 575	-1 300 000	-7 342 575	-4 175 378	3 167 197

2.5 Rahoitusosan toteutuminen

Alkuperäistä vuosikatetta vahvistettiin 22.2.2021 tehdyssä muutostalousarviossa yhteensä 2,179 milj. eurolla. Vuosikatetta toteutui lopulta 4,390 milj. euroa enemmän saatujen korona-avustusten, erikoissairaanhoidon kustannusten maltillisen kasvun sekä verotulojen kehittymisen vuoksi. Tämä oli rahoituksen näkökulmasta hyvä tilanne; toiminnan rahoittaminen omasta toiminnasta saatavilla tuloilla toteutui ja rahoitusta riitti myös investointimenoihin.

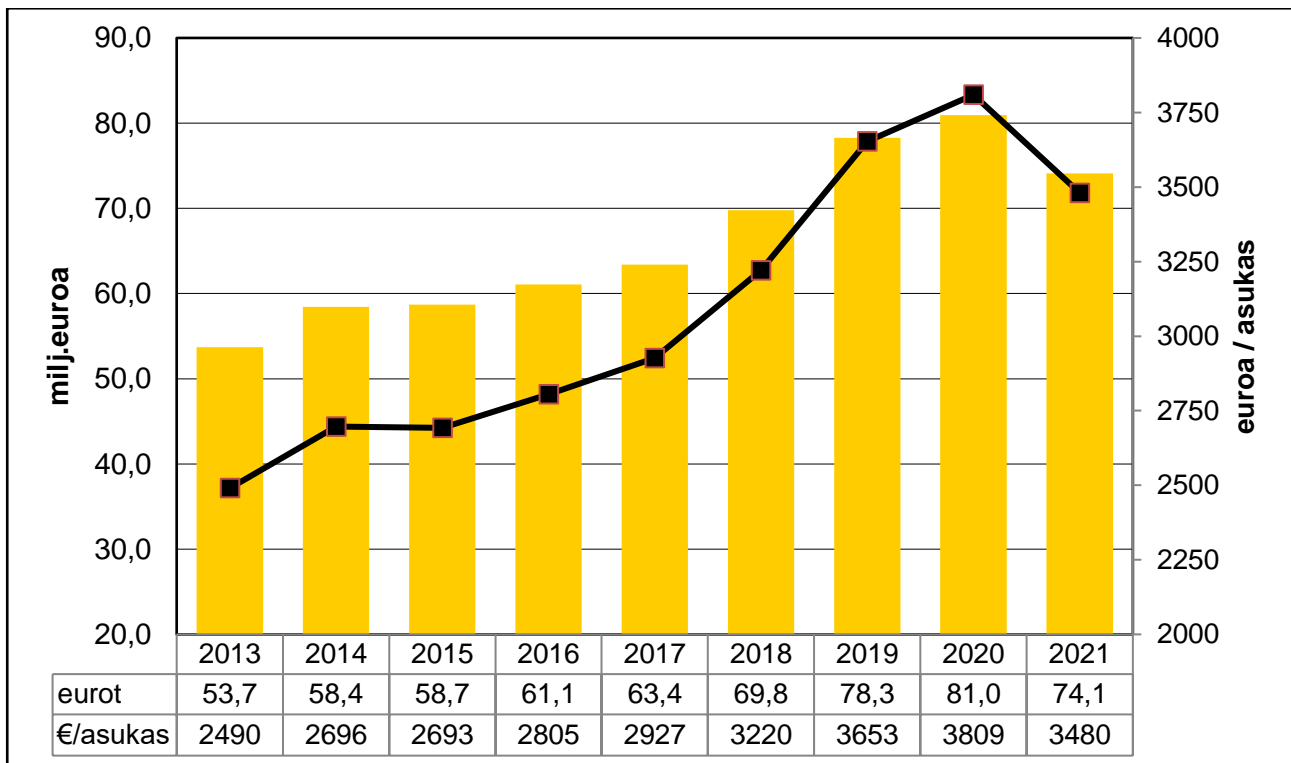
Muutostalousarviossa lisättiin investointimenojen maanhankintaan rahoitusta yht. 1,300 milj. euroa. Investointien toteutumista kuvataan edellisessä luvussa. Erot investointien toteutumisosan ja rahoitusosan nettosummissa selittyvät sillä, että rahoituslaskelmassa esitetään myös tuloslaskelmaan kirjatut käyttöomaisuuden myyntivoitot. Tulorahoitusta on kuvattu aiemmin kappaleissa Tilikauden tuloksen muodostuminen ja Toiminnan rahoitus.

Pitkäaikaista lainaa nostettiin 7,000 milj. euroa ja lainoja lyhennettiin 13,832 milj. euroa. Valtuuston myöntämää lainanottovaltuutta jätettiin käyttämättä 5,521 milj. euroa, koska edellisestä vuodesta jäänyt vahva kassa sen mahdollisti.

Muita maksuvalmiuteen vaikuttavia eriä ei talousarviossa arvioida. Niiden toteutuminen on esitetty kuten varsinaisessa rahoituslaskelmassa ja muutokset kokonaisuudessaan jäivät vähäiseksi. Rahavarojen muutos toteutui n. 0,567 milj. euroa parempana.

Kohdan 2.6. taulukossa esitetään yhteenvetotaulukko johon on koottu käyttötalousosan, investointiosan, tuloslaskelmaosan ja rahoitusosan valtuuston sitoviksi hyväksymien erien talousarviomuutokset, toteutumat sekä poikkeamat. Taulukko etenee käyttötalouden osalta toimielimittäin ja tulosalueittain ja investointiosan osalta toimielimittäin ja hankeryhmittäin. Tulojen ja menojen loppusummiin vaikuttavia tekijöitä on käsitelty tarkemmin kohdassa Talousarvion toteutuminen.

Lainakanta ja -määrä 2013–2021 euroa / asukas

Talousarvion rahoitusosan toteutumisvertailu 2021

1 000 euroa	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio yhteensä	Toteutuma 2021	Poikkeama
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	802	2 179	2 982	7 372	4 390
Tulorahoituksen korjauserät				-2 716	-2 716
	802	2 179	2 982	4 656	1 674
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-6 103	-1 300	-7 403	-4 731	2 672
Rahoitusosuudet investointimenoihin	60		60	88	
Pysyvien vast. hyödykk. luovutustulot				2 420	2 420
	-6 043	-1 300	-7 343	-2 222	5 093
Toiminta ja investoinnit, netto	-5 240	879	-4 361	2 434	6 767
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
S Antolainasaamisten lisäykset				-59	-59
S Antolainasaamisten vähennykset	315		315	334	19
	315		315	275	-40
Lainakannan muutokset					
S Pitkäaikaisten lainojen lisäys	14 700	-2 179	12 521	7 000	-5 521
S Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-13 832		-13 832	-13 832	0
	868	-2 179	-1 311	-6 832	-5 521
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varat ja po:n muutos				205	
Vaihto-omaisuuden muutos				2	2
Saamisten muutos				-1 349	-1 349
Korottomien velkojen muutos				475	475
				-667	-667
Rahoituksen rahavirta	1 183	-2 179	-996	-7 224	-6 228
Rahavarojen muutos	-4 057	-1 300	-5 357	-4 790	567
S = sitova erä					

2.6 Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

	Sitovuus	MÄÄRÄRAHAT (ulkoiset ja sisäiset)					TULOARVIOT (ulkoiset ja sisäiset)				
		Alkuperäinen TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	Toteutuma 2021	Poikkeama	Alkuperäinen TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	Toteutuma 2021	Poikkeama
B = Sitovuus bruttomäärärahat/-tuloarviot											
N = Sitovuus nettomäärärahat/-tuloarviot											
KÄYTTÖTALOUSOSA											
Keskusvaalilautakunta											
Vaalit	B	47 567		47 567	142 259	94 692			22 869	22 869	
Kunnanhallitus											
Joukkoliikenne	B	2 554 492		2 554 492	2 632 955	78 463	1 639 386	1 639 386	1 540 583	-98 803	
Elinvoima- ja konsernipalvelut	B	5 147 179	100 000	5 247 179	5 947 364	700 185	3 267 259	3 267 259	4 099 932	832 673	
Hallinto- ja kehittäminen		1 694 344	20 000	1 714 344	1 854 749	140 405	128 805	128 805	119 807	-8 998	
Elinkeinot		1 010 964		1 010 964	963 063	-47 901	583 570	583 570	607 207	23 637	
Maankäyttö		705 383		705 383	824 859	119 476	2 306 260	2 306 260	3 158 838	852 578	
Kaavoitus		476 457		476 457	456 497	-19 960	12 200	12 200	12 144	-56	
Sisäinen tarkastus		142 181		142 181	126 915	-15 266	122 424	122 424	90 192	-32 232	
Konserniyhtiöt		1 117 850	80 000	1 197 850	1 721 281	523 431	114 000	114 000	111 744	-2 256	
Pelastustoimi	B	1 692 023		1 692 023	1 697 132	5 109					
Yhteiset palvelut	B	13 194 494	-124 996	13 069 498	13 213 447	143 949	11 648 895	11 648 895	11 765 896	117 001	
Yhteisten palvelujen hallinto		101 247		101 247	112 112	10 865	99 394	99 394	112 112	12 718	
Henkilöstöpalvelut		1 532 107		1 532 107	1 458 764	-73 343	1 502 330	1 502 330	1 458 776	-43 554	
Talouspalvelut		614 110	-10 000	604 110	570 758	-33 352	618 436	618 436	577 530	-40 906	
Työllisyystoim. ja muut tukipalv.		1 947 171	-15 000	1 932 171	2 140 132	207 961	518 966	518 966	434 120	-84 846	
Tietotekniikkapalvelut		1 527 310	-50 000	1 477 310	1 527 421	50 111	1 489 151	1 489 151	1 706 718	217 567	
Ruoka- ja puhtauspalvelut		7 452 552	-49 996	7 402 556	7 377 073	-25 483	7 400 967	7 400 967	7 449 453	48 486	
Hankinnat		19 997		19 997	27 187	7 190	19 651	19 651	27 187	7 536	
Kunnanhallitus yhteensä		22 588 188	-24 996	22 563 192	23 490 898	927 706	16 555 540	16 555 540	17 429 280	873 740	
Tarkastuslautakunta											
Tilintarkastus	B	62 189		62 189	66 584	4 395					
Ympäristöterveyslautakunta											
Ympäristöterveyspalvelut	N	2 144 393		2 144 393	2 093 158	-51 235	1 552 443	1 552 443	1 543 124	-9 319	
Maaseutulautakunta											
Maaseutuhallinto	N	758 639		758 639	734 027	-24 612	652 089	652 089	637 487	-14 602	

	Sitovuus	MÄÄRÄRAHAT (ulkoiset ja sisäiset)					TULOARVIOT (ulkoiset ja sisäiset)				
		Alkuperäinen	TA-	Muutettu	Toteutuma		Alkuperäinen	TA-	Muutettu	Toteutuma	
		TA 2021	muutokset	TA 2021	2021	Poikkeama	TA 2021	muutokset	TA 2021	2021	Poikkeama
B = Sitovuus bruttomääräraha/-tuloarviot											
N = Sitovuus nettomääräraha/-tuloarviot											
Sivistyslautakunta											
Sivistyspalvelut	B	51 712 340	-19 000	51 693 340	52 380 366	687 026	2 842 496		2 842 496	3 179 128	336 632
Opetuspalvelut		29 291 441	-19 000	29 272 441	29 041 105	-231 336	1 315 134		1 315 134	1 486 567	171 433
Varhaiskasvatuspalvelut		17 645 060		17 645 060	18 553 555	908 495	1 139 000		1 139 000	1 326 385	187 385
Kansalaisopisto		1 039 401		1 039 401	1 047 719	8 318	197 570		197 570	195 503	-2 067
Kirjastopalvelut		1 173 882		1 173 882	1 106 744	-67 138	37 910		37 910	26 287	-11 623
Liikuntapalvelut		1 530 725		1 530 725	1 584 501	53 776	52 682		52 682	74 416	21 734
Nuoriso- ja kulttuuripalvelut		1 031 831		1 031 831	1 046 742	14 911	100 200		100 200	69 970	-30 230
Sosiaali- ja terveyslautakunta											
Sosiaali- ja terveyspalvelut	B	84 948 525	-511 770	84 436 755	85 715 207	1 278 452	6 557 680		6 557 680	10 472 176	3 914 496
Sosiaali- ja terv.palvel. hallinto		2 886 872		2 886 872	3 170 460	283 588	344 486		344 486	816 780	472 294
Sosiaali- ja perhepalvelut		17 729 456		17 729 456	16 915 592	-813 864	840 104		840 104	1 123 162	283 058
Maahanmuutto		139		139		-139					
Hoiva- ja vanhuspalvelut		19 382 436		19 382 436	20 081 670	699 234	2 897 773		2 897 773	3 520 236	622 463
Terveyspalvelut		13 567 377		13 567 377	14 970 539	1 403 162	2 475 317		2 475 317	4 823 698	2 348 381
Erikoissairaanhoido		31 382 245	-511 770	30 870 475	30 576 946	-293 529				188 300	188 300
Tekninen lautakunta											
Tekniset palvelut	B	3 342 606		3 342 606	3 874 406	531 800	892 220		892 220	1 427 312	535 092
Tekninen hallinto ja varikkopalv.		825 841		825 841	801 118	-24 723	423 620		423 620	367 128	-56 492
Kuntateknikka		2 516 765		2 516 765	3 073 288	556 523	468 600		468 600	1 060 184	591 584
Toimitilapalvelut	Tulos	4 049 282	-40 435	4 008 847	4 917 955	909 108	6 630 786		6 630 786	7 245 007	614 221
Tekninen lautakunta yhteensä		7 391 888	-40 435	7 351 453	8 792 361	1 440 908	7 523 006		7 523 006	8 672 319	1 149 313
Tekisen lautakunnan jaosto											
Yksityistieasiat	B	122 037		122 037	121 741	-296					
Viranomaislautakunta											
Rakennusvalvonta ja ympär.suoj.	B	635 990		635 990	618 385	-17 605	295 500		295 500	314 727	19 227
Rakennusvalvonta		330 470		330 470	320 411	-10 059	244 500		244 500	271 630	27 130
Ympäristönsuojelu		305 520		305 520	297 974	-7 546	51 000		51 000	43 097	-7 903
KÄYTTÖTALOUS yhteensä		170 411 756	-596 201	169 815 555	174 154 986	4 339 431	35 978 754		35 978 754	42 248 241	6 269 487

	Sitovuus	MÄÄRÄRAHAT (ulkoiset ja sisäiset)					TULOARVIOT (ulkoiset ja sisäiset)				
		Alkuperäinen	TA-	Muutettu	Toteutuma	Poikkeama	Alkuperäinen	TA-	Muutettu	Toteutuma	Poikkeama
		TA 2021	muutokset	TA 2021	2021		TA 2021	muutokset	TA 2021	2021	
B = Sitovuus bruttomäärärahat/-tuloarviot											
N = Sitovuus nettomäärärahat/-tuloarvio											
INVESTOINTIOSA											
Kunnanhallitus											
Aineettomat hyödykkeet	B	140 000		140 000	61 758	-78 242					
Maa- ja vesialueet	B			1 300 000	1 287 753	-12 247			412 157	412 157	
Koneet ja kalusteet	B	160 000		160 000	57 565	-102 435					
Osakkeet ja osuudet	B								54 995	54 995	
Elinkeinoelämän kehittäminen	B	300 000		300 000	288 033	-11 967					
Yhteensä		600 000	1 300 000	1 900 000	1 695 109	-204 891			467 152	467 152	
Sivistyslautakunta											
Liikuntapaikat	B	646 000	57 700	703 700	742 316	38 616	60 000	57 700	117 700	88 000	-29 700
Koneet ja kalusteet	B	215 000		215 000	107 187	-107 813					
Yhteensä		861 000	57 700	918 700	849 503	-69 197	60 000	57 700	117 700	88 000	-29 700
Tekninen lautakunta											
Rakennukset ja toimitilat	B	2 350 000		2 350 000	235 615	-2 114 385					
Maa- ja vesirakenteet	B	1 889 000		1 889 000	1 660 562	-228 438					
Koneet ja kalusteet	B	20 000		20 000	23 323	3 323					
Yhteensä		4 259 000		4 259 000	1 919 500	-2 339 500					
Sosiaali- ja terveyslautakunta											
Aineettomat hyödykkeet		332 575		332 575	227 957	-104 618					
Koneet ja kalusto		50 000		50 000	38 463	-11 537					
Yhteensä		382 575		382 575	266 420	-116 155					
Investointiosa		6 102 575	1 357 700	7 460 275	4 730 532	-2 729 743	60 000	57 700	117 700	555 152	437 452

	Sitovuus	MÄÄRÄRAHAT (ulkoiset ja sisäiset)					TULOARVIOT (ulkoiset ja sisäiset)				
		Alkuperäinen TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	Toteutuma 2021	Poikkeama	Alkuperäinen TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	Toteutuma 2021	Poikkeama
B = Sitovuus bruttomäärärahat/-tuloarviot											
N = Sitovuus nettomäärärahat/-tuloarvio											
TULOSLASKELMAOSA											
Verotulot	B						93 664 000	1 583 000	95 247 000	97 504 530	2 257 530
Valtionosuudet	B						40 630 000		40 630 000	40 859 339	229 339
Rahoitustulot ja -menot	N	2 366 300		2 366 300	2 288 565	-77 735	3 307 800		3 307 800	3 203 647	-104 153
Korkotuotot							792 800		792 800	660 654	-132 146
Muut rahoitustuotot							2 515 000		2 515 000	2 542 993	27 993
Korkokulut		490 000		490 000	441 500	-48 500					
Muut rahoituskulut	B	1 876 300		1 876 300	1 847 065	-29 235					
Tulorahoituksen korjauserät					763 000						
RAHOITUSOSA											
Pitkäaik. saamisten muutokset											
Antolainasaamisten vähennys	B						315 000		315 000	333 536	18 536
Antolainojen lisäys	B				58 645	58 645					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	13 831 819		13 831 819	13 831 819						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B						14 700 000	-2 179 305	12 520 695	7 000 000	-5 520 695
Muut maksuvalmiuden muutokset					667 254	667 254					
Kassavarojen muutos		-4 056 896	-1 300 104	-5 357 000	-4 790 356	566 644					
MENOT JA TULOT yhteensä		188 655 554	-538 605	188 116 949	191 704 445	3 587 496	188 655 554	-538 605	188 116 949	191 704 445	3 587 496

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1 Siilinjärven kunnan tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma 2021 ja 2020

Euroa	2021	2020	muutos
Toimintatuotot			
Myyntituotot	8 191 253,37	7 695 439,48	495 813,89
Maksutuotot	6 056 446,91	5 928 569,83	127 877,08
Tuet ja avustukset	5 654 087,37	1 651 023,66	4 003 063,71
Muut toimintatuotot	5 222 301,96	4 243 623,15	978 678,81
Toimintatuotot yhteensä	25 124 089,61	19 518 656,12	5 605 433,49
Valmistus omaan käyttöön	124 571,09	163 716,88	-39 145,79
Toimintakulut			
Henkilöstökulut	-64 477 609,26	-60 964 414,25	-3 513 195,01
Palkat ja palkkiot	-51 593 768,97	-49 158 337,47	-2 435 431,50
Henkilösivukulut	-12 883 840,29	-11 806 076,78	-1 077 763,51
Eläkekulut	-10 614 171,64	-9 945 204,81	-668 966,83
Muut henkilösivukulut	-2 269 668,65	-1 860 871,97	-408 796,68
Palvelujen ostot	-68 397 814,49	-57 855 184,04	-10 542 630,45
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 061 828,12	-7 746 889,44	-314 938,68
Avustukset	-6 401 827,20	-10 260 381,37	3 858 554,17
Muut toimintakulut	-9 816 324,53	-9 679 589,33	-136 735,20
Toimintakulut yhteensä	-157 155 403,60	-146 506 458,43	-10 648 945,17
Toimintakate	-131 906 742,90	-126 824 085,43	-5 082 657,47
Verotulot	97 504 530,43	91 601 244,83	5 903 285,60
Valtionosuudet	40 859 339,00	43 892 298,00	-3 032 959,00
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	660 654,09	775 278,46	-114 624,37
Muut rahoitustuotot	701 932,21	610 504,81	91 427,40
Korkokulut	-441 499,68	-540 695,27	99 195,59
Muut rahoituskulut	-6 004,20	-2 179,28	-3 824,92
Vuosikate	7 372 208,95	9 512 366,12	-2 140 157,17
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 829 940,57	-6 655 136,62	-174 803,95
Arvonalentumiset	0,00	-2 383 311,53	2 383 311,53
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden tulos	542 268,38	473 917,97	68 350,41
Poistoeron lisäys (-) tai väh.(+)	0,00	0,00	0,00
Varausten lisäys (-) tai väh.(+)	0,00	0,00	0,00
Rahastojen lisäys (-) tai väh.(+)	26 631,40	35 597,35	-8 965,95
Tilikauden ylijäämä	568 899,78	509 515,32	59 384,46
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT			
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	16,0 %	13,3 %	
Vuosikate/Poistot, %	107,9 %	105,2 %	
Vuosikate, euroa/asukas	346	448	
Asukasmäärä	21 297	21 250	

Rahoituslaskelma 2021 ja 2020

Euroa	2021	2020
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	7 372 208,95	9 512 366,12
Tulorahoituksen korjaukset	-2 716 019,18	-869 146,00
	4 656 189,77	8 643 220,12
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-4 730 530,82	-4 172 703,86
Rahoitusosuudet investointimenoihin	88 000,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 420 171,77	3 563 650,99
	-2 222 359,05	-609 052,87
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 433 830,72	8 034 167,25
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-58 645,13	0,00
Antolainasaamisten vähennys	333 535,80	212 324,75
	274 890,67	212 324,75
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	7 000 000,00	15 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-13 831 818,98	-12 331 800,98
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	0,00
	-6 831 818,98	2 668 199,02
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	204 682,72	78 183,55
Vaihto-omaisuuden muutos	1 684,82	8 216,27
Saamisten muutos	-1 348 617,20	-309 696,14
Korottomien velkojen muutos	474 995,97	-63 081,96
	-667 253,69	-286 378,28
Rahoituksen rahavirta	-7 224 182,00	2 594 145,49
Rahavarojen muutos	-4 790 351,28	10 628 312,74
Rahavarat 31.12.	11 847 772,90	16 638 124,18
Rahavarat 1.1.	16 638 124,18	6 009 811,44
	-4 790 351,28	10 628 312,74
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v, 1000 €	16 352	13 184
Investointien tulorahoitus, %	158,8 %	228,0 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,8	0,9
Kassan riittävyys, pv	25	37
Asukasmäärä	21 297	21 250

Siilinjärven kunnan tase 31.12.2021

Euroa		2021	2020
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
I	Aineettomat hyödykkeet		
	Tietokoneohjelmistot	732 678,85	391 143,58
	Muut pitkävaikutteiset menot	743 147,27	1 003 377,86
		1 475 826,12	1 394 521,44
II	Aineelliset hyödykkeet		
	Maa- ja vesialueet	23 889 358,31	22 962 762,53
	Rakennukset	39 737 937,52	42 123 162,58
	Kiinteät rakenteet ja laitteet	21 841 080,20	22 397 596,20
	Koneet ja kalusto	859 317,21	1 522 884,72
	Muut aineelliset hyödykkeet	9 250,33	9 250,33
	Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	1 581 457,89	1 583 616,97
		87 918 401,46	90 599 273,33
III	Sijoitukset		
	Osakkeet ja osuudet	25 160 999,12	25 215 994,27
	Muut lainasaamiset	26 844 287,75	27 177 823,55
	Muut saamiset	402 939,77	344 294,64
		52 408 226,64	52 738 112,46
Pysyvät vastaavat yhteensä		141 802 454,22	144 731 907,23
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			
	Lahjoitusrahastojen varat	60 000,00	60 000,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
I	Vaihto-omaisuus		
	Muut vaihto-omaisuus	91 076,37	92 761,19
II	Saamiset		
	Pitkäaikaiset saamiset		
	Myyntisaamiset	71 500,00	0,00
	Muut saamiset	73 018,35	75 701,84
	Lyhytaikaiset saamiset		
	Myyntisaamiset	3 075 497,56	3 178 673,01
	Muut saamiset	1 356 871,34	1 234 339,17
	Siirtosaamiset	2 461 492,85	1 201 048,88
		7 038 380,10	5 689 762,90
III	Rahoitusarvopaperit		
	Muut arvopaperit	3 767 038,91	0,00
IV	Rahat ja pankkisaamiset	8 080 733,99	16 638 124,18
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		18 977 229,37	22 420 648,27
VASTAAVAA		160 839 683,59	167 212 555,50

Euroa	2021	2020
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	62 574 872,04	62 574 872,04
Arvonkorotusrahasto		
Muut omat rahastot	218 072,24	244 703,64
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	5 484 898,68	4 975 383,36
Tilikauden yli-/alijäämä	568 899,78	509 515,32
	68 846 742,74	68 304 474,36
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	0,00	763 000,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	317 154,58	98 120,60
Lahjoitusrahastojen pääomat	199 127,45	212 940,84
Muut toimeksiantojen pääomat	3 367,65	3 905,52
	519 649,68	314 966,96
VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	60 849 810,35	67 118 467,33
II Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	13 268 656,98	13 831 818,98
Saadut ennakot	0,00	16 297,09
Ostovelat	5 515 125,89	5 710 627,46
Muut velat	3 138 911,79	2 908 091,29
Siirtovelat	8 700 786,16	8 244 812,03
	30 623 480,82	30 711 646,85
Vieras pääoma yhteensä	91 473 291,17	97 830 114,18
VASTATTAVAA	160 839 683,59	167 212 555,50
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	42,8	40,9
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	56,0	63,1
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	6 054	5 485
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	284	258
Lainakanta 31.12., 1000 €	74 118	80 950
Lainakanta 31.12., €/asukas	3 480	3 809
Lainat ja vastuut, 31.12., 1000 €	127 659	132 069
Lainat ja vastuut, €/asukas	5 994	6 215
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	26 844	27 178
Kunnan asukasmäärä 31.12.	21 297	21 250

3.2 Siilinjärven kunnan konsernien tilinpäätöslaskelmat

Konsernituloslaskelma

Euroa	2021	2020
Toimintatuotot	76 063 097	68 057 667
Toimintakulut	-202 751 516	-189 294 041
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (-tappiosta)	119 089	173 587
Toimintakate	-126 569 330	-121 062 787
Verotulot	97 504 530	91 601 245
Valtionosuudet	42 166 515	45 201 416
Rahoitustuotot ja -kulut:		
Korkotuotot	705 695	822 600
Muut rahoitustuotot	1 060 846	938 414
Korkokulut	-1 179 469	-1 225 929
Muut rahoituskulut	-20 030	-8 370
	567 042	526 714
Vuosikate	13 668 757	16 266 588
Poistot ja arvonalentumiset:		
Suunnitelmanmukaiset poistot	-12 477 220	-12 026 471
Arvonalentumiset	-28 246	-389 360
Satunnaiset erät	606 218	28 576
Tilikauden tulos	1 769 510	3 879 333
Tilinpäätössiirrot	40 626	44 200
Tilikauden verot	-72 523	-114 777
Laskennalliset verot	40 099	-64 187
Vähemmistöosuudet	-8 322	-21 917
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)	1 769 389	3 722 651

Konsernirahoituslaskelma

Euroa	2021	2020
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	13 668 757	16 266 588
Satunnaiset erät	606 218	28 576
Tilikauden verot	-72 523	-114 777
Tulorahoituksen korjaukset	-2 893 680	-1 345 559
	11 308 772	14 834 828
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-17 656 516	-10 504 070
Rahoitusosuudet investointimenoihin	151 338	30 514
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4 160 013	4 174 368
	-13 345 165	-6 299 189
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 036 393	8 535 639
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-63 253	-4 922
Antolainasaamisten vähennykset	333 536	123 658
	270 283	118 736
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 889 564	19 625 767
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-17 976 940	-16 171 819
Lyhytaikaisten lainojen muutos	480 159	-306 003
	3 392 783	3 147 944
Oman pääoman muutokset	-77 035	-322
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	205 552	60 121
Vaihto-omaisuuden muutos	-39 998	-30 160
Saamisten muutos	-1 498 761	-610 546
Korottomien velkojen muutos	1 143 070	-443 426
	-190 138	-1 024 011
Rahoituksen rahavirta	3 395 894	2 242 347
Rahavarojen muutos	1 359 501	10 777 986
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	27 032 085	25 672 585
Rahavarat 1.1.	25 672 585	14 894 599
	1 359 501	10 777 986

Konsernitase 31.12.2021

VASTAAVA, euroa	31.12.2021	31.12.2020
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	1 837 800	1 255 664
Muut pitkävaikutteiset menot	793 041	1 062 164
Ennakkomaksut	639 302	996 936
	3 270 143	3 314 765
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	26 136 892	25 258 987
Rakennukset	111 347 857	117 583 689
Kiinteät rakenteet ja laitteet	22 500 760	23 179 285
Koneet ja kalusto	4 667 739	5 638 946
Muut aineelliset hyödykkeet	332 498	322 412
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	16 263 622	5 326 924
	181 249 369	177 310 243
Sijoitukset		
Osakkuusyhtiö osakkeet ja osuudet	1 045 004	1 327 088
Muut osakkeet ja osuudet	7 950 386	7 978 773
Joukkovelkakirjalainasaamiset	6 647	6 647
Muut lainasaamiset	22 011 787	22 345 322
Muut saamiset	722 248	658 996
	31 736 071	32 316 826
Pysyvät vastaavat yhteensä	216 255 584	212 941 834
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	558 973	627 691
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	261 639	255 282
Muut toimeksiantojen varat	79 445	68 309
	900 057	951 281
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	518 031	473 602
Keskeneräiset tuotteet	0	4 431
Muut vaihto-omaisuus	429 416	429 416
	947 447	907 449
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	71 500	0
Muut saamiset	73 018	75 702
Siirtosaamiset	468	57
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	5 000 358	5 745 662
Lainasaamiset	365 773	4 818
Laskennalliset verosaamiset	0	0
Muut saamiset	1 872 118	1 665 876
Siirtosaamiset	3 508 151	1 941 434
	10 891 386	9 433 548
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	4 598 507	49 712
Rahat ja pankkisaamiset	22 433 578	25 622 873
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	38 870 918	36 013 582
VASTAAVAA YHTEENSÄ	256 026 559	249 906 697

VASTATTAVAA, euroa	31.12.2021	31.12.2020
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	62 574 872	62 574 872
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	1 925	1 925
Muut omat rahastot	1 850 428	2 041 651
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	3 251 454	-471 197
Tilikauden yli-/alijäämä	1 769 389	3 722 651
	69 448 068	67 869 903
VÄHEMMISTÖOSUUDET	594 630	543 160
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	1 842 629	1 944 428
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	884 090	733 700
Lahjoitusrahastojen pääomat	404 198	411 250
Muut toimeksiantojen pääomat	83 687	72 734
	1 371 975	1 217 684
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	128 879 690	125 253 171
Lainat julkisyhteisöiltä	7 290 039	8 230 172
Siirtovelat	50 734	71 118
Laskennalliset verovelat	513 010	541 968
	136 733 473	134 096 429
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	265 886	0
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	17 971 288	17 329 564
Lainat julkisyhteisöiltä	940 133	1 141 346
Saadut ennakot	730 516	736 267
Ostovelat	8 557 519	8 744 261
Liittymismaksut ja muut velat	3 484 962	3 517 984
Siirtovelat	14 021 720	12 711 169
Laskennalliset verovelat	63 761	54 502
	46 035 784	44 235 093
Vieras pääoma yhteensä	182 769 257	178 331 522
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	256 026 559	249 906 697

4 LIITETIEDOT

4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

4.1.1 Kunnan tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

Tilinpäätös 2021 on laadittu Kirjanpitolautakunnan Kuntajaoston antamien ohjeiden ”Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta” (13.10.2020) ja ”Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen liitetiedoista” (13.10.2020) mukaisesti.

- 1) Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja –menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja –menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kunnanvaltuuston 17.12.2012 hyväksymällä poistosuunnitelman muutoksella on poistoaikoja tarkistettu 1.1.2013 jälkeen valmistuvien investointien osalta. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmanpoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuuden arvostuksessa on käytetty varastokirjanpidossa painotetun keskihankintahinnan menetelmää.

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronvaihto- ja korkoputkisopimuksia. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Kunta on sitonut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon. Korkojohdannaisista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tilikauden aikana korkokulujen oikaisuksi. Sopimukset päättyvät 2023.

- 2) Esittämistapamuutokset
Ei muutoksia
- 3) Oikaisu edellisen tilikauden tietoihin
Ei oikaisuja

4) Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Edellisen vuoden koronasta aiheutuvia kompensatioita maksettiin pääosin valtionosuuksien kautta (6,273 milj. euroa). Tänä vuonna korona-avustukset ovat sisällyneet toimintatuottojen saatujen avustusten ryhmään (n. 3,160 milj. mm. testaus ja jäljitys, n. 0,500 milj. muut koronaan kohdistettavat avustukset). Siirtosaamiset sisältävät haettavaa korona-avustusta 1,171 milj. euroa.

- 5) Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut ja virheiden korjaukset
Ei olennaisia tapahtumia

4.1.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt lukuun ottamatta kiinteistötytäryhteisöä Asematie 11, koska yhdistämättä jättämisellä on vain vähäinen merkitys konsernin omaan pääomaan. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Kiinteistöveroja ei ole eliminoitu konsernitilinpäätöksessä. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuusien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä. Laskennallinen verovelka on esitetty kokonaan lyhytaikaisissa veloissa.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiöiden ja muiden keskinäisten kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Konsernirakenteeseen ei kuulu yhtään osakkuusyhteisöä.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Konsernitilinpäätöksessä on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kunnan tilinpäätöksessä.

Konsernirakenteen muutokset

Tytäryhtiöistä Kiinteistö Oy Proseta on poistettu kaupparekisteristä. Tilikauden aikana Itä-Suomen päihdehuollon kuntayhtymä on lakkautettu.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Vuoden 2020 konsernitilinpäätöstä on korjattu, johtuen Siilinjärven Kotipolku Oy:n muuttuneesta tilinpäätöksestä. Vaikutus edellisen tilikauden ylijäämään on 61.356,81 € heikentävä. Konsernituloslaskelma, -tase, -rahoituslaskelma ja -tunnusluvut on korjattu.

4.1.3 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6) Toimintatuotot tehtäväkokonaisuuksina

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Elinvoima- ja konsernipalvelut	7 940 967	7 279 287	7 563 094	7 027 811
Yhteiset palvelut	1 578 986	1 584 927	1 578 986	1 584 927
Sivistyspalvelut	3 517 155	3 371 651	3 136 777	2 923 647
Tekniset palvelut	8 579 006	8 091 920	2 428 475	2 242 025
Sosiaali- ja terveystuotot	54 446 984	47 729 882	10 416 758	5 903 963
Kunnan toimintatuotot yhteensä	76 063 097	68 057 667	25 124 090	19 682 373

7) Verotulojen erittely

Verotulojen erittely		
	2021	2020
Kunnan tulovero	83 956 080	81 672 163
Osuus yhteisöveron tuotoista	7 831 166	4 913 399
Kiinteistövero	5 717 284	5 015 683
Verotulot yhteensä	97 504 530	91 601 245

8) Valtionosuuksien erittely

	2021	2020
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	34 334 152	37 118 761
<i>Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus</i>	6 123 116	5 776 827
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-1 819 516	-1 718 722
Verotulomenetyksen korvaus	8 344 703	8 492 259
Valtionosuudet yhteensä	40 859 339	43 892 298

9) Palvelujen ostojen erittely

	2021	2020
Asiakaspalvelujen ostot	47 547 025	40 808 898
Muiden palvelujen ostot	20 850 789	17 046 286
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	68 397 814	57 855 184

10) Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi annetut tuet

Siilinjärven kunta tukee valtuustoryhmiä vain luovuttamalla vastikkeetta kunnantalon kokoustiloja ja niiden laitteistoa ryhmien omien kokousten pitämiseen.

11) Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioitun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt poistosuunnitelman 17.12.2012 § 40. Uusittu poistosuunnitelma on otettu käyttöön vuoden 2013 alusta alkaen niin, että poistoaikojen muutokset koskevat vuoden 2013 alusta alkaen ja sen jälkeen valmistuvia investointeja. Vanhat investoinnit poistetaan vanhoilla poistopeusteilla loppuun.

Arvioidut poistoajat ja poistomenetelmät ovat:

Aineettomat oikeudet	5 vuotta	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	2 vuotta	Tasapoisto
Rakennukset		Tasapoisto
*puiset	10 – 20 vuotta	Tasapoisto
*kiviset	15 – 25 vuotta	Tasapoisto
Asuinrakennukset	30 vuotta	Tasapoisto
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 vuotta	Tasapoisto
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10-30 vuotta	Tasapoisto
Koneet ja kalusto	3-15 vuotta	Tasapoisto

Poistoajat vanhoista investoinneista:

Aineettomat hyödykkeet	3 vuotta	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	3 vuotta	Tasapoisto
Rakennukset	20–40 vuotta	Tasapoisto
Kadut, tiet, torit ja puistot	20 vuotta	Tasapoisto
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	15-30 vuotta	Tasapoisto
Koneet ja kalusto	3-15 vuotta	Tasapoisto

Pienet, pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, kirjataan kunnassa vuosikuluiksi.

12) Selvitys olennaisista tuottoihin ja kuluihin sisällyvistä pakollisten varausten muutoksista

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 1.1.			763 000	511 352
Lisäykset tilikaudella			0	763 000
Vähennykset tilikaudella			-763 000	-511 352
<i>Osuus kuntayhtymän alijäämästä 31.12.</i>			0	763 000
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1. (ky)	1 944 428	1 625 782		
Lisäykset tilikaudella	0	318 646		
Vähennykset tilikaudella	-112 324	0		
<i>Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12. (ky)</i>	1 832 104	1 944 428		
Muut pakolliset varaukset 1.1.	0	128 000	0	128 000
Lisäykset tilikaudella	10 525	0	0	0
Vähennykset tilikaudella	0	-128 000	0	-128 000
<i>Muut pakolliset varaukset 31.1.</i>	10 525	0	0	0

13) Toimintatuottoihin sisältyvät pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja muihin toiminta-kuluihin sisältyvät pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappiot

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	1 876 154	1 078 193	1 753 036	1 059 701
Rakennusten luovutusvoitot	586	10 376	0	10 365
Koneiden ja kaluston luovutusvoitot	146 056	1 088	143 000	0
Osakkeiden luovutusvoitot	697 856	5 727	64 989	4 215
<i>Myyntivoitot yhteensä</i>	2 720 652	1 095 385	1 961 024	1 074 281
Muut toimintakulut				
Rakennusten luovutustappiot	0	158		
Osakkeiden luovutustappiot	317 469	191 243	8 005	81 487
Muut luovutustappiot	253	88		
<i>Myyntitappiot yhteensä</i>	317 722	191 490	8 005	81 487

14) Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Satunnaiset tuotot				
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	606 218	0		
Maa- ja metsäalueiden luovutusvoitot	0	0		
Muut satunnaiset tuotot	0	28 576		
<i>Satunnaiset tuotot yhteensä</i>	606 218	28 576	0	0
Satunnaiset kulut				
<i>Satunnaiset kulut yhteensä</i>	0	0	0	0

15) Muihin rahoitustuottoihin sisältyvät tuotot, jotka on saatu osuuksista muissa yhteisöissä

	2021	2020
Osinkotuotot muista yhteisöistä	647 359	577 110
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	2 439	2 439
<i>Yhteensä</i>	649 798	579 549

16) Erittely poistoeron muutoksista
Ei ilmoitettavaa**4.1.4 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot**

17) Lainan liikkeeseen laskemisesta aiheutuneet kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset, jos tällaisia menoja on aktivoitu
Ei ilmoitettavaa

18) Arvonkorotukset
Ei ilmoitettavaa

19) Pysyvät vastaavat tase-eräkohtaisesti.

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet	Aineet- tomat oikeudet	Muut pit- kävaikuttei- set menot	Ennako- maksut	tp 2021 Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	391 144	1 003 378	0	1 394 521
Lisäykset tilikauden aikana	277 286	264 502		541 788
Rahoitusosuudet tilikaudella		0		0
Vähennykset tilikaudella aikana				0
Siirrot erien välillä	638 858			638 858
Tilikauden poisto	-574 609	-524 733		-1 099 342
Arvonlennukset				
Poistamaton hankintameno 31.12.	732 679	743 147	0	1 475 826
Arvonkorotukset				
Kirjanpitoarvo 31.12.	732 679	743 147	0	1 475 826
Olennaiset lisäpoistot				

Aineelliset hyödykkeet	Maa ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja aineelliset kalusto hyödykkeet	Muut aineelliset	Ennakkomaksut ja kesk.er.h	tp 2021 Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	22 962 763	42 123 163	22 397 596	1 522 885	9 250	1 583 617	90 599 273
Lisäykset tilikauden aikana	1 338 753	94 502	1 620 693	197 686		1 301 803	4 553 437
Rahoitusosuudet tilikaudella			-88 000				-88 000
Vähennykset tilikaudella aikana	-412 157					-364 694	-776 852
Siirrot erien välillä			300 410			-939 268	-638 858
Tilikauden poisto		-2 479 727	-2 389 618	-861 254			-5 730 599
Arvonlennukset							0
Poistamaton hankintameno 31.12.	23 889 358	39 737 938	21 841 080	859 317	9 250	1 581 458	87 918 401
Arvonkorotukset							0
Kirjanpitoarvo 31.12.	23 889 358	39 737 938	21 841 080	859 317	9 250	1 581 458	87 918 401

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	1 187 972	1 124 666	65 040	14 040
Muut maa- ja vesialueet	24 948 920	24 134 322	23 824 319	22 948 723
<i>Maa- ja vesialueet yhteensä</i>	26 136 892	25 258 987	23 889 358	22 962 763

Sijoitukset

Pysyvien vastaavien sijoitukset	Osakkeet konserni-yhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kunta yhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	tp 2021 Yhteensä
Hankintameno 1.1.	9 095 070	6 845 375	8 617 881	657 669	25 215 994
Lisäykset					0
Rahoitusosuudet					0
Vähennykset	-10 000		-44 995		-54 995
Siirrot erien välillä					0
Hankintameno 31.12.	9 085 070	6 845 375	8 572 886	657 669	25 160 999
Arvonlennukset					0
Arvonkorotukset					0
Kirjapitoarvo 31.12.	9 085 070	6 845 375	8 572 886	657 669	25 160 999

Jvk-, muut laina- ja muut saamiset	Jvk-laina- saamiset	Saamiset konserni- yhteisöiltä	Muut laina- saamiset muilta yht.	Saamiset muilta yhteisöiltä	tp 2021 Yhteensä
Hankintameno 1.1.	0	4 832 501	22 345 322	344 295	27 522 118
Lisäykset					0
Rahoitusosuudet					0
Vähennykset			-333 536	0	-333 536
Siirrot erien välillä				58 645	58 645
Hankintameno 31.12.	0	4 832 501	22 011 787	402 940	27 247 228
Arvonlennukset					0
Arvonkorotukset					0
Kirjapitoarvo 31.12.	0	4 832 501	22 011 787	402 940	27 247 228

Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

	Tase- arvo 1.1.	Lisäykset / vähennykset tilikaudella	Tase- arvo 31.12.	Kunnan osuus kuntayhtymän peruspää- omasta	Ero
Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin Ky	8 301 109	0	8 301 109	7 787 418	513 692
Pohjois-Savon ammatill. koulutuksen Ky	251 177	0	251 177	243 872	7 305

Omistukset muissa yhteisöissä

20-22) Tytäryhteisöt, kuntayhtymät ja osakkuusyhteisöt.

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt tp 2021						
Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Kuntakonsernin osuus (1000 €) omasta pää- omasta	vieraasta pää- omasta	tilik. voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Siilinjärven Pysäköinti Oy	0713306-8	100,00	100,00	-382	1 544	-1
Siilinjärven Uimala Oy alakons. Siilinjärven Uimala Oy	0847807-6	100,00	100,00	226	3 935	394
Siilinjärven Vapaa-aikakeskus	0863511-5	41,00	100,00			
Siilinjärven Kotipolku Oy alakons. Siilinjärven Kotipolku Oy	0451313-7	96,36	96,36	3 351	43 330	-565
Siilinjärven Asumisoikeus Oy (Kotipolku omistaa 100%)	1079228-3		96,36			
Kiinteistö Oy Proseta	2177508-3	100,00	100,00	0	0	0
Kiinteistö Oy Isoharja	1648644-7	100,00	100,00	5163	6474	249
Yhdistelemättömät tytäryhteisöt						
Kiinteistö Oy Asematie 11	0875688-1	100,00	100,00	0	0	0
Kuntayhtymät						
Pohjois-Savon sairaanh. piirin Ky	0171495-3	7,63	7,63	9 200	37 132	447
Liikelaitoskuntayhtymä ISLAB	2126106-6	5,02	5,02			
Sakupe Oy	0171338-7	3,83	3,83			
Vaalijalan Ky	0207327-0	0,87	0,87	213	252	66
Itä-Suomen päihdehuollon Ky	0207252-6	3,96	3,96	0	0	-3
Savon koulutuskuntayhtymä	1852679-0	2,22	2,22	1 401	1 407	3
Pohjois-Savon liitto	0827616-7	9,53	9,53	119	55	15
Yhteensä				19 291	94 129	605

23) Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä sekä osakkuus- ja muilta omistusyhteisyhteisöiltä

Saamisten erittely	2021		2020	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		2 309		37 309
Muut saamiset		0		0
Siirtosaamiset		0		0
Yhteensä	0	2 309	0	37 309
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		136		150
Muut saamiset		0		0
Siirtosaamiset		0		0
Yhteensä	0	136	0	150
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyhteisöiltä				
Yhteensä	0	0	0	0
Saamiset yhteensä	0	2 445	0	37 459

24) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtosaamiset jäsenkuntayhtymiltä	0	0		
Siirtyvät korot muilta	0	0		
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	383 019	361 974	271 220	290 067
EU-tuet ja avustukset, v-osuus hankkeet	225 134	140 504		
V-osuus sos.-ja terv. hankkeet	185 327	129 995	185 327	129 995
Kotipolun vuokrat	54 017	50 496	54 017	50 496
Ely-keskus, kehittämishanketuki	0	9 723	0	9 723
Kuopio/Joukkoliikenne ja koulumatkatuki	538 516	374 070	538 516	374 070
Ympäristöterveydenhuollon kuntaosuudet	7 254	132 343	7 254	132 343
P-S Pelastuslaitos, Kela-ensihoito	57 260	58 870	18 000	5 355
Maankäyttösopimus	96 783	96 783		
Covid-19 valtionavustus*	1 171 000	0	1 171 000	
Smartum/Palvelusetelit	190 565	189 821	190 565	189 821
Alv-saaminen	8 430	16 958		
Muut tulojäämät	590 846	379 897	25 593	19 179
Tulojäämät yhteensä				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	3 508 151	1 941 434	2 461 493	1 201 049

*summa perustuu testaus- ja rokotusmääriin, tartuntamääriin ja hoitopäivien määriin sekä jo aiemmin saadun päätöksen mukaisiin yksikköhintoihin. Summa on kirjattu haetun mukaisena.

4.1.5 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25) Tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista näiden erien välillä tilikauden aikana

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Peruspääoma 1.1.	62 574 872	62 574 872	62 574 872	62 574 872
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	62 574 872	62 574 872	62 574 872	62 574 872
Yhdistysten ja säätiöiden peruspo 1.1.	1 925	1 925		
Lisäykset				
Vähennykset				
Yhdistysten ja säätiöiden peruspo 31.12.	1 925	1 925		
Muut omat rahastot				
Muut omat rahastot 1.1.	1 796 948	1 822 589		
Siirrot rahastoon	0	0		
Siirrot rahastosta	-164 592	-25 641		
Edellisen tilik.oikaisu (elim.muutos)				
Muut omat rahastot 31.12.	1 632 355	1 796 947		
Vahinkorahaston pääoma 1.1.	244 704	280 301	244 704	280 301
Siirrot rahastoon	0	0	0	0
Siirrot rahastosta	-26 631	-35 597	-26 631	-35 597
Vahinkorahaston pääoma 31.12.	218 072	244 704	218 072	244 704
Muut omat rahastot yht. 31.12	1 850 428	2 041 651	218 072	244 704
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	-471 197		4 975 383	1 720 935
Siirto edelliseltä tilikaudelta	3 722 651		509 515	3 254 449
Edellisten tilik. Yli / alijäämä 31.12.	3 251 454	-471 197	5 484 899	4 975 383
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 769 389	3 722 651	568 900	509 515
Oma pääoma yhteensä	69 448 068	67 869 903	68 846 743	68 304 474

26) Erittely poistoerosta
Ei ilmoitettavaa

27) Pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvat velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Pitkäaikaiset velat		
Velat ja velkojen osat, jotka erääntyvät 1.1.2027 tai sen jälkeen.		
	2021	2020
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	20 161 158	24 291 214
Pitkäaikaiset velat yhteensä	20 161 158	24 291 214

28) Erittely liikkeeseen lasketuista joukkovelkakirjalainoista
Ei ilmoitettavaa

29) Pakollisiin varauksiin merkityt erät

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Muut pakolliset varaukset				
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (ky)	1 832 104	1 944 428		
Osuus kuntayhtymän alijäämästä				763 000
Muut pakolliset varaukset	10 525	0		
Muut pakolliset varaukset yhteensä	1 842 629	1 944 428	0	763 000

30) Pitkä- ja lyhytaikaiset velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä, ja osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille

	2021		2020	
	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		7 073		33 841
Siirtovelat		13 454		50 000
Yhteensä	0	20 527	0	83 841
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		22 464		54 717
Yhteensä	0	22 464	0	54 717
Velat osakkuus- tai sekä muille omistusyht.				
Yhteensä	0	0	0	0
Vieras pääoma yhteensä	0	42 990	0	138 558

31) Maksuvalmiuden kannalta merkittävä sekkilimiitti

	2021	2020
Luotollisen sekkitilin limiitti 31.12.	1 000 000	1 000 000
-siitä käyttämättä oleva määrä	1 000 000	1 000 000

32) Muut velat – erän jakautuminen liittymismaksuihin ja muihin velkoihin
Ei ilmoitettavaa.

33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot/hankerahat	576 685	608 273	568 787	595 027
Menojäämät				
Lomapalkkavelka	10 985 576	10 606 498	7 764 298	7 433 689
Palkkojen jaksotukset	804 574	829 293		624
Korkojaksotukset	128 874	65 893	34 541	56 962
KuEl/eläkemenoperust.tasaus	0	25 936		25 936
Ympäristöterv.h maksuos.palautus	21 570		21 570	
Maaseutuhallinnon maksuos.palautus	14 932	55 955	14 932	55 955
KEVA	42 004	18 182	23 049	
Verohallinto	9 116	8 017		
Laskutusten palautukset jäsenkunnille	107 032	19 679		
Opetus- ja kultt.valtionos.tark.2021	195 404		195 404	
Kuopion kaupunki, Alavan koulu	63 902	26 000	63 902	26 000
Vuokravakuudet	80 632			50 000
Maankäyttösopimus	225 981	226 367		
Muut siirtovelat	765 438	221 075	14 302	619
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	14 021 720	12 711 169	8 700 786	8 244 812
Siirtovelat yhteensä	14 021 720	12 711 169	8 700 786	8 244 812

4.1.6 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

34) Velat, joista kunta on pantannut, kiinnittänyt tai muulla tavalla antanut vakuudeksi omaisuuttaan

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	61 638	54 018		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	793	793		

35-37) Kunnan antamat muut vakuudet lajeittain eriteltyinä

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Sitoumusten vakuudeksi annetut kiinnitykset	181 949	181 949		
Sitoumusten vakuudeksi pantatut arvopaperit	576	576		
Vakuudet yhteensä	182 525	182 525	0	0

38) Vuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä olevien määrien yhteissumma (veroton)

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Vuokravastuut yhteensä	56 259 038	53 987 835	53 540 989	51 118 510
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	7 726 072	7 495 628	7 184 561	6 971 943
- siitä PPP-hankkeet (public-private-partnership)	0	0	0	0
- siitä sopimuksiin sisältyvät lunastusvelvoitteet	0	0	0	0
Leasingvuokrasopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuita				

39) Kunnan antamat vastuusitoumukset sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			37 565 678	26 755 678
Jäljellä oleva pääoma			31 214 400	21 197 901
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	777 327	806 247	777 327	806 247
Jäljellä oleva pääoma	391 546	466 900	391 546	466 900

40) Muut kunnan antamat vastuusitoumukset ja muut vastuut

	2021	2020
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	150 249 232	142 904 664
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0	0
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	98 421	89 043

41) Muut kuntaa koskevat taseen ulkopuoliset järjestelyt

Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Sopimusvastuut				
Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti kunnalle aih. veloitteet			0	0
-Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Sitoumukset avustukseen	119 597	119 597	0	0
-Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	0	0	0	0
Sopimukseen sisältyvät palautusvastuut	0	0	0	0
-Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset	974	974		
Elinkaarimallilla toteutettu terveyskeskuksen palvelusopimus. Alkaa urakan valmistuttua n. 9/2022, kesto 20 v.	19 485 800	19 485 800	19 485 800	19 485 800
-Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	306 230	0	306 230	
Myöhemmin voimaan tulevat vuokrasopimukset	12 867 310	21 523 570	12 867 310	21 523 570
-Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	464 000	577 084	464 000	577 084
Hankkeiden omarahoitusosuudet (Sakky)	23 074	22 677		
Potilasvakuutusvastuu (P-S shp)	0	0		
<i>Sopimusvastuut yhteensä</i>	<i>32 496 756</i>	<i>41 152 618</i>	<i>32 353 110</i>	<i>41 009 370</i>
Osuus kuntayhtymän alijäämästä	0	0		0
Kiinteistöinvestointien arvonalisäveron tarkistusvastuu*)	1 781 240	2 325 615		
Käynnissä olevat oikeudenkäynnit (P-S shp)	53 883	183 170		

*) Palautuksena ja vähennyksenä käsitellyt arvonalisäverot uudisrakennusten ja perusparantamisen hankintamenoista, joihin liittyy mahdollinen palautusvelvollisuus kiinteistöt myytäessä tai niiden käyttötarkoituksen muuttuessa vähennykseen tai palautukseen oikeuttamattomaan tarkoitukseen (AVL 120 §). Palautusvastuuta määriteltäessä otetaan huomioon kiinteistöt, joiden osalta vastuun toteutuminen on todennäköistä investointi- tai taloussuunnitelmaan tai toimenpideohjelmaan perustuen.

Järjestelyn tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Voimassa olevat koronvaihtosopimukset				
Koronvaihtosopimukset on tehty yksittäisten lainojen korkoriskin suojaamiseksi. Sopimuksilla on vaihdettu vaihtuva korko kiinteäksi. Sopimukset ovat voimassa vuosina 2021-2023 (kunta), 2021 - 2053 (konserni)				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	10 553 626	10 689 200	1 250 000	4 750 000
Käypä arvo (rahallituksen ilmoitus)	-437 472	-582 044	-18 233	-89 350
Valuuttatermiinit (P-S shp)	0	11 448		
Korkotermiinit				

4.1.7 Ympäristövastuut

Ehdollinen ympäristövelka / pilaantuneet tai pilaantuneeksi epäilty maa-alueet

Ympäristövastuu on aikaisemmasta toiminnasta johtuva, ympäristöön liittyvä olemassa oleva velvoite, jonka täyttäminen todennäköisesti johtaa taloudellista hyötyä ilmentävien voimavarojen siirtymiseen pois kunnan toiminnan piiristä. Erityinen ympäristövastuu on ehdollinen ympäristövelka. Ehdollinen ympäristövelka on mahdollinen velvoite, joka on syntynyt aikaisempien tapahtumien seurauksena ja jonka olemassaolo varmistuu vasta, kun yksi tai useampi epävarma tapahtuma, joka ei ole kokonaan kunnan määräysvallassa, toteutuu tai jää toteutumatta. Ehdollisena ympäristövelkana käsitellään myös olemassa oleva velvoite, joka on syntynyt aikaisempien tapahtumien seurauksena, mutta jota ei merkitä taseeseen, koska ei ole todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen aiheuttaa menoja, tai velvoitteen suuruus ei ole määriteltävissä riittävän luotettavasti.

Ehdollisena ympäristövelkana tarkastellaan maaperän pilaantumista. Pilaantuneena pidetään aluetta, jolla on ihmisen toiminnan seurauksena haitallisia aineita siinä määrin, että niistä aiheutuu haittaa tai merkittävä riski ympäristölle tai terveydelle, viihtyisyyden vähentymistä tai muuta niihin verrattavissa olevaa haittaa. Haitallisia aineita voi joutua maaperään erilaisten onnettomuuksien, vahinkojen tai pitkän ajan kuluessa tapahtuneiden vähittäisten päästöjen seurauksena. Myös jätteiden maahan hautaaminen ja vanhat, käytöstä poistetut kaatopaikat aiheuttavat riskin haitallisten aineiden kulkeutumiselle maaperässä ja edelleen pohjaveteen tai vesistöön. Valtakunnalliseen maaperän tilan tietojärjestelmään (MATTI) on koottu mahdollisesti pilaantuneista, pilaantuneiksi todetuista, puhdistetuista ja puhtaaksi todetuista alueista.

Vuoden 2021 lopussa MATTI-tietojärjestelmässä oli Siilinjärveltä 135 kohdetta, joista noin 25 % on kunnan omistamilla kiinteistöillä. Pohjois-Savon ELY-keskus antoi vuonna 2020 lausunnon kunnan omistamalla kiinteistöillä Husonlammen itärannalla tehtyyn vanhaan jätetäyttöön liittyään maaperän pilaantuneisuuden perustutkimukseen. Lausunnon mukaan ympäristö- ja terveysriskit ovat kohteen nykyisellä maankäytöllä vähäiset, joten alueella ei ole nykyisessä maankäytössä kunnostustarvetta. Kunta on puhdistanut alueelta maanpäälliset jätteet. Asemakaavoitettavalla Haapamäen alueella on vanha Metsäkoulun kaatopaikka, joka kunnostetaan poistamalla maanpäälliset jätteet ja peittämällä alueen rakentamisen yhteydessä.

Pohjavesialueilla sijaitsevien MATTI-kohteiden osalta tarkkaillaan mm. Koivusaaren entisen kaatopaikan vaikutuksia osana Harjamäki-Käämelähti -pohjavesialueen yhteistarkkailua.

Vuonna 2021 tapahtui kunnan omistamilla kiinteistöillä yksi pieni öljyvahinko, joka saneerattiin välittömästi vahingon jälkeen. Lisäksi kunnan öljyntorjuntaviranomainen järjesti lähellä pohjavesialuetta sijaitsevalla yleisellä teialueella tapahtuneen pienehkön öljyvahingon saneerauksen. Yksityiset kiinteistöt ovat poistaneet käytöstä maanalaisia öljysäiliöitä, joista huomattava osa sijaitsee kirkonkylällä pohjavesialueella.

4.1.8 Henkilöstöä, tilintarkastajien palkkiota ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

42) Henkilöstön lukumäärä 31.12. tehtäväalueittain

	2021	2020
Elinvoima- ja konsernipalvelut	84	70
Sivistyspalvelut	679	680
Sosiaali- ja terveystyöpalvelut	551	514
Tekniset palvelut	55	58
Yhteiset palvelut	138	142
Yhteensä	1 507	1 464

43) Tilikauden henkilöstökulut

	2021	2020
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	64 477 609	60 964 414
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	241 540	198 526
Henkilöstökulut yhteensä	64 719 149	61 162 941

44) Luottamushenkilön palkkioista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2021	2020
Suomen Keskusta	12 618	10 073
Kansallinen Kokoomus	5 805	4 083
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	4 177	3 074
Vasemmistoliitto	2 579	2 148
Perussuomalaiset	2 136	1 078
Vihreä liitto	4 085	3 202
Suomen Kristillisdemokraatit	532	417
Sininen tulevaisuus r.p.		374
Yhteensä	31 932	24 449

45) Tilintarkastajan palkkiot

	2021	2020
Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	22 088	26 796
Tilintarkastajan lausunnot	0	1 650
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	0	0
Muut palkkiot	0	1 710
Palkkiot yhteensä	22 088	30 156

46) Kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien väliset liiketoimet

Toimintakertomuksen kohdassa ”1.6. Kuntakonsernin toiminta ja talous” on esitetty konserniyhtiöille annettujen lainojen kokonaismäärät. Myönnettyt lainat ovat ns. pääomalainoja joille ei peritä korkoa (pl. Kotipolku Oy) eikä niille ole saatu vakuutta. Lainat on myönnetty ennen kuntalain 2015 voimaantuloa. Kunnan taseessa ne on esitetty Sijoitukset –kohdan Muissa lainasaamisissa. Yhtiöille toiminta-avustuksena tai vuokratavotteina vuosittain maksetut nettosummat löytyvät myös toimintakertomuksen em. kohdasta.

Kunnanjohtajan kanssa on 16.2.2015 solmittu johtajasopimus, jossa on sovittu 15 kuukauden palkkaa vastaava erokorvaus edellyttäen, että hän itse irtisanoutuu tehtävästään.

Muilta osin kunnan johtoryhmä on käsitellyt liitetiedon asiakokonaisuutta 21.2.2022 kokouksessaan. Ilmoituksia kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista ei ollut.

5 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

5.1 Toimitilojen ylläpito, laskennallisesti eriytetty taseyksikkö

Toimitilojen ylläpito

Sitovuus: valtuusto, tilikauden tulos

Vastuuhenkilö: toimitilapäällikkö Jukka Kellokumpu

Toiminta-ajatus

Toimitilojen ylläpidon sitovuustaso on laskennallisesti eriytetty taseyksikkö, joka tuottaa kiinteistöjen ylläpitotehtävät sekä toteuttaa kunnan toimitilojen peruskorjaus- ja uudisrakennushankkeet.

Toiminnalliset muutokset ja riskien toteutuminen

Suuret toimitilahankkeet sisältävät taloudellisen riskin lisäksi myös henkilöstöriskin. Täyttölupa on saatu uudelle elinkaarihankkeen valvojalle, mutta rekrytointi ei ole vielä tehty (hankkeet eivät ole riittävän pitkällä). Useampi yhtäaikainen toimitilahanke työllistää paljon omaa henkilökuntaa. Sen vuoksi on hankittava palvelujen ostona konsulttiyönä selvityksiä yms. valmisteluitä varten.

Tavoitteet 2021–2023 ja toimenpiteet 2021

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
<i>Suunnittelukauden tavoite 2021–2023</i>	<i>Tavoitetaso</i>	<i>Riskiarvio</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
Kasvu: Toimitilatarpeeseen vastaaminen	Optimoitu toimitilaverkko.	Toimitilatarpeen nopeat muutokset. Toimitilaverkon ylitäi aliresursointi.	Käyttäjät määrittelevät tilatarpeen tapauskohtaisesti. Tekniset palvelut vie asiaa eteenpäin kunnanvaltuuston päätösten mukaisesti.
Hyvinvointi: Sisäilmaongelmien ratkaisu	Ei sisäilmasta johtuvia ongelmia.	Kunnan voimavarojen rajallisuus toteuttaa tarvittavat hankkeet. Uusien sisäilmaongelmien syntyminen.	Tulevia hankkeita (pelastusasema, Ahmon koulukeskus, Siilinkahden koulu, Siilinkosken pk) valmistellaan yhteistyössä käyttäjien ja kunnan johdon kanssa. Pelastusasema kilpailutetaan talvella 2022. Tällä hetkellä ei ole uusia sisäilmaongelmiaisia kohteita tullut.

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
<i>Suunnittelukauden tavoite 2021–2023</i>	<i>Tavoitetaso</i>	<i>Riskiarvio</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
Talous: Suurten toimitilahankkeiden toteutus	Hankkeiden toteutus.	Taloudellisten resurs-sien niukkuus ja rahoituksen saanti vaikuttavat hankkeiden toteutukseen.	Hankkeita toteutetaan kunnan päätöksente-kojärjestelmän mukaisesti: terveyskeskus on toteutusvaiheessa, pelastusasema kilpailutusvaiheessa ja muut valmistelu vaiheessa

TEKNISEN LAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
<i>Tavoitteet 2021–2023</i>	<i>Toimenpiteet 2021</i>	<i>Tavoitetaso</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
Sähköisten huoltokirjojen käyttöönotto kaikissa kouluissa ja päiväkodeissa	Aloitetaan uusissa kohteissa.	Kaikissa kohteissa on sähköinen huoltokirja.	Otetaan käyttöön uusissa kohteissa

Informatiiviset tunnusluvut

Lautakunnan hyväksymät tavoitteet	TP 2019	TA 2020	TP 2021
Kiinteistöt m ³ omassa käytössä	311 904	317 184	324 733
Kiinteistöt m ³ vuokratut	10 420	10 420	10 420

Talousarvion toteutuminen

Ulkopuoliset toiminta tuotot ylittyivät 695 000 €, tulo ylitykset tuli pääasiassa terveyskeskushankkeen omien kulujen 647 000 € laskutuksesta rahoittajalta.

Palvelujen ostot ylittyvät 846 000 €, josta 647 000 € koostuu kirjapidollisista kirjauksista terveyskeskushankkeen kuluista (esim. asiantuntija palkkiot, palkat, sähkö-, vesi- ja kaukolämpöliittymät). Terveyskeskuksen hankkeen osalta vaikutus talousarvioon on ±0.

Lisäksi poikkeuksellisesta vuodesta johtuen rakennusten kunnossa- ja ylläpitokulut olivat normaalia korkeammat.

Tulot

- Terveyskeskus hankkeen omat kulut laskutettu rahoittajalta myyntituottoina + 647 000 €

Menot

- Terveyskeskus hankkeen omat kulut siirretty kirjanpidollisesti palvelujen ostoihin - 647 000 €
- Rakennusten kunnossapito..... - 187 000 €

TOIMITILOJEN YLLÄPITO	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	Muutos TA 2021	Muutettu TA 2021	Toteutuma 2021	Poikkeama
Toimintatuotot (ulk.)	526 786	321 295	0	321 295	1 017 285	695 990
Toimintatuotot (sis.)	6 344 240	6 309 491	0	6 309 491	6 227 721	-81 770
LIKEVAIHTO	6 871 026	6 630 786	0	6 630 786	7 245 007	614 221
Aineet, tavarat ja tarvikkeet	-1 663 094	-1 709 450	0	-1 709 450	-1 836 055	-126 605
Palvelujen ostot (ulk.)	-855 029	-659 946	0	-659 946	-1 432 505	-772 559
Palvelujen ostot (sis.)	-143 347	-154 898	0	-154 898	-101 930	52 968
Palvelujen ostot	-998 377	-814 844	0	-814 844	-1 534 435	-719 591
MATERIAALIT JA PALVELUT	-2 661 470	-2 524 294	0	-2 524 294	-3 370 490	-846 196
Palkat ja palkkiot	-559 846	-611 837	35 100	-576 737	-637 753	-61 016
Henkilöstökorvaukset	33 431	0	0	0	15 388	15 388
Eläkekulut	-113 745	-115 416	4 350	-111 066	-126 840	-15 774
Muut henkilösivukulut	-16 470	-21 394	985	-20 409	-32 612	-12 203
HENKILÖSTÖKULUT	-656 630	-748 647	40 435	-708 212	-781 817	-73 605
Muut toimintakulut	-469 345	-443 770	0	-443 770	-424 497	19 273
Muut toimintakulut (sis.)	-332 843	-332 571	0	-332 571	-341 152	-8 581
MUUT TOIMINTAKULUT	-802 188	-776 341	0	-776 341	-765 649	10 692
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 097 764	-2 678 623	0	-2 678 623	-2 968 367	-289 744
LIKEALIJÄÄMÄ	-347 026	-97 119	40 435	-56 684	-641 316	-584 632
Rahoituskulut	-1 939 573	-1 875 000	0	-1 875 000	-1 841 066	33 934
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-1 939 573	-1 875 000	0	-1 875 000	-1 841 066	33 934
TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	-2 286 599	-1 972 119	40 435	-1 931 684	-2 482 382	-550 698

Toimitilojen ylläpito / Tuloslaskelma 1.1. – 31.12.2021

Laskennallisesti eriytetty

	2021	2020	muutos
LIIKEVAIHTO	7 179 291,85	6 858 923,53	320 368,32
Vuokratuotot, ulkoiset	247 216,69	303 222,20	-56 005,51
Vuokratuotot, sisäiset	3 142 956,96	3 058 988,27	83 968,69
Vuokratuotot, sisäiset pääomatulot	3 084 764,52	3 285 251,80	-200 487,28
Muut myyntituotot	704 353,68	211 461,26	492 892,42
Muut myyntituotot, sisäiset	0,00	0,00	0,00
Muut tuet ja avustukset	726,48	0,00	726,48
Liiketoiminnan muut tuotot	64 988,60	12 102,07	52 886,53
Materiaalit ja palvelut	-3 554 384,71	-2 661 470,29	-892 914,42
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-1 864 731,69	-1 663 834,00	-200 897,69
Ostot, sisäiset			0,00
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-80,07	740,31	-820,38
Palvelujen ostot			
ulkoiset	-1 587 643,29	-855 029,23	-732 614,06
sisäiset	-101 929,66	-143 347,37	41 417,71
Henkilöstökulut	-782 536,67	-656 629,65	-125 907,02
Palkat ja palkkiot	-638 472,60	-559 846,20	-78 626,40
Henkilöstökorvaukset	15 388,24	33 431,09	-18 042,85
Henkilösivukulut	-159 452,31	-130 214,54	-29 237,77
Eläkekulut	-126 840,06	-113 744,61	-13 095,45
Muut henkilösivukulut	-32 612,25	-16 469,93	-16 142,32
Poistot ja arvonalentumiset	-2 968 367,46	-3 097 763,58	129 396,12
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 968 367,46	-2 708 524,93	-259 842,53
Arvonalentumiset	0,00	-389 238,65	389 238,65
Liiketoiminnan muut kulut	-765 648,67	-802 187,95	36 539,28
Vuokrat, ulkoiset	-422 396,59	-469 093,57	46 696,98
Vuokrat, sisäiset	-341 152,08	-332 843,28	-8 308,80
Muut kulut	-2 100,00	-251,10	-1 848,90
LIIKEALIJÄÄMÄ	-825 930,58	-347 025,87	-478 904,71
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 841 066,20	-1 939 572,70	98 506,50
Muut rahoituskulut	-5,19	0,00	-5,19
Korvaus jäännöspääomasta	-1 841 061,01	-1 939 572,70	98 511,69
Alijäämä ennen satunnaisia eriä	-2 666 996,78	-2 286 598,57	-380 398,21
ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	-2 666 996,78	-2 286 598,57	-380 398,21
TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	-2 666 996,78	-2 286 598,57	-380 398,21

Toimitilojen ylläpito / Rahoituslaskelma v. 2021

Laskennallisesti eriytetty

	2021	2020
TULORAHOITUS		
Liikelylijäämä	-825 930,58	-347 025,87
Poistot ja arvonalentumiset	2 968 367,46	3 097 763,58
Rahoitustuotot- ja kulut	-5,19	0,00
Korvaus jäännöspääomasta	-1 841 061,01	-1 939 572,70
Muut tulorahoituksen korjaukset	0,00	-10 365,07
Sisäiset tuotot	-6 227 721,48	-6 344 240,07
Sisäiset kulut	2 415 763,35	2 415 763,35
	<u>-3 510 587,45</u>	<u>-3 127 676,78</u>
INVESTOINNIT		
Käyttöomaisuusinvestoinnit, netto	-235 614,96	-975 967,67
Käyttöomaisuuden myyntitulot	0,00	367 630,05
Sisäiset katteet	0,00	0,00
	<u>-235 614,96</u>	<u>-608 337,62</u>
RAHOITUSTOIMINTA		
Lainakannan muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden lis-/väh+	80,07	-740,31
Saamisten lis-/väh+	-350 468,03	-41 459,21
Ostovelkojen lis+/vähennys-	239 106,62	-7 924,99
Muiden velkojen lis+/vähennys-	16 024,51	-25 059,03
	<u>-95 256,83</u>	<u>-75 183,54</u>
VAIKUTUS KUNNAN KASSAVAROIHIIN	-3 841 459,24	-3 811 197,94

Toimitilojen ylläpito / Taselaskelma

Laskennallisesti eriytetty

VASTAAVAA	31.12.2021	31.12.2020	muutos
PYSYVÄT VASTAAVAT	41 062 278,82	43 795 031,32	-2 732 752,50
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet			
Muut pitkävaikutteiset menot	743 147,27	953 377,80	-210 230,53
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	61 189,76	10 189,76	51 000,00
Rakennukset	39 707 865,96	42 086 017,62	-2 378 151,66
Kiinteät rakenteet ja laitteet	123 773,21	144 754,49	-20 981,28
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	426 302,62	600 691,65	-174 389,03
VAIHTUVAT VASTAAVAT	690 694,40	340 306,44	350 387,96
Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet	1 520,35	1 600,42	-80,07
Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset			
Muut saamiset	338 583,22	279 938,09	58 645,13
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset	350 590,83	58 767,93	291 822,90
	41 752 973,22	44 135 337,76	-2 382 364,54
VASTATTAVAA	31.12.2021	31.12.2020	muutos
OMA PÄÄOMA			
Jäännöspääoma	43 769 427,85	46 026 525,31	-2 257 097,46
Tilikauden yli/alijäämä	-2 666 996,78	-2 286 598,57	-380 398,21
VIERAS PÄÄOMA	650 542,15	395 411,02	255 131,13
Pitkäaikainen			
Lyhytaikainen			
Ostovelat	524 885,55	285 778,93	239 106,62
Siirtovelat	125 656,60	109 632,09	16 024,51
	41 752 973,22	44 135 337,76	-2 382 364,54

5.2 Muut eriytetyt laskelmat

Vuodesta 2020 alkaen kunnan tulee esittää kilpailulain 30 d §:n edellyttämä tuloslaskelma kunnan ta-
loudellisesta toiminnasta, joka tapahtuu kilpailutilanteessa markkinoilla.

Ruokapalveluiden tuloslaskelma v. 2021

	2021	2020
LIKEVAIHTO	191 784,75	111 594,00
Myyntituotot	191 784,75	111 594,00
Materiaalit ja palvelut	-95 808,00	-51 467,71
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	0,00	-36 248,78
Palvelujen ostot		
ulkoiset	-18 110,20	-11 344,79
sisäiset	-5 842,00	-3 874,14
Henkilöstökulut	-71 856,00	-48 625,96
Palkat ja palkkiot	-49 657,00	-40 743,77
Henkilöstökorvaukset	584,20	608,51
Henkilösivukulut	-11 684,00	-8 490,70
Eläkekulut	-8 178,80	-6 994,65
Muut henkilösivukulut	-3 505,20	-1 496,06
Poistot ja arvonalentumiset	-1 731,80	-1 662,72
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 731,80	-1 662,72
Liiketoiminnan muut kulut	-13 436,60	-10 318,10
Vuokrat, ulkoiset	-11 099,80	-5 748,72
Vuokrat, sisäiset	-2 336,80	-4 434,14
Muut kulut	0,00	-135,24
vyörytykset	-5 842,00	
LIKEALIJÄÄMÄ	3 110,35	-480,50
TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	3 110,35	-480,50

Lain edellyttämä kuvaus kustannuslaskennan periaatteista

Siilinjärven kunnan ruokapalvelut tuottaa ateriapalveluita pääsääntöisesti kunnan omaan, lakisääteiseen palvelutoimintaan (koulut, hoitolaitokset). Kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuva myynti on vähäistä. Ruokapalveluiden ateriat tuotetaan neljässä eri keskuskeittiössä, joista ne toimitetaan palvelukeittiöille eri asiakkuuksien mukaisiin toimituspisteisiin. Myyntiin valmistettavat ateriat valmistuvat samassa tuotantoprosessissa kuin muutkin ateriat ja ovat useimmiten myös samoja aterioita. Toiminnalle on kohdistettu kaikki toimintaan liittyvät kustannukset. Koska kilpailutilanteessa tapahtuvan myynnin kustannuksia ei voi erottaa valmistusprosessista, on näiden tuotteiden tuloslaskelma muodostettu suoritekohtaisella keskiarvolla. Myyntituottojen määrä on asiakaslaskutuksen mukainen. Ateriahinnat on laskettu niin, että kustannukset katetaan aterioittain (normaalitilanteessa).

Kuntatekniikan tuloslaskelma v. 2021

Euroa	2021	2020
LIKEVAIHTO	404 991	585 223
Myyntituotot	404 991	585 223
Materiaalit ja palvelut	-255 142	-404 069
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-50 460	-128 342
Palvelujen ostot		
ulkoiset	-161 627	-275 727
sisäiset	-43 056	
Henkilöstökulut	-104 848	-112 591
Palkat ja palkkiot	-91 545	-99 265
Henkilöstökorvaukset		
Henkilösivukulut	-13 304	-13 325
Eläkekulut	-10 557	-10 946
Muut henkilösivukulut	-2 746	-2 379
Liiketoiminnan muut kulut	-2 773	-5 975
Vuokrat, ulkoiset	-2 773	-5 975
LIIEKEYLIJÄÄMÄ	42 228	62 588
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	42 228	62 588

Lain edellyttämä kuvaus kustannuslaskennan periaatteista

Kuntatekniikan myynti, joka tapahtuu kilpailutilanteessa markkinoilla, sisältää Kuopion Vesi Oy:lle myydyin työpalvelun investointihankkeiden yhteydessä toteutetuista vesihuoltoverkoston töistä. Siilinjärven kunta on kirjannut erillisille hankkeille tehdyt työsuoritukset sekä niihin hankitut materiaalit ja palvelut. Laskutukseen on lisätty 12 %:n yleiskulu.

Toimitilojen vuokraustoiminta tuloslaskelma v. 2021

	2021	2020
LIKEVAIHTO	1 391 657	1 447 587
Myyntituotot	109	34
Vuokratuotot, ulkoiset	247 219	303 224
Vuokratuotot, sisäiset	1 144 329	1 144 329
Liiketoiminnan muut tuotot	0	1 637
Materiaalit ja palvelut	-539 020	-527 520
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-395 419	-383 851
Palvelujen ostot		
ulkoiset	-138 056	-141 329
sisäiset	-5 545	-2 340
Henkilöstökulut	-83 339	-81 332
Palkat ja palkkiot	-68 705	-69 429
Henkilöstökorvaukset	1 790	0
Henkilösivukulut	-16 424	-11 903
Eläkekulut	-10 162	-9 615
Muut henkilösivukulut	-6 262	-2 288
Muut toimintakulut	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-298 396	-330 929
Suunnitelman mukaiset poistot	-298 396	-330 929
Liiketoiminnan muut kulut	-449 727	-474 443
Vuokrat, ulkoiset	-164 350	-195 666
Vuokrat, sisäiset	-277 277	-277 277
Muut kulut	-8 100	-1 500
LIKEYLIJÄÄMÄ	21 175	35 000
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	21 175	35 000

Lain edellyttämä kuvaus kustannuslaskennan periaatteista

Siilinjärven kunnan toimitiloista on laadittu laskennallisen taseyksikön laskelma. Laskennallinen taseyksikkö sisältää myös toimitilojen vuokrauspalvelun jossa on mukana ulkopuolisille toimijoille vuokrattuja tiloja. Ulkopuolisille vuokratut tilat sijaitsevat yleensä kunnan lakisääteisiä palveluita tuottavien toimitilojen yhteydessä. Tuloslaskelma on muodostettu niistä tiloista, joissa on myös ulkopuolisille vuokrattuja tiloja. Laskelmasta ei ole poistettu sitä osuutta, joka tilakokonaisuudesta on pelkästään sisäistä. Ulkoiset myyntituotot muodostuvat laskutetuista vuokrista. Vuokra on määräytynyt pääoma- ja ylläpitovuokran mukaan. Pääomavuokra on määritelty yleensä sisäisenvuokran mukaan ja ylläpitovuokra toteutuneiden kulujen mukaan, vuokran tarkistukset on sidottu yleensä tilastokeskuksen ylläpitämään Kiinteistöjen ylläpidon kustannusindeksiin, joko rakennustyypeittäin tai vuosineljännesten tarkastusindeksilukuun.

6 ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Siilinjärvellä 29 päivänä maaliskuuta 2022

SIILINJÄRVEN KUNNANHALLITUS

Huttunen Anna
puheenjohtaja

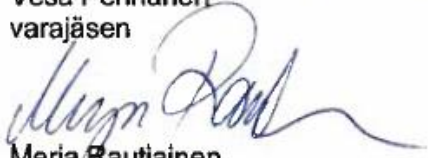
Heikki Konttinen
jäsen

Vesa Pennanen
varajäsen

Jukka Rekola
jäsen

Merja Rautiainen
II varapuheenjohtaja

Heikki Miettinen
varajäsen

Päivi Hiltunen
jäsen

Matti Venäläinen
jäsen

Ulla Santti
jäsen

Vesa Lötjönen
kunnanjohtaja

TILINTARKASTUSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus

Siilinjärvellä 9 / 5 2022

KPMG Oy

Katri Hokkanen
JHT, KHT

7 LUETTELOT JA SELVITYKSET

7.1 Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista ja niiden säilytyksestä

Kirjanpidossa käytetyt kirjanpitokirjat

v. 2021

Päiväkirja	sähköinen arkisto
Pääkirja	sähköinen arkisto
Palkkatulosteet	atk-tulosteena
Myyntilaskut	atk-tulosteena/sähköinen arkisto
Ostolaskut	sähköinen arkisto
Käyttöomaisuus	atk-tulosteena
Tilikartta	atk-tulosteena/sähköinen arkisto
Tasekirja	Sidottuna
Tilinpäätös	"
Tase-erittelyt	Kansiossa

Intime-tositelajit

Tositelaji	Nimi	Tositenumerosarja
1	Pankkitositteet	20210001-
3	Palkkatositteet	1-
4	Palvelukassa	1-
10	Muistiotositteet	1-
11	Poistot kirjanpitoon	1-
12	Excel/kausimuistiot	1-
20	Ostoreskontramaksut	1-
21	Ostoreskontralaskut	20000001-
22	YPH-laskut	1-
30	Myyntireskontrasuoritukset	1-
32	Myyntilaskut yleislaskutus	55254-
	Web Heti-laskut	600000-
33	Myyntilaskut päivähoito Effic	321470-
34	Myyntilaskut kansal.op.Hellewi	440761-
35	Pegasos kotipalvelut	54006415-
36	Myyntilaskut tontinvuokrat	36003292-
37	Myyntilaskut venepaikat	21900001-
38	Myyntilaskut hulevesi	38003281-
39	Myyntilaskut rakennusvalvonta	39000000-
40	Sopimuslaskutus	54756-
41	Pegasos asumispalv.intervalli	41004935--
42	Pegasos lapsiperhepalvelut	52000129-
45	Pegasos avosairaanhoito	45022142-
47	Pegasos kuntalaskutus	57000409-
48	WinHit-laskutus	48016126-
49	Trible katutyöluopamaksut	49000084-
50	Korkolaskut	501190-
60	Yksilö- ja perhehuolto	1-
61	Konekeskus	1-
62	Maisa varasto	1-
63	Sisäiset vuokrat KOKI	1-
64	Aromi	1-
70	Mr/Lindorff suoritukset	1-
71	Mr/Luottotappiot	1-
72	Mr/Hyvitys-laskun kohdistus (muut)	1-
73	Mr/Ulosotot	1-
92	Laskennalliset SL	1003510-
93	Automaattikirjaukset SL	ei käytetty
94	Vyörytykset SL	ei käytetty
96	Kirjanpidon tulos	1-
98	Sisäisen laskennan tulos	1-
Tilinauus	KPAVSA, SLAVSA	

Toimielin/virasto 1i laitos

Kunnanvaltuusto ja kunnanhallitus arkisto Tehtävämukainen arkistointijärjestys

HALLINTOPALVELUT / Kirjanpito

Arkisto-tunnus	Asiakirjan nimi	Arkistointi-järjestys	Säilytyspaikka Sähköinen arkisto / käsiarkisto / päätearkisto	Säilytys- aika	Suojelu- luokka
-	Kirjanpidon päiväkirjat	Aikajärjestys	Sähköinen arkisto / Monetra Oy	10 v.	III
Gba	Pääkirja	Aikajärjestys	Sähköinen arkisto / Monetra Oy	10 v.	III
Gbe	Taloustilasto (talousarviotileiltä)	Aikajärjestys	Käsiarkisto / Monetra Oy	5 v.	
-	Tilitositteet / palkkalu- ettelo	Aikajärjestys	Sähköinen arkisto / atk-tulosteet / Monetra Oy	10 v.	III
-	Ostoreskontralista	Aikajärjestys	Sähköinen arkisto / atk-tulosteet / Monetra Oy	10 v.	III
	Myyntireskontralistat	Aikajärjestys	Sähköinen arkisto / atk-tulosteet / Monetra Oy	10 v.	III
-	Tase-erittelyt	Tilijärjestys	Käsiarkisto / Monetra Oy	10 v.	III
-	Käyttöomaisuus-luet- telo	Omaisuu- s-lajiryhmittäin	Sähköinen arkisto / Monetra Oy	10 v.	-
-	Kirjanpidon menetelmäkuvaukset	Aikajärjestys menetelmit- tään		10 v. sen tilivuoden päättymi- sestä, mitä mene- telmä-ku- vaus kos- kee	III
Gbf	Alkuperäinen tilin- päättös - talousarvion toteu- tumisvertailuraportti - tase - tase-erittely	Aikajärjestys	Päätearkisto	Pysyvästi	I
	Tilikartta	Aikajärjestys	Päätearkisto	Pysyvästi	I
	Talousarvio	Aikajärjestys	Päätearkisto	Pysyvästi	I